

CONTRAATAC

**Revistă de educație, cultură, literatură și atitudine, pentru elevi și profesori - îndreptată
împotriva prostului-gust, imposturii și agresiunii imoral-antiartistice**

- apariție semestrială -

SPIRU HARET (1851-1912)

MIHAIL SADOVEANU (1880-1961)

Anul XIV, nr. 31, decembrie 2013

CUPRINS

1-Motto-ul revistei „ <i>Contraatac</i> ”.....	4
2- Cuvinte despre revista „ <i>Contraatac</i> ”.....	4
3-In memoriam 1- GABRIEL ILIE (1976-2013) ; 2- ARTUR SILVESTRI (1953-2008) -	7
4- ANUNȚ: Proiectul european „Să nu ne uităm eroii!“ , la Mărășești – de prof. Any Mary DRĂGAN și prof. Cătălin MOCANU	7
5-“ <i>Doar o vorbă să-ți mai spun</i> ”: Dinspre integrarea scriitorilor români emigrați în literatura de azi de la noi – de Liviu Ioan STOICIU	10
6-Interviul revistei „ <i>Contraatac</i> ”: Cu prof. univ. dr. FLORENTIN SMARANDACHE (Universitatea din New Mexico/ S.U.A.) : „ <i>Am fost, parcă, fără voia mea!, în contradicție, mereu, cu epoca în care am trăit. Este mai greu, dar mai poetic să mergi în contra-timp... Întotdeauna, aș fi dorit să fiu... acolo unde nu eram! Și să fac... ceea ce nu se poate!</i> ”.....	12
7-Addenda la interviu: “ <i>Valurile vieții</i> ” lui SMARANDACHE la Istanbul – de Mircea MONU	22
8-România – văzută din afară: Corneliu FLOREA/CANADA , Alin FUMURESCU/S.U.A. , Teresia BOLCHIȚ-TĂTARU/GERMANIA , Maria Luminița ROLLE/ANGLIA	25
9-În întâmpinarea Zilei Limbii Române : “ <i>Dacia GRĂULUI</i> ” – de Corneliu LEU	31
10-Semnal clujean, de la dr. DAN BRUDAȘCU! : 1- Declarația secuilor, de la Sfântu Gheorghe ; 2- Semnal de alarmă! Ungaria naționalizează clădirile istorice, pădurile și terenurile agricole din Ardeal !	32
11-Comemorare: SPIRU HARET (1951-1912) - date biobibliografice; GÂNDIREA PEDAGOGICĂ A LUI SPIRU HARET , de prof. Cătălin MOCANU , Colegiul Tehnic “ <i>Gh. Balș</i> ”, Adjud/ ROMÂNIA	37
12-Aniversarea “ ANULUI LUI SADOVEANU ”: Unicitatea sadoveniană – de prof. dr. Adrian Botez , C.T. “ <i>Gh. Balș</i> ”, Adjud/ ROMÂNIA	41
13-“Din inimă!”: Vă spun, copii, să se știe : dragostea e-n farfurie! – de Ligya DIACONESCU , Rm. Vâlcea/ ROMÂNIA& Toronto/ CANADA	47
14-Consacrarea tinereții: AZI: Valerian CĂLIN , Adjud/ ROMÂNIA ; Camelia BUDUȚAN , Cluj-Napoca/ ROMÂNIA ; Elena NICULESCU , Pufești/ ROMÂNIA	50
15-“Porni lucaefărul...”: Mădălina DOBRE , XI E, C. T. “ <i>Gh. Balș</i> ”, Adjud; Mădălina PAVEL , XI E, , C. T. “ <i>Gh. Balș</i> ”, Adjud; Oana MĂZGĂ , XI E, C. T. “ <i>Gh. Balș</i> ”, Adjud; Gabriela MIHU , X E, C.T. “ <i>Gh. Balș</i> ”, Adjud; Daniela ASAVEI , X E, C.T. “ <i>Gh. Balș</i> ”, Adjud.....	53
16-“Voluptos joc cu icoane”: Eugen EVU , Hunedoara/ ROMÂNIA ; Dumitru ICHIM , Kitchener/ CANADA ; Gabriela PACHIA , Timișoara/ ROMÂNIA ; George ANCA , București/ ROMÂNIA -New Delhi/ INDIA ; Ionuț CARAGEA , Montréal/ CANADA ; Nicolae N. NEGULESCU , București/ ROMÂNIA ; Paul SPIRESCU , Adjud/ ROMÂNIA ; Radu BOTIȘ , Arduzel/ ROMÂNIA ; Ioan VIȘTEA , Pitești/ ROMÂNIA ; Teo CABEL , Buzău/ ROMÂNIA ; Florentin SMARANDACHE , Gallup-New Mexico/ SUA ; Florinel AGAFIȚEI , Focșani/ ROMÂNIA	56
17-Istoria mărturisitoare: 1- Istoria spulberată a României. Semnalul de alarmă al unui student la istorie - de student Mihai FLOROIU și prof. univ. dr. Valeriu D. POPOVICI-URSU , Paris/ FRANȚA ; 2- 1700 de ani de la promulgarea edictului de toleranță religioasă de la Mediolanum - februarie 313 e.n. (I) – de prof. Cătălin MOCANU , C.T. “ <i>Gh. Balș</i> ” Adjud/ ROMÂNIA ; 3- A fost Cuza mason? – de prof. dr. Sorin LANGU , Galați/ ROMÂNIA ; 4- Presiuni demografice la granița ruso-chineză - de prof. dr. Mihaela ANIȚĂ , București/ ROMÂNIA	79
18-Niște Români - ca pionieri mondiali geniali! – AZI: ANA ASLAN (1897-1988)	90
19-Gândurile lui Ioan MICLĂU (“GEPIANUL”) de AUSTRALIA : 1- Prof.dr.Constantin Mălinaș și Asociația Română pentru Ex Libris(A.R.E.L)-Oradea. (I) ; 2- Itinerar turistic (Muzeul Sătesc Badea Cârșan...) ; 3- Versuri originale	81
20-Gânditorul de la Hamangia: Babele din Bucegi – de cercetător George Liviu TELEOACĂ , București/ ROMÂNIA	84
21-Mitologie/Folclor traco-dacic: Soarele, Făt Frumos, Caloianul, Orfeu/Ripheul și Hristos – de prof. dr. Adrian Botez	88
22-Valachica: - Dicționar al deznaționalizării limbii române - de prof. univ. dr. Valeriu D. POPOVICI-URSU , Paris/ FRANȚA	90
23-Getica: Adevărul despre stilul gotic al catedralelor – de prof. univ. dr. VALERIU D. POPOVICI-URSU , Paris/ FRANȚA	101
24-Orientalia/traduceri: Milarepa – Din Grubum (continuare din nr. 30) – traducere de George ANCA	104
25-Poetică și stilistică românească: Artă a sensului codificat în poezia bacoviană „Altfel” - de Ștefan Lucian MUREȘANU	105

26-Meditații asupra unor cărți și asupra unor oameni (recenzii/cronici/contra-cronici): 1-Constantin STANCU, Hațeg/ROMÂNIA; 2-prof. dr. Ion PACHIA-TATOMIRESCU, Timișoara/ROMÂNIA; 3-prof. Cătălin MOCANU, Adjud/ROMÂNIA.....	107
27-Traduceri: 1-George ANCA îl traduce pe KIM SOWOL (Coreea): 1902-1934; George ANCA îl traduce pe DU FU (China): 712-770; prof. Gabriela PACHIA îl traduce pe Adrian Botez.....	120
28-Un elev năcăjit: Vine iarna, bă! – de: Caută-mă!.....	123
29-Umor...cu alții!.....	124
30-Ultima oră/ultima oară: Capitalismul și “hitcăiala” – de prof. dr. Adrian Botez.....	127
31-Revista revistelor culturale – de prof. dr. Ion PACHIA-TATOMIRESCU.....	139

Notă: Semnatarii articolelor răspund, personal și integral, de conținutul respectivelor materiale!!!

SPONSOR UNIC AL ACESTUI NUMĂR DE REVISTĂ (sponsor căruia îi aducem, pe această cale, mulțumirile noastre): PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ADJUD

motto-ul revistei “contraatac”

„NU EXISTĂ ALT IZVOR DE AVUȚIE DECÂT MUNCA, FIE ACTUALĂ, FIE CAPITALIZATĂ, SAU SUSTRAGEREA, FURTUL. CÂND VEDEM MILIONARI FĂCÂND AVERE FĂRĂ MUNCĂ ȘI FĂRĂ CAPITAL, NU MAI E ÎNDOIALĂ CĂ CEEA CE AU EI A PIERDUT CINEVA. Mita e-n stare să pătrundă orișunde în țara aceasta, pentru mită capetele cele mai de sus ale administrației vând sângele și averea unei generații. OAMENI CARE AU COMIS CRIME GRAVE SE PLIMBĂ PE STRADE, OCUPĂ FUNCȚIUNI ÎNALTE, ÎN LOC DE A-ȘI PETRECE VIAȚA LA PUȘCĂRIE.

(...) JUSTIȚIA, SUBORDONATĂ POLITICII, A DEVENIT O FICȚIUNE. Spre exemplu: un om e implicat într-o mare afacere pe cât se poate de scandaloasă, care se denunță. Acest om este menținut în funcție, dirijează însuși cercetările făcute contra sa; partidul ține morțiș a-l reabilita, alegându-l în Senat. PARTIDELE, LA NOI, NU SUNT PARTIDE DE PRINCIPII, CI DE INTERESE PERSONALE, CARE CALCĂ FĂGĂDUIELILE FĂCUTE NAȚIEI ÎN AJUNUL ALEGERILOR ȘI TREC, TOTUȘI, DREPT REPREZENTANȚI AI VOINȚEI LEGALE ȘI SINCERE A ȚĂRII. CAUZA ACESTEI ORGANIZĂRI STRICTE E INTERESUL BĂNESC, NU COMUNITATEA DE IDEI, ORGANIZARE EGALĂ CU ACEEA A PARTIDEI ILUSTRE MAFIA ȘI CAMORRA, CARE MIROASE DE DEPARTE A PUȘCĂRIE”

(cf. MIHAI EMINESCU – art. [Domnul Simeon Mihăilescu publică...] – **Timpul**, 18 aprilie 1879).

***

cuvinte despre revista

“contraatac”

...Prea iubite Profesor Dr. ADRIAN BOTEZ, Lumină de Suflet Însuflețitor al Neamului Românesc, Dascăl întru Curătenia morală a tinerei generații românești, Multă Sănătate și Fericire întregii Dumitale Familii VĂ dorim din Australia familia Miclău, ai Dumneavoastră neschimbători și sinceri prieteni!

Frate mie în Duh de Românie, Domnule Prof. dr. ADRIAN BOTEZ, cu mare plăcere **confirm** primirea prestigioasei Reviste **“CONTRAATAC”**, Nr.30, mai 2013, însoțită de volumul de poezie intitulat, **”La Prohodul Bradului”**, autorul fiind Domnia Voastră! Le-am primit cu cea mai caldă recunoștință, DAR, să știți că nici nu m-am putut despărți de revistă până nu am citit-o. Sunt convins că au dreptate cei ce numesc această Revistă, **REVISTA REVISTELOR CULTURII ȘI EDUCAȚIEI MORALE ȘI CREȘTINE!** Pentru mine ca iubitor și autodidact în ale civilizației și culturii,

conținutul revistei îl apreciez ca fiind un adevărat curs universitar de Istorie a Românilor! Mi s-a umplut sufletul de mândrie citind studiile de preistorie a românilor a dlui. Valeriu D.Popovici-Ursu, din Paris/FRANȚA. Tripticul Porților Românești, acea frumoasa istorie a ”Siculiilor de pe Tibru inferior până la Falere sunt aborigeni veritabili”,

studiu al cercetatorului George Liviu Teleaoca, Bucuresti/ROMANIA, care desface spre lumină acea gogoasă a minciunilor imperiului dual, in care au fost învelite adevăratele adevăruri despre Secuimea de azi, precum si moleșenia unor istorici români! A-l citi pe Ion Coja, clujeanul cel destoinic, inseamnă a avea frunțile înălțate cu mândrie, cu inime curate si ochi vigilenți la croșetarii falsificărilor istoriei, cu vise de acaparare teritorială! Teritoriul României are întăietatea preistoriei saturnice, ne scrie N.Densusianu, de la anii 5.508 î.H, când porni cronometrul Terrei de pe Bucegi spre a număra anii vremilor viitoare, Saturn/Cronos-Mosul cel Batrân. Cum să nu fii bucuros a avea o asemenea Revista romanească, născută in glia lui Eminescu/Aminul, cum este cea de la Adjud, azi, când Cronos, a ajuns cu însemnarea timpului la anii 2013 A.D.

Prea Iubite Profesor Dr. Adrian Botez, numai observând numărul si valoarea oamenilor de seamă care contribuiesc prin studiile lor la ființarea aceste Reviste, deja se dovedește folosul imens adus culturii si civilizației romanesti, cunoașterii adevăratei istorii, si a adevăratului suflet de Neam al Românilor! Mi se umezesc ochii de drag si bucurie când văd si citesc in filele revistei Domniei Voastre, scrierile si fețele luminate ale studenților tineri care susțin si îmbogățesc conținutul Revistei din Adjud. Peste tot in Țară se observă această revenire la izvorul Ființei noastre românești! Ceața dezinformărilor și somnolența în acțiuni trebuie să înlăturate din rostul celor veniți a prelua conducerea destinelor țării! Rostul instituțiilor de cultură si educație fiind umanizarea acestei civilizatii, care, dupa cum se vede, a ajuns la un atât de mare nivel tehnologic azi! In concluzie vreau să apreciez că tocmai aces rost si scop îl are Revista „Contraatac”, Adjud, editată de Domnia Voastră! Dumnezeu să Vă țină sănătatea și puterea mulți ani înainte, pentru ca această Revista a Revistelor să ne fie de folos tuturor celor ce grăim o limbă Românească, și Oficial cu respect, tuturor Cetățenilor din România, care își vorbesc Limba mamei lor in familie!

Revenind la darul Dumitale, de fapt la fel de onorant, daruirea noii cărți de versuri, sub titlul "La Prohodul Bradului", tot respectul. Mulțumesc pentru plăcutul autograf, dăruit si semnat de autor. Ca un exemplar familist, iubitor până la sacrificiu, închinați această carte de versuri soției, Doamnei Elena, dovedind acea sfințenie de continuitate în iubire, de la acea dată a împlinirii Sfintei Taine a Căsătoriei Dumneavoastră, în tinerețe.

Și, parcă a nu Vă rupe de linia liricii sufletești, chiar pe prima pagină a cărții, poezia, I-La Prohodul Bradului, BRADUL, o anunțași a fi dedicație: "mamei mele, Adriana".

Deduc parca demiurgic în imaginația mea, cât v-a iubit Adriana, dorind să-i dea fiului ei numele de Adrian. Urmeaza apoi poezia "Nunta", în care stă topită credința si tradiția, frumusetea folclorului/adevarului românesc:

**...în genunchi și Neamul meu
se roagă lui Dumnezeu
pentru Soare, pentru Lună
pentru Duhul de sub Strună...
...și așa trecem și noi
peste cale ori nevoi
și aflăm - strat după strat
florile de matostat
fără ceas - fără păcat...**

E ceva de-adreptul fermecător, o legitate ce ține, și trece prin fiecare, precum seva prin vița de vie, ce hrănește miile de boabe aurite prinse pe aceeași tulpină! Românească!

Se urmează parcă într-o linie mioritică, poeziile Domniei Voastre, fiecare cu mirosul si culoarea ei, întregind o carte ce are să devină o floare in Rozariul Istoriografiei Literaturii Române! VA MULȚUMESC DIN SUFLET!

Va îmbrățișează al Dumneavoastră român înstrăinat, Frate în Duh de Românie, - Ioan Miclău „Gepianul”.

28.06.2013

***

Salutari! Citit, mai precis, rasfoit revista. Remarc, la o prima vedere, exceptionala ei dimensiune enciclopedica, exaltarea documentata si la obiect a romanismului, restituirile, unice in "peisajul" revuistic actual. Felicitari! Trimit si eu doua proze scurte - de sertar, deocamdata!

IOAN VISTEA

***

D-le Botez,

Am primit revista si va multumesc. Este foarte serioasa. Nu stiu daca mai gasim una atat de documentata si in care sa intalnesti toate varstele si din ce in ce mai multe specii literare. Sa va tina Dumnezeu sanatos si sa puteti sa continuati acest permanent regal cultural. Am s-o dau celui care se ocupa acum de revista presei la Salonul literar.

In alta ordine de idei, v-as ruga sa-mi trimiteti si mie tot ce aveti despre limba dacilor, pentru ca si eu sunt de aceeași parere. Sa ne unim fortele si sa schimbam ceva. Ma refer la materiale pe care le-ati publicat deja...Daca vreti, in afara de autor, dau si sursa....

Astept materialele si alte noutati de la dv.

Cu stima, C.I.Usurelu

***

Stimate domnule profesor Adrian Botez -

Cu câteva ore în urmă am primit plicul cu revista și volumul de poezii cu dedicația dvs. M-am grăbit să le savurez prospețimea și spre marea mea încântare, recunosc cu mâna pe inimă, că odată deschise, foarte greu te mai poți desprinde de ele.

Cele câteva poezii, care am reușit să le îngân, m-au făcut să aplaud la fiecare final. Multe dintre ele au strofa cu rimă, au multă inovație lexicală (Inorog și inoroagă/Maica Domnului se roagă) și mai presus de orice, acea seninătate după care tânjesc demult.

Nici nu se poate problema unei selecții, fiindcă toate sunt selecte. Tot ce am reușit să citesc rivalizează cu păsările atât de finisate ale lui Brâncuși, care nici nu sunt păsări, ci zboruri, iar când ajungi la înălțimea zborului senin admirația devine act reflex, nutrinând o caldă recunoștință pentru cel ce ți-a dat aripi de sfânt duh. Până la urmă bradul veghetor din frunte rămâne și rămâne mai presus de prohodul fraților de cetini.

FRAȚI DE CETINI ... O, Doamne, da' frumos mai sună îmbrățișarea sinceră de cetini!

Pe de altă parte CONTRAATAC a trecut, în numele Adevărului, la CONTRAOFENSIVĂ și este foarte bine, fiindcă Adevărul ne va face liberi de păcat, dar și puternici. Important este să nu ne temem, fiindcă teama nu este de la Dumnezeu. Într-adevăr a veghea nu înseamnă a te teme, iar eu sunt pentru veghere. De fapt un fricos nici nu prea are ce face cu puterea, că e fricos și dacă e fricos degeaba e frumos și are putere, degeaba are armuri sclipitoare că șansa este a lui David cel cu câteva pietricele în straiță. În Schimbarea la față a României, ni s-a spus clar: Cine în România nu este profetic este împotriva ei.

Trebuie să recunoaștem la nivel general, că pentru situația în care ne aflăm, principala vină este a noastră, este vina celor care vor să fie admirați, dar care refuză să-și asume răspunderi. Este vina celor care, încă, nu au înțeles că "*doar arzându-ți margini -- exiști întru miez*".

Poate că rezonând la ceea ce gândeați și scriați am îndrăznit să mă adresez Prea Fericirii Sale, Patriarhului României. În aceeași idee caut să ajung, și nu singur, la cei care lucrează acum pentru modificarea Constituției, iar în acest sens vă rog să primiți o scrisoare, pe care am trimis-o deja unora care ar putea contribui la acest demers.

M-am amestecat printre ei ca pricoliciul printre lupi și văd că prima mare vinovată de jalea în care ne aflăm este starea de suficiență arogantă a elitei noastre intelectuale. Încă și mai trist este faptul că decanii facultăților sau directorii institutelor de cercetare nu se jenează să declare cu nepăsare că nu se pricep, dar nici nu zic: Haideți să vedem ce-ați făcut. A început să se usuce pielea pe mine de cât m-au purtat cu vorba zâmbetului lor mios decanii facultăților de teologie ortodoxă.

I-am întrebat la un moment dat: Care este talantul neamului românesc?

Cei mai mulți nici n-au știut ce să răspundă, apoi s-au agățat de ortodoxie, dar au strâns din umeri, când le-am spus că talantul trebuie înmulțit, altfel vine stăpânul și ne spune "Slugă leneșă și vicleană". Noi nu numai că nu înmulțim cu curaj ortodoxia, dar o risipim pe greco-catolicisme (Vladimir Ghica va fi beatificat), pe tot felul de secte, ceea ce este și mai grav. Oare, pentru ei ați scris "*Balada lui roade rai cel rod de rai*"?

...Pentru numărul următor al revistei vă propun BABELE SFINXULUI DIN BUCEGI.

Cu multe urări de mai bine

George Liviu Teleoacă

***

Gabriela Pachia

Buna ziua, domnule profesor,

Am primit poemele Domniei Voastre, va multumesc, este o incantare sa le citesc...

Nu am cuvinte sa va multumesc pentru excelentul numar al "Contraatacului", este desavarsit... Este istorie / literara cu adevarat... Uneori ma intreb ce-au facut marii nostri "inaintasi" (cel putin filologi) de n-au lasat posteritatii asemenea "temple"... Sa va ajute Dumnezeu, "cel atent la tot si la toate", sa va impartasiti gandul inalt celor ce vor sa auda...

Permiteti-mi sa va propun sa sprijiniti, prin votul Dumneavoastra, in 14 mai, reprezentanta Moldovei la Eurovision, e o prezenta net superioara "ouatului" care "zgamboieshte" Romania in lumea larga...

În alta trista ordine de idei, am primit acum veste ca poetul Anghel Dumbraveanu a trecut la cele vesnice... Dumnezeu sa-l odihneasca...

Încă o dată, mulțumiri pentru tot este prea puțin spus...

Gabriela Pachia

***

Maestre,

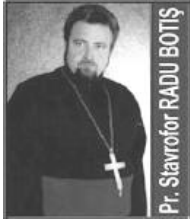
Va felicit pentru numărul recent al revistei dvs. Excelent, ca întotdeauna.(...)

Cu doriri de bine,

Dan BRUDASCU

***

Adevarat a Inviat
 Frumoasa revista! Felicitari! - dar si pentru Dvs, ca roman si crestin adevarat.
 (...)
 HAR SI BINECUVINTARE
 pr.Radu Botis
 ***

Dragă domnule Adrian Botez,
 Sărbători cu bucurii, sănătate și cu lumină în suflet!
 Dumnezeu să ne apere și să ne ocrotească de răuvoitorii!
 Mulțumiri pentru tot ceea ce îmi trimiteți și prețuire pentru ceea ce faceți. Primiți toată
 admirația mea pentru domnia voastră și pentru conținutul revistei Contraatac, **o publicație
 unicat în peisajul publicistic, scrisa de colaboratori deosebiți**. Felicitari Primariei din
 Adjud pentru susținere. E un exemplu care ar trebui urmat și de alți iubitori de literatură
 sau de aceia, care apără cultura și neamul. Felicitări!
 Elisabeta Iosif
 ***

HRISTOS A INVIAT!
Prea Iubite Profesor Domnule Dr. ADRIAN BOTEZ,
 (...) **Citesc si recitesc, cu emotie si iubire, Revista "Contraatac", pentru mine stindard
 al sufletului romanesc; fie el taran in agricultura, muncitor in industrie, student,
 profesor, politician, poet sau filosof, aci are o invatatura pentru o viata si un viitor!**
 (...) **VA IMBRATISEZ CU TOT RESPECTUL MEU DACIC/ROMANESC - Ioan Miclău
 Gepianul**
 ***

Frate Adrian,
 Am primit minunatul tău dar, l-am găsit în cutia poștală, am fost plecat vreo 4 zile cu
 probleme de familie!
 E impresionantă revista ta, e o revistă de atitudine, cum rar se găsesc (dacă se găsesc!!!)
 între revistele ce mișună prin spectrul revuistic. Te felicit pentru ea din tot sufletul, cred că
 dacă toți redactorii de reviste ar avea o astfel de coloană vertebrală, altfel ar fi atitudinea
 vulgului față de literatură și rostul ei.
 Cartea vreau s-o savurez pe îndelete, vreau să scriu o cronică la ea (greu mă hotărâsc să
 fac așa ceva și nu o fac decât dacă ceea ce citesc mă trage de mânecă, iar Cel de Sus îmi dă
 Harul de a spune ceva care să merite a fi citit), la prima suflare este un volum ce merită a te
 apleca asupra lui, precum preotul cu Har asupra Evangheliei.

Te îmbrățișez cu tot dragul,
Ion Urdă, Hunedoara/ROMÂNIA

***

in memoriam

A TRECUT, PE AICI, UN OM DE OMENIE...

Pe 27 noiembrie 2013, **GABRIEL ILIE**, colegul nostru, profesor de Educația Fizică, ne-a
 părăsit. Năprasnic! La numai 37 de ani! A fost, pentru câțiva ani (mai 2003-aprilie 2006),
 colaborator la revista "**CONTRAATAC**" – cu rubrică rezervată (**Pagina profesorului**). Scria
 despre biefacerile mișcării corpului uman, despre Istoria Sportului, în lume...Scria cu
 competență, cu seriozitate și rigurozitate, onest, onorabil, perfect parolist. Până când (probabil)

l-au năpădit grijile și necazurile. Și, de atunci, a amuțit, pentru revistă...

...A avut parte de un sfâșit pe care nimeni nu l-ar fi putut bănuși, vreodată. O moarte năprasnică. Incredibilă, spunem noi, cei
 care avem pretenția că l-am cunoscut/văzut, de oarece ani. Oare, cum spun unii, indifența și nesimțirea și vrajba și egoismul
 noastre/nostre l-au ucis? –...sau sistemul de învățământ și cel social să fi fost de vină? – ...ori, cum afirmă alții, familia a fost de
 vină (parodiindu-l pe Ion Iliescu: "**o parte a ei...**") și ghinioanele vieții? Probabil, din toate, câte puțin - sau, după caz, din fiecare,
 tot mai mult...Oricum va fi fiind, noi, care ne-am intersectat viața cu viața lui și care pretindem că l-am cunoscut – avem datoria să
 spunem, cu înfiorare și din străfundul inimii noastre (cu un vag și, în același timp, **imperios sentiment de vină** – o vină de ordin
 moral, firește, dar **VINĂ!**): **Dumnezeu să-l înțeleagă, mai mult decât l-am înțeles noi (teribil de puțin!) și să binevoiască a-l
 ierta, primindu-l în Lumina Cea de Veci!!! Căci tare mult a suferit, și incredibil de mult a iubit!!!**

...**GABRIEL ILIE** s-a născut în Adjud (1976).

GABRIEL ILIE a absolvit Liceul Teoretic **"EMIL BOTTA"**, în anul 1996, la profilul chimie-biologie, având-o ca dirigintă pe profesoara de chimie **Elena Baștea**. În anii de liceu, a strălucit la matematică și economie, obținând locurile al II-lea și al III-lea, la Olimpiada Județeană de Economie, în anii 1995 și 1996. Profesorii acestuia i-au sugerat să urmeze Facultatea de Științe Economice, dar a preferat să urmeze Facultate de Educație fizică și sport din Bacău, fiind un împătimit al mișcării. **"Era o persoană deosebită. Mi-ar fi plăcut să urmeze ASE-ul, deoarece excela și la matematică și la economie. În paralel practica fotbalul și a preferat să meargă pe această direcție. Profesional era ireproșabil. Este o mare pierdere"**, a declarat profesorul Gicu Dogaru, de la Liceul Teoretic **"EMIL BOTTA"**, fost dascăl al lui **GABRIEL ILIE**. Cunoscuții tânărului profesor spun că acesta muncea în timpul vacanțelor de vară în construcții pentru a-și rotunji veniturile, fiind capul unei familii numeroase și cu multe nevoi (cf. **Ziarul de Vrancea**).

... **GABRIEL ILIE** era căsătorit și avea trei copii. Și avea multe, multe necazuri, pe care n-a găsit cui să le împărtășească. În lumea de azi, ai numai impresia că, în jurul tău, e potop de prieteni și se calcă pe picioare, toți, de grija ta...în realitate, e atâta secetă de omenie și de înțelegere, și atâta frig și atâta nepăsare egoistă, în jurul tău. N-ai cui să spui ce te doare, nu te ascultă nimeni, decât, poate, din politețe rece, căscând de plictiseală și neauzind, de fapt, nimic, din răcnetele de durere ale inimii tale. Și, de aceea - adică, din pricina exasperării pe care i-au adus-o singurătatea, neputința și surzenia socială și necazurile de tot felul! - i s-au întunecat toate, deodată, în fața ochilor, și nu a mai știut ce face. A uitat până și de ceea ce iubea mai mult: de copiii săi proprii, și de copiii pe care-i dăscălea, cu multă înțelegere și dragoste părintească, la școală...Și demonul, la pândă, azi mai cu spor decât totdeauna - i-a și luat viața! Dintr-o singură sorbitură năpraznică.

... Da. **GABRIEL ILIE** era căsătorit (cel puțin așa mai nădăjduia...!) - și avea trei copii. **TREI BĂIEȚI: unul de un an, altul în clasa a IV-a și cel mai mare, în clasa a VII-a**. Oare ce vor afla ei, despre tatăl lor? Noi le spunem așa: **"Tatăl vostru a fost un om cu un suflet mare, un om de mare Duh, un om de omenie, un om de treabă. Un om cu o putere de iubire și de viață și de muncă, așa cum rar se poate vedea. A ținut la familia lui, mai mult decât la ochii din cap, și mult mai mult decât la propria-i viață. Tare mult va fi suferit, înfiorătoare trebuie să-i fi fost grijile și disperarea, în acele ultime ceasuri de viață - ...dacă, într-o clipă de năucită durere, de nesuportat, a ajuns să nu mai strunească bine cântarul minții, și să nu echilibreze dezastrele familiei sale (LA CARE A ȚINUT ENORM ȘI PENTRU CARE A MUNCIT DIN RĂSPUTERI, PÂNĂ CE A AJUNS O UMBRĂ DE OM!), cu grija pentru soarta viitoare a celor trei băieți, trei sori ai vieții lui! Singurii sori ai vieții lui...!"**

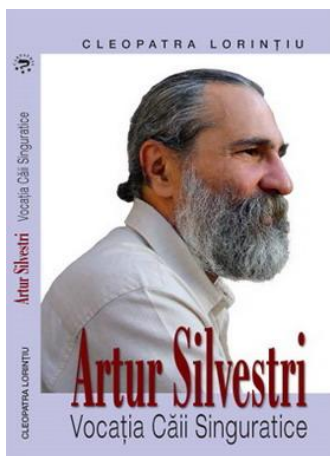
...Cum pot, oare, năpastele sorții, să-i schimbe viața și firea, unui om care, acum câțiva ani, când nu se înghesuieră necazuri peste necazuri, peste capul lui, era poreclit, printre colegi (pentru istețimea și agerimea lui de Duh și pentru buna dispoziție, pe care le împrăștia, în jur, cu o generozitate de nabab!) - **"sarea și piperul cancelariei"**?! Nu ne vine în minte un răspuns, cât de cât, mai de Doamne,-ajută...!

...Ne plecăm capetele, și-l implorăm, pe Cel care pre toate le știe și numai El le cântărește bine: **"Îndură-Te, Doamne, fii îngăduitor, în Cerul Tău, așa cum nimeni n-a fost, aici, pe acest pământ, cu sufletul lui GABRIEL ILIE! Îndură-Te de acest suflet al lui GABRIEL ILIE, de acest suflet de biet om, care mult a iubit, mult a suferit, mult prea mult a fost singur - și numai câteva clipe (cele din urmă și cele mai înfricoșate și cumplite!) ție ți-a greșit!"**

...Odihnește-te în pace, tu, suflete al unui om de omenie! - suflete atât de zbuclumnat, aici, în țărânelor sterpe ale acestei vieți - întunecate, jur-împrejurul tău, de lipsă de înțelegere, de egoism, de lipsă de omenie și de atâta și atâta mizerie înspăimântătoare!

Redacția revistei **CONTRAATAC**

***

ANUNȚ

ARTUR SILVESTRI

Scriitor, istoric al culturii, promotor cultural

(19 martie 1953-30 noiembrie 2008)

Se împlinesc, azi, 5 ani, de când scriitorul ARTUR SILVESTRU a plecat dintre noi.

Sâmbătă, 30 noiembrie, începând de la ora 9 dimineața, la Mănăstirea Pasărea, locul său de veșnicie, are loc slujba de pomenire.

Cei care l-au cunoscut, apreciat și admirat, rude și prieteni - sunt așteptați pentru o rugăciune, o lumanare, un gând în amintirea sa.

Semnăt: Mariana Brăescu-Silvestri, soție

***

UN ARHANGHEL...

...Admirabil enciclopedist și înfocat-de-sine-jertfitor patriot român, **ARTUR SILVESTRI!**

Da, au trecut cinci ani, de când a plecat la **înger!** - deci, conform esoterismului creștin (dar și a celui hindus și [neo] steinerian!), a trecut o perioadă celestă (cifra **CINCI** marcând jumătatea unui **ESOTERIC MANVANTARA¹ CELEST!** - în care Bunul Dumnezeu, pe **îngerii care binemerită (și el/ ARTUR SILVESTRI a binemeritat desăvârșit!)**, prin însăși lumina făptuirii lor, îi poate spori întru lumină, până la rangul și rânduirea sfântă de **Arhangheli!** Deci, de azi înainte, eu sunt convins că Neamul Valahilor are, acolo, în Cerurile Lui Dumnezeu, **UN ARHANGHEL de SFÂNTĂ și DEPLINĂ APĂRARE!!!**

...Cel care mi-a fost, fără putință de tăgadă, un bun prieten de suflet și cel mai înțelept stimulator al Duhului meu și sprijinitor al gândurilor și avânturilor mele, spre Adevăr, Frumos și Dreptate, este, de azi, în Lumina Aleasă, **Conducător al Oștilor Cerului, spre nesporirea dușmanului din veac!**

Să ne smerim dinaintea amintirii lui și să ne bucurăm întru nădăjduirea Mântuirii, cu toată inima, pentru că el a binevoit să adăsteze, fie și doar cât o viață de om, pe acest Pământ frumos, dar tare trist...!

...L-am cunoscut, l-am apreciat, l-am admirat! (mai cu seamă, pentru munca și lupta sa fără de hodină, de la zecile de reviste online, care mult curaj au insuflat, timp de o decadă cerească, românilor/valahilor - și care români/valahi, de la stingerea Luminii, nu mai au dincotro să tragă nădăjduire... - **RETEAUA REVISTELOR ARP!!!**) - și, de aceea, în

---

¹ - "Deși descoperit târziu de astronomia modernă, ciclul precesiei este inclus indirect în tradiția hindusă, sub numele de Manvantara (ciclul lui Manu), căruia îi corespunde cifra simbolică de 4320 ani, cifră care reprezintă a șasea parte din durata precesiei (25 920 : 6 = 4320 ani) și a 15-a parte din durata unui Manvantara (64 800 : 15 = 4320 ani). În aceeași tradiție, un Manvantara, având deci 64800 de ani, este divizat în patru vârste (yugas) a căror durată e inegală, scăzând în raport cu numerele 4 + 3 + 2 + 1 = 10, ceea ce corespunde cu tetraktisul pitagorician, fapt care subliniază armonia cosmică a universului. Fără să intrăm în alte detalii să spunem că cele patru yugas poartă numele sattya (25 920 de ani), treta (19420 ani), dwapara (12960 ani) și kali-yuga (6 480 ani), ultima denumită și vârsta sumbră având deci 6 480 de ani, deci a zecea parte dintr-un Manvantara. Această scurtare a vârstelor este datorată, în credința popoarelor tradiționale, de decăderea spirituală a omului primordial și de accelerarea acestei decăderi către sfârșitul ciclului. Să mai adăugăm că, tot în tradiția hindusă, întreaga umanitate a început în urmă cu 7 Manvantare (cca. 450000 de ani) și va mai dura încă șapte, formând un kalpa, durata întregii umanități (R. Guénon, *Formes traditionnelles et cycles cosmiques*).

De cicluri asemănătoare celor hinduse de vorbește și în tradiția persană și în cea greacă unde e vorba de cicluri de 12000 - 13000 de ani, apropiate de jumătate din valoarea precesiei echinoctiilor. Tot în tradiția greacă, Hesiod vorbește de patru vârste ale actualei umanități pe care le denumește de aur, de argint, de bronz și de fier, civilizația greacă găsindu-se în ultima din aceste vârste². De asemenea în tradiția ebraică, profetul Daniel vorbește de un om cu capul de aur, pieptul și brațele de argint, pânțele de aramă și picioarele din fier și lut (Dan. 2.32) și de un ciclu de 2520 ani. Căci așa cum spune René Guénon: „De altfel, în virtutea legii corespondenței care leagă toate lucrurile în Existența universală, există totdeauna și în mod necesar o anumită analogie între ciclurile principale și diviziunile lui secundare. Acest fapt permite folosirea unui același mod de exprimare, deși acesta nu trebuie înțeles adesea decât în mod simbolic, esența oricărui simbolism fiind aceea de a se întemeia pe corespondențele și analogiile care există în realitate în natura lucrurilor.” (R. Guénon, op.cit.)

Așadar, în civilizațiile tradiționale, timpul la dimensiunea omului ca și la cea a cosmosului nu are o desfășurare liniară ci una ciclică, sfârșitul unui ciclu însemnând începutul altui ciclu, deși cele două puncte nu coincid decât într-o proiecție plană, ele fiind distanțate în spațiu cu un pas de spirală, desfășurarea ciclului următor făcându-se pe o spirală descendentă a devenirii cosmice. Nu poate fi vorba deci de o „eternă reîntoarcere” (l'eternel retour, de care vorbesc Nietzsche și Eliade) pentru că „non est bis in idem”, ci numai de o renaștere a unui nou ciclu, printr-o intervenție divină, renaștere care readuce lumea la originile ei. Această decădere ciclică este prezentă și în tradiția creștină unde, în general după căderea omului din Paradis a urmat potopul din timpul lui Noe, apoi Turnul Babel, apoi venirea lui Iisus, după fiecare din aceste evenimente majore urmând o reînnoire a umanității, insuficientă însă pentru a dura indefinit, motiv pentru care lumea creștină, și nu numai ea, așteaptă a doua venire a lui Hristos când va fi „un cer nou și un pământ nou.”⁴ Până atunci însă decadența lumii va continua să se accentueze, cum spune în Apocalipsa lui Ioan, ea având loc în șapte etape (avertismente; ruperea pecetilor; trâmbețele; urgiile; marele război - Armagedon; uciderea balaurului; Ierusalimul ceresc), împărțite la rândul lor în perioade mai scurte, dar din ce în ce mai îngrozitoare. Și chiar dacă istoria civilizației profane nu vorbește decât de un progres, material desigur, indefinit, decadența spirituală a lumii este evidentă, fiind de altfel recunoscută de unii istorici lucizi ca O. Spengler (*Der Untergang des Abendlandes*) ș. a. Deși evenimentele prevăzute în Apocalipsă au sensuri simbolice din cele mai complexe și mai ascunse, reiese totuși clar că nu e vorba de sfârșitul lumii, ci de sfârșitul unei lumi, urmat de regenerarea ei. Este evident totuși că semnele acestei decăderi, cel puțin în lumea creștină, au început să apară odată cu sfârșitul Evului Mediu și începutul așa-zisei Renașteri, când materialismul, individualismul și raționalismul au dus la o solidificare a lumii, urmată la începutul sec. XX și după cele două războaie mondiale de o disoluție a ei. Așa cum remarcă R. Guénon, „în această privință, trebuie să distingem două tendințe care se exprimă prin termeni aparent antinomici; pe de o parte, tendința spre ceea ce am numit 'solidificarea' lumii, despre care am vorbit până aici și, pe de altă parte, tendința spre disoluție, a cărei acțiune rămâne să o precizăm, căci nu trebuie să uităm că orice sfârșit se prezintă, în definitiv, ca o disoluție a manifestării ca atare.” (R. Guénon, *Domnia cantității și semnele vremurilor*)

Și chiar dacă la începutul acestui nou mileniu se vorbește de o reunificare a lumii prin globalizare (mondializare), în realitate nu e vorba de o unificare propriu-zisă ci de o uniformizare a ei „par en bas”, care nu poate fi decât o iluzie” - cf. Florin Mihăescu, *SIMBOLUL - IMAGINE A LUMII*.

această zi de cucernică și luminată pomenire, voi sta în genunchi (aici unde mă aflu acum!), cu gândul și lumânarea aprinse, către rugăciunea drept-amintitoare de **Duhul lui ARTUR SILVESTRI!**

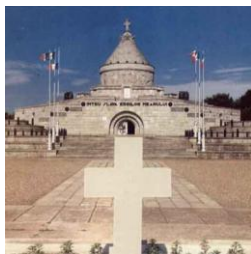
...Doamne, iartă-ne și ajută puținei noastre credințe - și ne dă dreaptă nădăjduire, rogu-Te, să vedem, de istov, Lumina Ta din Veac, cea ATOT-MÂNTUITOARE!

prof. dr. **Adrian BOTEZ, C.T. "Gh. Balș"** - Adjud/ROMÂNIA

***

anunț

PROIECTUL EUROPEAN „SĂ NU NE UITĂM EROII!” – LA MĂRĂȘEȘTI

Asociația „**Voluntariat pentru Viață**” din Mărășești a început derularea proiectului european „**SĂ NU NE UITĂM EROII!**”, finanțat de Comisia Europeană prin Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale - „**Tineret în Acțiune**”. Manager de proiect este prof. Any Mary Drăgan. Proiectul a început în 2 august 2013, se află în perioada de implementare, iar din luna octombrie se desfășoară activitățile proiectului într-un cadru nonformal, în care cei 24 de tineri ai grupului, cu vârste între 16-25 de ani, proveniți din mediile urban și rural, interacționează în vederea dezvoltării abilităților de socializare și comunicare.

Scopul proiectului este creșterea nivelului de informare a tinerilor participanți la proiect în domeniul patrimoniului cultural. Printre obiectivele proiectului, menționăm cunoașterea trecutului istoric al comunității și asimilarea unor valori europene, precum educația multiculturală, diversitatea etno-culturală și promovarea cetățeniei europene active.

În vederea atingerii scopului proiectului, Asociația „**Voluntariat pentru Viață**” derulează activitățile specifice în parteneriat cu Liceul Tehnologic „**Eremia Grigorescu**” – Mărășești și cu Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniu Național – Vrancea.

Formatori sunt prof. Cătălin Mocanu (istorie) și Cristi Irimia (jurnalism) (www.vranceamedia.ro).

În perioada octombrie-decembrie 2013 s-au desfășurat activități educative nonformale, o întâlnire cu veteranii din Mărășești la Muzeul Veteranului Român, a fost organizată o excursie la obiectivele istorice din zonă (Mărășești, Mărăști și Soveja), iar în decembrie a fost inaugurată

expoziția „**Photo-Voice**”.

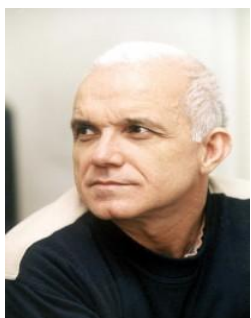
În micul oraș în care edilii se ocupă cu trecerea timpului printre haitele de câini vagabonzi, implementarea acestui proiect reprezintă o noutate absolută, căreia, sperăm, să-i fie urmat exemplul.

Prof. Any Mary DRĂGAN
Prof. Cătălin MOCANU

***

“doar o vorbă să-ți mai spun”

DINSPRE INTEGRAREA SCRIITORILOR ROMÂNI EMIGRAȚI ÎN LITERATURA DE AZI DE LA NOI

Citeam că pe 11 noiembrie 2013 președintele țării, Traian Băsescu s-a îndurat să promulge legea care stabilește sărbătorirea „Zilei limbii române”, la data de 31 august (e o reevaluare a modelului basarabean în România). Curios, această Zi a limbii Române a fost sărbătorită pentru prima oară în acest an pe 31 august (am participat și eu la o asemenea manifestare, la Muzeul Național al Literaturii Române) – înainte chiar de a fi promulgată legea marcării ei! Legea prevede ca *Ziua Limbii Române să fie marcată de către autorități și instituțiile publice, inclusiv reprezentanțe diplomatice și institute culturale ale României, precum și de instituții românești din străinătate, prin organizarea unor programe și manifestări cultural-educative, cu caracter evocator sau științific...* Vorbim astfel de „limba română de pretutindeni”, cultivată și de românii emigrați, sau aflați, istoric, în afara granițelor actuale ale României. Voi face o rapidă trecere prin diaspora literară românească (scriitorii, în primul rând, promovând limba română scrisă în străinătate și spiritul românesc nobil), insistând pe un aspect: dacă ea este integrată în literatura română din țară (sau este ignorată). Voi insista pe seama celor emigrați în Occident (nu pe

seama românilor din provinciile istorice românești pierdute, sau de dincolo de granițe: că avem comunități dincolo de Dunăre, sau în Ungaria). Astfel:

Putem vorbi de o reală integrare în literatura română a operelor scrise în străinătate? La o privire superficială, așa ai crede: că operele scrise de scriitorii români emigrați „s-au integrat” (mai degrabă „implementat”, e un cuvânt mai potrivit aici, la câtă ambiguitate poate să aibă un răspuns pe această temă, a literaturii române scrise peste hotare și publicate în țară sau peste hotare). Dar nici pe departe nu stau lucrurile așa. Nici măcar basarabienii n-au fost acceptați în ierarhiile literaturii române „vii”, scrise în țară. Poate după moarte, în „viitorul luminos”, vor fi cu toții recuperați cu adevărat, deși sunt slabe speranțe (nici scriitorii de primă mână, care au scris în România, după moarte n-au mai fost recuperați). Dar ei, emigrații, publică regulat în revistele literare din România și sunt editați în țară, fiind preferați scriitorilor care scriu în țară. Totuși, când pronunți numele unui scriitor român plecat în cele patru zări, nu uiți să rostești: „a, dar el nu are treabă cu mine, trăiește pe altă lume, n-am cum să intru în competiție cu el, are alt statut”. Chiar așa: scriitorul emigrat are din start „alt statut”, automat intervine discriminarea pozitivă (li se dă valoare în plus, fără sens). Sigur, după Revoluție, acești scriitori români emigrați, în parte, au fost cuprinși în dicționarele de scriitori (sau în puținele istorii) – dacă asta înseamnă „integrarea” lor, atunci totul e în regulă, deși sunt mult prea mulți lăsați pe dinafara dicționarelor (istoriilor). Dovadă că nu sunt băgați în seamă e și faptul că nu sunt incluși în nominalizările Premiilor Uniunii Scriitorilor din România și rar iau alte premii (ale revistelor).

Am fost întrebat cu altă ocazie: *A produs diaspora literară românească surprizele pe care le-ați așteptat în definirea literaturii (române) contemporane? Care sunt cărțile (și autorii) din diaspora care modifică „așezarea valorică” a literaturii române contemporane?* Ce să fi răspuns decât că n-am așteptat nici o surpriză de la nimeni – așa cum au plecat în Occident (doar nu în Orient!), așa au rămas în mintea noastră, chiar dacă au avut succes (Norman Manea sau Petru Popescu, Matei Călinescu sau Toma Pavel), sau au luat premii în țările în care s-au retras (Bujor Nedelcovici sau Paul Goma). Un statut aparte are / a avut Dumitru Țepeneag, ca și Petru Dumitriu. Sau Virgil Nemoianu. Sau Eugen Coșeriu. Să mă refer doar la cei ce mai sunt evidențiați azi. Nu mai pun problema scriitorilor români cu dublă cetățenie, care trăiesc măcar jumătate de an în România, precum N. Breban, N. Balotă, Mihai Șora, Vasile Andru, S. Damian, Ioana Crăciunescu, Sorin Comoroșan, C. Negoită. În această categorie a cetățeniei duble nu-i voi include pe basarabieni, nici pe românii din Voivodina. Scriitorii apreciați în România înainte să plece și-au păstrat aplombul: de la Dinu Flămând și Dorin Tudoran la Dumitru Radu Popa și Mircea Iorgulescu sau Damian Necula, Mircea Săndulescu, Oana Orlea și Gelu Ionescu sau Florin Manolescu, de la Ilie Constantin la Sorin Alexandrescu, Gabriela Melinescu, Nina Cassian, Victor Ivanovici, C. Stoiciu și Miron Kiropol, de la Sanda Golopenția la George Banu și Basarab Nicolescu sau Virgil Duda. Nu mai pun la socoteală atâtea alte nume din comunitatea de scriitori români emigrați în Israel. Un caz aparte a fost cel legat de Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, cărțile lor s-au impus de la sine, rapid, în România (fiind scrise pentru Radio Europa Liberă, în parte, până în 1989), până să moară. Au plecat Lucian Raicu, Sebastian Reichmann, sau Ara Alexandru Șișmanian: au scris în franceză și română. Între optzeciști, să nu-i uit pe deja celebrul Matei Vișniec, sau pe Andrei Zanca și Gabriel Stănescu (fondatorul revistei *Origini*, apărută în SUA și România), Liviu Georgescu, Th. Damian (care conduce o revistă în SUA, *Lumină Lină*). Altfel, au fost în totalitate recuperați emigrații întorși definitiv în țară (Mihai Ursachi și Dan Cristea sau, mai nou, Petru Romoșan și Adina Kenereș sau Emil Hurezeanu), sau stabiliți în România (Ioan Flora). O problemă rămân scriitorii români (mai exact originari din România) care scriu în altă limbă decât română, pe care trebuie să-i traducem, de la Norman Manea la Andrei Codrescu (cunoscut mai mult în SUA decât în România) la Dieter Schlesak, Herta Muller, Johann Lippet sau Bogdan Suceavă. Câți am uitat? Au murit, dintre cei pomeniți aici: Matei Călinescu, Lucian Raicu, Petru Dumitriu, Eugen Coșeriu, Virgil Duda, Ioan Flora, Mihai Ursachi, Gabriel Stănescu, Mircea Iorgulescu, Damian Necula – și? Le-a crescut cota literară după moarte în România? Nici pomeneală. Să modifice „așezarea valorică” a literaturii noastre contemporane? În afara eseisticii (de tip Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, Matei Călinescu, Sorin Alexandrescu, Toma Pavel sau Virgil Nemoianu), toate cărțile scriitorilor români din emigrație intră în regula jocului nostru balcanic minor: abia dacă sunt frunzărite, poezia și proza nu depășesc în valoare ceea ce se scrie în țară, chiar dacă au morgă „internațională”, nu e loc de supărare, cam asta e situația...

Alte întrebări „redacționale”, pentru a lămurii situația: *Credeți că, odată cu recuperarea literaturii române din diaspora, poate începe adevărata reevaluare a literaturii române postbelice? Cât de necesară e această mult discutată „reevaluare”? Prin ce mijloace credeți că poate fi realizată această reevaluare? „Adevărata reevaluare”... Mare lucru mai e și reevaluarea asta, dar cine s-o facă? În integralitatea scriitorimii de origine română (care scrie în țară sau în*

emigrație, în românește sau într-o limbă de circulație), sunt puține speranțe că se va găsi un cap limpede, critic, de aici înainte, pe termen scurt, care să citească toate cărțile apărute și să-și dea verdictul... Cărțile aparțin epocilor în care au fost scrise și gusturilor schimbătoare de atunci, dacă s-ar apuca un tânăr critic să încropească reevaluarea literaturii postbelice, ar face harcea-parcea totul, fie și din bună credință, conform sensibilității lui critice (aduse la zi). Și ar fi păcat să se risipească energii creatoare care, deși au dovedit că n-au bătaie lungă, au însemnat ceva la vremea respectivă în literatura română. Din câte am citit în presă, a încercat și un român din emigrație să aducă o istorie a literaturii române pe masă, cu cărți apărute până în 1989: Marian Popa – și n-a reușit decât să provoace nedumeriri (Marian Popa a fost considerat „om al Securității, trimis cu ordin în Germania”; cât a stat în țară a semnat în revista Securității, *Săptămâna*). Oricum, un autor de asemenea istorii literare e restrictiv, face selecția după propriile-i hachițe, nu poate să epuizeze fenomenul literar. Personal, de pildă, consider didactice istoriile literaturii contemporane semnate de Dumitru Micu și de Ion Rotaru. O porcărie, apoi, este *Istoria* plină de omisiuni a lui Alex Ștefănescu, de rea-credință (Alex Ștefănescu e o nulitate morală; Revoluția l-a prins semnând editoriale pro-Ceaușescu inclusiv la *România literară*, când era redactor-șef adjunct la ziarul de tiraj *România liberă* și când Petre Mihai Băcanu era în pușcărie; Alex Ștefănescu era, totodată, director la revista *Magazin*, adică făcea parte din activul de presă al CC al PCR-Securitate). A apărut și un dicționar „esențial” cu fișe biobibliografice trimise chiar de scriitorii români (întocmit de Aurel Sasu, în principal; nu mai pomenesc de dicționarul general al scriitorilor români). O reevaluare a poeziei, în adevăratul sens al cuvântului, a avut Marin Mincu... Firește, e necesară această reevaluare moral-estetică. Prin ce mijloace poate fi realizată? În afară că trebuie să citești cărțile scriitorilor români, să fii lucid, de bună credință și să ai discernământ critic... Fragmente de istorie literară (adunate într-o carte, din recenzii publicate în reviste) au Eugen Simion și Ioan Holban, Gh. Grigurcu sau Cornel Ungureanu și Irina Petraș, plus Ion Pop. Oare, în „Istoria critică” a lui Nicolae Manolescu se regăsesc scriitori din diaspora? Nicidecum...

Liviu Ioan STOICIU

***

interviul revistei “contraatac”

INTERVIU CU PĂRINTELE PARADOXISMULUI
MONDIAL, NOMINALIZAT LA PREMIUL NOBEL
PENTRU LITERATURĂ:

prof. univ. dr. (americano-român!) FLORENTIN
SMARANDACHE: „ (...) Am fost, parcă, fără voia

mea!, în contradicție, mereu, cu epoca în care am trăit. Este mai greu, dar mai poetic să mergi în contra-timp... Întotdeauna aș fi dorit să fiu... acolo unde nu eram! Și să fac... ceea ce nu se putea!”

Cf. revista ART-EMIS, marți, 15 martie 2011 (președintele fondator al Academiei DacoRomâne, din București, România – dl GEO STROE) : “Academia DacoRomână din București, România, l-a nominalizat pe scriitorul avangardist trilingv (română-franceză-engleză) Florentin Smarandache pentru Premiul Nobel pentru Literatură pe anul 2011. Niciun scriitor trilingv nu a primit Premiul Nobel până în prezent.

Prof. univ. dr. Florentin Smarandache a publicat 75 de cărți de literatură scrise în limbile: română, franceză, sau engleză; unele dintre ele au fost traduse în chineză, rusă, arabă, spaniolă, portugheză, sârbo-croată, etc. Puteți descărca multe dintre ele de pe site-ul Universității New Mexico: <http://fs.gallup.unm.edu/eBooksLiterature.htm>. Cărțile sale se găsesc și în Amazon.com, Amazon Kindle, Google Book Search, Google Scholar, Library of Congress (Washington D. C.) și în multe biblioteci din lume. Are o operă vastă și a abordat toate genurile literare: poezie, proză, teatru, eseuri, traduceri. El reflectă foarte bine globalismul actual ca scriitor deoarece a trăit și a vizitat 40 de țări, și-a scris memoriile de călătorie și jurnalul și a creat în mai multe stiluri și despre multe subiecte datorită

fundalului său multicultural și cunoștințelor enciclopedice în multe domenii. Este și un poliglot. Corespunde Testamentului lui Albert Nobel referitor la "cel mai mare beneficiu făcut umanității", deoarece paradoxismul, mișcarea literară pe care a inițiat-o, este acum folosită - prin Teoria Raționamentului Paradoxist și Plauzibil Dezert-Smarandache (abreviată DSMT) - în medicină, cibernetică, cercetarea aerospațială, robotică, logică, filosofie, transdisciplinaritate (interconectând literatura și știința, pavând drumul spre noi dezvoltări în literatură). Paradoxismul este prima avangardă literară din lume cu aplicații practice în știință. De asemenea, este multitalentat și, prin înalte și variatele sale experimente literare avangardiste, a realizat o operă remarcabilă într-o direcție ideală, în conformitate cu Testamentul lui Alfred Nobel, în beneficiu umanității. Ca scriitor complet, a scris și a publicat: poezie, dramă, romane, povestiri, eseuri, jurnale, dar și articole lingvistice, manuale de matematică și lucrări de cercetare, programe de calculator, filosofie și traduceri (din franceză, engleză, spaniolă, portugheză și italiană în română), filatelist. El însuși și-a tradus unele cărți din română în franceză și engleză.

În domeniul umanist, el este tatăl „paradoxismului” în literatură, mișcare de avangardă movement, bazată pe folosirea excesivă a antitezelor, oximoroanelor, contradicțiilor, paradoxurilor în creații, pornit de el în 1980 în România, ca protest antidictatorial. A publicat cinci (n.n.: până azi, 15 noiembrie 2013, s-au făcut NOUĂ!) Antologii Paradoxiste Internaționale, la care au contribuit sute de scriitori din întreaga lume (<http://fs.gallup.unm.edu/a/Paradoxism.htm>). În tiparul sau în legătură cu paradoxismul el a introdus: Noi tipuri de poezie cu formă fixă, precum: Distihul Paradoxist, Distihul Tautologic, Distihul Dualist, Terțianul Paradoxist, Terțianul Tautologic, Catrenul Paradoxist, Catrenul Tautologic, Poemul Fractal, Non-Poemele (1990) și alte experimente poetice avangardiste dincolo de limitele poeziei în "Encyclopoetria (Totul este Poezie și Nimic nu este Poezie)" (2006); Noi tipuri de povestire, precum: Povestirea Silogistică, Povestirea Circulară ("Poveste Infinită", 1997); Noi tipuri de dramă, precum: Drama Neutrosofică, Drama Sofistică, Drama Combinatorică (o dramă ale cărei scene sunt permutate și combinate în atât de multe moduri încât produc peste un miliard de miliarde de diferite drame! ("Upside-Down World" / "O lume întoarsă pe dos", 1993) și Noi tipuri de genuri science fiction în proză, precum: 1) science fiction de tehnologie informatică: "Inform Technology", 2008; 2) science fiction politică: "International Fonfoism (Manual of Terrory)", 2008; 3) science fiction militară: "The Art of antiWAR / paradoxistINSTRUCTION Notebooks of Captain Gook (or Kook)", 2008; 4) science fiction de afaceri și finanțe: "Reproduction's disOrganization", 2009; 5) science fiction psihologic: "Textbook of Psychunlogy (MASTER DECREE Thesis)", 2009; 6) și science fiction educațional: "Treatise of Parapedagogy (Ph D Dissentation)", 2009.

Aceste cărți pot fi descărcate de pe site-ul:

<http://fs.gallup.unm.edu/eBooks-otherformats.htm>

Experimente lingvistico-literare în volumele: „Florentin's Lexicon" (2008), interpretând, în sens contrar, clișeele de limbă, omonimele etc.. [„Dacă ceva poate să o ia razna, pasează-l altcuiva" (Florentin's Laws/Legile lui Florentin); „Dictatorul a ridicat starea de urgență cu o macara (Florentin's Clichés/ Clișeele lui Florentin)”; „Trimitе-mi un... e-mail (Florentin's Homonyms/ Omonimele lui Florentin)”; etc.]. De asemenea, a realizat o combinație de poezie foarte scurtă, artă și știință în volumele „Lyrphoto(n)s / At Mind's Infinite Speed”// „Lirifotoni/ La viteza infinită a minții" (2009), and „Aph(l)orisms in Unistiches" (2008). Un alt experiment literar este cartea sa olografă (carte publicată cu scris de mână integrall): „OUTER-aRT, Vol. 5", 2006: (<http://fs.gallup.unm.edu/Outer-Art5.pdf>). Drama sa antidictatorială, „Țara animalelor", piesă fără cuvinte!, a fost reprezentată la Festivalul Internațional al Teatrelor Studențești, Casablanca (Morocco), 1-21 Septembrie, 1995, a fost pusă în scenă de trei ori de către Teatrul Thespis (producător: Diogene V. Bihoi) și a primit Premiul Special al Juriului. A fost de asemenea pusă în scenă la Karlsruhe (Germany), 29 Septembrie, 1995. Piesa sa pentru copii, „Păcală, Ursul și Balaurul" [Trickster, the Bear, and the Dragon], s-a jucat la Teatrul Național Dramatic „I.D.Sîrbu", director: Dumitru Velea, la Petroșani, România, în septembrie 1997. (<http://fs.gallup.unm.edu/a/theatre.htm>). A mai realizat artă electronică (folosind programe de computer), artă experimentală (outer-art), și a pledat pentru Unificarea Teoriilor despre Artă (<http://fs.gallup.unm.edu/a/oUTER-aRT.htm>) - a publicat 10 albume de artă. În afară de literatură și artă, este un om de știință binecunoscut care a publicat peste 70 de cărți în matematică, fizică, filosofie și inginerie.

Florentin Smarandache s-a născut pe 10 decembrie (1954), chiar la aniversarea lui Alfred Nobel și, de asemenea, data ceremoniei. Pentru mai multe informații despre activitatea sa cartea lui Titu Popescu, „Aesthetics of Paradoxism" la <http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/Aesthetics.pdf> și a lui I. Soare, intitulată „Paradoxism and postmodernism in Florentin Smarandache's Creation" la: <http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/IonSoare2.PDF> .

Este membru al International Writers Association, member al Romanian Academy of Sciences și al Modern Language Association (USA). Florentin Smarandache a colaborat la peste 150 de reviste literare din lume, în diferite limbi (pe lângă aproximativ 200 de lucrări și note publicate în domeniul matematicii și colaborări la peste 70 de reviste științifice din lume).

Cele mai notabile cărți literare:

Limba română:

a) teatru: „MetaIstorie” (trilogie), „Întâmplări cu Păcală” (trilogie pentru copii);

b) roman: „NonRoman”; tradus de autor sub titlul „NonNovel” (2009),

c) poezie : „Cântece de Mahala” (cântece țigănești și suburbane), „Emigrant la Infinit”, „Distihuri Paradoxiste” ;

Limba franceză, poezie : „Le Sens du Non-Sens”, „Antichambres/ Antipoésies / Bizareries”, „Le Paradoxisme : un Nouveau Mouvement Littéraire” ;

Limba engleză: poezie: „Dark Snow”, „NonPoetry”, „Exist Împotriva Mea/ I Exist Against Myself” (bilingv: Română-Engleză) și-a tradus poemele și trilogiile teatrale în engleză. Este, de asemenea, foarte activ în presa literară a exilului românesc. **Cronici despre activitatea sa literară au fost publicate în România, SUA, Canada, Franța, Belgia, Germania, Italia, Japonia, India, Anglia, Israel, Brazilia, Moldova, Yugoslavia, Australia, Danemarca. Este pionier în experimentarea legăturilor dintre literatură și știință, în inventarea a noi termeni literari și în influențarea multor poeți din diferite țări. A făcut de asemenea lucrări de cercetare matematică și statistică asupra poeziei. Opera sa este de interes actual. A realizat o operă remarcabilă în poezie și dramă. Opera sa, în beneficiul viitorilor scriitori, lingviști și oameni de știință, precum și îmbogățirea domeniului literar cu noi noțiuni introduse de Smarandache nu numai în poezie, dramă, roman (unul dintre romanele sale se intitulează „NonNovel”), dar și în filosofie (introducând termenul de „neutrosophie” - o generalizare a dialecticii lui Hegel), și, desigur, în știință (extension of fuzzy set and logic to neutrosophic set and logic respectively - cu aplicații în fizica cuantică și inteligența artificială). Este interesat de literatura creată cu ajutorul computerelor, de asemenea.**

Foarte prolific în creația sa, foarte original, modern, publicând în diferite țări, diferite limbi, diferite reviste etc., unde nici nu v-ați aștepta! [a fost numit "cel mai paradoxist scriitor al lumii"]; renumit pentru varietatea stilurilor sale: schimbarea stilului cu fiecare carte (întrecându-l pe Fernando Pessoa). Laureat al multor societăți de poezie naționale și internaționale, are mare influență asupra scriitorilor (și matematicienilor) contemporani. Viața sa este de asemenea poezie (trăind într-un lagăr de refugiați politici din Turcia timp de doi ani, apoi în exil în SUA, mutându-se de multe ori, făcând tot felul de munci, de la îngrijitor necalificat, muncitor în construcții, zugrav în fabrică, tăietor de piatră, ghid turistic, până la inginer de software și, în final, profesor universitar) cu experiență de predare internațională în multe țări: România, Maroc, Turcia, SUA, pe patru continente, învățând și scriind în multe limbi. A călătorit mult (peste 40 de țări vizitate), și-a scris memoriile de călătorie („Frate cu meridianele și paralelele”, Vol. 1-5). Experiența sa dură l-a făcut un luptător permanent în lume. Florentin Smarandache este unul dintre cei mai cunoscuți scriitori români în afara țării natale. Activitățile literare și științifice. Peste 3.000 de pagini de jurnal nete (datorate călătoriei și traiului în jurul lumii, dornic să știe și să întâlnească oameni și să studieze diferite culturi). La Arizona State University, Hayden Library, în Tempe, Arizona, există o mare colecție specială numită „The Florentin Smarandache Papers” (care are mai mult de 30 de picioare liniare/ linear feet) cu cărți, reviste, manuscrise, documente, CD-uri, DVD-uri, benzi video realizate de el sau despre opera sa. Altă colecție specială „The Florentin Smarandache Papers” se află la The University of Texas la Austin, Archives of American Mathematics (în cadrul Centrului American de Istorie). A devenit foarte popular în lume deoarece peste 3.000.000 de persoane pe an din aproximativ 110 țări citesc și descarcă cărțile sale în format electronic; multe dintre cărțile sale au mii de accesări pe lună, conform statisticilor electronice oficiale ale web site-ului UNM.”

***

FLORENTIN SMARANDACHE

S-a născut la 10 decembrie 1954, în Bălcești (Vâlcea). Studii: A absolvit Școala Generală în Bălcești (1961-1969), apoi Liceul Pedagogic (1969-1972), în Craiova, continuând la Rm. Vâlcea, 1972-1974); diploma de învățător; stagiul militar, cu termen redus, la Medgidia (1974-1975); a absolvit Facultatea de Științe, secția informatică, a Universității din Craiova (1975-1979), ca șef de promoție; obține doctoratul în matematică (Teoria Numerelor), la Universitatea de Stat din Chișinău (1995-1997).

În Statele Unite, urmează studii de perfecționare în matematică, informatică și educație, la Arizona State University (Tempe) (1991), Pima Community College (Tucson) (1995), University of Phoenix (Tucson) (1996); obține și un Masterat în Informatică; studii postdoctorale la New Mexico State University (Las Cruces) (1998), University of New Mexico (1998, 1999), National Science Foundation (Chautauqua Program, University of Texas, Austin) (1999), și Los Alamos National Laboratory (Educational Networking Support Program) (Gallup) (1999).

Cercetări postdoctorale la Air Force Research Lab (Rome, NY, USA) sub egida State University of New York Institute of Technology (vara anului 2009), ENSIETA (Brest, Franța) (vara anului 2010), Universitatea de Tehnologie Guangdong din orasul Gunagzhou, China (trei luni in vara anului 2012), și la Universitatea de Științe Okayama din Japonia (decembrie 2013 – ianuarie 2014).

Activitate: A participat, ca elev și student, la olimpiade școlare de matematică, obținând premii și mențiuni locale și naționale (1967-1974) și a condus cercuri de matematică, în liceu și la universitate; a participat la Olimpiada studentescă "**Traian Lalescu**", Cluj-Napoca (1977); a participat la diverse sesiuni științifice, pentru studenți, în Craiova și Iași (1978-1979); a pregătit și selecționat echipa elevilor marocani (Rabat), pentru Olimpiada Internațională de Matematică din Paris (1983).

Profesii: În perioada 1982-1984, este profesor cooperant în Maroc, predând matematicile în limba franceza (Lycée Sidi El Hassan Lyoussi din Sefrou). Revine în țară, continuând activitatea didactică; profesor la Liceul "Nicolae Bălcescu", din Craiova (1984-1985). În anul 1986, nu poate obține viza de ieșire din țară, pentru a participa la Congresul Internațional al Matematicienilor, de la Universitatea din Berkeley (California) și face greva foamei; publică o scrisoare de protest în Notices of the American Mathematical Society (Providence, RI), în care solicita libertatea de circulație a oamenilor de știință; se interesează de soarta sa Dr. Olof G. Tandberg, secretar la Academia de Științe din Stockholm, care îi telefonează din București. În perioada anilor 1986-1988, Inspectoratul Școlar Județean Dolj nu-i mai acordă post, din motive politice, fiind obligat să supraviețuiască din meditații. În toamna anului 1988, obține, cu greutate, un pașaport de turist pentru Bulgaria. De aici, trece în Turcia, unde cere azil politic. Este deținut în lagărele de refugiați politici din Istanbul și Ankara (1988-1990).

Emigrează în Statele Unite ale Americii în 1990, unde lucrează ca inginer de software, la corporația Honeywell, din Phoenix (Arizona), specializată în calculatoare (1990-1995); profesor adjunct de matematică la Pima Community College, din Tucson (1995-1997); din 1997, este asistent universitar de matematică, la University of New Mexico (Gallup), în 2003 devine conferențiar universitar, iar în 2008 - profesor universitar.

Între 2007-2009 este Șef de Departament.

În matematică, a introdus gradul de negare al unei axiome ori teoreme (vezi "**GEOMETRIILE SMARANDACHE CARE POT FI PARȚIAL EUCLIDIENE ȘI PARTIAL NEEUCLIDIENE**", 1969, www.gallup.unm.edu/~smarandache/geometries.htm), multi-structurile (vezi "**STRUCTURILE SMARANDACHE UNDE O STRUCTURA MAI SLABA CONȚINE INSULE DE STRUCTURI MAI PUTERNICE**"), și multi-spațiile (combinații de spații heterogene) [www.gallup.unm.edu/~smarandache/algebra.htm].

Lucrările sale în **TEORIA NUMERELOR** s-au bucurat de o anumită popularitate internațională, deoarece matematicieni români, cât și străini (din SUA, Canada, Japonia, Brazilia, Franța, China, Bangladesh, Italia, Bulgaria, Spania, Suedia, Australia, Rusia, Cehia, Olanda, Chile, India, Ungaria) au scris 29 cărți și câteva sute de articole, note și probleme propuse, despre aceste noțiuni. În 1997, la Universitatea din Craiova, s-a organizat **PRIMA CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ ASUPRA NOȚIUNILOR DE TIP SMARANDACHE**, în **TEORIA NUMERELOR**, cu participarea unor cercetători din țară, dar și din Suedia, Franța, Rusia și Spania.

Publicații: Din 1970, a început colaborarea la revista școlii, "**Năzuințe**", apoi la alte periodice românești și străine (vreo 50 științifice și, peste 100 - literare). Și-a tradus o parte din lucrări în franceză și engleză, altele i-au fost traduse în spaniolă, portugheză, italiană, esperanto, rusă, sârbă, japoneză și arabă. Colaborări cu poeme și piese de teatru, la 42 de antologii românești, franceze, italiene, americane, indiene și coreene.

Prolific autor, co-autor, editor și co-editor a 150 de cărți publicate de circa patruzeci de edituri (printre care edituri universitare și tehnice, edituri profesionale științifice și artistice, precum Springer Verlag, Pima College Press, Moorhead State University, Universitatea din Chișinău, ZayuPress, Haiku, etc.) - din zece țări și în mai multe limbi, și peste 200 de articole și note (unele se pot încărca din site-urile de la LANL / Cornell University <http://arXiv.org/find> și CERN), în matematică (teoria numerelor, geometrie neeuclidiană, logică), fizică, filozofie, literatură (poeme, nuvele, povestiri, un roman, piese de teatru, eseuri, traduceri, interviuri), rebus (careuri, enigmistică) și artă (experimente în desene, picturi, colaje, fotografii, artă pe computer) - în română, franceză și engleză, dintre care: **Formule pentru spirit** (debut editorial, 1981- sub pseudonimul Ovidiu Florentin); **Le sens du non-sens, Problemes avec et sans ... problèmes!**, Fes, Maroc (1983); **Antichambres/Antipoésies/Bizareries**, Caën, Franța (1989); **NonPoems (poeme de avangardă)**, Phoenix (1990); **Only Problems, Not Solutions!**, Chicago (1991); **LE PARADOXISME: un Nouveau Mouvement Littéraire**, Bergerac, Franța (1992); **Dark Snow**, Phoenix (1992); **NonRoman**, Craiova (1993); **MetaIstorie** (trilogie teatrală), București (1993), pe care-a tradus-o în engleză, sub titlul "**A Trilogy in pARadOXisM: avant-garde political dramas**" (ZayuPress 2004); **Întâmplări cu Păcală** (piese de teatru pentru copii), **Fugit.../ jurnal de lagăr**, București (1994); **Collected Papers**, Vol. I, II, III, București, Chișinău, Oradea (1996, 1997, 2000); **Scrieri Defecte** (proză scurtă), Craiova (1997); **Distihuri Paradoxiste, Afinități** (traduceri), Norresundby, Danemarca (1998); **Întrebă-mă, să te-ntreb!** (interviuri), Târgoviște (1999); **Outer-Art** (album de artă), **Cântece de Mahala, In seven languages** (poeme), Oradea, 2000; **A Unifying Field In Logics. / Neutrosophy. Neutrosophic Probability, Neutrosophic Set, and Neutrosophic Logic**, Rehoboth, SUA (2000). A editat, printre altele: **Second International Anthology on Paradoxism** (cuprinzând 100 scriitori de pe glob), și **Third International Anthology on Paradoxism (distihuri paradoxiste de la 40 poeți de pe glob)**, Oradea (2000).

A PROPUS EXTINDEREA PROBABILITĂȚILOR CLASICE ȘI IMPRECISE LA PROBABILITATE NEUTROSOIFICĂ - UN VECTOR TRIDIMENSIONAL, ALE CĂRUI COMPONENTE SUNT SUBMULTIMI ALE INTERVALULUI NE-STANDARD]-0, 1+[.

Din anul 2002, împreună cu Dr. Jean Dezert, de la Office National de Recherches Aeronautiques din Paris, se ocupă de fuziunea informației, extinzând Teoria Dempster-Shafer la o nouă teorie de fuzionare a informației plauzibile și paradoxiste (numita **Teoria Dezert-Smarandache**:

[www.gallup.unm.edu/~smarandache/DSmT.htm]).

În 2004 creează un algoritm de Unificare a Teoriilor și regulilor de Fuziune.

În fizică, a introdus paradoxuri cuantice și noțiunea de **'NEMATERIE'**, formată din combinații de materie și antimaterie, ca o a treia formă posibilă de materie - prezentată la Caltech (Conferința Anuală din cadrul Societății Americane de Fizică, 2010) și Institutul de Fizică Atomică (Magurele, 2011).

Pe baza unui manuscris din 1972, când era elev la Rm. Vâlcea, publicat în 1982, a emis ipoteza că **'NU EXISTĂ O BARIERĂ A VITEZEI ÎN UNIVERS ȘI SE POT CONSTRUI ORICE VITEZE'**

(<http://scienceworld.wolfram.com/physics/SmarandacheHypothesis.html>).

ACEASTĂ IPOTEZĂ A FOST CONFIRMATĂ, PARTIAL, PE 22 SEPTEMBRIE 2011, LA CERN, CÂND S-A DEMONSTRAT, EXPERIMENTAL, CĂ NEUTRINI MUONI CIRCULĂ CU O VITEZĂ MAI MARE DECÂT VITEZA LUMINII.

Pe baza ipotezei sale, a propus o **TEORIE ABSOLUTĂ A RELATIVITĂȚII** – care să nu producă dilatarea timpului sau contractarea spațiului, sau alte paradoxuri relativitice, care sunt, mai degrabă, ficțiune, decât realitate. Apoi și-a extins cercetarea la o diversificare a Parametrizării Teoriei Speciale a Relativității (1982): <http://fs.gallup.unm.edu/ParameterizedSTR.pdf> . Florentin Smarandache consideră că Relativitatea lui Albert Einstein este valabilă într-un spațiu imaginar, nu real, iar adunarea relativistă de viteze este ireală. De asemenea, susține că dilatarea timpului, contractarea spațiului și simultaneitatea relativistă ale lui Einstein sunt *science fiction* nu realități, iar paradoxurile relativiste denotă foarte bine inconsistența Teoriei Speciale a Relativității. El propune o adunare vectorială a vitezelor, care permite și viteze supraluminale. Într-un articol publicat în „**Progress in Physics**” 1/2012 - unde este redactor asociat - profesorul Smarandache propune înființarea unor noi ramuri ale fizicii, Fizica Supraluminală și Fizica Instantanee, adică studierea legilor și teoriilor fizicii la viteze supraluminale și la viteze instantanee. În aceeași carte, refăcând experimental lui Einstein cu ceasuri atomice, autorul a considerat cazul cel mai general, când nu se cunoaște nici dacă spațiul și timpul sunt relative sau absolute, și nici dacă viteza luminii este ultimă sau nu în univers. În felul acesta, Dr. Smarandache a obținut Teoria Specială Parametrizată a Relativității (T.S.P.R.), care generalizează atât T.S.R. cât și T.A.R., dar crează și alte tipuri de Relativități, care însă trebuie verificate practic. Apoi trece de la viteze constante, la accelerații constante și, în final, propune spre cercetare Multirelativitatea Neinerțială.

În culegerea de eseuri a **MARINELEI PREOTEASA, „ROMÂNUL CARE L-A CONTRAZIS PE EINSTEIN”** (Ed. CuArt, România, 2012, p. 119), se afirmă: „*Prin celebra sa Teorie a relativității, Einstein a susținut că spațiul și timpul sunt relative. Româno-americanul SMARANDACHE susține inversul acestei teorii: spațiul și timpul sunt ABSOLUTE (motiv pentru care teoria sa poartă denumirea de ABSOLUTĂ), în sensul lui Galilei și Newton, dar viteza luminii nu este ultimă, în univers. Teoria ABSOLUTĂ a Relativității este realistă, construită în spațiul EUCLIDIAN. Nu produce dilatarea timpului, contractarea spațiului, simultaneitatea relativistă și nici paradoxuri relativiste, precum Teoria Specială a Relativității, a lui Einstein. FLORENTIN SMARANDACHE consideră că Relativitatea lui Albert Einstein este valabilă într-un spațiu imaginar, NU REAL, iar adunarea relativistă de viteze este IREALĂ. De asemenea, susține că dilatarea timpului, contractarea spațiului și simultaneitatea relativistă ale lui Einstein sunt science fiction, NU REALITĂȚI! - iar paradoxurile relativiste denotă foarte bine inconsistența Teoriei Speciale a Relativității. El propune o adunare vectorială a vitezelor, care permite și viteze supraluminale. Într-un articol publicat în „Progress in Physics”, 1/2012 - unde este redactor asociat - profesorul FLORENTIN SMARANDACHE propune înființarea unor noi ramuri ale fizicii, FIZICA SUPRALUMINALĂ și FIZICA INSTANTANEE, adică studierea legilor și teoriilor fizicii, la viteze supraluminale și la viteze instantanee. În aceeași carte, refăcând experimentul lui Einstein cu ceasuri atomice, autorul român a considerat cazul cel mai general, când nu se cunoaște nici dacă spațiul și timpul sunt relative sau absolute, și nici dacă viteza luminii este ultimă sau nu, în univers. În felul acesta, dr. FLORENTIN SMARANDACHE a obținut Teoria Specială Parametrizată a Relativității (TSPR), care generalizează atât TSR, cât și TAR, dar crează și alte tipuri de Relativități, care, însă, trebuie verificate practic. Apoi, trece de la viteze constante, la accelerații constante și, în final, propune spre cercetare Multirelativitatea Neinerțială*”. (Notă: În urma recentului comunicat C.E.R.N., profesorul româno-american FLORENTIN SMARANDACHE a afirmat: „**Chiar dacă or fi fost greșeli la CERN, pe viitor tot se vor găsi particule supraluminale**”. Viitorul o va dovedi! **PARCĂ CEVA NE AMINTEȘTE DE NICOLAE PAULESCU, DE EPOPEEA INSULINEI ȘI DE NOBELUL PRIMIT DE ALTUL** – cf. Ion Măldărescu).

În filozofie, a introdus conceptul de **'NEUTROSOFIE'**, ca o generalizare a dialecticii lui Hegel, care stă la baza cercetărilor sale în matematică și economie, precum **'LOGICA NEUTROSOFICĂ'**, **'MULTIME NEUTROSOFICĂ'**, **'PROBABILITATE NEUTROSOFICĂ'**, **'STATISTICĂ NEUTROSOFICĂ'**.

A generalizat logicile fuzzy, intuitivă, paraconsistentă, multi-valentă și logica dialetheistă la '**logica neutrosifică**' (in Dictionary of Computing de Denis Howe); în mod similar, a generalizat mulțimea fuzzy la '**mulțime neutrosifică**': [www.gallup.unm.edu/~smarandache/neutrosophy.htm]

În literatură și artă a fondat, în 1980, curentul de avangardă numit **PARADOXISM**, ca un protest împotriva totalitarismului - curent care are mulți adepți în lume. Constă în folosirea excesivă, în creații, a contradicțiilor, antitezelor, antinomiilor, oximoronilor, paradoxurilor. A introdus '**DISTIHUL PARADOXIST**', '**DISTIHUL TAUTOLOGIC**', '**DISTIHUL DUAL**'. Experimente literare a realizat și în drama sa **Patria de Animale**, unde nu există niciun dialog, iar în **O lume întoarsă pe Dos**, scenele sunt permutate, dând naștere la un miliard de miliarde de piese de teatru distincte! Piesele lui s-au jucat în România (Teatrul I.D.Sârbu din Petroșani, Teatrul Thespis din Timișoara), Germania (la Karlsruhe), și Maroc (la Casablanca, unde **Patria de Animale** a obținut Premiul Special al Juriului Internațional):

[www.gallup.unm.edu/~smarandache/a/Paradoxism.htm].

În 1993, a efectuat un turneu în Brazilia (Universitatea din Blumenau etc.).

La bibliotecile de la Arizona State University (Tempe) și University of Texas (Austin) sunt depozitate manuscrise, reviste, cărți, fotografii, casete, videocasete, privind activitatea sa creativă, în două colecții speciale, numite **The Florentin Smarandache Papers**.

Invitat să conferențeze la U. Berkeley (2003), NASA Langley Research Center-SUA (2004), NATO Advance Study Institute-Bulgaria (2005), Jadavpur University-India (2004), Institute of Theoretical and Experimental Biophysics-Rusia (2005), Bloomsburg University-USA (1995), University Sekolah Tinggi Informatika & Komputer Indonesia-Malang și University Kristen Satya Wacana Salatiga-Indonezia (2006), Universitatea Minufiya (Shebin Elkom)-Egipt (2007), Air Force Institute of Technology Wright-Patterson AFB in Dayton [Ohio, USA] (2009), Universitatea din Craiova - Facultatea de Mecanica (2009), Air Force Research Lab și Griffiss Institute [Rome, NY, USA] (2009), COGIS 2009 (Paris, France), ENSIETA (Brest, Franța) - 2010, Academia Română - Institutul de Mecanică a Solidelor și Comisia de Acustică (București - 2011) etc.

A prezentat lucrări la multe Conferințe Internaționale de Fuziune a Informației ori a Senzorilor {Australia - 2003, Suedia - 2004, SUA (Philadelphia - 2005, Seattle - 2009, Chicago - 2011), Spania - 2005, Italia - 2006, Belgia - 2007, Canada - 2007, Germania - 2008, Scoția - 2010}.

A prezentat lucrări și la Conferințele Internaționale IEEE GrComp (Georgia State University at Atlanta - 2006, Kaohsiung National University in Taiwan - 2011).

În anul 2011 a primit Premiul "**Traian Vuia**", al Academiei Române pentru Științe Tehnice, apoi **Doctor Honoris Causa**, de de Academia DacoRomână din București - 2011, și de la Universitatea Beijing Jiaotong (BJTU) din China - 2011, iar în 2010 - **Medalia de Aur pentru Știință**, de la Academia Telesio-Galilei din Anglia, acordată la Universitatea Pecs, din Ungaria.

AFILIERI: membru al Societății de Științe Matematice din România (1980-); Mathematical Association of America (1983-1990); American Mathematical Society (1992-); Academia Oamenilor de Știință Români (1993-); ARA (1999-); Poetry Society of America; Uniunea Scriitorilor Români; International Poets Academy (India); La Société Les Amis de la Poésie (Franta); Association "**La Licorne**" (Franta); Académie Francophone (Franta); Societatea Română de Haiku; Academy of American Poets; Modern Languages Association (SUA); Centre d'Études et de Recherches Poétiques Aquitaines (Franta); International Writers and Artist Association (USA); World Union of Free Romanians (Anglia); Free Romanian Writer Association (Franta); World Academy of Arts and Culture (SUA); Liga Culturală Oltenia; East and West Literary Foundation (SUA); World Poetry Society (India); World Poetry Research Institute (Corea); Societatea Mihai Eminescu (Australia); referent la Zentralblatt für Mathematik (Germania) (1985).

Premii: A obținut 16 premii literare, dintre care: **Premiul special la proză**, Concursul National Marin Preda, Alexandria (1982); **International Eminent Poet**, Madras, India (1991); **Diplôme d'Honneur en poésie fantaisiste**, L'Académie des Lettres et des Arts du Périgord, Franța (1992); **La Médaille d'Argent pour l'ensemble de son oeuvre**, Bergerac, Franța (1992); **Grand Prix, 4~ Edizione del Premio Internazionale di Poesia e di Narrativa Goccia di Luna**, Bastremoli, Italia (1993); **Premiul de Excelență al Revistei Haiku**, București (1997); **Best Poet Award of Rio Grande Press**, Amarillo, Texas, USA (1998); **Premiul revistei "Lumina"**, pentru eseu și contribuții personale, Novi Sad, Iugoslavia (1998); **Diploma de Onoare a Societății Anton Pann**, Rm. Vâlcea (2000); **Premiul "Podul lui Traian"**, la Festivalul Internațional **Drumuri de spice**, Uzdin, Iugoslavia (2000).

A fost nominalizat pentru Premiul Nobel în Literatură, pentru anul 2011, pentru cele 75 de cărți literare publicate (vezi <http://fs.gallup.unm.edu//2011NobelPrizeInLiterature-nomination.pdf>).

A vizitat 40 de țări, despre care a scris în memoriile sale (vezi Galeria Foto: <http://fs.gallup.unm.edu/photo/GlobeTrekker.html>).

BIBLIOGRAFIE:

Sute de articole, cărți și recenzii s-au scris despre activitatea sa internațională.

Cărțile pot fi încărcate din:

Biblioteca Digitală de Științe:

<http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/eBooks-otherformats.htm>

și din Biblioteca Digitală de Literatură:

www.gallup.unm.edu/~smarandache/eBooksLiterature.htm .

Informații culese, selectate și propuse de : ADRIAN BOTEZ

1-A.B.: Preanonorate domnule **FLORENTIN SMARANDACHE**, privind bibliografia dvs. (chiar și cea "*plantată*" pe Internet, suferind de unele lipsuri profund semnificative – suferind, mai ales, de pseudo-concizia vremurilor noastre, atât de scurtă cu Adevărul și cu esențele, și atât de scandalos și exagerat-vinovat îndelungă, cu senzaționalul cel mincinos, supradimensionat și ieftin și, mai cu seamă, cu fleacurile...), eu, unul, rămân profund impresionat, dându-mi seama că omul care a avut puterea și temeritatea de a înfăptui aceste lucruri-lucrări (lucruri-lucrări ce au asemănare doar cu marile revoluții ale umanității renescentiste - ...dar nici în Renaștere nu erau făcute "*revoluțiile*" numai de către solitari!), este contemporan cu mine și, ceea ce chiar ar trebui să-i sidereze, nu doar să-i uimească, pe mulți, este faptul că **FLORENTIN SMARANDACHE-ÎNFĂPTUITORUL**, în tot ce realizează, **NU UITĂ CĂ ESTE ROMÂN**. Deși putea foarte bine să uite acest...amănunt, dat fiind că a părăsit țara, definitiv, în 1988 (á propos, aventura domniei voastre, din lagărele de refugiați din Turcia și până în ...New Mexico, este de-a dreptul fascinantă, pentru oricine!). Întrebarea mea ar avea două părți:

a-domnia voastră nu uitați că sunteți român, pentru că ați considera că nu se cuvine să uitați, sau nu uitați, pentru că nu puteți altfel?! Cu alte cuvinte: identitatea etnică, legătura lui FLORENTIN SMARANDACHE, cu țara și oamenii între care s-a născut, contează esențial-organic, ori nu, în ecuația ființială a domniei voastre? Este valabilă, oare, experiența domniei voastre, pentru oricare om din România, ori de pe planeta Terra? Scrieți în românește și folosiți româneasca, în exprimarea dvs. cea mai la îndemână, alături de franceză și engleză, pentru că vă simțiți cu ceva dator limbii materne, sau pentru că ați avut experiențe interesante, cu limba română, sau din ambele pricini, sau...din alte pricini?;

b-ce semnificație vor mai fi având, azi, pentru românii din diaspora, noțiuni precum: "*Patrie*", "*Popor*", "*Neam*"...?

F.S.: Memoriile de călătorii le scriu în românește. Îmi este mai simplu, mai repede. Și Eliade își scria literatura în limba noastră. LIMBILE STRĂINE LE-AM ÎNVĂȚAT ARTIFICIAL, NU LE SIMT CU INIMA. Îmi folosesc mai mult în scrierea articolelor și cărților științifice, plus pentru conversații și prezentări de lucrări, la conferințele internaționale.

Mi-am ținut și un jurnal în românește, permanent, deși rarit, în ultima vreme, cu această viață labirintică, prin care am trecut. Am publicat câte ceva din el: "*Obiectivul SAVU*" (despre Securitate și felul cum mă urmărea, înainte de 1988), "*Fugit, jurnal de lagăr*" (din Istanbul și Ankara, 1988-1990)- plus "*Desperado*" (scrisorile din lagăr), apoi jurnalul de emigrant în America.

Pentru că lumea nu (prea) mai citește, m-am gândit la o formă adaptată contemporaneității: "fotograficul instantaneu": scris la locul '*faptei*', scurt, concis, și ilustrat cu multe fotografii.

Eu țin legătura cu toată lumea (îndeosebi cu scriitori și cercetători științifici români), și am colaborat cu foarte mulți la articole, cărți și editări de reviste. Mi-a plăcut schimbul de idei, cooperarea/încrucșarea ideilor, pentru a da naștere la noi teorii, mai complexe. Fiecare vine cu un punct de vedere, și așa se observă că lucruri opuse pot fi conectate. Aceste schimburi de idei sunt ca un ping-pong pe email: zeci de mesaje zilnic, zeci de fișiere expediate sau primite. Încât, uneori, mă întreb dacă nu pierd prea mult timp cu această... comunicare!

M-am mutat de la un domeniu de creație la altul, fiindcă doream diversitate maximă.

Nu am vrut să scriu o sută de cărți în același stil, de pildă ca Mihai Beniuc.

Experiența mea este, desigur, diferită de-a celorlalți. Fiecare creator are unicitatea sa.

Am scris în franceză, când predam în Maroc (1988-1990). Pedalam pe locuțiunile limbii lui Voltaire, pe care le interpretam hilarios: de la sens figurativ, la sensul propriu (procedeu paradoxist). Deci, o scriere semi-mecanică: dezamorsarea clișeele lingvistice. Profesorii francezi și belgieni, colegi de-ai mei, se amuzau când le citeam. Foloseam calapodul unui volum românesc al meu anterior: „*Legi de compoziție internă: Poeme cu... Probleme!*” (care a apărut și sub titlul „*Exist împotriva mea*”, cu o prefață a cunoscutului poet Gheorghe Tomozei, prieten al lui Nichita Stănescu; pe Tomozei, foarte simpatic ca persoană, l-am întâlnit la Târgoviște, când lansam cartea). Două volume am scris în năcest gen: „*Le sens du non-sens*” (1983) și „*Anti-chambres et anti-poesies, ou bizarreries*” (1984).

Ajuns în SUA, m-am încercat și în engleză – la început cu auto-traduceri.

...Noțiunile de "*Patrie*", "*Popor*", "*Neam*" se caută astăzi să fie descurajate. Se dorește o globalizare, în folosul celor puternici.

2-A.B.: Sunteți extraordinar de inventiv, în domeniul literaturii (ați scos o **Antologie a literaturii internaționale paradoxiste**, ajunsă la **VOLUMUL AL UNSPREZECELEA!!!** – ...firește, o **premieră mondială absolută!!!** – în care, alături de scriitori aparținând altor limbi, geografii și mentalități, decât noi, românii, figurează și câțiva valahi, deplin convinși de noul current literar, ctitorit de un co-etnic de-al lor!). Dacă este să citim doar prin răsfoirea biografiei domniei voastre, s-ar zice că aveți un soi de neliniște...Ați inovat și înviorat poezia/literatura universală, atât prin noul curent, paradoxismul (al cărui **PĂRINTE** sunteți!), (citez dintr-un admirator celebru al personalității domniei voastre, dl **GEO STROE**, președintele fondator al Academiei Daco-Române: **„Este tatăl „paradoxismului” în literatură, mișcare de avangardă movement, bazată pe folosirea excesivă a antitezelor, oximoroanelor, contradicțiilor, paradoxurilor în creații, pornit de el în 1980 în România, ca protest antidictatorial”**) - dar și cu noi specii formale (așa-numitele **„poeme tehnice”!**) și non-formale, de poezie (practic, schimbând și îmbogățind conținutul ideatic al noțiunii de Poezie!). Citez, din nou și din același domn: **„În tiparul sau în legătură cu paradoxismul el a introdus: Noi tipuri de poezie cu formă fixă, precum: Distihul Paradoxist, Distihul Tautologic, Distihul Dualist, Terțianul Paradoxist, Terțianul Tautologic, Catrenul Paradoxist, Catrenul Tautologic, Poemul Fractal, Non-Poemele (1990) și alte experimente poetice avangardiste dincolo de limitele poeziei în "Encyclopoetria (Totul este Poezie și Nimic nu este Poezie)" (2006); Noi tipuri de povestire, precum: Povestirea Silogistică, Povestirea Circulară ("Poveste Infinită", 1997); Noi tipuri de dramă, precum: Drama Neutrosifică, Drama Sofistică, Drama Combinatorică (o dramă ale cărei scene sunt permutate și combinate în atât de multe moduri încât produc peste un miliard de miliarde de diferite drame! ("Upside-Down World" / "O lume întoarsă pe dos", 1993) și Noi tipuri de genuri science fiction în proză, precum:**

- 1) science fiction de tehnologie informatică: **"Inform Technology", 2008;**
- 2) science fiction politică: **"International Fonfoism (Manual of Therrory)", 2008;**
- 3) science fiction militară: **"The Art of antiWAR / paradoxistINSTRUCTION Notebooks of Captain Gook (or Kook)", 2008;**
- 4) science fiction de afaceri și finanțe: **"Reproduction's disOrganization", 2009;**
- 5) science fiction psihologic: **"Textbook of Psychunlogy (MASTER DECREE Thesis)", 2009;**
- 6) și science fiction educațional: **"Treatise of Parapedagogy (Ph D Dissentation)", 2009"**.

Ați făcut acest lucru (mă refer la inovațiile întru textul/textualitatea/contextualitatea literară mondial/ă) dintr-un joc, sau pentru că literatura universală chiar avea nevoie de aceste inovații și de această înviorare? Deci, cu alte cuvinte: socotiți că inovația literară, în zilele noastre, este o necesitate imperioasă (și în ce fel și de ce este ea necesară, dacă este necesară!), ambiționând noi valențe valorice să se trezească la viață, din visul etern al omenirii, spre binecuvântat-propășirea umanității! - ...sau numai un joc de trecut vremea?

F.S.: Literatura pe dos, în sens paradoxist. Cum să NU crezi... Din spiritual de a inventa, dar și pentru dezbateră monotonei.

Știința intervine în artă și-i furnizează noi instrumente, cu care să creeze, noi tehnici, dar și noi suporturi ale informației. În prezent, în vogă fiind Internetul. Cele mai clare influențe se văd în arta contemporană: video-uri, kinetism, hibris. Asamblarea deșeurilor în artă... urâtul transformat în frumos (Arghezi îl folosește în poezie: „*Flori de mucigai*”).

Mi-a plăcut să creez în contra-sens, să parafrazez chiar și stilul științific din cărțile tehnice. Am făcut-o mai mult din experiment.

3-A.B.: Aveți versuri minunate, într-unul din cele mai proaspete volume, dacă nu chiar cel mai recent apărut! Iată, la întâmplare, un poem-capcană din volumul cel mai proaspăt al domniei voastre, **PreSimțiri și Post-Simțiri – alte poeme cu poeme (cu ilustrații fotografice diverse)**, Societatea Cultural-Științifică Ad-Sumus, Editura Duran's, 2013 (...**capcane**, pentru că dați impresia anecdoticului, disimulându-l, astfel, pe sentimentalul și vizionarul Poet, din domnia voastră) – spre exemplu, **Oglinda timpului : Lume vizuală. /Pătat de zeama primelor realizări. /Îmi umplusem toată viața cu tinerețe. /Vorbeam din mine în oglindă. /Timpul, mesteceni prăfuiți cu var.**

Deci:

Cum poate un matematician și fizician genialoid, informatician de forță mondială... (voi reveni, firește!) – să aibă astfel de viziuni: **pătat de zeama primelor realizări, sau: Timpul, mesteceni prăfuiți cu var...?** Cum și de ce? Este, oare, Poezia, cea atât de batjocorită de preaputernicii lumii (toți, NEGUSTORI!), la fel de importantă, în aceste VEACURI ALE ZARAFILOR LUMII, precum Matematica, Fizica, Informatica...? Á propos de informație:

am informații teribil de sigure că, în Vestul Europei contemporane, a/au dispărut, **CU TOTUL**, Poezia/cărțile de Poezie, din vitrine și din rafturile de librării...! Cine e nebun, n-are decât să scrie Poezie, dacă vrea să fie arătat cu degetul, ca fiind "**nebulul satului**"..."**satul**", firește, **DEMOCRATIC**, al Terrei! Eu, însă, mă credeam (și mă resemnasem, cu plăcere, chiar, să fiu așa!) printre ultimii nebuni ai Europei (vedeți, nu-i așa, că eu continui să scriu "**Poet**" și "**Poezie**", cu majusculă inițială, precum, cu religiozitate, o făceau romanticii de acum două veacuri?!) - și, când colo, văd că mai există Poeți...și încă mulți, cam toți cei mari fiind în... **LIMBA LUI EMINESCU!** Este, de exemplu, unul, îi zice **FLORENTIN SMARANDACHE**, care chiar consideră că trebuie să se ia în serios (proponând ca să fie revoluționată!) Poezia, Literatura Poetică! - ...și este nominalizat la **Premiul Nobel pentru Literatură**, deci este (...**suntem**", adică...pentru că românii, co-etnici cu dl **FLORENTIN SMARANDACHE**, vor voi, "**la plăcinte**", să fie solidari!) în preajma acordării unui **PREMIU NOBEL, PENTRU LITERATURĂ!**

...Atâta, că i-ar fi șansele mai mari, la Premiul Nobel, dacă l-ar chema, cumva, Smarandachenfeld, sau Smarandachen(gold)man...nu?!

F.S.: Este adevărat că poezia nu mai e prețuită astăzi. Că nu se mai citește - se citesc doar poeziile între ei. Criticii numai răsfăiesc un volum...

De aceea m-am gândit la forme scurte de versuri. Eliptice. Măcar 2-3 linii să se atingă de ochii celui care deschide cartea.

Da, banul a devenit Zeul lumii contemporane. Însă, în aceste timpuri, se mai poate și visa, iar prin poezie te duci dincolo de timp...

Eu mai scriu poezie pentru sufletul meu. Ca o alinare.

4-A.B.: M-am tot strecurat și am tot amânat - dar chiar nu pot să nu pun o întrebare, care, probabil, v-a mai fost pusă. Iat-o: de unde vi s-a tras curajul acesta nebun, de "**a-l pune cu botul pe labe**", pe însuși Albert Einstein, atotputernicul om de știință, care ne fusese impus, aproape prin TEROARE PROFESORALĂ, încă din liceu, ca fiind geniu mondial al tuturor timpurilor, geniu absolut și intangibil? Ce v-a făcut, cu ce v-a "**supărat**" așa de tare Einstein? Sau, cumva, Adevărul trebuie rostit, răspicat, indiferent ce rang i se atribuie savantului din față! Ce relevanță au anumite zvonuri, despre jafal asupra casei lui Nicolae Tesla, în timpul războiului al doilea mondial - cu știința "**impostorului Einstein**"?!

...Poate aveți bunătatea și generozitatea să mă lămuriti, cât de cât, asupra acestor chestiuni.

F.S.: Nu m-a supărat nimeni, dar, studiind Teoria Relativității, atribuită lui Einstein, am văzut că nu este realistă, ci o fantezie. Ar fi valabilă doar într-un spațiu imaginar. Și nu sunt singurul care afirmă acest lucru. Foarte mulți îl contestă cu mijloace științifice; se poate observa pe Internet -- până nu va fi cenzurat și acest mediu de informații.

Postulând două axiome controversate, Teoria Relativității Speciale produce niște consecințe aberante.

Există și alte teorii supranaturale, apărute de curentul principal al mass-mediei internaționale, precum: teoria Big Bang, expansiunea universului etc.

Iar cei care îndrăznesc să le critice, sunt puși la zidul infamiei...

Însuși marele Tesla a zis despre Teoria Relativității lui Einstein că este... metafizică, nu fizică!

...În legătură cu "**CAZUL TESLA**": multe manuscrise ale lui Tesla au fost confiscate după moartea sa, și **NU SE MAI ȘTIE NIMIC DESPRE SOARTA LOR.**

5-A.B.: Ați putea, oare, făcând un merituos și suprem efort de amabilitate, să explicați cititorilor acestei reviste (care sunt, firește, infinit mai sprinteni la minte, în ce privește Matematica, decât opinantul din fața domniei voastre!), printr-un limbaj simplificator, desigur - ceea ce le-ați explicat (atât de strălucitor și elocvent, în acest an, ca și în precedenții!) chinezilor, rușilor, turcilor: principiul care v-a călăuzit, în descoperirea "**spațiilor/multispațialității Smarandache**"? V-aș rămâne adânc recunoscător! Și sunt convins că nu numai eu...

F.S.: Explicația este simplă. Multe teorii și descoperiri pleacă, în fond, de la observații triviale. Privind **multispațialitatea**, am observat că în lumea reală nu avem de-a face cu spații pure, ca în matematică (spații Banach, spații Hilbert, geometrii Finsler, geometrii ne-euclidiene, etc.), ci cu o combinație de tot felul de spații. Și-atunci m-am gândit la **multispații** inzestrate, evident, cu **multistructuri**.

Eram în clasa a noua la liceu, în Craiova, când învățam axiomatizarea geometriei euclidiene. Mergeam, pe atunci, la olimpiadele școlare de matematică. M-am întrebat: dacă am uni un model geometric, în care o axiomă este invalidată, cu un alt model geometric, în care acea axiomă este validă? Ce hibrid ar rezulta?

Dar, aceasta multispațializare se poate efectua în orice domeniu: și l-am aplicat în multistructurile algebrice, în logica multivalentă, în generalizarea dialecticii lui Hegel la neutrosomie (unde, pe lângă combinarea noțiunilor opuse se adaugă și cele neutre), în fizica cuantică (privind nemateria), etc.

6- A.B.: Sunteți un admirator necondiționat al bancurilor/zicalilor valahilor (obsevați, vă rog, cum mă manifest, din nou, ca fiind *“de rit vechi”*: nu spun *“fan”*, ci *“admirator”*!). Ați scos **CINCI TOMURI**, având drept conținut **BANCURILE ROMÂNILOR** (...ați scos, de fapt, o serie de **antologii ale bancului românesc - .premieră absolută**, operă a unui român... **DIN AMERICA!** - ...noi, cei ditre fruntariile, de azi, ale României, ce să zicem? - ...zicem, firește: **BOGDAPROSTE!** - și ne rușinăm, cred, pentru prezbiterismul nostrum congenital, care, mereu, ne împiedică să vedem valorile naționale, care stau și plâng sub nasul nostru, nebăgate în seamă de noi, *“beneficiarii”* lor!!!).

... Ce are umorul (anecdotic și sapiențial) românesc, atât de atractiv, pentru domnia voastră?

F.S.: Folclorul umoristic românesc îmi este o recreație de la știință. Este și o terapie contra izolării (fizice și psihice) a exilatului în limba lui, într-un teritoriu străin. Bancurile îți ridică starea de dispoziție. Când sunt trist, deschid la întâmplare un tom de bancuri, și m-apucă râsul... Așa mă calmez.

7- A.B.: Care sunt zonele de inovație ale Duhului uman, azi? Depinde de inovatori, depinde de Duhul Epocii? Există, azi, și inovatori care nu sunt interesați de Duhul Epocii, tot așa cum mă întreb dacă mai există, azi, cum existau în Renaștere, vizionari care-și depășesc, cu veacuri, utilitarismul epocii în care trăiesc și viețuiesc? Domnia voastră sunteți impregnat de Duhul Epocii, sau vă mână interese non-utilitariste? Chiar așa: e bine, în zilele noastre, să fii utilitarist-pragmatic, negustor de gândire inovatoare - sau vizionar? Sunt trei lucruri destul de diferite, chiar dacă primele două ar sugera, în gândirea de azi, că...nu prea.

Având în vedere că o parte însemnată, dintre cei ce formează publicul cititor al revistei **CONTRAATAC**, este formată din elevi de liceu - **răspunsurile la aceste întrebări ar oferi, cred eu, soluții existențiale și morale, unora dintre tinerii de azi. De aceea, aștept cu deosebit interes, acest răspuns - cu același interes, de fapt, cu care am așteptat (și nicio clipă nu mi-ați înșelat așteptările!) și celelalte răspunsuri!**

F.S.: Nu am fost niciodată utilitarist. Nu m-a preocupat decât creația și - bineînțeles - locul de muncă pentru supraviețuire fizică, mai ales când te afli singur printre străini.

Nu m-am simțit, niciodată, impregnat de duhul epocii; dimpotrivă, *am fost, parcă fără voia mea!, în contradicție, mereu, cu epoca în care am trăit. Este mai greu, dar mai poetic să mergi în contra-timp... Întotdeauna aș fi dorit să fiu... acolo unde nu eram! Și să fac... ceea ce nu se putea!”*

Vizionar... în știință și literatură mi-aș fi dorit... M-a preocupat generalizarea rezultatelor științifice și deschiderea de noi domenii de cercetare, care să aibă aplicații practice. Așa s-au născut viziunile mele tehnice și filozofice: Teoria DSm (Teoria Dezert-Smarandache) și neutrosomicele. Apoi, care ar fi noile genuri de creații literar-artistice? Tot ca posibile viziuni. De unde s-au născut experimentele-mi literare, pe care le-ați enumerat.

8- A.B.: Și, acum, firește, întrebarea ritualică, de final, din fiecare număr al revistei noastre!

Vă rog, și pe domnia voastră (ca și pe toți cei intervievați de mine, în numerele anterioare ale revistei), să ne spuneți: care vă sunt opiniile, față nu doar de revista **CONTRAATAC**, ca realitate existențială modulară - ci și față de existența ei, pe lumea asta? Merită, oare, ea, să mai existe/reziste, în climatul dominant non-spiritual actual? Este ea, oare, reprezentativă, pentru ceva, din/în aceste vremuri ale dominației mondiale plutocratice - și dacă da - ce are ea, anume, reprezentativ? Și dacă nu - ce **AR TREBUI** să aibă o revistă, pentru a fi/rămâne și onorabilă, și să devină și reprezentativă? - ...și dacă o revistă de azi mai poate spera la o anume reprezentativitate demnă/onorabilă, iar nu să fie obligată la una strict calată pe *...raiting?!*

F.S.: Desigur, merită să existe revista „*Contraatac*”, ca și alte reviste literare sau politice independente, ca o contra-balanță la adresa celor care încearcă să monopolizeze cultura și politica românească, în prezent -

și, în mod ironic, chiar cu bani de la buget! Să se audă și alte voci, NU DOAR CELE MANIPULATE DE LA CENTRU, SAU ASERVITE UNOR INTERESE NEROMÂNEȘTI.

Revista este semnificativă, prin curajul opiniilor ei, prin puterea ei de a înfrunța corupția și promiscuitatea socială actuală.

În privința „raiting”-ului... nu se știe dacă acesta este corect, sau numai fabricat, pentru a impune pe unii și a-i dărâma pe alții...

A.B.:...Cu, mereu, aceeași admirativă prețuire – recunoscător și adânc mulțumitor, pentru acest interviu! Interviul cu un om viu, dinamic, cu o puternică personalitate și inventivitate, deosebit de intens și divers exprimate - nu doar asmuțit atroce, dar fără scop, peste meridianele și paralelele Terrei, peste ideile umanității – ca un globtrotter de duzină, al spațiilor și străinelor gânduri, plutitoare în văzduhul Terrei! Iată, o ultimă întrebare (de data asta, promit, solemn, să fie una...finală! – fără niciun *“supliment interogativ”!*), pentru care îmi cer iertăciune:

9-Oare aceste meridiane și paralele vor mai însemna ceva, pentru omenirea terestră, în foarte din scurt-viitoare vremi? – dacă omul se mișcă, azi, cu atâta dezinvoltură și frenezie, imperială și tiranică, peste capul smerit al acestor meridiane și paralele? Dar...omul chiar are, oare, un folos real, din depășirea misterului spațial, sau, cum zicea și propunea maghiaro-evreul Karinthy Frigyes, e mai de folos Duhului uman (sau: UNOR Duhuri umane!) o ...”*CĂLĂTORIE ÎN JURUL CRANIULUI MEU*”?

F.S.: Desigur, pe viitor, omenirea va fi preocupată de călătoriile pe alte planete, sau în alte sisteme solare. Așa cum traversarea Atlanticului de către Columbus (1492) până în Bahamas, sau de către Magellan trecând prin strâmtoarea care-i poartă numele, lângă Țara de Foc, în 1520, acum o jumătate de mileniu constituiau ceva nemaipomenit - astăzi, călătoriile pe Terra încep să devină banale, la îndemâna oricui. Pentru mine, ele constituie o revitalizare a altor culturi în sufletul meu, o încărcare a bateriilor spirituale cu noi posibilități de creație.

Și, cel mai mult, procesul de a fi în permanentă învățare.

Fiindcă, vizitând, trăiesc intens. Discut cu oamenii de pe stradă, despre viață în general (și-mi notez în carnețel). Aspectul culinar mă preocupă. Arhitectura clădirilor. Magazinele. În afara obiectivelor turistice.

Apoi, compar acest *„modus vivendi”*, de la un popor la altul.

A.B.: ...Încă o dată : **MULȚUMIRI!** Îmi respect, cu sfințenie, promisiunea! - și faptul că nu vă pun a 10-a întrebare, fie (cu acordul domniei voastre, firește!) ca să rămână semnul unei viitoare disponibilități, deosebit de amabile (din partea domniei voastre, firește!), de autentică și atât de onorantă (pentru mine!) prietenie, de a ne continua dialogul, pe aceleași coordonate, într-o marea actualizare a ideilor fascinante ale omului/umanității – în viitoare, posibile (cine mai știe, nu-i așa?) numere, ale prezentei reviste!

A răspuns, cu maximă amabilitate, **FLORENTIN SMARANDACHE**, prof. univ. dr. la Universitatea din New Mexico/SUA – a întrebat și consemnat: **Adrian Botez**

***

addenda la interviu...

MIRCEA MONU ȘI FLORENTIN SMARANDACHE

“VALURILE VIETII” LUI SMARANDACHE LA ISTANBUL:

În 1988 – refugiat politic român internat în lagăr, în 2013 – savant american participant la o conferință științifică internațională!

În perioada 9-12 iulie 2013, la Centrul de Conferințe al Muzeului Militar din Istanbul, Turcia, se desfășoară A XVI-a Conferință Internațională de Fuziunea Informațiilor FUSION 2013, organizată de către Societatea Internațională de Fuziunea Informațiilor, organizație neguvernamentală.

„INFORMAȚII” DE LA „SENSORI”, NU DE LA... „SERVICII”!

“Informațiile” din cadrul acestor conferințe care au loc anual, în diverse locuri din Lume, nu au nici o legătură cu “Serviciile de Informații” (ca să nu le zicem de spionaj), ci sunt date tehnice provenite de la surse de natură diferită (sensori electronici, electrice, optici, mecanici, acustici etc.), date care pot fi în divergență mai mare sau

mai mică, dar din căror examinare comparativă („fuziune a informațiilor”) trebuie să se ia o decizie. Pentru ca decizia să fie corectă, este nevoie de un model matematic prin care să se elimine datele contradictorii cu grad mare de conflict, utilizându-se niște „funcții de încredere”.

„Fuziunea informațiilor” este un domeniu tehnologic de vârf cu numeroase aplicații civile (de exemplu, meteorologie, în măsurători cadastrale aeriene, în robotică în sau supravegherea prin sateliți) și militare (de exemplu, urmărirea traiectoriei sau controlul antitero).

Până acum, aceste conferințe au avut loc în următoarele locații: Las Vegas (1998, SUA), Sunnyvale (1999, SUA), Paris (2000, Franța), Montréal (2001, Canada), Annapolis (2002, SUA), Cairns (2003, Australia), Stockholm (2004, Suedia), Philadelphia (2005, SUA), Florența (2006, Italia), Québec (2007, Canada), Köln (2008, Germania), Seattle (2009, SUA), Edinburgh (2010, Marea Britanie), Chicago (2011, SUA) și Singapore (2012, Republica Singapore).

După cum știu cititorii consecvenți ai ziarului nostru, celebrul matematician vâlcean Florentin Smarandache, născut în anul 1954, la Bălcești, profesor universitar doctor la Facultatea de Matematică și Științe a Universității „New Mexico” din orașul Gallup, statul federal New Mexico, SUA, este din anul 2003 participant la conferințele FUSION, colaborând cu dr. ing. Jean Dezert, cercetător științific francez de la Oficiul Național de Studii și Cercetări Aeronautice, Laboratorul Aerospațial Francez din Palaiseau, dar și cu cercetători sau cadre didactice din Canada, China, Franța, iar mai nou, din Polonia.

ALE VIEȚII VALURI, ÎNTR-UN SFERT DE SECOL

„M-am decis în ultimul moment să merg – aveam rețineri din cauza lagărelor din Istanbul și Ankara, 1988-1990, care-mi aminteau de niște zile grele!...”, ne-a scris Florentin Smarandache despre această (re)venire la Istanbul, după 25 de ani.

Florentin Smarandache în lagărul de refugiați politici din Istanbul

Supărat că nu i s-a permis în anul 1986 să participe la Congresul Internațional de Matematică din Berkeley, SUA, Florentin Smarandache, care fusese șef de promoție al Facultății de Științe, Secția Informatică, a Universității din Craiova, lucrase la Centrul de Calcul Electronic al Întreprinderii de Utilaj Greu Craiova, apoi în învățământul liceal și predase matematica în perioada 1982-1984 la un liceu din Maroc, a scris un protest într-o revistă a Societății Americane de Matematică și a făcut greva foamei, motive pentru care a intrat ca o „oaie neagră” în vizorul organelor de partid și de stat comuniste, a rămas fără post în învățământ

(în mod paradoxal, șomer în anii socialismului, când se proclama sus și tare că se desființase șomajul!) și Securitatea l-a numit codificat Obiectivul „Savu” și i-a făcut dosar de urmărire. În toamna anului 1988, a obținut cu mare greutate un pașaport turistic pentru Bulgaria, de unde a reușit să fugă în Turcia și așa a ajuns într-un lagăr de refugiați politic din Istanbul.

A făcut cerere de emigrare în SUA, care i-a fost aprobată de autoritățile americane în primăvara anului 1990. În „Țara tuturor posibilităților” nu l-au întâmpinat însă „câinii cu covrigi în coadă” (fiind și scriitor, a povestit despre traiul său de emigrant în SUA în cartea **„AMERICA, PARADISUL DIAVOLULUI”**), a lucrat cinci ani ca inginer de soft în Phoenix, statul federal Arizona, doi ani ca profesor la un colegiu din Tucson, tot din Arizona, timp în care și-a dat doctoratul și astfel, în 1997 a putut intra în învățământul superior, la Universitatea „New Mexico” din Gallup, statul federal New Mexico, și a obținut dubla cetățenie, română și americană.

La această a 11-a participare a sa la conferințele internaționale științifice FUSION, Florentin Smarandache este coautor la două comunicări științifice. Împreună cu colaboratorul său francez de peste un deceniu, Jean Dezert, va prezenta joi, 11 iulie, în intervalul orar 13:30-13:50, la Secțiunea „Managementul incertitudinii și al raționamentului utilizând probabilități imprecise, teoria evidenței, mulțimi aleatoare, procese punctuale și mulțimi vagi”, lucrarea „Concordanța Regulii nr. 6 a conflictului proporțional cu Regula mediei și aplicarea acesteia la estimarea probabilității”.

În prima zi a conferinței, în cadrul Secțiunii „Fuziunea multinivele: reducerea intervalului dintre nivelul înalt de fuziune și cel jos”, va fi prezentată lucrarea **„Aplicarea regulilor noi de condiționare absolută și relativă în evaluarea pericolului”**, scrisă în colaborare cu polonezul Ksawery Krenc, de la Centrul de Cercetare și Dezvoltare Tehnologică Marină din Gdynia, Polonia, pe care l-a cunoscut la FUSION 2010, din Edinburgh.

Muzeul Militar din Istanbul

Ambele lucrări sunt niște aplicații ale „Teoriei Dezert-Smarandache” – un model matematic creat în anul 2004 de către Jean Dezert și Florentin Smarandache, utilizat cu mult succes în fuziunea informațiilor cu grad conflictual mare, datorită aplicării raționamentului plauzibil și paradoxal.

***

În China, a avut loc Prima Conferință Internațională asupra Multispațiilor și Multistructurilor Smarandache

În perioada 28-30 iunie 2013, la Universitatea de Inginerie Civilă și Arhitectură a R. P. Chineze din Beijing a avut loc Prima Conferință Internațională asupra Multispațiilor și Multistructurilor Smarandache. Au participat 46 de matematicieni din China, India, Iran, Nigeria și SUA, care au prezentat 14 comunicări științifice despre multispații și geometria Smarandache, neutrosomie, grupuri neutrosomice, hărți și grafuri topologice cu aplicații la sistemele de ecuații nerezolvabile.

Organizatorul conferinței este prof. univ. dr. Linfan Mao (născut în anul 1962), de la această universitate, cercetător științific la Academia Chineză de Matematică și Știința Sistemelor, redactor-șef al „Revistei Internaționale de Combinatorică Matematică”, publicație trimestrială care apare în limba engleză în SUA, vechi cunoscător și promotor al „Noțiunilor Smarandache”, despre care a scris peste 60 de articole și 7 cărți publicate în SUA și Anglia.

Profesorii Rongxia Hao, Yanpei Liu, Florentin Smarandache și Linfan Mao la renumita Universitate Jiaotong din Beijing, pe 22 decembrie 2012

Cel care a introdus în matematică aceste noțiuni ce îi poartă numele (numere, funcții, șiruri, mulțimi, paradoxuri, algebre, geometrii, grupuri, inele, câmpuri, spații etc.) este vâlceanul prof. univ. dr. Florentin Smarandache de la Facultatea de Matematică și Științe a Universității „New Mexico” din orașul Gallup, statul federal New Mexico, SUA, născut la 10 decembrie 1954 în Bălcești, județul Vâlcea, absolvent al Liceului Pedagogic Râmnicu Vâlcea, șef de promoție al Facultății de Matematică a Universității din Craiova, cu dublă

cetățenie, română și americană, stabilit din 1990 în SUA, după ce emigrase ilegal („fugise”, cum se spunea în folclorul epocii) în Turcia, în anul 1988, unde a stat doi ani în lagăre de refugiați.

După cum știu cititorii ziarului nostru, al cărui corespondent special este Florentin Smarandache, chinezii au o mare admirație pentru noțiunile Smarandache: o altă universitate chineză organizează de 10 ani o conferință dedicată numerelor și problemelor Smarandache, iar în decembrie anul trecut Universitatea Jiaotong din Beijing i-a acordat eminentului matematician vâlceano-american titlul de doctor honoris causa, iar „Revista Internațională de Combinatorică Matematică” publică în mod constant articole despre noțiuni Smarandache.

Aplicațiile multispațiilor Smarandache stau la baza combinatoricii matematice utilizate în alte domenii de cercetare științifică, precum câmpurile gravitaționale, interacțiuni slabe și puternice, rețea de trafic etc.

Toți participanții la această conferință au arătat un interes real pentru subiectele discutate și au spus că vor continua să utilizeze în cercetările lor noțiunile de multispații și multistructuri Smarandache, care vor fi descrise în alte și alte comunicări științifice, precum și în articole în revistele de specialitate și în cărți.

MIRCEA MONU

***

românia – văzută dinafară

Textele de mai jos ne-au fost trimise de prieteni și cunoscuți. Ele reflectă, opinăm noi, poziții nu total diferite, dar deosebit de nuanțate, asupra unei realități (nu știm dacă nu cumva tot mai interiorizată!), extrem de presante, care ne obligă la (uneori) dureroasă reflecție: ȚARA-PATRIE ROMÂNIA! De aceea, vi le prezentăm (ca un fel de completare/complementaritate întru Duh!), la interviul cu matematicianul, fizicianul, informaticianul, inventatorul și scriitorul româno-american, FLORENTIN SMARANDACHE! (red.)

ROMÂNIA, TANDREȚEA MEA

Motto: *Principes mortales, respublica aeterna*
(conducătorii sunt muritori, țara este veșnică) - TACITUS

La aterizare, aud și simt când roțile avionului ating pista aerodromului. Este momentul în care, după 11.000 Km de zbor, am ajuns acasă, în România. Bine te-am găsit, Țară.

Prin parbrizul mașinii închiriate din aeroportul Cluj, privesc începutul primăverii doar cu iarbă și muguri. În curând învierea Naturii va izbucni cu putere. Casa cu Flori, de sub pădure, mă primește tăcută în spațiul ei plin de amintiri, știe că o voi îmbrățișa-o cu multe flori, în curând. Până atunci curăț grădina, pomi din livadă și mă pregătesc să o regenerez cu câțiva noi pomi.

Cerul e tihnit și senin, iar din orizonturile nordice munții mei dragi mă cheamă. Mă urc în *Golfuleț* – așa îi spun mașinii închiriate – și urc la Piatra Fântânele, la Mănăstirea cu maici pioase și cu zâmbete calde, sufletiste și harnice, ce mă primesc cu bucurie, care se revarsă în mine binefăcătoare, luminoasă, întăritoare. Îmi promit înfăptuirea rugăminții mele. Aprind o lumânare.

Am ales și plantat pomi în livadă: cireș, vișin, cais, gutui, doi meri și câțiva aluni pe lângă gard. Noaptea e încă rece, câteodată coboară sub zero grade, mai aștept pentru flori. Până atunci plec în Dulcea Bucovină, trecând peste împădurite obcini sau printre ele și opresc, ca întotdeauna, la Moldovița lui Petru Rareș și Sucevița fiilor logofătului Ioan Movilă și până seara am ajuns la Putna lui Ștefan cel Mare și a lui Mihai Eminescu.

Doamne ce oamenii ai dat României, te rog ajut-o din nou! E ruga dorinței mele și cu degetul bat în clopotul lui Buga, pentru că sunetul lui se aude până în ceruri. Într-un colț al curții mănăstirii, o învățătoare le vorbește elevilor adunați în jurul ei despre Ștefan cel Mare. Îi privesc cât de frumoși sunt copiii românilor, cu câtă atenție își ascultă învățătoarea și gândul mă întoarce la învățătoarea mea de demult, erau alte vremuri, iar țară arăta altfel decât acum. Îmi dau seama, nu pentru prima dată, că nu numai generațiile se schimbă ci și țara odată cu ele. Generația bunicilor mei a înfăptuit întregirea țării neamului românesc, fiindcă neamul era întregit în cuget. Generația părinților mei a pornit pe urmele lor de a înfrumuseța și îmbogății România, dar nu a avut parte de prea multă pace, fiind angrenată în războiul care ne-a adus numai nenorociri și dominație străină. Sub dominația rusă, generația mea s-a născut și trăit în nevoi, teroare și indoctrinare. În lagărul comunist lumina adevărului și libertatea de conștiință au fost interzise, așa că noi am devenit o generație duplicitară. Generația mea a dus duplicitatea la perfecțiune, ceea ce i-a atrofiat conștiința, caracterul iar personalitatea i-a luat forme de târătoare pentru supraviețuire de dragul vieții. Suntem prima generație românească fără adevărate elite naționale, cu puțini luptători pentru cauzele libertății și emancipării naționale și țara a început să arate trist. Amărăți într-o țară dezolantă. Dar și mai condamnat este ca am transmis copiilor noștri aceste trăsături nefaste, dându-le drept învățătură *ce naște din pisică trebuie să miaune și să se frece ipocrit pe picioarele stăpânului*. Generații pierdute, supraviețuitori numai pentru existență biologică și au avut prea puțin timp pentru țară. Privesc copiii din jurul învățătoarei și-mi pun speranța în generația lor. Speranța moare odată cu viața, dar ce nu moare atunci?!

Vremea primăverii a devenit prielnică pentru flori. Concitadinii mei au un cult pentru flori și piața s-a umplut de răsaduri ce i-au atras, ca pe albine și zumzăie în târguală prelungă până când pleacă încărcăți cu flori. Am luat odată, am luat de două ori, am tot luat până ce am încărcat Casa cu Flori cu ele. De fapt, denumire aceasta îi vine de la Ica - Florica, Florin, Florina, Florea. Zilnic ud și urmăresc florile, iar ele se prind frumos și pomii dau semne ca le place în livadă Casei cu Flori. O parte din butucii de vie, bătrâni de peste trei decenii, au renunțat să mai înfrunzească în această primăvară. Îi privesc, îmi pare rău, dar îi înlocuiesc cu niște butași de-o șchioapă.

Cireșii și vișinii cei bătrâni și-au scuturat florile, sunt în floare merii și perii. În oraș, castanii pe aleea lor, se pregătesc de înflorit, iar eu să plec în pelerinaj la Maramureș. Din 1990, urc în fiecare an în pelerinaj la bisericile de lemn și Monumentul de la Moisei. Până la Maramureș, trec printre strănepoții nășăudenilor din regimentului grăniceresc ce *l-or speriat de moarte pe Napoleon în Italia, la podul de la Arcole*. Trec prin locurile de baștină a lui

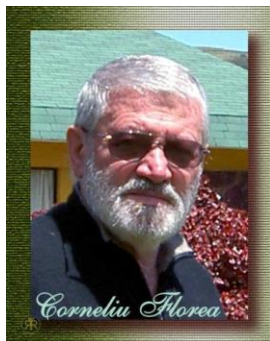
George Coșbuc și Liviu Rebreanu, care, la primirea în Academia Română a ținut un laudatio țaranului român. Noblete .

Cerule Mare, ce neam am fost și cât am decăzut în trei generații, dacă anul acesta la Timișoara i s-a ținut un laudatio de doctor honoris causa, fiului de nomenclaturist evreu, Roman Patapievici, care a scris despre România: „Radiografia plaiului mioritic este ca al fecalei: o umbră fără schelet, o inimă ca un cur, fără șira spinării” („Politice” ediția 1996 pag. 63. Am făcut un denunț penal împotriva lui Patapievici la București. Băsescu Traian l-a acoperit) Nu, scumpă Românie, nu-l lua în seamă; el este unul dintre străinii ce trăiesc bine aici, dar urâsc de moarte neamul nostru. Și asta din trei motive: învățătura ipocrită de la părinți, proptit de serviciile coreligionarilor săi și bântuit de tulburări neuro-psihe. Românii adevărați țin la tine și te respectă, iar cei plecați prin alte țări te poartă în minte și în suflet ca pe o icoană: patria maternă.

Dragul meu Maramureș s-a schimbat, nu mai este cum a fost acum aproape cincizeci de ani, când am fost aici medic. Multe trebuiau să se schimbe, unele nu. S-au schimbat mai mult din cele ce nu trebuia să se schimbe și mai puțin din cele ce trebuiau schimbate. *În locul clopului maramureșan acum se poartă baseball-cap american, iar locul porților maramureșene, o adevărată artă în stejar, l-au luat tot felul de table și fiare sudate grosolan, gresia și bucăți de marmora așezate în modele de kitsch local.* Din motive personale merg la Bârsana, unde s-a ridicat un adevărat complex monahal în cea mai autentică artă maramureșană, la care a contribuit și Ica. La Sighetul Marmației, pe ulițele Muzeului Satului Maramureșan, simt istoria maramureșenilor de demult, iar la închisoarea elitelor naționale, acum muzeu memorial, văd în fiecare celulă cum au suferit cei ce au făurit marea unire națională și s-au dăruit independenței, progresului și emancipării României. Sempiterni precum România. După anul 2.000 de fiecare dată mă opresc la noua Mănăstire Peri Săpânța, cu cea mai înaltă biserică de lemn din Maramureș și a fost ridicată în memoria primei episcopii ortodoxe maramureșene de la Peri, aflată pe malul celălalt al Tisei, pe care au dărâmat-o habsburgii, iar ucrainenii au șters vestigiul. Când nu-s plecat, stau și citesc pe terasa de la etaj a Casei cu Flori, ce dă spre livadă și pădurea de pe culme, măreață natură plină de viață. Dintre toate lecturile din vara aceasta, cel mai mult m-a prins „Universul într-un singur atom” de Dalai Lama . Am o deosebită slăbiciune față de marele cărturar filosofic și considerație față de lupta sa pentru independența Tibetului, iar acum m-a cucerit cu această carte. Parcă m-a luat de mână și cu distincție omenească superioară și multă înțelepciune mi-a arătat alte orizonturi, ale omului liber cugetător și atent la evoluția lumii. La sfârșit, m-am simțit stimulat să încerc să gândesc și eu la acele orizonturi.

Am plecat la părinții mei, la Timișoara mea natală, luându-l și pe Dalai Lama în gând. Ei, adorații mei, sunt în alte orizonturi ale gândirii omenești, poate chiar acolo unde universul poate intra într-un atom, așa cum noi oamenii începem viața dintr-o celulă cu treizeci și șase de cromozomi și ajungem un univers biologic unic, dar ce paradoxal. Pentru mine, ei sunt și aici în cimitir și merită mult mai mult decât o lumânare și o floare odată pe an din partea mea...

Simt pista de sub avion, simt cum accelerează și totul devine zdruncinături și trepidații datorita vitezei până când ne desprindem de pistă, aud doar motoarele avionului ce zboară spre orizonturile cele înalte de unde văd România. Rămâi cu bine și să ne revedem cu bine.

CORNELIU FLOREA, Winnipeg/CANADA

DOR DE ROMÂNIA?!? – un text care doare

...Te arde. Știu că te arde. Dar dacă vii în România, așteaptă-te să găsești aici o societate profund polarizată, profund schizoidă. Din ce în ce mai polarizată și mai schizoid, de la an la an. Mă tem că ai să găsești - ca și mine - o majoritate ponosită,

subjugată compromisului și lipsită de drepturi, despuiată până și de propriile potențialități, peste care tronează

vulgar și arogant o minoritate, îndrăznesc să spun ucigașă, cu "gipane" supradimensionate, gata să te spulbere cu zile pentru singura vină de a te fi aflat în fața scumpilor lor bolizi, gata să te stâlcească în bătaie pentru simplul moft de a-i fi incurcat în grandomania lor fără limite. Sunt indivizi care și-au pierdut orice reper nu doar creștin, ci uman. Iar lege nu există. Decât, poate, pentru proști, în fond, asta e și ideea. Sărmanii îi urăsc pe bogați, îi disprețuiesc pentru comportamentul lor, dar în adâncul inimii îi invidiază, le admiră viața și ar vrea să fie ca ei. Să poți ajunge din terorizat terorist, iată visul ce merită visat!

Oamenii au uitat să(-și) vorbească și latră.

Se comunică aproape monosilabic: băi, măi, vino, du-te, hai, mă-ta; toate formulele de politețe, de bunavointă, cuvintele acelea galante, cu consistență, noimă și duh, care te îmbogățesc, care îți descrețesc fruntea și îți fac ziua agreabilă - mulțumesc, bună ziua, ce mai faceți, mă bucur pentru dumneavoastră - par să fi ieșit din uz. Trăiesc numai în dicționare și, din câte îmi dau seama, dicționare nu prea mai folosește nimeni.

Lumea se îmbulzește în zona ta privată la bancă, la poștă, la magazin.

Lumea nu e senină și demnă. Lumea care "se descurcă" e mereu grăbită, repezită, agresivă. În realitate, se fușerește la greu, și totul pare dus numai până la jumătate. Hai, maximum până la trei-sferturi, după care "e bine și așa", se schimbă brusc direcția, viziunea, prioritatea. Fidelitatea față de un principiu asumat e taxată drept rigiditate, criteriile-s bune doar în teorie. Flexibilitatea e cuvântul de ordine azi, mai ales cea morală. Se practică, în plus, o exhibare degradantă, grețoasă a sexualității; senzualitatea femeii nu mai e cu perdea, e pornografie; machiajul e greu, decolteurile - adânci, bărbații - ațâțați în animalicul lor. Lucrurile sfinte sunt subiect de banc, iar spațiul public este nespălat.

De gura adolescenților să te ferești. Mulți dintre ei nu mai respectă nimic și pe nimeni, nici chiar (de fapt, asta în primul rând) pe ei înșiși.

Rușinea a murit, cuviința își dă ultima suflare.

Prin cartiere, cofetăriile s-au transformat în cazinouri.

Manelele au evadat din muzică și s-au instalat în haine, în arhitectură, în maldărele de gunoarie din mijlocul parcurilor naționale, în drujbe și în termopane. Kitsch-ul acoperă ultimele bastioane ale solemnității și ale decenței. Piese de o frumusețe elegant trasată cad în mâinile unor demolatori nu doar fără cultură, ci lipsiți chiar și de acea înăscută delicatețe în fața purității

simple. Unii demolează chiar construind. Demolează autenticul și frumosul, slujesc peisajul și handicapează sufletele privitorilor.

Natura, creație a lui Dumnezeu, e incendiată, braconată, furată, retezată la pământ, lăsată să se irosească sub scaieți.

Așa tratează mai-marii darul. Țara-i un SRL. Al lor.

...Preoția se vinde și se cumpără, moșiile sufletești se transează ca și imobiliarele. Spiritul trebuie ancorat cu lanțuri în trotuar, ca nu cumva să leviteze. Trebuie îndesat cu talismane din pleu. Crucile trebuie împănate ca niște țoape ale tranziției, cu flori de plastic îndesate în jumătăți de PET-uri pline de praf. Evlavia se exprimă în doze mari de beton, în pseudo-icoane și în podele sclicicioase.

Lucrurile bune trebuie să fie mari. Bigotismul a devenit virtute și vorbește în citate aproximative. Ai senzația că sufletele rătăcesc răzlețe undeva într-un gulag invizibil, iar trupurile derutate, tracasate de griji, se preumblă singure, pustii și pline de riduri de colo până colo, punându-și ca unic țel banul - fără de care ești nimeni. Dacă nu ai bani, nu ai drepturi, nu primești respect, nici îngrijire, demnitatea persoanei umane stă în dimensiunea portofelului, în succes, în numărul de plecări efectuate periodic față de pile suspuse. La cantitatea de muncă și de stres pe care o presupune, o minimă prosperitate te costă sănătatea, căsnicia și viața personală. Toți vor să ajungă bogați repede, doar o viață au, și ea se consumă integral aici, între hoți și șmecheri, în această perpetuă senzație de nesiguranță.

Da, așteaptă-te ca în România să te simți în nesiguranță.

Aș teaptă-te, de asemenea, să găsești lucruri mai proaste decât "dincolo", la prețuri mai mari decât "dincolo", la salarii mai mici decât "dincolo".

Cine mai are oare instinctul de a produce realmente ceva, și încă lucruri de calitate? O mai fi viu instinctul acela al țăranului harnic și cu scaun la cap de a diversifica, de a fi pregătit, de a umple hambarul cu lucrul miinilor lui? Ori pasiunea meșteșugarului de a lăsa ceva solid în urmă, peste generații? Mai ține cineva la ideea lucrului durabil și bine făcut ca la o satisfacție personală? Nu pot să îți dau mari speranțe. Se practică intermedierea, comerțul, mutatul dintr-o parte într-alta a lucrurilor produse de alții. Se practică mulsul. Mulsul de bani de la stat, mulsul din fonduri europene. Toată țara pare o țeapă. Totul pare gestionat, legiferat și administrat, de parcă ar avea în vedere un unic obiectiv: țeapa. Cât mai mare și cât mai repede.

...Așteaptă-te ca acela care a comis o ilegalitate să îți pretindă să plătești în locul lui, iar dacă refuzi să o faci, să se indigneze că "nu e drept".

Șmecheria e numai a lui, dar vinovăția e la comun, ca la comuniști. Când e de luat, să ia singur, dar când e de dat, să dea toți. Pretutindeni manipulare, dezinformare, naivitate întreținută, sărăcie. Democrația nu funcționează, fiindcă dacă ar funcționa ar însemna că poporul ar avea puterea, or eu nu văd asta niciunde.

Educația e dinamitată, după cum e și familia. Copiii rămân de izbeliște, devorați de oboseală, precaritatea materială, visele consumiste sau ambițiile de carieră ale părinților.

Sănătatea e un cadavru în putrefacție, iar - dacă-mi permiți metafora - la morgă nu funcționează nici frigiderule, nici aerul condiționat.

Agricultura e în colaps; turismul e o glumă sinistă (avem brand, dar n-avem produsul propriu-zis); sportul e cvasi-inexistent. Drumurile sunt omor cu premeditare.

Ai senzația că țara nu e guvernată. Ai senzația că singurul care mai duce la o coeziune de vreun fel e fotbalul. Vei resimți cu o acuitate dureroasă dezagregarea, disoluția, absența oricărei strategii a poporului român pentru poporul român. Cine suntem? Cine vrem să fim?

Daca îți pui asemenea întrebări, dacă te interesează ce cerem noi de la noi înșine ca neam și ca stat, unde anume avem de gând să ne poziționăm în matricea națiunilor, din punct de vedere cultural, politic, economic, unde ne vedem peste zece ani și ce întreprindem, concret, pentru asta, ma îndoiesc că vei afla în țară un răspuns.

Oamenii nu mai cred, nu mai speră, nu îi mai motivează nimic decât interesul propriu, chinurile și frustrarea acumulată, dar zac inerti civic, vociferând inutil în fața televizorului sau pur și simplu epuizați, preferând să se lase conduși. Direct în stâlp sau în șanț.

Pare că nu-i mai șochează nimic, nu-i mai oripilează nimic, nimic nu li se mai pare strigător la cer.

...Patria e enclavizată. Câci da, singurele care mai trăiesc, care mai respiră cât de cât normal, care mai țintesc către ceva, care nu au fost carbonizate încă în acest război civil mocnit, dar generalizat sunt câteva discrete enclave de dreapta judecată, de deschidere, de inițiativă, de profesionalism, de activitate creatoare, de revolta și construcție, de demnitate, de mărturisire, de creștinism autentic, de delicatețe revigorantă, de dăruire și bunătate, de gândire pe termen lung, de convingere în niște valori perene, clare și nenegociabile. În fața acestor oameni, care se încapățânează să dea ce au mai bun din ei, în aceste condiții (pe care tu abia reușești să le suporti în trecere), îți vei pleca fruntea și te vei simți inferior. Unii zic că enclavele sunt majoritare și probabil că e adevărat. Dar nemaiputând comunica între ele, neputându-se uni și acționa în front comun, sunt, practic, anihilate. Urletul ubicuu al imposturii îi ascunde, vrând să îi facă muți și invizibili. Caută să le discrediteze eforturile, îi bruiază și descurajează sistematic, ca într-un plan perfid menit să convingă că verticalitatea aici e imposibilitate și povară. Uneori reușește.

Enclavele bine-crescute își acceptă marginalitatea, efectuând mișcări retractile către forul interior a propriei ființe, refugiindu-se în anonimul ca să se salveze măcar pe sine.

...Înțelepciunea lor proaspătă, răbdarea lor purificatoare se transmite ca alchimia numai pe filiere de inițiați, iar copiii lor vor suferi, precum ciudații și inadaptații societății.

...Vino, dacă însetezi tare, dar ai să pleci mai îndurerat și mai confuz, realizând că, de fapt, alternativa perpetuă în care trăiești, dulcele intangibil, posibilitatea celui "acasă" la care visezi mereu și-n care, ca emigrant român, ești suspendat o viață întreagă, de fapt nu există.

A murit și, încet-încet, va muri și în tine.

ALIN FUMURESCU - predă filosofie politică, la Indiana University-Bloomington/SUA

***

SCRISORI DIN DIASPORA ROMÂNĂ: TERESIA BOLCHIȘ-TĂTARU - AUSBURG/ GERMANIA și BAIA MARE

REGIONALIZARE ?

România? Ce să mai facem cu ea? La ce ne ajută? Ba din contră, ne încurcă!

Mai ales pe tovarășii ruso-sovietici i-a deranjat de întotdeauna, nu de aceea a declarat sadicul asiatic tovarăș Molotov, ministrul sovietic de externe, la 10 Febr. 1947, la Conferința de Pace de la Paris, că: **"România este o greșală a istorie. O insulă latină într'o mare slavă, deci trebuie ștearsă de pe harta Europei, iar acum a venit momentul!"** Dar uite că "momentul" acela a trecut și România a rămas pe harta Europei, încă un jumătate de secol. A venit însă "momentul" acum, după două mii de ani, să o ștergem și de ce nu? Dacă așa ne dictează mafia, care nu ne mai vrea, (să fim pentru noi!) dar care, de fapt, când ne-a vrut?

Așa, și acum noi, punem în aplicare "instrucțiunilor" mafiei, **să nu mai fim!** Care noi? Aceia pe care ne-a creat mafia, timp de 50 de ani, intelectualitatea românească, "pătura" socială, care nici măcar "clasă" nu eram ci doar o pătură, care va să zică, o cârpă bună de șters cismele sovietice și asta am rămas în continuare, o cârpă, de data aceasta de șters ghetete capitaliste occidentale, în speță de la Bruxelles și New York.

"Ei, nici chiar așa!" "Dar cum altfel?" "Așa, că facem regionalizare, federalizare, pentru că...investiții și etc." "Ce vorbești! Da, la unguri, în Ungaria, care are un avans înaintea noastră în UE (parcă de zece ani) nu era nevoie de regionalizare, investiții și et. co. numai la noi? Auzi, vrei să fim serioși? Desigur că numai la noi era, sau mai bine zis este nevoie de regionalizare, pentru că doar numai la noi este Transilvania, aceea care trebuie lichidată odată și asta pentru că ne trebuie nouă, săcuilor și iredentiștilor și ...**acuma am găsit metoda prin care să o facem: punem în aplicare planul Molotov!**

Împărțim România în regiuni de est și vest și centru și sud și cu asta am gătat cu România, căci doar est și vest și sud și nord, sunt pe tot Pământul și atunci facem din România o apă și un pământ! **Fără Transilvania, care numai aici era și este! Fără un Maramureș, care numai aici era și este și pe care nu l-au distrus regii unguri în decurs de secole, ba l-au respectat, datorită voievozilor lor, a valahilor, care erau oameni liberi după al lor jus valachicum, și niciodată românii n'au fost mai români și mai liberi sufletește decât sub unguri!** Că ne-au încălecat, că ne-au asuprit că ne-au deznaționalizat, da, toate le-au făcut, dar noi am rămas români, ieri ca și alaltăieri, **DAR CE SUNTEM AZI?**

O intelectualitate cârpă! - și asta nu pentru că așa suntem sau vrem, noi, ci pentru că așa am fost "creați" de mafia ocultă, comunistă, care așa ne voia pentru că așa îi trebuia!

Intelectualitatea noastră luptătoare, idealistă și patriotă până la jertfa supremă, a fost decimată în "lupta de clasă!" în "trecerea de la capitalism la socialism, care la noi în România s'a făcut fără vărsare de sânge!"

Auzi, guoaiiele spurcate cum ne îndocirinau la cursurile de marxism- de politică materialist dialectică, când nici într'o țară din lagărul sovietic, această trecere n'a fost mai sângeroasă ca la noi, cu milioane de deținuți politici, exterminați în închisorile tovrășești în care se ducea această "luptă" satanică inegală în care "acuzatul,, fără vină nu avea nici o posibilitate de apărare. Ei, această "cârpă" care nu mai știe să abă glas, să se impună, să protesteze, să fie conducătoarea acestui popor, care s'a obișnuit să spună și să se complacă în aceea, că: "lasă, că merge și așa!" sau: "ce să te bagi, că nici așa nu te aude și nu te ascultă nimeni!" sau: "eu nu mă amestec în plotică, nu mă interesează!" "da, dar se face pe spinarea ta și tot tu o trași!"

Deci, care va să zică, ce să te bagi... și atunci nu ne băgăm! Dăm cu dacismul, fără romani, dar le tăiem capul la fiecare, ca să rămânem, ce? Euiști sau invers ueiști, că doar să mergem cu "cioaica" să ni se dea un polonic de zamă îmbătată de cap am învățat de la colhoz, așa că, mult de învățat nu mai avem, căci știm deja lecția. Ce ne mai rămâne? Să'i mulțumim tovrășului, a, aprdon, lui tătuca Stalin că ne-a învățat un patriotism "nou,, ba ni l-a și împlântat, cu spinare de gelatină și gură cusută! Să'i mulțumim discipolului său de la noi, tovrășului Gheorghiu-Dej, "băutorul de sânge" care ne-a căsăpît intelectualitatea adevărată în "pensioanele" tovrășești, "iubitului fiu al poporului" care a creat intelectualitatea nouă, de cârpă și urmașului său tov llescu, care prin mineriade a ajutat instalarea la putere a acestei "creme,, telectuale de moluscă.

...Ce să mai spunem? Din inimă la mulțumim tuturor pentru "învățătura" ce ne-au dat-o și le mai spunem că o să punem o pilă bună pe lângă Spurcăciune cel mare să nu'i chinuie prea rău în focul iadului, ci să le fie îngăduitor, pentru "binele" ce ni l-au făcut și măcar să le lase o ferestruică, cât de mică spre România, pe care noi azi, la învățătura lor o ucidem, să se bucure măcar cu atâta în focul Gheenei! Vezi, asta da, realizare!

***

TEME ESENȚIALE - ISTORIA ROMÂNIEI

În Europa de Vest nu se cunoaste istoria României si cei care o viziteaza acum văd sărăcia materială de astăzi, si nicidecum milenara ei bogătie culturală si spirituală.

În plus, propaganda maghiară din SUA se bazează pe milioanele de dolari ale D-lui Soros, care finantează edituri si opinii la Bucuresti, în timp ce în Elvetia am auzit de la un doctor în istorie (la Geneva, în iunie 1999) că Transilvania a apărut în secolul XIII si de la un ambasador francez în România (la Lausanne, în noiembrie 1998) că poporul român a

dispărut timp de 1000 de ani ca să reapară, ca prin miracol, în secolul XIV !

Cu toate acestea, nimeni nu mentionează că cea mai veche scriere din Europa a fost atestată arheologic in 1961, tot în Transilvania, in satul Tărtăria, pe râul Someș, în județul Alba, de către Profesorul Nicolae Vlăssă, de la Universitatea din Cluj. În afară de România, Tăblitele de la Tărtăria, datate 4.700 î.e.n., au făcut ocolul lumii anglo-saxone (Colin Renfrew, Marija Gimbutas) si au creat dezbateri aprinse pe tot globul. Desi românii stiau să scrie acum 7000 de ani, acest detaliu esential nu este nici în ziua de azi, după mai mult de 40 de ani, cunoscut publicului românesc si nu apare în manualele de istorie. Ce ne spun specialistii din România ? În 1998 s-a publicat « Istoria României » (Editura Enciclopedică , Bucuresti) de către un colectiv academic sub conducerea unei « autorități în materie », Prof. dr. Mihai Bărbulescu, culmea culmilor, de la aceeasi Universitate (din Cluj),

care nu spune ca Profesorul Vlassa a descoperit Tăblitele. La pagina 15 a acestui impresionant volum, Tăblitele de la Tărtăria sunt mentionate cu semnul întrebării într-o foarte scurtă frază, fără nici un comentariu: « Într-o groapă de cult de la Tărtăria, s-au găsit (...) trei tablete de lut acoperite cu semne incizate (scriere ?), cu analogii în Mesopotamia.»

Dar Dl. Bărbulescu nu-si aduce aminte oare că scrierea proto-sumeriană apare cu 1000 de ani mai târziu și că cea cicladică, proto-greacă, după 3000 de ani ? El a uitat că metalurgia în Europa apare tot în Transilvania, în jur de 3500 î.e.n. ? Că tracii sunt primul mare popor indo-european care intră în Europa tot în jur de 3500 î.e.n., cu mai mult de două milenii înainte ca celtii, etruscii, romanii, germanii, sau slavii să apară pe harta Europei ? Si că tracii ocupau tot teritoriul între Muntii Ural și Tatra de la est la vest și de la Marea Baltică la Dunăre și Marea Neagră de la nord la sud ?

De asemenea, și în același context, nici un specialist în istoria României nu atrage atenția asupra altui “detaliu” primordial, și anume că limba traco-dacică este cu mii de ani anterioară latinei (care apare abia în secolul VI î.e.n.) și că, în consecință, limba română nu se trage din latină, pentru că, desi din aceeași fa se numesc helveti

Atâtea detalii ignorate despre originea, continuitatea, și însăși existența poporului român dau de gândit. Cine schimbă și interpretează istoria României? În mozaicul de limbi și popoare de pe harta Europei, singurii care au o continuitate de 9000 de ani pe același teritoriu, și o scriere de 7000 de ani, sunt românii de azi. Transilvania nu a fost maghiară și nici nu putea fi când strămosii maghiarilor de azi locuiau în nordul Mongoliei, sursă turco-finică nu numai a unguirilor, dar și a bulgarilor (care năvălesc în România și în teritoriile Bizantine din sudul Dunării în secolul VI), a turcilor și a finlandezilor din zilele noastre. Hunii pătrund în Europa până la Paris, Roma și Constantinopole sub Atila în secolul V, dar se retrag spre Ural până în secolul IX, când năvălesc din nou în Panonia, teritoriu ocupat la acea dată de daci liberi (80%) amestecați cu slavi (20%).

Poporul și limba dacă sunt deci cu mult mai vechi decât poporul roman și limba latină, dar cele două limbi erau foarte asemănătoare, și de aceea asimilarea s-a făcut atât de repede, în câteva secole. Ovidiu, poet roman exilat la Tomis pe malul Mării Negre, nu numai că a învățat daca imediat, dar în șase luni scria deja versuri în limba lui Zalmoxis ! Invadarea Daciei, de fapt a unui coridor spre Muntii Apuseni, a avut ca scop precis cele 14 care cu aur pe care Împăratul Traian (de origine iberică) le-a dus la Roma ca să refacă tezaurul golit al Imperiului. Peste mai mult de 1000 de ani, după căderea Constantinopolului sub turci în 1453, tributul plătit sultanilor otomani va fi tot în aur, în formă de “techini”. Și tot în aur se plătesc în ziua de astăzi anumite interese în România, după ce tezaurul national de 80 tone-aur a fost vândut de Ceausescu la licitație în Zürich și cumpărat de Banca Angliei. Cele 14, nu care romane ci milioane de români din afara României înțeleg și simt acum, mai bine ca niciodată, sensul versurilor transilvane “Muntii nostri aur poartă, Noi cersim din poartă-n poartă!”

În aceeași ordine de idei, Imperiul Bizantin, care a durat mai mult de 1.000 de ani (330-1453), în timp ce Europa de Vest dormea sub jugul Bisericii Romane și a analfabetismului, este complet necunoscut pe aceste meleaguri. Cultura și civilizația europeană și-au mutat centrul de la Roma la Constantinopole în 330, când Bizantul devine capitala Imperiului Roman. Desi se studiază istoria și limba Greciei antice, Imperiul Bizantin este nu numai complet ignorat în istoria Europei, dar chiar considerat “barbar” și “incult”. Nici un istoric elvetian nu a fost capabil să-mi dea un singur nume de scriitor Bizantin, nici măcar Ana Comnena !

Nimeni nu cunoaște aici cultura și civilizația Bizantină, religia ortodoxă (“ortodox” este în limbile occidentale un termen peiorativ), și cu atât mai puțin istoria și tradiția română. Faptul, esențial, că analfabetismul nu exista în Bizant, dar exista în Europa de Vest în aceeași perioadă este și mai necunoscut. Academiiile “păgâne” (socratice, pitagorice, orfice, druidice, etc.) au fost toate închise în secolul VI, iar când în cele din urmă universitățile au început să apară în Occident în secolul XIII (Oxford, Cambridge, Padova) ele erau controlate de Biserica Romană și studiază teologia. Numai călugării și clericii stiau carte, se îmbogățeau prin exproprierea de pământuri în favoarea mănăstirilor, și luau puterea în toate țările vestice, prin misionarism și prozelitism la început (prin teroare și Inchiziție mai târziu), până în secolul XI, când ultimul tinut liber, al vikingilor din Scandinavia, cade sub puterea Romei Papale. Renasterea italiană apare ca o consecință clară și directă a căderii Constantinopolului (1453), cu emigrarea în masă a savanților Bizantini către Italia. De exemplu, numai Cosimo de Medici primește 5000 de savanți exilați din Bizant într-un singur an la Florența, acolo unde în curând vor scrie Petrarca, Dante și Boccaccio, și unde vor picta Michelangelo și Leonardo da Vinci. Între timp, cultura Bizantină este păstrată și cultivată în țările Române (de exemplu la Putna), care nu numai că își păstrează autonomia față de Imperiul Otoman, plătind-o în aur – ca de obicei -, dar voevozii români trimit anual aur în Grecia pentru a sustine mănăstirile ortodoxe (de exemplu la Muntele Athos).

În Occident, o scurtă istorie a României apare în 1943, scrisă de Mircea Eliade în engleză la Lisabona și publicată la Madrid (“The Romanians, a Concise History”, Stylos, Madrid, 1943), și republicată peste alti 50 de ani în România (“The Romanians, a Concise History”, Roza Vânturilor, București, 1992). În timp ce prima istorie serioasă a Bizantului apare, tot în engleză, de abia în 1988 (Lord John Julius Norwich, “A Short History of Byzantium”, Penguin Books, London, 1988, 1991, 1995, 1997). Cu toată bunăvoința lui de a reabilita “misterioasă” istorie a uitatului Imperiu Bizantin, din nefericire nici măcar Lord John Julius, de la Universitatea din Oxford, n-a avut acces la texte Bizantine, pentru simplul motiv că nu știe greaca, nici veche nici nouă.

În final, se pune întrebarea: **de ce nouă milenii, atestate arheologic, de civilizație neîntreruptă pe teritoriul României, sunt ignorate nu numai în Europa de Vest, dar și în România ?** Cu ce se ocupă istoricii români ? și reprezentanții României peste hotare ? Cine promovează cultura milenară a României ? Dacă dentiștii, și nu profesorii de română, vor să facă școli în

română la Geneva, să nu ne mirăm dacă profesorii vor deschide în curând cabinete dentare în același oras.

În 1996, când am fost la București, pentru a face cercetări în mitologia tracică, la **Academia Română**, spre uimirea mea, mi s-a pus întrebarea: **DE CE MĂ INTERESEAZĂ TRACII ȘI DACII, CÂND ACESTA ERA SUBIECTUL DE PREDILECTIE A LUI CEAUȘESCU, FAPT PENTRU CARE SUBIECTUL TREBUIE ACUM TOTAL IGNORAT**. La rândul meu, mă întreb: ce contează 50 de ani de comunism, în comparație cu cele 9 milenii de istorie românească ?

Prof. dr. MARIA-LUMINIȚA ROLLÉ, Universitatea din Edinburgh/ANGLIA, Academic Consultant in European Mythology

***

în întâmpinarea zilei limbii române

„DACIA GRÂULUI” -

O MINUNATĂ INTERPRETARE A DENUMIRII MOLDOVEI

„DACIA GRÂULUI”, așa s-ar traduce denumirea geografică de „Moldova”, conform unui subtitlu pe cât de insolit, pe atât de minunat potrivitându-se multor cercetări și afirmații contemporane, pe care îl capătă studiul publicat acum șaptezeci de ani de cunoscutul politician român, doctorul Nicolae Lupu care, la rândul-i, face referire la „Dacia preistorică” a lui Densușianu apărută înainte cu treizeci de ani.

Oricât ne-ar pune pe gânduri originalitatea afirmației (sau, mai bine zis, modul neașteptat în care ea este făcută în contradictoriu cu puerilitatea legendei care vorbește despre Dragoș-Vodă și zimbrul), pe lângă desăvârșirea logică, ea se dovedește a avea și o tradiție care, iată: împlinește o sută de ani.

„România magnifică”, o interesantă și migălos alcătuită revistă electronică editată de Valentin Berca, scanează o tipăritură rară, găsită în Biblioteca Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române: „Originea românilor”, de Doctorul Nicolae Lupu, cu o primă parte apărută în anul 1941 și o a doua în 1942. Făcând o incursiune filologico-istorică de foarte mult bun simț și de mare acuitate la nivelul anilor 1940, cunoscutul politician care, la anul 1907 nu a permis armatei să intre pe teritoriul județului Fălciu, unde era prefect și, care, în 1913 a înființat, împreună cu Constantin Stere, Partidul Țărănesc, polemizează cu istoricii clasicizanți, bazându-se nu numai pe intuiție, ci și pe o informație surprinzător de bine pusă la punct, afirmând: „... Am arătat în trecut ridicola explicație a cuvântului ‘Moldova’. De la Carpați la Aral, toți românii se numesc Moldoveni. ‘Mol’ înseamnă grâu în limba fenicienilor (‘mul’ în limba hindustană azi), ‘davus’ este numele latin al dacilor, deci ‘Moldava’ ar însemna **Dacia producătoare de grâu - Dacia grâului!** Ce nume frumos, veridic și real, pe când istoricii ne botează cu cățeaua înecată a lui Dragoș! Nu e ridicol și umilitor? Să mă ierte d-nii istorici. Sunt puncte cardinale în istoria unui popor, cari trebuiau de mult rezolvate, originea și numele cele dintâi...”

În revista noastră electronică special creată pentru întâmpinarea Zilei Limbii Române cu asemenea documente inedite și de cercetare - „Creșterea limbii românești” care poate fi găsită pe portalul internet www.cartesiarte.ro - reproducem în întregime textul părții a doua a studiului Doctorului Lupu care are și meritul politico-patriotic de a polemiza cu cine știe ce interese de viziune ale unor istorici cunoscuți ca Popa-Lisceanu sau chiar Iorga, pledând pentru populațiile de tradiție și stabilitate europeană care existau de la Carpați până la Marea Aral cultivând grâul, crescând oile și vorbindu-și străvechea limbă, ceea ce el numește „o tradiție specific dacică”.

Și, chiar dacă sufixul acestui dulce cuvânt „Moldova” s-ar putea să nu vină de la acel „davus” despre care marele om politic spune că este numele latin al dacilor, oricum vine de la acea „dava”, care în toponimia dacică avea sensul de „localitate” sau chiar, mai larg: „așezare”. Fiindcă așa cum avem pe tot întinsul hărții noastre, de la Vărădia Banatului la Piatra Neamț, de pe Jiu și Olt, până pe Trotuș și de la Dunărea abia ieșind din Cazane până în nord-estul Pontului Euxin: Argi-dava, Petro-dava, Pelen-dava, Buri-dava, Pirobori-dava, Suci-dava, Seti-dava și Susu-dava, iar în câmpia cu grâul lui Dromihete spre care venea Lisimach avem Arge-dava, pe Buzăul care mărginește cealaltă parte a Bărăganului avem Rami-dava, iar în Țara Bârsei - Cumi-dava, este la mintea oricui că așezări de cultivatori de grâu de la Siret și Prut și Nistru și cine mai știe câte întinsuri nord-estice Pontului despre care vorbește Strabon, aveau în ele, desigur o MOL-DAVA !

Ceea ce mă face să gândesc la zicala cu „*păcătosul adevăr grăiește*” și să-mi permit, celor prin dușmănie ambiționați a vorbi despre o așa zisă limbă moldovenească, să le atrag atenția asupra faptului că, oricât ar obstina ei pe deosebiri, este vorba de aceeași limbă a autohtoniei cultivatorilor de grâu și crescătorilor de oi care dăinuie dintotdeauna în „*IMENSA ȚARĂ A DACILOR*”, una și aceeași, despre care, în secolul 1 după Hristos scria istoricul Dionysius. Citiți-l pe Doctorul Lupu, ministru și primar general în valahicul București care, la început de secol trecut, a înființat împreună cu basarabeanul prin excelență Constantin Stere, partidul țaranului român de pretutindeni!

Corneliu LEU

***

semnal clujean (trimis nouă de prof. dr. dan brudașcu)

Iată cât de loiali, față de România/Valahia/Dacia (care i-a acceptat pe pământul ei, de atâta amar de veacuri, și le dă pâinea ogoarelor ei!), sunt co-naționali noștri minoritari, ungro-secuii (siculi² ungurizați, cu forța, și mancurtizați... - ...dar, în general, destul de bine transfigurați, de maghiari - și ei, nu băstinași, ci OASPEȚI ai țărâmului nostru dacic! - într-o armă anti-românească reductabilă.. - asta, în primul rând, din pricina capitulării jalnice și siderante, a marii trădări, din partea găștii politice românești, din Bucureștii ultimilor 23 de ani!)! Și cât de buni trădători de jurământ sunt liderii lor udemerști, din Parlamentul României - care acceptă, girează și chiar stimulează astfel de... „*SOLUȚII*”! Dar iată și... „*niente*”-ul, din răspunsul... „*lipsă cu desăvârșire*” (față de aceste sfruntate jigniri, urecheli și palme, oferite nouă, majoritarilor, cu maximă „*dărnicie*”/obrăznicie, de către etnicii maghiaro-secui ai României!), din partea politicianilor noștri „*vajnici*”, de toate „*tarafurile*”, care, în loc să vegheze la onoarea Patriei și Neamului lor, se preocupă numai de mișmașuri, de păruiele de mahala (sau, mai exact: „*ca la ușa cortului*”!), de afaceri oneroase și „*șuterii*” nemernice! Din partea lor, mai bine să ne fure străinii toată România, cu pământ cu tot! - abia nu vor mai avea ei griji, de veghea și de paza Patriei și Neamului...și vor avea, astfel, în schimb, vreme berechet și întru nestingherire totală (din partea „*băstinașilor*”!), pentru jaful lor - precum fanarioții (dar ăia, măcar, nu pretindeau că sunt români!), de acum vreo două-trei veacuri!

...Atât mercenarii Budapestei, cât și, mai ales, gunoaiele noastre politice (care, anume, vor fi fiind ele, întrebați-vă și răspundeți-vă, singuri!) - ar trebui să-și afle, cât de degrabă, Gunoierul (din rândul nostru, al românilor, firește...!) (Nota Redacției)

DECLARAȚIA SECUIILOR, DE LA SFÂNTU GHEORGHE “AUTONOMIA ESTE SOLUȚIA!”

Noi, cetățeni liberi ai României și ai Europei în curs de unificare - exercitându-ne dreptul la asociere, precum și cel la opinie și libertatea de exprimare - conștienți de responsabilitatea pe care o purtăm pentru generațiile viitoare, confirmându-ne voința comună azi, 24 noiembrie 2012, la Sfântu Gheorghe ne declarăm din nou și cu devotament credința în autonomia comunității noastre maghiare din Transilvania și a Ținutului Secuiesc.

Nu mai dispunem de alți douăzeci și doi de ani pentru a aștepta soluțiile problemelor noastre comune de la București. Trebuie să spunem că experiența nefastă a deceniilor trecute este generarea problemelor, nu soluționarea acestora prin intermediul centralizării puterii!

Am așteptat minunea cu mâinile încrucișate - ne-a fost de ajuns!

Ne-am săturat de compromisurile de culise adoptate fără implicarea noastră!

² - Cel mai probabil, din etnonimul **sicuilor antici, cei care au dat numele Siciliei**. Sunt de luat în seamă, însă, și variantele:

a- *Székely/secui* ca derivare și totodată amintire - pe filieră prototurcă - a sciților, al căror endonim și etnonim principal este saka; **b-** Din cuvântul compus *székely*, cu sensul „sedentar”. Această ipoteză ar fi compatibilă cu relatările din cronicile maghiare, potrivit cărora, secuii se aflau în Câmpia Panonică la venirea ungarilor, ca etnie diferită de a lor, *szék/elő* fiind în acest caz un exonim dat de unguri populației sedentare găsite acolo;

c- din numele tribului turcic oğuz (dialectele „șaz”) *džikil, dzekil, cigil* sau *cikil* din sud-vestul Asiei Centrale. Oșteni din acest trib sunt menționați în izvoare ca auxiliari ai forței militare a kavariilor (trei triburi desprinse din hazari).

...Potrivit unui studiu realizat de geneticieni și antropologi din câteva instituții academice din Ungaria, se arată că „*din rezultatele cercetărilor antropologice și genetice a ieșit la iveală că nu există diferențe semnificative între populația secuiască și cea maghiară*”. Jos pălăria...cătrec manipulatorii/iluzioniștii - escroci amoralii, cinici și rapace, pe care U.E. „*îi pupă, DULCE*”!

*Ne-am săturat de situația în care politicieni corupți risipesc și fură viitorul copiilor noștri!
Ne-am săturat să plătim prețul deciziilor eronate luate de guvernele care se perindă la cârma țării!
Ne-am săturat de negarea însăși a existenței Ținutului Secuiesc!
Ținutului Secuiesc a existat, există și vrea să existe. În acest scop ne-am întrunit astăzi.
Dorim să ne simțim acasă pe plaiurile natale moștenite de la înaintașii noștri. Este moștenirea noastră – ținem la ea.*

Dorim să ne folosim în mod liber limba maternă și simbolurile naționale. Limba maghiară să fie a doua limbă oficială în Ținutul Secuiesc. Avem acest drept.

Dorim un sistem de învățământ de sine stătător de la creșă până la universitate. Vrem să avem acest drept!

Vrem să cheltuim banii proveniți din impozitele noastre în scopul prosperității locuitorilor acestui ținut! Vrem să avem acest drept!

Vrem să ne gospodărim singuri bogățiile naturale. Vrem să avem acest drept!

Nu vrem ca un prefect, care nu ne cunoaște problemele, să împiedice munca noastră de păstrare și creare a valorilor.

Vrem să decidem noi înșine în treburile noastre.

Vrem autonomie! Autonomia este soluția. Scopul autonomiei este să ne asigure demnitatea sărbătorilor și eficacitatea activităților zilnice – arătând totodată că putem avea un viitor sigur.

De la acestea nu facem rabat. Ne vom continua lupta prin mijloace pașnice și democratice până la atingerea obiectivului nostru final: autonomia.

Nici unul dintre noi nu are șanse de izbândă de unul singur. E nevoie de noi toți.

Facem apel la biserici! Puterea credinței și sistemul de valori al creștinătății funcționează în cazul nostru ca busolă milenară.

Facem apel la organizațiile noastre non-guvernamentale, care au rolul de a asigura confortul vieții cotidieni! Trebuie să ne reclădim comunitățile.

Facem apel la intelectualii noștri din sfera științei și a culturii! Putem fi, pe bună dreptate, mândri de unicitatea culturii transilvănene.

Facem apel la politicienii noștri! Ținând seama de voința clară a maghiarilor din Transilvania, să elaboreze un plan comun de acțiune pentru dobândirea autonomiei. Mai mult, să nu se abată de la acest plan indiferent de partidul maghiar pe care îl vor reprezenta în parlament.

Facem apel la vârstnici! Ne putem baza pe înțelepciunea și experiența lor.

Facem apel la tineri! Avântul lor creator asigură progresul.

Evocăm spiritualitatea Transilvaniei! Lupta noastră pentru autonomia pe care vrem să o dobândim este parte a concepției despre Transilvania pe care o dorim – și anume, o Transilvanie ferită de imixtiunea Bucureștiului. Din acest motiv căutăm parteneriatul și colaborarea cu acei români, care doresc recuperarea demnității Ardealului!

Dacă trebuie să colectăm un milion de semnături pentru a atrage atenția Europei asupra problemelor noastre, le vom aduna.

Dacă este nevoie de o sută de mii de semnături pentru ca persoanele care au obținut mandat în Parlamentul României să simtă greutatea cuvintelor și doleanțelor noastre îndreptățite, le vom aduna.

Dacă este nevoie de demonstrații cu ocazia cărora să strigăm în mod repetat apelul nostru la autonomie, atunci vom ieși în stradă ori de câte ori va fi nevoie. Și nu facem acest lucru împotriva cuiva, ci pentru noi înșine.

Îl cităm pe apostolul autonomiei noastre naționale, Kós Károly: „Va trebui să muncim, dacă vrem să trăim; și vrem să trăim, deci vom munci.”

Cu credință și asumarea răspunderii vom munci cu devotament pentru dobândirea autonomiei, în scopul păstrării și apărării moștenirii noastre, a îmbunătățirii prezentului pe care îl trăim și al asigurării viitorului.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

comunicat de presă al Partidului Popular Maghiar din Transilvania

Persoană de contact:

Szabó-Györke Zsombor

referent de presă al PPMT

telefon: +40 (0)762 248 696

e-mail: <http://us.mc1250.mail.yahoo.com/mc/compose?to=press@neppart.eu>

<http://us.mc1250.mail.yahoo.com/mc/compose?to=szabogyorke.zsombor@neppart.eu>

***

22 ianuarie 2013

„Pasul următor va fi să le cerem cetățenilor să arboreze steagul secuiesc pe case”

Președintele Consiliului Județean Covasna, Tamas Sandor, care este și liderul județean al UDMR, a declarat, (22.01.2013) într-o conferință de presă, că circulara transmisă de prefectul Codrin Munteanu, care le cere edililor să nu arboreze pe sediile primăriilor steagul secuiesc ” [...] este o intimidare. Cu o circulară de prefect nu se poate scoate din inima noastră identitatea de secui [...] în cazul în care prefectul va încerca să îi determine prin justiție pe edili să nu arboreze steagul secuiesc pe fațada primăriilor, pasul următor va fi acela că liderii locali ai Uniunii le vor cere cetățenilor să pună

cetățenii drapelul secuiesc pe case. O să facem apel la cetățeni, sunt mai multe locuințe decât primării...]" [Corepondenta „Mediafax” din 22.01.2013 - Kiss Edit]

„Să nu lăsăm, ca Guvernul Ponta să divizeze Tinutul Secuiesc !”

Asociația pentru Tinutul Secuiesc a remis un comunicat prin care atrage atenția tuturor organizațiilor civice și politice de pericolul în care se află Tinutul Secuiesc: ” Pentru autonomia teritorială a Tinutului Secuiesc este nevoie de solidaritatea întregii maghiarimi. Unitatea teritorială a Tinutului Secuiesc este în pericol, și, totodată, și aspirațiile privind obținerea autodeterminării teritoriale a Tinutului Secuiesc, care ar asigura supraviețuirea și prosperitatea secuilor maghiari, pe pământul natal . (...) Conceptele privind reorganizarea administrativă, de care România se apropie tot mai periculos, arată în mod clar că obiectivul principal este divizarea Tinutului Secuiesc, adică județele Harghita, Covasna și Mureș să fie cuprinse în regiuni foarte mari, în care minoritatea maghiară nu ar depăși pragul de 30%. Aceste obiective trebuie prevenite prin orice mijloace, motiv pentru care, Asociația pentru Tinutul Secuiesc invită toți maghiarii să sprijine inițiativa demonstrativă a Consiliului Național Secuiesc, și astfel, data de 10.03.2013, să fie declarată atât la Târgu Mureș cât și la Budapesta, Ziua Libertății Secuiești!”

23 ianuarie 2013

„Alătură-te marii familii a HVIM (Asociația “Miscarea tinerilor din cele 64 de comitate”): Turneu de recrutare în Ardeal”

Asociația “Mișcarea tinerilor din cele 64 de comitate” - HVIM, organizație de extremă dreaptă, neînregistrată juridic în România, care militează pentru anularea tratatului de la Trianon, refacerea Ungariei Mari și alipirea Transilvaniei la Ungaria a anunțat organizarea, în perioada 25.01- 16.02. 2013 “(...) un turneu de recrutare, cu scopul de a consolida fața națiunii. Expunerile vor fi susținute de membrii din Ardeal. (...) Acțiunile de recrutare se vor organiza la Cluj Napoca , Târgu Mureș, Baraolt , Miercurea Ciuc, Covasna , Odorheiu Secuiesc, Sfântu Gheorghe și Târgu Secuiesc. La sfârșitul manifestării doritorii se pot alătura mișcării. (...)”

27ianuarie 2013

DRAPELUL ROMÂNIEI CU CARE A FOST ACOPERIT PANOUL SIC A FOST VANDALIZAT

Steagul tricolor cu care a fost acoperit panoul cu inscripția SIC - Terra Sicularum din fața Prefecturii Covasna, cu ocazia manifestărilor prilejuite de Unirea Principatelor Române, a fost distrus prin taiere , în noaptea de sâmbătă, 26 spre duminică, 27 ianuarie 2013. [”Mediafax” din 27.01.2013]

„Oaspeții din Găgăuzia au ținut o lecție de autonomie la Miercurea Ciuc”

„Câteva personalități ale comunității găgăuze, care a obținut autonomia teritorială în cadrul Republicii Moldova, au efectuat o vizită la Miercurea Ciuc. (...) oaspeții au vorbit în cadrul unui forum (...) despre relațiile interetnice din Republica Moldova și autonomia teritorială a găgăuzilor.

Borboly Csaba, președintele Consiliului Județean Harghita, a făcut o paralelă între situația găgăuzilor din Republica Moldova și maghiarii din Ardeal. Acesta a menționat că maghiarii trebuie să cunoască și autonomiile care funcționează în partea de est (...)

Prefectul județului Harghita, a salutat stabilirea relațiilor culturale între găgăuzi și maghiari, dar a atenționat că popularizarea autonomiei teritoriale pe baze etnice contravine legilor și Constituției României. (...)” [”Uj Magyar Szo” -din 28.01.2013]

Gărzile Maghiare

(extrase din articolul generalului de brigadă, în rezervă,

AUREL ROGOJAN - Mizele secrete ale „regionalizării” (5), luni, 09 Septembrie 2013 21:47, în revista ART-EMIS) 11 AUGUST 2013: Gărzile Maghiare, venite special din Ungaria (formate din membri ai partidului maghiar radical Jobbik), la Joseni/ARDEAL/ROMÂNIA - și strigând: ”ROMĂNI, DAȚI-NE ÎNAPOI MUNȚII PE CARE NI I-AȚI FURAT!...TRANSILVANIA - PĂMÂNT UNGURESC!...AFARĂ CU ROMÂNII DIN ARDEAL! VREM TRANSILVANIA INDEPENDENTĂ!”

***

SEMNAL DE ALARMĂ ! UNGARIA NAȚIONALIZEAZĂ CLĂDIRILE ISTORICE, PĂDURILE ȘI TERENURILE AGRICOLE DIN ARDEAL !

Aceasta este realitatea incredibilă, dar adevărată, care se desfășoară cu concursul autorităților Statului Român și împotriva Poporului Român, cu consecințe foarte apropiate vizând integritatea teritorială a României !

Este necesar ca tot românul să se întrebe și să afle: de ce s-a ajuns la actuala situație și ce se urmărește ?

Se știe că, de aproape 95 de ani, după Marea Unire de la Alba-Iulia de la 1 Decembrie 1918, niciodată Ungaria și organizațiile etnicilor unguri din țara noastră nu au recunoscut România Mare și au acționat împreună împotriva Statului național unitar român și Poporului Român ! Ungaria și ungurii revendică sfântul pământ românesc al Ardealului, moștenit de Poporul Român de la geto-daci. După ce a falsificat Istoria Poporului Român, a Daciei și a României, Ungaria pretinde și acționează pentru anexarea Ardealului, Cetatea sau Grădina

Domnului, la geto-daci, sub pretextul că l-a stăpânit timp de un mileniu...de 51 de ani, între anii 1867-1918, în vremea Imperiului habsburgic.

Ungaria a încercat să ocupe Ardealul în anul 1919, cu sprijinul Rusiei sovietice, dar Armata Română a câștigat războiul, a ocupat inclusiv Budapesta și la 4 august 1919 au fost puse opincile românești pe Parlamentul ungar.

După Tratatul de la Trianon, din 4 iunie 1920, Ungaria a reușit în urma "Procesului optanților" să obțină uriașe despăgubiri din partea României pentru imobilele din Ardeal care au intrat în proprietatea Statului Român. Mai târziu, cu sprijinul Germaniei hitleriste și al Italiei fasciste, în urma Diktatului de la Viena, din 30 august 1940, Ungaria a dobândit o mare parte din Ardeal, până la 25 octombrie 1944 când Armata Română, împreună cu trupele sovietice, a eliberat sfântul pământ românesc de sub teroarea ungară.

După lovitura de stat din decembrie 1989, la care autoritățile de la Budapesta au avut o contribuție însemnată în declanșarea ei și la numărul morților, Ungaria împreună cu bisericile maghiare și organizațiile etnicilor unguri din România au pus în aplicare un plan diabolic vizând anexarea Ardealului printr-un nou Diktat pregătit pentru anul 2014 la Bruxelles. Argumentele principale ale Ungariei pentru obținerea acestui Diktat sunt următoarele:

1) Numărul cetățenilor români, majoritatea din Ardeal, care au solicitat și obținut cetățenia Ungariei să fie de cel puțin 4,5 - 5 milioane. Până în prezent, Ungaria a acordat dubla cetățenie la peste trei milioane de cetățeni români. Zilnic, în 920 de localități din Ungaria se acordă gratuit cetățenia ungară la mii de români get-beget, care astfel intră în Spațiul Schengen, iar Comisia Europeană se face că nu vede nici nu aude. Peste puțină vreme Comisia Europeană și Parlamentul European vor afla și constata că românii au intrat în Spațiul Schengen fără ca România să beneficieze de acelaș statut ca și celelalte țări membre ale Uniunii Europene.

2) Obținerea pe toate căile, ilegale și legale, a peste 50% din proprietățile imobiliare din Ardeal de către Ungaria. Până în prezent, Ungaria prin numeroase persoane juridice și persoane fizice ungare a reușit să obțină 30%-40% din proprietățile imobiliare din Ardeal, iar prin aplicarea ultimei Legi de retrocedare a Guvernului Ponta II se va ajunge în anul 2014 ca peste 50% din aceste proprietăți să nu mai aparțină Statului Român, urmând să fie naționalizate de către Ungaria sau dobândite ilegal, inclusiv prin furtul pios.

După îndeplinirea acestor două mari obiective, Ungaria va cere Comisiei Europene și Parlamentului European aplicarea principiului autodeterminării popoarelor ! Autoritățile de la Budapesta speră ca prin Diktatul de la Bruxelles, din anul 2014, Ardealul să devină autonom și apoi să fie anexat la Ungaria.

Principala cale folosită pentru dobândirea ilegală de imobile din Ardeal o constituie așa-zisele retrocedări în natură, de fapt naționalizarea mascată de către Ungaria a mii de clădiri și milioane de hectare de păduri și terenuri agricole din proprietatea Poporului Român și Statului Român !

ADEVĂRUL ISTORIC cunoscut foarte bine de Ungaria și de unguri, dar trecut sub o condamnabilă tăcere de autoritățile de la București și partidele politice parlamentare, este următorul:

1) După Tratatul de la Trianon, din 4 iunie 1920, Ungaria a acționat și a reușit să obțină despăgubiri din partea Statului Român pentru toate imobilele pe care le-a avut în proprietate Statul ungar în Ardeal, până la 1 Decembrie 1918, precum și pentru optanții unguri. Sub această denumire de *optanți* sunt cunoscuți acei cetățeni români de etnie ungară care, după Tratatul de la Trianon, au optat pentru cetățenia Ungariei și au părăsit România. În total au fost 367 optanți. Optanții unguri împreună cu Ungaria au depus numeroase reclamații la Societatea Națiunilor și au deschis foarte multe procese cerând despăgubiri pentru imobilele lor care au intrat în proprietatea Statului Român. La propunerea Consiliului Societății Națiunilor s-a format Tribunalul Arbitral româno-ungar de la Paris, unde a avut loc procesul optanților unguri, în perioada 1923-1930. Diferendul dintre Ungaria și România a fost bine analizat și prezentat de către Nicolae Titulescu, ministrul de Externe al României, în expunerea ținută în Consiliul Societății Națiunilor, în ziua de 5 iulie 1923. Acum 90 de ani, Nicolae Titulescu a subliniat că Ungaria pretinde "plata în aur a despăgubirilor", iar optanții unguri puteau să-și păstreze bunurile imobile în cadrul legilor românești, dar nu au făcut-o, acceptând să fie despăgubiți. În urma negocierilor purtate între delegația României condusă de ministrul de Externe, Nicolae Titulescu și delegația Ungariei condusă de contele Albert Appony și a Convențiilor de la Haga (din 20 ianuarie 1930) și Paris (21 aprilie 1930) s-a decis că plata despăgubirilor stabilite de Tribunalul Arbitral de la Paris se face din Fondul Agrar deschis în Elveția, la o bancă din Basel, de către Statul Român. Din acest fond au fost plătite despăgubiri uriașe către Ungaria și optanții unguri. Începând cu anul 1931 sumele destinate despăgubirilor către Ungaria și optanții unguri au fost evidențiate în Bugetul de venituri și cheltuieli al României. După unele surse, suma despăgubirilor s-a ridicat la echivalentul a peste 100 tone aur pur (de 24 carate), iar după alți cercetători la circa 600 tone aur pur. După mai bine de 80 de ani de la plata despăgubirilor către Ungaria și optanții unguri, precum și după deschiderea arhivelor pe această temă, guvernatorul Băncii Naționale a României, președinții și premierii României, miniștrii de Finanțe și directorii S.R.I. și S.I.E., precum și mulți academicieni și istorici cunosc suma totală a plăților făcute de Poporul Român și Statul Român pentru imobilele care au aparținut Ungariei și ungarilor până în anul 1918 în Ardeal. În mod inexplicabil, cu toții o păstrează la secret ! De ce ? Pentru ca **Poporul Român și Parchetul să nu afle că retrocedările post-decembriste către bisericile maghiare și numeroase alte persoane juridice și fizice ungare sunt ilegale și în fapt reprezintă naționalizarea de către Ungaria a mii de clădiri istorice și a milioane de hectare de pădure și terenuri agricole din România, mai ales din Ardeal. Este cert că exproprierea**

imobilelor din Ardeal, care au aparținut Ungariei, optanților unguri și bisericilor maghiare s-a făcut prin acordarea de despăgubiri din partea Statului Român ! Există documente oficiale referitoare la clădirile, terenurile agricole și pădurile expropriate.

2) În perioada 1940-1944, după Diktatul de la Viena, autoritățile Statului ungar au falsificat toate cărțile funciare din Ardealul ocupat și au înscris, din nou, în proprietatea celor care au fost despăgubiți din Fondul Agrar toate imobilele pe care le-au avut în timpul Imperiului habsburgic.

3) După 6 martie 1945 comuniștii evrei și unguri din România nu au confiscat sau naționalizat bunurile imobile și mobile ale bisericilor maghiare, nici ale evreilor și ungarilor, ci pe cele ale românilor și Bisericilor Ortodoxă și Greco-Catolică.

4) Atât în perioada interbelică, dar mai ales în timpul socialismului nu s-au actualizat cele mai multe cărți funciare din Ardeal, nefiind înscrise modificările intervenite în privința proprietarilor.

5) Prin Legea nr.260 din 4 aprilie 1945, toate înscrisurile în cărțile funciare efectuate în perioada 1940-1944 au fost declarate nule de drept ! În foarte multe cărți funciare nu au fost operate radierele corespunzătoare.

6) În vara și toamna anului 1944 o mare parte din arhivele localităților din Ardeal au fost duse în Ungaria, iar cele rămase în România se încearcă de către U.D.M.R. să fie luate de la Arhivele Statului Român și trecute la bisericile maghiare pentru a nu se descoperi lanțul de infracțiuni prin care Ungaria și alte persoane juridice și fizice maghiare au naționalizat sau au fost împrăștiate cu peste 30% din clădirile, terenurile agricole și pădurile din Ardeal. Un exemplu edificator, aflat în atenția opiniei publice din România, este cel al retrocedării, de fapt al împrăștiării Bisericii Reformate din Sfântul Gheorghe cu clădirea Colegiului "Szekely Miko". În decembrie 2010, D.N.A. Brașov i-a trimis în judecată pe Attila Gabor Marko (se pare, fratele lui Marko Bela, fost președinte al U.D.M.R. și fost vicepremier al României), fost subsecretar de stat la Oficiul Regional pentru Relații Interetnice din cadrul Ministerului Informațiilor Publice, Tamas Marosan, reprezentantul Eparhiei Reformate din Ardeal și Silviu Clim, fost consilier juridic în cadrul Ministerului Justiției. Ei au fost acuzați de abuz în serviciu contra intereselor publice, cu consecințe deosebit de grave. Acuzații au întocmit, în 14 mai 2002, documente false din care rezultă că imobilul a fost în proprietatea Bisericii Reformate din Sfântul Gheorghe și au acționat pentru ca el să fie restituit Eparhiei Reformate din Ardeal.

În aprilie 2002, Ministerul Administrației Publice a precizat că imobilul respectiv nu poate fi retrocedat în baza O.U.G. nr.83/1999. Retrocedarea s-a făcut în baza unui extras fals de carte funciară. Procurorii au stabilit că inculpații au prejudiciat Statul Român cu 1.300.000 euro. Judecătoria Buzău i-a condamnat, în iulie 2012, pe inculpați la trei ani de închisoare, din care pe Attila Gabor Marko și Tamas Marosan cu executare, iar Silviu Clim cu suspendarea executării pedepsei.

După ce Attila Gabor Marko a fost ales deputat din partea U.D.M.R., dosarul a fost trimis spre judecată la Înalta Curte de Casație și Justiție. La dosarul respectiv este depusă o adresă a Ministerului Justiției care solicită instanței Supreme să constate că sentința de condamnare pronunțată de Judecătoria Buzău este nelegală și că în acest caz nu există prejudiciu adus Statului Român ! Incredibil ! De asemenea, Ministerul Justiției a subliniat că Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe nu s-a constituit parte civilă, fiind condusă de reprezentanții U.D.M.R. La termenul din 27 iunie a.c., Înalta Curte de Casație și Justiție a hotărât să amâne procesul pentru data de 10 octombrie a.c.

7) După 23 august 1944 și în baza art.8 din Convenția de armistițiu semnată la Moscova, în 12 septembrie 1944, bunurile reprezentând proprietatea Ungariei și Germaniei de pe teritoriul României au fost sechestrare și, în baza Legii nr.91 din 9 februarie 1945 au fost puse sub supravegherea Casei de Administrare și Supraveghere a Bunurilor Inamice (C.A.S.B.I.). Aceste bunuri nu au fost confiscate de regimul comunist și, ca urmare, nu pot face obiectul retrocedărilor către Ungaria și Germania.

8) La toate retrocedările din Ardeal către Ungaria și numeroase persoane juridice și persoane fizice ungare sunt prezentate, la instanțele judecătorești și la comisiile constituite în acest scop, copii ale cărților funciare sau extrase din acestea. Cele mai multe sunt falsificate sau incomplete. Dar, **cărțile funciare nu au valoarea de înscrisuri constitutive de drepturi reale, ele fiind de fapt o evidență a imobilelor. Drepturile reale trebuie dovedite cu documentele originale care atestă titlul de proprietate.** Pentru a grăbi retrocedările ilegale de imobile către Ungaria și bisericile maghiare s-a ajuns la o situație de neimaginat: cei care revendică ilegal imobile în Ardeal au depus și depun plângeri penale împotriva angajaților din primării care trebuie săptămânal să meargă la Parchet, unde sunt citați, pentru a da declarații în legătură cu refuzul retrocedării ilegale de clădiri și terenuri. Vicepremierul României, Liviu Dragnea, cunoaște situația retrocedărilor ilegale de imobile din Ardeal, inclusiv teroarea la care sunt supuși mulți angajați ai primăriilor, dar...tace și nu acționează. Îi este frică de subiect și mai ales de consecințe.

9) Restituiri în natură către Ungaria, bisericile maghiare și alte persoane juridice și persoane fizice ungare, în temeiul legislației bogate în domeniul retrocedărilor de imobile, dar având la bază acte false și ignorând despăgubirile uriașe plătite de Statul Român, au drept consecințe anularea Reformei agrare din anul 1921 și a efectelor unor tratate internaționale, precum și revenirea la situația proprietarilor de păduri dinainte de 17/29 decembrie 1863.

10) Împroprietărirea ilegală a Ungariei, bisericilor maghiare și a altor persoane juridice și persoane fizice ungare cu mii de clădiri istorice și milioane de hectare de terenuri agricole și păduri are drept consecință transformarea instituțiilor Statului Român în chiriași în România și plata nelegală de chirii anuale cu mult peste 10 milioane euro. De pildă, la Timișoara pentru clădirile istorice retrocedate bisericilor maghiare (în care funcționează nouă licee și două spitale), Consiliul local plătește chirie de peste 1 milion euro pe an.

Pentru a stopa furturile la examenele de admitere în licee și la bacalaureat, Ministerul Educației a solicitat cetățenilor să comunice toate neregulile constatate, iar S.R.I. a ajutat la începerea cercetării penale a cadrelor didactice de la un liceu din București, implicate în fraudarea examenului de bacalaureat. La Liceul „Dimitrie Bolintineanu” din București, S.R.I. a monitorizat și supravegheat, timp de o lună, toate cadrele didactice, iar în ziua de 1 iulie a.c., la sfârșitul primei probe de examen, toți supraveghetorii au fost duși la Poliție pentru cercetări penale. Întâmplarea este foarte mult mediatizată, mai ales la televiziuni. În schimb, pentru imobilele naționalizate de Ungaria și cele retrocedate ilegal în Ardeal, după anul 1989, S.R.I. i-a monitorizat în ultimii 20 de ani pe majoritatea beneficiarilor dar nu sunt valorificate informațiile. S.R.I. și S.I.E au monitorizat și cunosc toate retrocedările ilegale din Ardeal în favoarea Ungariei, bisericilor maghiare, altor persoane juridice și fizice ungare, precum și împroprietărirea acestora cu imobilele expropriate de Statul Român după Tratatul de la Trianon, pentru care Poporul Român a plătit despăgubiri de peste 100 tone aur de 24 carate. De ce nu le comunică S.R.I. și S.I.E aceste informații Parchetului și D.N.A.? Ce și până când așteaptă ? Sunt întrebări pe care Comisia Specială de Control a Parlamentului evită să le pună. Aceiași Comisie, precum și Comisia pentru Administrație Publică și Comisia juridică din Senat și Camera Deputaților refuză să analizeze și să decidă în urma retrocedărilor ilegale de imobile ale Statului Român către Ungaria, bisericile maghiare și alte persoane juridice și fizice ungare.

Din multe clădiri de locuit naționalizate de către Ungaria sau retrocedate ilegal bisericilor maghiare și altor persoane juridice și fizice ungare au fost evacuați ori sunt în curs de evacuare locatarii români, proprietari ai locuințelor respective în baza Legii nr.112/1995. S-a ajuns în România post-decembristă ca hoții și samsarii de imobile ale Statului Român să-i evacueze pe români din locuințele cumpărate în mod legal.

În fapt, autoritățile Statului Român au donat ilegal și se pregătesc să doneze Ungariei și etnicilor unguri din Ardeal numeroase proprietăți imobiliare ale Poporului Român. Un asemenea jaf imobiliar nu a existat în nicio țară din Europa. Este necesar ca Parchetul și D.N.A. să acționeze pentru redobândirea în proprietatea publică a Statului Român a imobilelor donate și retrocedate ilegal, precum și pentru recuperarea uriașelor chirii plătite nelegal din banii publici !

Pentru a afla adevărul și mai ales pentru a opri politica diabolică a Ungariei și U.D.M.R. vizând naționalizarea imobilelor din România, Guvernul Ponta II ar trebui să facă următoarele:

1. Să suspende, pe timp de cel puțin trei ani, aplicarea tuturor actelor normative referitoare la retrocedări.

2.Să solicite Parchetului și Direcției Naționale Anticorupție să cerceteze penal toate persoanele implicate în retrocedările ilegale referitoare la imobilele pentru care Statul Român a plătit despăgubirile din Fondul Agrar. O atenție specială trebuie acordată fiecărui dosar de retrocedare de la București, la Comisia specială de restituire a imobilelor revendicate de cultele religioase, precum și pentru fiecare decizie dată de această Comisie, mai ales cu referire la imobilele din Ardeal revendicate de bisericile maghiare.

3.Să informeze Parlamentul, convocat în sesiune extraordinară, în legătură cu politica Ungariei susținută de bisericile maghiare din România vizând retrocedările/naționalizările de clădiri, terenuri agricole și păduri din Ardeal, ca suport și argument pentru Diktatul de la Bruxelles din anul 2014.

4. Să apeleze la cetățenii români pentru a obține informații în legătură cu dobândirea ilegală de către Ungaria și persoane juridice și persoane fizice ungare a numeroase imobile pe teritoriul României. (Sursa: [RBN PRESS](http://RBN.PRESS), pe siteul gandeste.org)

***

comemorare:

SPIRU HARET (1851-1912)

STATUIA LUI SPIRU HARET, EXECUTATĂ ÎN 1935 DE ION JALEA, DIN MARMURĂ DE CARRARA

SPIRU C. HARET

(n. 15 februarie 1851, Iași; d. 17 decembrie 1912, București), matematician român, astronom, pedagog, **reformator al învățământului românesc**, ministru (Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice), academician. Aromân, de origine (n.n.: iar nu „armean”, așa cum informează **wikipedia!**). A învățat la Dorohoi, Iași, apoi, în septembrie 1862 a intrat, ca bursier, la Colegiul Sfântul Sava din București, unde a petrecut cinci ani din șapte intern.

Ca profesor, Spiru Haret a predat la Universitatea din București, la Facultatea de științe, secția fizico-matematici, mecanica rațională, din 1878 până în 1910. La Școala de poduri și șosele, Haret a fost numit profesor, la anul preparator - predând trigonometria, geometria analitică, geometria elementară plană și în spațiu și geometria descriptivă, până în 1885. Din 1885 și până în 1910, Haret nu a mai predat la Școala de poduri și șosele decât geometria analitică.

Haret a predat, de asemenea, mecanica rațională, la Școala de ofițeri de artilerie și geniu, din 1881 (data înființării secției de artilerie și geniu), până în 1890.

Profesează până în 1910, când se pensionează, ba chiar și după aceea, până la moarte, ținând prelegeri de popularizare la Universitatea populară. În 1910, publică Mecanica socială, la Paris și București, utilizând, pentru prima oară, matematica, în explicarea și înțelegerea fenomenelor sociale. Din 1879, se face cunoscut drept "om al școlii", urmând o viață de inspector și de om politic, lucrând în favoarea școlii și a educației. El a fost poate (n.n.: nu poate: SIGUR!) cel mai mare reformator al școlii românești din secolul al XIX-lea (n.n.: **al cărui exemplu este absolut necesar de urmat azi, în deceniul doi, al mileniului trei!**).

“(...)Era un pedagog excelent. Demonstrația sa era construită simultan la tablă și pe caietele studenților. Urmărea reacțiile auditoriului și se adapta la puterea de înțelegere a acestuia. Completa demonstrația cu aplicația practică. Pentru el era clar că pregătirea din liceu nu le permitea studenților să urmărească un curs universitar de ținută. Probabil că și-a amintit de experiența lui de elev, când școala a suplinat familia. Sigur și-a amintit și de experiența lui de profesor la Seminarul Central din București. Și-a expus cu fermitate punctul de vedere. Ministerul Instrucțiunii Publice a remarcat competența lui Spiru Haret și i-a încredințat misiunea de a inspecta școlile medii din Moldova. În rapoartele întocmite, el critica accentul pus pe memorare în procesul de învățământ, remarcă slaba pregătire pedagogică a profesorilor atrași de politică, remarca lipsa profesorilor luminați, pasionați de meserie. Iată ce scria Spiru Haret în raportul publicat pe 10 decembrie 1884: „Pentru a organiza și a conduce învățământul într-un stat trebuie mai întâi a se defini cu precizie trebuințele pe care e vorba a le satisface și mijloacele de care se dispune pentru aceasta atât în bani, cât și în oameni“. Efectul publicării acestui raport a fost mutarea discuțiilor privind reforma învățământului din cercul politicianilor în fața opiniei publice.

MINISTRU AL INSTRUCȚIUNII PUBLICE

Ca urmare a competenței profesionale și a spiritului de corectitudine, este numit în februarie 1885 secretar general al Ministerului Instrucțiunii, ministru fiind D.A. Sturdza. Într-o atmosferă ostilă, Spiru Haret a elaborat un Proiect de reformă depus la biroul Adunării Deputaților pe 24 ianuarie 1886. Lupta a fost grea. Au căzut miniștri. Au căzut guverne. Nici reforma nu a trecut. În martie 1897, Spiru Haret a fost numit ministru. Reacțiile adverse au fost extrem de virulente, dar el era conștient de trăinicia convingerilor sale. Mai mult, în intervalul scurs, proiectul fusese supus dezbaterii publice, iar observațiile corpului didactic erau consistente. Noul Proiect prevedea gimnaziul unic, divizarea cursului superior de liceu în secțiile clasică, reală și modernă, iar cunoștințele predate trebuiau să asigure dobândirea unui orizont cultural larg, care să țină seama de trebuințele societății românești. A fost introdusă calitatea de „profesor diriginte“, care îmbina exigența cu obiectivitatea examinării. Era îmbunătățită remunerarea profesorilor. Universitățile trebuiau să aducă un aport original la progresul științei. În 23 martie 1898, Proiectul a devenit lege. Acesta a fost doar începutul, dar efectele s-au simțit multă vreme, până când...” (sursa: extras din Gheorghe Manolea, art. Spiru Haret, reformator al învățământului românesc - în Gazeta de Sud, sâmbătă, 8 ianuarie 2011 - și pe site-ul: <http://gheorghe.manolea.ro>)

Bibliografie

1-Ș. Orăscu *Spiru Haret*, EȘE, 1976

2-E. Băldescu *Spiru Haret - în știință, filozofie, politică, pedagogie, învățământ*, EDP, 1972

Prima Școală Românească, construită în... 1495
(Șcheii Brașovului!)

...dar azi, se pare, ea scoate doar „tâmpiți”!

GÂNDIREA PEDAGOGICĂ A LUI SPIRU HARET

Cele mai multe dintre documentele care atestă meritele lui **Spiru Haret** (1851 – 1912), ca om de știință, subliniază cu predilecție faptul că a fost primul român care a obținut doctoratul în matematică la Sorbonna. Întors în țară, în 1878, Spiru Haret a fost numit profesor la Universitate. În 1883 este numit inspector general la Ministerul Instrucțiunii Publice, pentru ca mai târziu să ocupe funcția de secretar general al aceluiași minister. După ce a devenit membru al Partidului Național-Liberal, a fost ales deputat în Parlament, numit membru în Consiliul Permanent al Instrucțiunii Publice și a ocupat de trei ori funcția de ministru al învățământului (1897 – 1899; 1901 – 1904; 1907 – 1910).

Personalitatea complexă a lui Haret întrunește, alături de calitățile de matematician și de om politic, și pe aceea de pedagog. Despre rolul și locul său în pedagogia românească s-au purtat multe discuții în epocă. Între altele, s-a subliniat, uneori ca o laudă, alteori ca un reproș, faptul – de altfel, real – că Haret n-a urmat studii speciale de pedagogie. Unele dintre părerile enunțate în această problemă au urmărit un dublu scop: scuzarea anumitor lacune în activitatea sa în acest domeniu și întărirea aprecierii multora că Haret a fost un pedagog autentic, deși nici în țară, și nici în Franța, nu a făcut studii de specialitate. Uneori, cei care au participat la dezbateri au dat cele două explicații, concomitent: „Haret n-a avut o pregătire specială de pedagog – ceea ce justifică unele lipsuri din activitatea lui de politică școlară; însă primejdiile acestei lacune, el le-a îndepărtat prin studii și mai ales printr-o cunoaștere temeinică a învățământului”³.

Rezultatele obținute în domeniul învățământului în timpul lui Haret, reformele sale școlare, care au marcat un moment semnificativ în dezvoltarea școlii românești, chiar încercările nereușite și inițiativele care nu au dus la măsuri practice, sunt dovezi că Haret a fost un veritabil pedagog. Merită să fie consemnată și acceptată părerea că Haret a devenit pedagog prin studii de autodidact, dar, mai ales, printr-o cunoaștere temeinică a problemelor învățământului românesc. Pedagogia lui Haret a izvorât din dificultățile practice de care s-a lovit sistemul educațional românesc din vremea sa, din eforturile de a satisface cu mijloacele existente nevoile crescânde ale învățământului.

Este adevărat că Spiru Haret nu a avut veleități de pedagog. Cu toate acestea, el a înțeles, mai mult decât alți pedagogi contemporani de-ai, săi rolul pedagogiei. În discursul său ținut în Senat la 11 februarie 1908, în legătură cu anumite modificări la legea învățământului secundar și superior, a vorbit cu pasiune despre arta predării. Haret susținea: „**Cu cât un profesor va fi un bun pedagog, cu atât va putea transmite altora, cu mai multă ușurință, cunoștințele sale**”⁴. Având o minte mereu inovatoare și creatoare, a cerut, în funcțiile pe care le-a avut, ca metodele de predare-învățare moștenite din trecut, părăsite de toți „**pedagogii demni de acest nume**”, să fie înlocuite cu metode „**raționale**”, încât elevii să acumuleze maximum de cunoștințe cu prețul unui minim de oboseală. Analiza pe care a făcut-o scopului învățământului românesc, sarcinilor acestuia, conținutului, metodelor de predare și formelor de organizare a procesului instructiv-educativ, reprezintă o mărturie a faptului că Haret a știut să facă pedagogie cu adevărat.

În epocă, cele mai multe comparații s-au făcut între Haret și pedagogul elvețian J. H. Pestalozzi (1746-1827). Asemănarea dintre gândirea pedagogică a lui Haret și cea a lui Pestalozzi a fost o realitate. Haret se întâlnește în concepția sa pedagogică cu cea a lui Pestalozzi. Îmbunătățirea situației poporului prin instrucție și educație, înarmarea tineretului nu numai cu cunoștințe, ci și cu deprinderi practice, respectarea individualității copilului, dezvoltarea armonioasă a omului și încadrarea lui în societate, sunt elemente care se găsesc deopotrivă, într-o nuanță sau alta, în operele celor doi pedagogi.

Dar Spiru Haret nu a fost un imitator a lui Pestalozzi. Preluând din experiența universală valoroasă, Haret a studiat realitățile din România, elaborându-și propria sa gândire pedagogică. Concepția pedagogică

³ - Șt. BĂRSĂNESCU, *Istoria pedagogiei*, București, 1941, p. 124.

⁴ - *Operele lui Spiru C. Haret*, București, VI, *Parlamentare*, 1907-1911, p.85, apud E. BĂLDESCU, *Spiru Haret*, București, 1972, p.

haretiană nu descinde nici de la Pestalozzi, nici de la Herbart și nici de la Wolf. Ea își are obârșia în societatea românească de la cumpăna secolelor XIX – XX.

Haret recunoaște școlii un rol primordial în dezvoltarea societății, ea trebuind să fie un organism izvorât din nevoile vieții sociale a României, iar ideea învățământului național este formulată în mod clar, cu prilejul dezbaterii legii asupra instrucției secundare și superioare:

„În niciuna din celelalte țări nu s-a întâmplat ca să se elaboreze regulamente de admisibilitate în vederea nu a legilor țării, ci a legilor celorlalte țări. Organizația școlară a fiecărei țări formează un tot armonic și, de aceea, nu se poate compune din părți disparate, inspirate de idei cu totul deosebite.

În 1898, România și-a dat o lege școlară, pe care a crezut-o ca cea mai potrivită cu nevoile ei și cu mijloacele ce are la dispoziție. În această lege, învățământul secundar, real și modern, intră ca parte integrantă și nu ESTE PERMIS NIMĂNUI A TRAGE CU BURETELE PESTE DÂNSELE, PE MOTIV CĂ STRĂINII AR AVEA ALTE IDEI. ÎN ȚARA NOASTRĂ, NOI TREBUIE SĂ MERGEM DUPĂ LEGILE NOASTRE”⁵

SPIRU HARET A COMBĂTUT TENDINȚA DE A SE PRELUA EXPERIENȚELE ȘCOLARE CARE NU SE POTRIVEAU CU CONDIȚIILE ȚĂRII NOASTRE. ESTE, EVIDENT, O IDEE DE MARE ACTUALITATE.

O problemă care este considerată a fi de mare importanță pe tărâmul pedagogiei noastre este aceea a genezei gândirii pedagogice românești originale. Problema are unele joncțiuni cu problema caracterului gândirii pedagogice a lui Haret. Opera pedagogică a lui Spiru Haret este o dovadă concretă că și înainte de primul război mondial au existat specialiști în pedagogie, care au făcut mult mai mult pentru școala românească decât să asimileze și să adapteze. Evident că Haret, ca și alți mari gânditori, s-a informat permanent asupra experienței învățământului și gândirii pedagogice pe plan mondial, a comparat-o cu experiența din țara noastră și a stimulat o serie de inițiative și experiențe preluate din alte țări. Dar, în același timp, el exprimă păreri, enunță idei, susține măsuri care erau izvorâte din necesitățile învățământului românesc. În aceasta constă, mai ales, originalitatea gândirii și experienței sale pedagogice, și nu atât în faptul că el a fost primul sau a urmat după alt gânditor român care a pus în discuție o problemă pedagogică. Izvorul de inspirație fiind comun, era firesc ca Haret să se întâlnească pe aceeași platformă cu o serie de intelectuali cu preocupări asemănătoare, contemporani ai săi, precum Titu Maiorescu, Vasile Conta sau Petru Poni.

În concepția pedagogică a lui Spiru Haret, școala are menirea să facă nu numai instrucția necesară, ci și educația morală, estetică și fizică, prin care se poate asigura **„sănătatea sufletului și a corpului”**. **DESFĂȘURAREA MUNCII EDUCATIVE O PUNEA ÎN STRÂNSĂ LEGĂTURĂ CU ROLUL FAMILIEI.** Noțiunea de educație avea, în vederile lui Haret, un conținut complex, care cuprindea stimularea disciplinei, cultivarea modestiei, a respectului, a onestității, a curajului, a simțului de dreptate, educația civică etc. Dar **ELEMENTUL CENTRAL AL NOȚIUNII DE EDUCAȚIE ÎL CONSTITUIE LA HARET CULTIVAREA DRAGOSTEI FAȚĂ DE PATRIE, „deșteptarea și întărirea în inima tinerimii a patriotismului celui mai nețarmurit”**. Haret preciza că **„CEA DINTĂI DATORIE A ȘCOLII, CARE ȚINE ÎNAINTEA ORICĂREI ALTEIA, ESTE DE A FORMA BUNI CETĂȚENI ȘI CEA DINTĂI CONDIȚIE PENTRU A FI CINEVA BUN CETĂȚEAN ESTE DE A-ȘI IUBI ȚARA FĂRĂ REZERVĂ ȘI DE A AVEA O ÎNCREDERE NEMĂRGINITĂ ÎNTR-ÎNSA ȘI ÎN VIITORUL EI”**.

Genialitatea lui Spiru Haret constă tocmai în faptul că a enunțat idei pedagogice care au găsit un teren fertil în domeniul învățământului românesc. Dacă nu au prins toate rădăcini, aceasta s-a datorat existenței unor forțe care fie că nu l-au înțeles, fie că l-au acceptat în teorie, dar nu l-au ajutat în practică. Ce se putea face mai mult în direcția individualizării învățământului, în condițiile lipsei de profesori și ale unui număr de elevi care depășeau într-o clasă posibilitățile de studiere, cunoaștere și îndrumare a lor? Și în această direcție Haret a inițiat o serie de măsuri care, dacă s-ar fi aplicat până la capăt, ar fi contribuit la progresul învățământului. Originalitatea gândirii sale rezultă și mai evident din principiile care au stat la baza reformelor școlare preconizate sau înfăptuite.

Ocupându-se de reformele lui Haret, G. G. Antonescu scria: **„Criteriul de apreciere a unei reforme credem că ar trebui să fie următorul: vom constata care sunt principiile pedagogice care stau la baza unei reorganizări școlare, valoarea acestor principii din punct de vedere al fundamentărilor științifice, pe de o parte, și, în fine, dacă aceste principii pot constitui împreună un sistem unitar și o concepție pedagogică clară”⁶**

Analizând reformele școlare din timpul lui Haret pe baza criteriilor de mai sus, constatăm:

- a) existența unor principii care în linii generale corespund cu cele care au constituit fundamentul întregului învățământ (de pildă, orientarea realistă a școlii, legătura cu practica);
- b) fundamentarea științifică a acestor principii și actualitatea lor în școala contemporană;

⁵ - *Operele lui Spiru C. Haret*, București, VII, Polemice și politice, 1887-1900, p. 179, apud E. BĂLDESCU, *Spiru Haret*, București, 1972, p. 214.

⁶ - G. G. ANTONESCU, *Educație și cultură*, București, 1972, p. 48

c) caracterul unitar al reformelor.

În scrierile asupra operei pedagogice haretiene, ocupă un loc important principiile care au stat la baza reformelor. Și-au adus contribuția la sistematizarea acestor principii pedagogi români de prestigiu. G. G. Antonescu a formulat patru principii: 1) democratismul; 2) individualismul; 3) activismul; 4) „naționalismul“ (luminat și constructiv).

Pedagogia lui Haret este o pedagogie optimistă. Ideile sale sunt pătrunse de încredere în puterea educației, în capacitatea corpului didactic din România. Activitatea pedagogică teoretică s-a materializat în articole, rapoarte, expuneri de motive la diferite proiecte de lege de reformare a școlii, în circulări, instrucțiuni, regulamente școlare, în programe, în manuale și alte documente școlare. Ideile pedagogice ale lui Haret, deși neîncadrate într-un sistem, sunt prețioase prin răspunsurile date problemelor pe care le-au ridicat în general progresul social al țării și progresul învățământului, în special. Ele alcătuiesc laolaltă o însemnată moștenire teoretică pe care ne-a lăsat-o Spiru Haret; ele se aștern pe pagini puține, dar strălucesc în pedagogia românească. Fertilitatea lor s-a concretizat în măsurile practice întreprinse de Haret, în întreaga sa activitate de organizare și reformare a învățământului, în politica școlară.

prof. Cătălin MOCANU, Colegiul Tehnic „Gh. Balș” -
Adjud/ROMÂNIA

CAZANIA (“Carte românească de învățătură...”) LUI VARLAAM, 1643, IAȘI

***

aniversarea „anului lui sadoveanu”

90 DE ANI, DE LA “DEBUTUL CU BOTEZ”, AL
LUI MIHAIL SADOVEANU, ÎN ANUL 1904 - „ANUL
LUI SADOVEANU”!!!

MIHAIL SADOVEANU

MIHAIL SADOVEANU - 1949

MIHAIL SADOVEANU (n. 5 noiembrie 1880, Pașcani - d. 19 octombrie 1961, Vânători - Neamț)) - probabil, cel mai plin de har, dintre prozatorii tuturor timpurilor valahice...! Genial, ca scriitor - deplorabil, ca om. Scriitor, povestitor, nuvelist, romancier, academician și om politic român. De aici încolo, preluăm, cu prudente rețineri, informația biografică, de la wikipedia - pe care o completăm, din loc în loc, cu date din studiile sadoveniene ale lui MIHAIL DRĂGAN și, respectiv, COSMIN CIOTLOȘ :

“Opera sadoveniană se poate grupa în câteva faze, care corespund unor direcții sau curente literare dominante într-o anumită epocă: I- o primă etapă sămănătoristă, cea de început, a primelor încercări, nuvele și povestii; II- o a doua mitico-simbolică, din perioada interbelică (reflectată în romane precum *Creanga de aur* sau *Divanul persian*), precum și III- o ultimă fază, care corespunde realismului socialist, în acord cu perioada socialist-comunistă, la care Sadoveanu va adera ideologic.

ORIGINI

Părinții lui Mihail Sadoveanu au fost avocatul Alexandru Sadoveanu din Oltenia și Profira Ursache, fată de răzeși, din localitatea Verșeni, părinții nefiind căsătoriți, paternitatea scriitorului și a fratelui sau Dimitrie (mort de scarlatină în 1888), fiind recunoscuta abia în anul 1891. Urmează gimnaziul „Alecă Alecsandru Donici” la Fălticeni. În timp ce studia la gimnaziu, în 1897, intenționează să alcătuiască, împreună cu un coleg, o monografie asupra lui Ștefan cel Mare, renunțând, însă, din lipsă de izvoare istorice. Urmează apoi cursurile Liceului Național din Iași, iar la București studiază dreptul. Debutează în revista bucureșteană *Dracu* în 1897.

În 1898 începe să colaboreze la foaia *Viața nouă* alături de Gala Galaction, N.D. Cocea, Tudor Arghezi ș.a., semnând cu numele său, dar și cu pseudonimul M.S. Cobuz.

ANII DE MATURITATE

În anul 1904 Mihail Sadoveanu s-a stabilit la București și s-a căsătorit. Pe parcursul vieții a avut unsprezece copii. În același an are loc și debutul editorial cu patru volume deodată - *Povestiri, Dureri înăbușite, Crâșma lui Moș Precu, Șoimii* - în care Sadoveanu manifestă predilecție deosebită pentru istorie. Nicolae Iorga va numi anul 1904 „anul Sadoveanu”.

ADĂUGĂM: Debutul acesta editorial excepțional, de tip prometeic (lângă ȘOIMII, în 1904, venind încă trei cărți, de înalt Duh literar!), a fost reperat, prețuit și numit CU NUMELE MEMORIEI, de către un alt geniu valah (de data aceasta, al al ISTORIEI!): NICOLAE IORGA !!! Acest an este numit, de Nicolae IORGA : „ANUL LUI SADOVEANU”!!! Repetăm: PATRU VOLUME îi apar lui Sadoveanu, în 1904: *ȘOIMII, POVESTIRI, DURERI ÎNĂBUȘITE, CRĂȘMA LUI MOȘ PRECU*.

“În 1910, este numit în funcția de director al Teatrului Național din Iași. În acest an publică volumele *Povestiri de seară* (la Editura Minerva), *Genoveva de Brabant*, broșura *Cum putem scăpa de nevoi și cum putem dobândi pământ* ș.a. Colaborează la revista Sămănătorul, dar se va simți mai apropiat spiritual de revista care apărea la Iași, *Viața Românească*.

În anul 1919 editează, împreună cu Tudor Arghezi, la Iași, revista *Însemnări literare*. În decembrie, revista își anunță încetarea apariției: *Viața a românească* își pornește iar munca pentru cultură și folos: „Noi, cei de la *Însemnări literare*, reintrăm în curentul ei cu modestele noastre mijloace”. În editura revistei ieșene, publică volumul de nuvele *Umbre* și broșura *În amintirea lui Creangă*, iar la Editura Luceafărul, volumul *Priveghiuri*. Devine membru al Academiei Române în 1921.

În anul 1926, reprezintă Societatea Scriitorilor Români, împreună cu Liviu Rebreanu, la Congresul de la Berlin.

Între 1927 și 1930, a fost Venerabilul Lojii masonice ieșene „Dimitrie Cantemir”, iar din 1932, al Lojii „Moldova”, din același Orient. Între 1930 și 1935 a îndeplinit următoarele demnități masonice: „Mare Maestru Adjunct al Marii Loji Naționale din România (MLNR), Pro Mare Maestru al MLNR, Mare Maestru al MLNR și Mare Maestru al Franc-Masoneriei Române Unite. Fratele său, Vasile Sadoveanu, de profesie inginer agronom, a fost, de asemenea, mason.

În 1928, publica povestirea (n.n.: nu este corect denumită, dată de wikipedia, tipologiei epice a cărții! - pentru că avem de-a face cu NOUĂ povestiri, legate între ele, extrem de rafinat și subtil estetic, prin semnificații simbolice abisal-arheice! - ci: STRUCTURA EPICĂ!) *Hanul Ancuței* (n.n.: nu se ortografiază așa, ci: HANU ANCUȚEI!), aparținând perioadei de maturitate a scriitorului, fiind un volum de 9 povestiri, o imbinatie ideala a genului epic și liric.

În anul 1936 Mihail Sadoveanu, George Topârceanu, Mihai Codreanu și Grigore T. Popa scot, începând cu luna ianuarie, revista lunară *Însemnări ieșene*. La moartea lui Garabet Ibrăileanu, Mihail Sadoveanu va evoca cu cuvinte elogioase personalitatea criticului de la revista *Viața românească*”.

ADĂUGĂM: în 1929, apare romanul sadovenian, de mare valoare estetică și spirituală: ZODIA CANCERULUI sau VREMEA DUCĂI-VODĂ. În anul 1930, este editată o altă capodoperă a romanului valah: BALTAGUL. În 1932, apare romanul, de mare forță epică, NUNTA DOMNIȚEI RUXANDA. În 1933, apare romanul-capodoperă: CREANGA DE AUR. În anul 1942, este editată ultima parte (a III-a), a romanului istoric (o altă capodoperă a literaturii valahilor!): FRAȚII JDERI. În 1952, apare ultima capodoperă sadoveniană: NICOARĂ POTCOAVĂ.

„După anul 1947, scrisul său virează spre ideologia noului regim comunist, publicând opere afiliate curentului sovietic al realismului socialist, celebre fiind romanul *Mitrea Cocor* sau cartea de reportaje din URSS *Lumina vine de la Răsărit*. Ca recompensă pentru această orientare, devine președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale, funcția politică maximă ocupată de un scriitor român în timpul regimului comunist și se bucură de toate privilegiile ce decurgeau din aceasta.

În anul 1948 publică romanul *Păuna Mică*, iar un an mai târziu în 1949, Mihail Sadoveanu este ales președinte al Uniunii scriitorilor. Câțiva ani mai târziu, în 1952 publică romanul istoric *Nicoară Potcoavă*, capodoperă a genului. În 1954 publică volumul *Aventura în lunca Dunării*.

În anul 1955, scriitorului i se conferă titlul de *Erou al Muncii Socialiste*. Mihail Sadoveanu a primit Premiul Lenin pentru Pace în 1961.

Mihail Sadoveanu se stinge din viață (n.n.: în urma sechelelor unei congestii cerebrale), la data de 19 octombrie 1961, fiind înmormântat, pe data de 21 octombrie, la Cimitirul Bellu, din București”.

OPERĂ (SELECTIV):

- *Șoimii* (1904)
  - *Floare ofilită, nuvele* (1905)
  - *Mormântul unui copil* (1905)
  - *Amintirile căprarului Gheorghiu* (1905)
  - *Vremuri de bejenie* (1906)
  - *La noi în Viișoara* (1906)
  - *Esopia* (1906)
  - *Însemnările lui Neculai Manea, nuvele* (1906)
  - *Oameni și locuri*, Editura Minerva a Institutului de Arte Grafice, București (1908)
  - *O istorie de demult* (1907)
  - *Duduia Margareta* (1907)
  - *Istoria marelui împărat Alexandru Macedon în vremea când era emirul lumii 5250 de ani* (1907)
  - *Povestiri de seară* (1909)
  - *Genoveva de Brabant* (1909)
  - *Cum putem scăpa de nevoi și cum putem dobândi pământ* (1909)
  - *Cântecul amintirii* (1909)
  - *Apa morților* (1911)
  - *Povestiri de petrecere și folos* (1911)
  - *Bordeenii*, roman, (1912)
  - *Un instigator* (1912)
  - *Privești dobrogene* (1914)
  - *Neamul Șoimăreștilor, roman* (1915)
  - *Foi de toamnă* (1916)
  - *Printre gene* (1916)
  - *44 de zile în Bulgaria* (1916)
  - *Umiliții mei prieteni* (1917)
  - *Umbre* (1919)
  - *În amintirea lui Creangă* (1919)
  - *Priveghiuri* (1919)
  - *Povestiri pentru moldoveni* (1919)
  - *Cocostârcul albastru* (1921)
  - *Strada Lăpușneanu* (1921)
  - *Neagra Șarului* (1922)
  - *Pildele lui cuconu Vichentie* (1922)
  - *Lacrimile ieromonahului Veniamin* (1922)
  - *Oameni din lună* (1923)
  - *Ți-aduci aminte* (1923)
  - *Războiul balcanic* (1923)
  - *Venea o moară pe Siret* (1924)
  - *Țara de dincolo de negură* (1926)
  - *Dumbrava minunată* (1926)
  - *Povestiri pentru copii* (1926)
  - *Dimineți de iulie. Stigletele* (1927)
  - *Demonul tinereții* (1928)
  - *Hanu-Ancuței* (1928)
  - *Împărăția apelor* (1928)
  - *O întâmplare ciudată* (1928)
  - *Olanda*, reportaje de călătorie în Olanda (1928)
  - *Zodia Cancerului sau Vremea Ducăi-Vodă*, roman (1929)
  - *Baltagul*, roman (1930)
  - *Depărtări*, roman (1931)
  - *Măria Sa, puiul pădurii*, roman (1930)
  - *Nunta domniței Ruxandra*, roman (1932)
  - *Uvar* (1932)
  - *Creanga de aur*, roman (1933)
  - *Locul unde nu s-a întâmplat nimic* (1933)
  - *Soarele în baltă sau aventurile șahului* (1934)
  - *Noaptea de Sânziene*, roman (1934)
  - *Viața lui Ștefan cel Mare*, biografie (1934)
  - *Trenul fantomă* (1934)
  - *Cele mai vechi amintiri* (1934)
  - *Cuibul invaziilor* (1935)
  - *Povestiri alese* (1935)
  - *Paștile blajinilor* (1935)
  - *Inima noastră*, (1935)
  - *Povestiri pentru copii* (1935)
  - *Cazul Eugeniței Costea* (1936)
  - *Ion Creangă*, conferință (1936)
  - *Ion Neculce*, conferință (1936)
  - *Țara cangurului* (1937)
  - *Istoriisiri de vânătoare* (1937)
  - *Ochi de urs* (1938)
  - *Valea Frumoasei* (1938)
  - *Morminte* (1939)
  - *Frații Jderi*, (1935-1942),
    - Vol. I, *Ucenicia lui Ionuț*, (1935)
    - Vol. II, *Izvorul Alb*, (1936)
    - Vol. III, *Oamenii Măriei Sale*, (1942)
  - *Divanul persian*, roman (1940)
  - *Cincizeci de ani de la moartea lui Creangă*, conferință (1940)
  - *Vechime* (1940)
  - *Ostrovul lupilor* (1941)
  - *Povestirile de la Bradu- Strâmb* (1941)
  - *Anii de ucenicie* (1944)
  - *Fantazii răsăritene* (1946)
  - *Caleidoscop* (1946)
  - *Nada Florilor, amintirile unui pescar cu undița* (1951)
  - *Nicoară Potcoavă*, roman (1952)
  - *Însemnări pe marginea articolului 80* (1952)
  - *Aventuri în Lunca Dunării* (1954)
  - *Evocări* (1954)
- Literatură proletcultistă**
- *Lumina vine de la Răsărit*, reportaje din URSS (1945)
  - *Păuna mică* (1948)
  - *Mitrea Cocor* (1949)

- *Mărturisiri* (1960)

***

UNICITATEA SADOVENIANĂ

Știindu-l noi, subsemnatul, acum/azi, ca **ARTIST** (nu ca om al istoriei, firește!), atât de departe de sufletele maculate de istoria clipei (a se vedea romanele sale istorice, geniale, adevărate incantații, ale Duhului Românesc! - iar nu opotunista maculatură de circumstanță, **Mitrea Cocor**), dar și atât de (dubios de...) insistent blamat, în contemporaneitatea noastră (poate, oarecum, pe drept, ca om al istoriei... - **dar blamarea și ostracizarea, din mediul public actual, se face asupra ÎNTREGII personalități sadoveniene, ceea ce constituie o crimă, asupra spiritualității valahilor: de doi ani, se interzice, mistic, republicarea operei sadoveniene, în integralitatea ei! - evident că nu doar masonul Sadoveanu, GENIU OBSTINAT NAȚIONALIST, PE URME EMINESCIENE!!! - este asasinat civil, astfel, prin ignorare premeditată/deliberată... - ci și adversarii lui politici, toate zecile de geniali/genialoizi scriitorii interbelici, care au simpatizat cu sau au aparținut de dreapta naționalist-legionară!!!) - vom face o excepție, cu **Mihail Sadoveanu ARTISTUL**: îi vom creiona, dintru început, anvergura spirituală **UNICĂ**, în proza valahă interbelică, dar și în cea europeană, din toate secolele! - spre luare-aminte și închidere a bârfitoarelor/hulitoarelor guri...**

Înțelept de tip oriental, esoteric precum numai Marii Maeștri (Masoni, sau ai Gnozelor Zalmoxiene) acced a fi - Sadoveanu este, probabil, cel mai valoros poet al prozei europene și cel mai puțin prozaic dintre poeții aceluiași continent - având, permanent în față, reperul de **Stea Polară** al **Aminului-Eminescu**...

Niciun romantic francez, precum, să zicem, catolicul creștin Chateaubriand, nu este atât de profund, precum Sadoveanu, în cosmogoniile lui gnostice... - iar Victor Hugo nu este atât de spectaculos și de rafinat, întru țeserea destinelor tragice... - cât despre germanii Visului Nordic, ei sunt prea obsedați/înăbușiți/estompați semantic de onirismul lor... - nimeni, decât Aminul-Maestrul Absolut al lui Sadoveanu, Eminescu, nu este atât de vast-cosmic în viziune și invadat de lună și stele, în lacul său abisal-păduros, care este **STILUL UNIC SADOVENIAN**, de o strălucire a adâncurilor ce nu se mai întrevede, în Europa, de veacuri... - nimeni nu mai știe a scrie precum acest Saadi valah, cu **Golestanul** său atât de prolific în Logos Demiurgic - în care Grădina/Livada este însăși Grădina Maicii Domnului, Paradisul Tracic, reiterat, dinspre **Creanga de aur**, prin eternitățile care atârnă din șeherezadicele broderii narrative ale **Hanului Ancuței**, sau din cerul geometrico-veterotestamentar al **Baltagului**...Romanele sale istorice (de tipul **Fraților Jderi** ori **Nicoară Potcoavă**) se rotesc amurgit, precum crugurile astrilor, în jurul Paradisului Traciei, din **Creanga de aur** - Origine Absolută a Logos-ului Inițiaților care, cândva, din neguri, vor fulgera **MÂNTUIREA** Neamului Românesc Metafizic...**Aici stă vizionarismul lui Sadoveanu, asupra Epocii Mihaelice, și con-fraternitatea sa trans-istorică, strict inițiativ-spiritualistă, cu Rebreanu și Eliade.** Oricâtă obidă și cataclism strâng Neamul-Umanitatea, ele sunt cu rost folositor/spiritualizator, pentru mai curândă sau mai mult amânata "**săltare**" în Noul Manvantara...Sadoveanu sugerează, prin tot ce scrie, efectul/eficiența, asupra cosmosului a unei Legislații Veterotestamentare Ineluctabile, lugubre la prima vedere, eliberatoare/dezlănțuitoare de forțe re-înnoite, la a doua privire...**Adică, tranzitorie, simultan, spre neotestamentarism (...precum baciul cel jidov, din debutul Baltagului, asupra căruia "binevoise Dumnezeu a-l face să cunoască credința cea adevărată"...) și Epoca Arhanghelului Spiritului/MIKAËL...Tudor Șoimaru cel tânăr/Fiul, din Neamul Șoimăreștilor,** termină, cu obstinație

fanatică, gestul Ionașcului-Tată, vindicativ - dezlănțuind catastrofele istoriei - ...dar pregătind și Orbirea Sacră, Revelatorie și Vaticanară, a **ȘOIMARULUI CEL BĂTRÂN/HRISTIC**, cu propensiuni Imprecaționar-Testamentare, deschizătoare de Ceruri ale Slobozeniei Spirituale, de Ceruri ale Marii Lucrări Cosmice de Lustrație, din finalul **Zodiei Cancerului**...A ieși de sub tirania unor voievozi strâmbi/aleatorii ai Neamului nu este la fel de important cu a-ți afla soluții de eroism organic, total non-exhibiționist, pentru Re-Intrarea în Lumina Cea în Veci Nestinsă, a Zării Sfinte a Neamului Cel Veșnic - Neamul Metafizic.. De aceea, Magul din Vârful Muntelui Ascuns/Kogaion nu dispăre niciodată, nu este niciodată ULTIMUL... - ci lucrează, neobosit, pe deasupra de Zodii, pentru plinirea Destinului Neamului Metafizic (nevăzut de non-inițiații jeluitori/BOCITORI NEVOLNICI de vreme/ISTORIE, dar **SINGURUL ADEVĂRAT ÎNTRU FIINȚĂ!!!**)...Brebul/Constructorul/Demiurgul din **Creanga de aur** se va reîntrupa în Magul care binecuvântează, cu **FOC**, Ștefaniada, dinspre Nevăzut, în **Frații Jderi**...și devine una cu stihiiile care **“mătură”** veneticii” pragmatici și uscați la suflet precum Diavolul, de tip Barnard/”**Bârnariu**”, din **Noptile de Sânziene**...

Sadoveanu știe și ne comunică, esoteric-simbolic, precum că autenticul înțelept nu trebuie să intre în **“hora nunții domniței Ruxanda”** - **NUNTĂ CARE ESTE/SEMNIFICĂ ISTORIA ÎNSĂȘI, DIN KALI YUGA CEA DEMENTĂ ȘI DEFINITIVĂ ȘI GLOBALĂ („...ȘI TOȚI CEI CARE AU FOST DINTRU ÎNCEPUT... SUNTEM AMESTECAȚI ÎNTR-O NUNTĂ CARE VA MAI DURA...”!!!) - PORNITĂ PE PANTA DEGENERĂRILOR SINUCIGAȘ-APOCALIPTICE** (această horă dementă a pseudo-nupțialității mioritice, a **MIORITISMULUI PE DOS!!!** - este decriptabilă din discursul pârcălabului Ștefan Soroceanu - cf. **NUNTA DOMNIȚEI RUXANDA**, Minerva, Buc., 1977, p. 283) :

„Noi toți - și măria sa Vodă Vasilie, și cel logofăt Gheorghită, cu tot neamul, și cazacii din Ucraină, ȘI TOȚI CEI CARE AU FOST DINTRU ÎNCEPUT - SUNTEM AMESTECAȚI ÎNTR-O NUNTĂ CARE VA MAI DURA. Au dănțuit la dânsa de două ori tatarii lui Kalga; vor mai dănțui zaporojenii lui Hmil hatman. S-amestecă țara Muntenească și țara Ardealului. Vin în petrecere și leșii. Asta, Bogdânt, e nuntă domnească și ține lung. Bătrânii rămân în urmă și cei tineri se duc cu dânsa înainte...” .

“NUNTĂ DOMNEASCĂ”. Adică, e Voia Lui Dumnezeu, pentru limanul cel de veci, al păcatelor și păcătuirii noastre terestre.

DELIMITĂRI ESENȚIALE

A afirma, teoretic, despre un scriitor, de cea mai înaltă, certă și recunoscută valoare (**i-o recunosc cei în drept să i-o recunoască, CRITICII DE MESERIE ȘI DE CURATĂ CALITATE A DUHULUI!** - iar nu masonii cei politicieni, de azi - **TOȚI FIIND ATINȘI DE STRECHEA ANTI-ROMÂNEASCĂ!!!**), că este genial, pentru ca, apoi, în cadrul demersului critic, să afirmi despre el banalități, platitudini, inexactități etc. - este fie o dovadă de ignoranță și impotență intelectuală, fie de ipocrizie, fie, în cele din urmă, o blasfemie. Un exemplu clasic, în acest sens, este Eminescu - despre care se emit biblioteci întregi de platitudini și enormități, dar, din snobism, este proclamat , tocmai de cei care nu au habar de conținutul poetic eminescian, **“geniu național”** (cu varianta atitudinală diametral opusă, agresiv-distructivă, denigratoare-desființătoare/aneantizatoare). Un alt exemplu (devenit, și el, **“caz”**), mai puțin cunoscut , dar tot atât de relevant , este acela al lui Sadoveanu.

Pe lângă harul divin, Sadoveanu suferă și inițierea masonică - prin care ispita luciferică a încifrării crește exponențial. Cum, oare, să caracterizăm atitudinea critică a lui G. Călinescu, în raport cu Sadoveanu-scriitorul: obtuzitate, rea-credință - sau atitudine diversionistă, cu scop de camuflaj, știut fiind, azi, faptul că G. Călinescu a cochetat intens cu masoneria? Iată câteva dintre afirmațiile, așa-zis critice, ale lui G. Călinescu, despre romanul **Baltagul**, făcute în *Istoria literaturii române* - afirmații prin care se aruncă în derizoriu o capodoperă: "**are o intrigă antropologică (...) este un roman al tranșumanței (...) o adevărată navelă polițienească (...) se desfășoară în stil țărănesc**" - iar despre personajul central: "**Vitoria Lipan e un Hamlet feminin**"...

Curios este că toate aceste afirmații pseudo-critice au fost luate în serios și că lenea intelectuală a majorității hermeneuților operei sadoveniene îi face pe aceștia să citeze și azi, cu entuziasm, fără muștrări de conștiință, fără un minim scepticism, aceste aberații. Extrem de puțini sunt aceia care să se depărteze de perdeaua de fum lansată de G. Călinescu - și să-l contrazică pe nejustificat de autoritarul critic. Cea mai răspicată voce eretică, cea mai serioasă, erudită, curajoasă și personală abordare a operei sadoveniene, în general, și a romanului **Baltagul**, în special - este cea a d-lui Alexandru Paleologu, din lucrarea **Treptele lumii sau calea către sine a lui Mihail Sadoveanu**.

Uimește, însă, și la Al. Paleologu, pe de o parte, limitarea excesivă, oțioasă, a demersului hermeneutic - iar, pe de altă parte, în cadrul demersului său hermeneutic, trimiterea, în mod exclusiv, la explicații de ordin mitologic general, extra-românesc - eludând complet toposul mitologic geto-dacic. Fără a mai vorbi că excesul de demonstrație erudită (transformat, la un moment dat, în exhibiționism cărturăresc, joc steril al informației erudite) sufocă și, de la un punct înainte, disprețuiește, pur și simplu, obiectul demersului hermeneutic. Și ar mai fi ceva: se trimite, de către autor, la o sugestie, fertilă pentru atingerea scopului hermeneutic (e vorba de un articol al lui Gh. Mușu, din **Luceafărul**, 8.10.1977, în care acesta atrăgea atenția asupra onomasticii semnificative din **Baltagul**, fără, însă, a face precizări extinse) și, consecutiv, se afirmă: "**mărturisim că ne scăpase cu totul (n.n.: problema onomasticii semnificative), dar nu putem crede că a fost intenționată de Sadoveanu**". Și Al. Paleologu rămâne, cu obstinație (inexplicabilă, pentru cunoscuta sa erudiție) doar la identificarea: Vi(c)toria- Nikephoros. Se va vedea, ulterior, prin demonstrația noastră, că reticența d-lui Al. Paleologu este complet nejustificată.

Nimic nu este întâmplător la un maestru - și, indiscutabil, Sadoveanu este un maestru - în toate sensurile. Este foarte convingătoare demonstrația lui Paleologu, conform căreia, în **Baltagul**, s-ar identifica personaje din mitologia egipteană: Isis (Vitoria), Horus (Gheorghită), Anubis (câinele Lupu). Singurul lucru pe care nu-l înțelegem este: de ce am avea nevoie exclusiv de ritualistica și mitologia egipteană, pentru a explica ritualistica unor gesturi din zona spirituală și mitologia geto-dacică (sau, eventual, cf. Adrian Bucurescu, **Dacia secretă**, Arhetip, 1997 - și articolele aceluiași autor, despre mitologia românească, din revista **Strict secret**, anii 1991-1995: mitologia și spiritualitatea geto-gotică). Câinele este animal psihopomp, doar - dar ca **lup** - este LUPUL FENRIR, este zeitatea comună ariilor getică și germanică: el este zeitatea care transfigurează, prin îngurgitare, ciclul existențial vechi (lumea istorică), în ciclul existențial nou (lumea nouă, respiritualizată atemporal), prin regurgitare. A nu se uita că geto-dacii erau supranumiți **daoii** - "**poporul lupilor**" (de aici, și steagul lor de luptă: cap de lup-trup-pântece de dragon-pântece transfigurator, precum cuptorul alchimic) - dar și „al căii drepte"! Sunt semne, deci, încă de la început, că avem de-a face cu un roman al transfigurării. Dar, tocmai când speram în ajutorul hermeneutic al lui Al. Paleologu - acesta ne părăsește. Va trebui să ne descurcăm singuri. Deci: în ce constă, în romanul **Baltagul**, transfigurarea?

...Mai sunt destui răii și clevetitorii lumii celei istorice, strecurați și printre criticii literari, nu doar dând iama prin politicianism. Dar noi, cititorii de bună-credință, e bine să tragem alte concluzii decât nebunii lumii. Concluziile, să le zicem așa: "**boteziene**", derivate din cele **sadoveniene**, asupra operei umano-divine, asupra crizelor duhului uman și asupra soluțiilor spiritual posibile, de domeniul **INIȚIERII** și al **SOTERIOLOGIEI!**), concluzii revelate prin opera sadoveniană - „concluzii care, nu doar nouă, ni se par a fi cele mai potrivite, pentru vremile sub care trăim:

„Pentru dobândirea Florii de Gheață-Simbol a Inițierii Desăvârșite - Sadoveanu atrage atenția asupra necesității trecerii prin :

a-Prăpastia-Fântână (în Baltagul); sau/și

b-prin Fântâna Beznei Demoniaco-Paradisiace, a Noptii/Somnului/Misterului (în Hanu Ancuței); sau/și

c-prin Fântâna Duplicității Bizanțului (în Creanga de aur), în care Irina-Lupoica Războiului Cainic/al „Seminței CAIN” (distrugător/distrugătoare de „coji”, cum zice Eminescu, ale aparenței parazitare...) + Constantin-Balaurul nu sunt altceva decât cele Două Componente Sacrale ale LUPULUI FENRIR AL GETO-GOȚILOR: prin gura nesățioasă a LUPOAICEI, se scurg, în pântecele de BALAUR, toate „cojile”/reziduurile, întreg borboros-ul ... (subpământul în care este prăbușit Constantin Orbital cu Fier - nu este altceva decât eterna formă de revenire în propria sa Esență-Mamă a Contradictorialității/Eirene de după „masacrul cojilor”) - rezultând dezintegrarea/spulberarea ultimelor „funingini” și transfigurarea/luminarea OMULUI DESĂVĂRȘIRII/INIȚIATUL/„ÎMPĂRATUL”!!!

Așa că, în definitiv, Sadoveanu comunică un mesaj foarte comun, aparent - extrem de profund, disparent (de fapt, esoteric!): să acceptăm istoria, să dăm șansa istoriei... - pentru că ISTORIA/BIZANȚUL însăși/însuși trebuie văzut/ă ca fiind șansa mântuirii, dată nouă și sub numele esoteric de „reinițiere întru Paradis”...

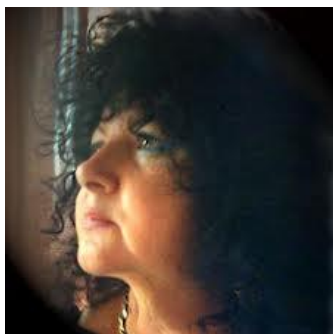
(cf. Adrian Botez, *CEI TREI MAGI AI PROZEI ROMÂNEȘTI (MIHAIL SADOVEANU, LIVIU REBREANU, MIRCEA ELIADE) -ȘI EPOCA MIHAELICĂ*, Editura Rafet, Rm. Sărat, 2007, p. 170)

prof. dr. **Adrian BOTEZ**, Colegiul Tehnic „*Gh. Balș*”, Adjud/ROMÂNIA

Vasile Lupu și Domnița RUXANDA

***

din inimă!

**LIGYA DIACONESCU – RM. VÂLCEA / ROMÂNIA
& CANADA**

Jurnalist, poet, scriitor, publicist, economist, maestru Reiki

- Este născută în 14 iulie 1960, la Bicaș, Neamț. Deși plecată des din România, îi place să spună că este româncă și locuiește, când nu se află peste ocean, într-unul dintre cele mai frumoase orașe ale lumii, plin de cultură, dintr-o zonă preponderent turistică, zona Vâlci.

- **ESTE**

- director general al S.C. Starpress SRL Râmnicu Vâlcea și al Asociației Internaționale de Cultură și Turism, STARPRESS.

- Proprietar al revistei internaționale, româno-canado-americane „**STARPRESS**” - www.valcea-turism.ro (cu redacții în România, Canada, USA, Israel, Italia și corespondenți în întreaga lume).

- proprietar al Centrului de Informare și Promovare a Turismului Românesc „Starpress”.

- membru al Clubului de Presă Transatlantic.

- membru fondator al "Association des mass-médias et journalistes d'expression roumaine sans frontière"- 24 sept.2011/ Toronto-Canada.

A FOST :

- proprietar (1996-2004 al publicațiilor „Speranța” și al ziarului „Sportul Vâlcean” și coproprietar al cotidianului „Ora”, din Craiova;

- în perioada 1995- 2004 – președinte al Fundației „Kamala” ;

- director și producător al Festivalului Național „Miss Regina Turismului Românesc” (edițiile 2002 / Călimănești și 2003 / Băile Govora), organizat în colaborare cu T.V. România Internațional, Radio România Internațional și Ministerul Turismului;

- director general al Radio Metronom - Râmnicu Vâlcea (1994 - 2000);

- producător al numeroase emisiuni pentru televiziune, la T.V. Etalon și T.V. Vâlcea 1 (2000- 2006);

- coproducător la T.V. România Internațional și Radio România Internațional (2002- 2011);

- producător al Concursului Internațional de Poezie Pentru Românii din Întreaga Lume „**STARPRESS 2010**”- ediția a II-a.

- Producător al Concursului Internațional de Poezie și Proză Pentru Românii din Întreaga Lume - „**STARPRESS 2012**” (organizat de Revista Internațională „Starpres”, al cărei proprietar și director general este, în parteneriat cu Radio România Internațional și în colaborare cu mass-media din țară și diaspora).

-**ESTE terapeut și maestru REIKI, din anul 2010**, alinând trupurile și sufletele prietenilor, din țară și din străinătate (luând durerea ...cu mâna!), cum îi place să spună buna sa prietenă din Toronto, Elena Buică, cea care a simțit efectul tămăduitor al tratamentului, direct și de la distanță.

SCRIITOR:

- **Cărți publicate:**

„Sărutul iubirii” - volum de versuri ; -, *Jurnalismul - între adevăr și minciună*; „*Prințisorul Roboțel*”- povești , „*Drum*”- versuri; *Amintiri* – Poeme într-un singur vers (ediție bilingvă, română-engleză).

- **ANTOLOGIA Scriitorilor Români Contemporani din Întreaga Lume,**

STARPRESS 2011, ediție - bilingvă - **română – engleză**, reușind să reunească scriitori români talentați din întreaga lume, colaboratori ai revistei internaționale STARPRESS www.valcea-turism.ro.

-Primul volum al Antologiei a fost primit cu mult drag și interes, de românii din întreaga lume , având loc lansări de carte în California / USA , Nurnberg / Germania, Madrid / Spania , Londra / Anglia, Paris/ Franța, Montréal / Canada, Olănești, Rm.Vâlcea, Govora - Băi, Călimănești, Mangalia, Mamaia, Constanța, Bistrița, Iași – România.

-**ANTOLOGIA Scriitorilor Români Contemporani din Întreaga Lume**

STARPRESS 2012, volum bilingv - română – franceză - care, ca și primul, s-a bucurat de un real succes.

-**ANTOLOGIA Scriitorilor Români Contemporani din**

Întreaga Lume " STARPRESS 2013, bilingva, **română – germană**.

- **Românii sunt deștepți, elevați și talentați, bilingvă, română-engleză, 2013 - Românii sunt deștepți, elevați și talentați, bilingvă, română-franceză, 2014.**

- **Cărți în curs de apariție :**

„Cristaloterapia - Pietrele care vindecă ”, „Reiki, calea adevărului prin lumină ”, „Viorela” – povești pentru copii, “ Poezii pentru copii :- ABC-ul... Abecedarului “, “Poezia numerelor ”, “Zilele Săptămânii”; “Animalele și păsările din curtea bunicilor”, Poezioare- legume, fructe, plante, cereale”proză”: “Să facem haz de necaz!”.

-**Începând din 2011**, pune bazele înființării, în Toronto / Canada, împreună cu bunul său prieten și colaborator, Eugène Roventă, (președintele Asociației Profesorilor Universitari din Canada - de origine română) - prima bibliotecă de carte românească și un centru de Informare și Promovare a Turismului Românesc.

- Cu ocazia lansării **ANTOLOGIEI Scriitorilor Români Contemporani din Întreaga Lume - STARPRESS 2012** la Rm.Vâlcea, Ligya Diaconescu a primit **din partea Asociației Profesorilor Universitari din Canada, ACRUPO**, titlul și **diploma de membru de onoare** al Asociației. înmănată de președintele ACRUPO, profesorul universitar Eugène Roventă, din Toronto .

- **A obținut numeroase premii și diplome naționale și internaționale, inclusiv diploma de excelență, în domeniul cultural (2011), oferită de Liga Scriitorilor din România**, prin președintele acesteia, scriitorul Alexandru Florin Țene. **În 2012 a obținut Premiul Ligii Scriitorilor 2011, pentru ANTOLOGIA Scriitorilor Români Contemporani din Întreaga Lume - " STARPRESS 2011.**

ZIARIST - proprietar și director general al Revistei Internaționale STARPRESS / româno-canado-americane, cu corespondenți în întreaga lume. Colaborator a numeroase ziare și reviste din țară și străinătate, din care amintim: Gândacul de Colorado / USA, Phoenixmission – USA, Agero-Stuttgart / Germania, Așii Români / Germania, Candela / Canada, RomanianVip / Australia, Saltmin / USA etc.

- Începând din luna mai 2011, la invitația **CLUBULUI DE PRESĂ TRANSATLANTIC**, Ligya Diaconescu și Revista STARPRESS fac parte din acesta ,acceptand cu multă plăcere propunerea făcută de Clubul de Presă Transatlantic.

- Este **membru fondator al AMJRF- Asociației Mondiale a Jurnaliștilor Români de pretutindeni - "Association des mass-médias et journalistes d'expression roumaine sans frontière"**, înființată la 25 septembrie 2011, la Toronto / Canada.

Ligya Diaconescu este partener prin revista STARPRESS www.valcea-turism.ro - pe care o conduce, în proiectul internațional " FEM21 PROJECT About the project FEM21 The project FEM21-Women's Voices and Ways of Perceiving Them in Europe via Culture, Traditions, Diversity and Friendship is a EU Grudtvig project organized by ARIADNA-Romanian Women Journalist Association, Connexion Roumanie Association France and Romanca Society

,Great Britain, .during 2011-2013, funded by Grundtvig programme.

În anul 2012, a organizat Întâlnirea scriitorilor români din întreaga lume, **STARPRESS 2012**, la Mangalia, colaboratori și câștigatori ai concursurilor internaționale de poezie și proză "STARPRESS".

În 2013, este organizator al concursului internațional de poezie, proză, imn, "LIMBA NOASTRĂ CEA ROMÂNĂ" cu ocazia manifestărilor ORGANIZATE DE GRUPUL ROMÂN DE PRESĂ ȘI INIȚIATIVĂ CIVICĂ, în Capitala României – București și într-o întrunire națională la Sfinxul din Bucegi, în toate localitățile care au intrat în parteneriat, precum și în alte localități, comunități și grupuri din străinătate, care i s-au alăturat (Canada, Irlanda, USA, Republica Moldova, Anglia, Italia, Spania, Franța, Germania etc.), în 31 august, de Ziua LIMBII ROMÂNE .

by **Mary Smith / Canada**

***

VĂ SPUN, COPII, SĂ SE ȘTIE : DRAGOSTEA E-N FARFURIE!

Cu durere, văd înmuiat interesul meschin al politicianului în mierea cuvintelor . Politica ne- a adus jale , durere , foamete , disperare - dar și cel mai de temut strigăt, izvorând din ... criza de sentimente . Aud mereu povești ale mamelor ce sunt gata oricând să-și vâre-n patul unui om ajuns, odrasla , pentru a nu muri de frig și de foame . Nu pot rămâne indiferentă , nu pot să- mi astup urechile când aud mamele vorbind despre mariajul fericit al fiicelor cu "**boșorogul**" îmbogățit peste noapte care, are ditamai vila, rude nu știu pe unde , trei mașini și casă de vacanță . Singura dorință a unor părinți este de a -și vinde fericirea copiilor lor , peste graniță , căsătorindu -i cu te miri cine . Sute de românce pleacă la prostituție în Occident . Fenomenul cum bine spunea un coleg ziarist "**A devenit mai cunoscut decât exportul de mobilă sau de folclor . E chiar o formă de înfruntare a sărăciei , pentru fetele din orașele mici, sau din comunele fără locuri de muncă. Decăderea economică nu se vede doar în apetitul pentru corupție, al funcționarului public . Se vede în viața politicianului și, în egală măsură, în decăderea sentimentelor**" .

Azi, povești cu Romeo și Julieta nu mai există . Există un virus care roade o poveste de dragoste . "**Din ce veți trăi ?**" ... întrebi copilul, care vrea să- și întemeieze o familie . "**Cu noi nu puteți sta . Suntem deja atâția, în apartamentu' ăsta . Ne sufocăm ! N- ai casă , n- ai masă , n- ai lingură . Dacă mai vine și unu `mic , ce vă faceți ? ... Și uite-așa scade și natalitatea . Și , uite-așa, studiem anunțurile matrimoniale !**" - și: "**Ar fi bine sa- l iei p `ăsta , mamă . Chiar dacă e bătrân . Are casă , pensie și, doar, n- o mai trăi cât lumea . Ție or să -ți rămână toate!**" Dar dacă durerea sufletească , disperarea ne aduce copiii la sinucidere? Se întâlnesc din ce în ce mai multe cazuri . Cine e vinovat ? Cine e vinovat pentru că cercetătorii noștri tineri se înscriu pe listele de emigranți ? Pentru ei oxigenul necesar vieții se află doar ... dincolo! . Dincolo medicii și asistentele sunt apreciați la adevărata valoare ...în Germania, Anglia ! In Spania și Italia avem cei mai buni constructori ...și în Canada , America , Australia ne pleacă informaticienii . Doar acolo își pot găsi statutul de ... om ? Doar acolo se pot realiza? Cercetătorii privesc cu neputință, la rezultatul întrevăzut în finalizarea unei cercetări. Munca asiduă , timpul pierdut și insatisfacția profesională, din cauze financiare, i-au degradat sufletește . Dreptul de a iubi le – a fost interzis, prin situația creată . Ce disponibilități sufletești mai poate avea un tânăr, care privește neputincios, în fața vitrinelor de flori, obiecte de artă ... - un tânăr care ar dori să dăruiască iubitei ceva dar ... nu are bani! Nu are bani nici pentru un spectacol de teatru ? Simte că "**libertatea se află după gratii, iar strada e un fel de pușcărie a neputinței!**" Iar , dacă îndrăznești să capeți un anumit sentiment pentru o femeie frumoasă , deșteaptă și bine îmbrăcată, te vezi obligat să te gândești, mereu, la altcineva, pentru că ființa adorată nu preferă dragostea ta, ci condiția de "**întreținută**" , adulterul, provenit din necesitatea de a nu duce lipsă de nimic, devenind din ce în ce mai des ! - sentimentele de dragoste neputându-ne da bogății , căldură și ... mâncare !

Ligya DIACONESCU – Rm.Vâlcea / ROMÂNIA & CANADA

consacrarea tinereții

VALERIAN CĂLIN, Adjud/ROMÂNIA -

absolvent (2012) al Colegiului Tehnic „Gh. Balș”-Adjud, membru al Cenaclului revistei „CONTRAATAC”, condus de prof. dr. Adrian Botez

pierdute-n relief de ninsoare

***

OBȘTE

E o tăcere de jar - în zadar
vinul semilunii se limpezește-n curate obârșii
netulburate plângeri - cântecul pruncilor

Luminos surghiunul și-l apropie
Nereidele - fecioare

Ochiul amurgului
sub umbra ștejarului -
destinul
spânzură-n aripă :
solar
gândul trecătorului...
***

RUGĂCIUNE

Lumini sferice se divulgă-n
acide prezențe - ne umplu
rănilile largi ecouri
Umbra : pasăre ceasornicar
mușcându-și prezența
frânge-n două - cântecul
din inima unduind -
- noimele

INIMA OMULUI

... nimic nu spune mai bine - pulsul
pământului - cer - spre datină
aureole colorate

în care să lovesc
când și când
cu picături de senină
translucidă
detașare de sine
***

TV -(a) UL

Transfuzie-n măsluită oglindă - argintul
șterse-i memorii -retine
insalubre

Trupul vlăguit de spaimă - ventriloc
mimând fluturi asimetrici

Peste postavuri și stârvuri
vlăguite-n repetitiv ceasul
mereu același - din urmă înteles
nu-l mai pricepem

Emaciată-n Ou - Ideea
prinde-n lumină contur
de palidă - cândva - prezență

Fără de poveste neuron perpetuu
cade-n univers afon .

Lipsa Stigmatelor - Simt migrator
spre dezechilibru....
***

CUIB DE VULTURI

La un loc cu vulturii :
doar acolo , în cuib
poți privi și învăța - în deplină siguranță -
mersul furnicarului de oameni

Și-n taina sihastră
haină de alabastru
s-o umplem de îngeri
prospăt mirosind a naștere.

***

CAMELIA BUDUȘAN, Cluj- Napoca/ROMÂNIA

DORINA-CAMELIABUDUȘAN

Născută în luna noiembrie a anului 1987, la Cluj- Napoca.

Studentă a Facultății de Sociologie în cadrul UBB, și elevă la Școala Postliceala "Henri Coandă", din

Cluj- Napoca.

În perioada 2004-2006, publică în Revista Școlii, a Colegiului Tehnic de Transporturi "TRANSILVANIA" Cluj-Napoca - articole literare, fragmente de proză și poezie.

În anul 2012, publică, în volumul antologic "Scriitori Gherleni", fragmente de poezie.

Membră a Cenaclului Literar "Vox Napocensis", din Cluj-Napoca.

MEDITAȚII ÎN RECEA CĂMARĂ

Când prea mândru îți alungi - îngroșată - suflarea,
Când în zadar dezlegi la taine,
Când ți-e frig
Și plângi fără să speri,

Când ai în tine prea mult aer,
Când pașii calcă lacrimile tale,
Când flori nu sunt nici în vitrine,
***

Când îți trăiești ultima zi,
Să nu aștepti - cu cerbicie - izbăvirea!

În recea cămară,
Îndoiaie genunchii
Și cere-ți iertare,
Cu dor de copil!

LUPTA

s-au strâns toți la această masă
unde sufletul se încovoiaie
pe platoul încrețit
de atâta luptă a degetelor negre

când al mielea pumnal
s-a înfipt dintr-odată
până-n masa sângerie
am strigat!
***

bezna păcatelor lumii
se desface chinuită
o rouă fierbinte îmi închide rana
și dulce e durerea vindecării

lacrimile inimii și neputinței
curg înspre cer vertical

ajutate de inimi și fracțiuni
atotființătoare

sunt alte strigăte lăsate în urmă
mai întunecate și mai sfredelitoare
ale celora cu aripile tăiate
din timpul când a fi era același
cu a cunoaște și a iubi

ÎN DRUM SPRE VAMA VECHĂ

în curând o să-mi crească brațe
atât de largi încât zarea
va semăna cu o piele întinsă
iar soarele va căuta
ocrotirea pieptului meu

o să-mi crească frunte boltită
norii o să-mi albească părul
într-o înțelepciune iubitoare
cu păsări și cu ploii
și cu toate visele și lacrimile lumii

inima - nicipând mai mare
se va frânge în mii de bucăți
nu a suferință - ci a dor
dorul de a cuprinde
mai deplin
ceea ce am pierdut odată.

***

ARS AMANDI

încet – să nu mă sperii
ca-ntr-o poveste pentru fluturi
ca o șuierare de izvor
ca un miros îmbietor
***

de dulce prăjitură –
apropie-te de mine
cuprinde-mă
și mă fă mai firavă

mai ușoară
mai frumoasă -
cuprinsă-ntr-un sărut

DIN ÎNCEPUT

din Taina Începutului
am luat un fior
***

îl țin în suflet
și-i spun dor!

TIMPUL OMULUI

timpul omului
nu stă cuprins
între acele de ceas
ci caută să se agațe
în crengile cireșilor

nu lumina florilor de cireș
să căutăm deci
în anotimpurile
în ploile
în răsăriturile
în apusurile
vieții
pururea floarea de cireș

când ceasul nu mai bate
pentru stânci și pentru lacrimi
psalmii vestesc
dimineața primăverii nesfârșite
de dragul iubirii
nu tăiați cireșii
- mai ales cei înfloriți!

timpul nostru
prețuiește secunda
***

SABAZIOS

Înalt, subțire ca un gând,
Stătea în noaptea grea
De pază.
Să te privesc îmi era frică...
Am închis ochii - și toate
semnele de întrebare.
În dreapta ta, timpul
Pavase oamenii
***

Cu fața spre troleu.
Pe bănci se căuta
Surâsul palmelor iubite.

Un fir ieșise din mânășă,
Iar toamna-și scutura
Galbena frunză,
Cu care vântul se agățase

Într-o notă moartă și tăcută.
Pe foaia ultimului vers,
Îmbrățișam iubiții,
Într-un contur de boare înghețată.

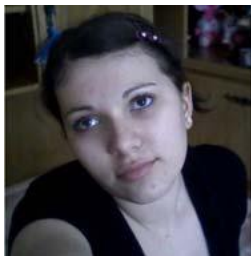
Iar stânga ta
Le despărțea ideea
Ritmului cu pași mărunți.

OPTIMI DE NOSTALGIE

Mi-am lipit acele de ceas
Pe tălpile pantofilor cu toc.
Într-o partitură de asfalt
Se răcoresc sub stratul de zăpadă
Amintirile.

Mi-am lipit de buricul degetelor
Claviatura coastelor tale,
Mijesc încet Adamul
Sub jocul buzelor.
Piepturile noastre
Refac în cheia transparentă

A-cordul androgenului.

***

ELENA NICULESCU, Pufești/ROMÂNIA,
absolventă (2012) a Colegiului Tehnic „Gh. Balș”-Adjud, membră a Cenaclului
revistei „CONTRAATAC”, condus de prof. dr. Adrian Botez

PIONI DE ȘAH NETEMĂTORI

Pioni de șah
Mutați de biete fiare
Orânduite pe-ale noastre hotare
Nu au gânduri nu au suflet
Nu au trup și nici simțiri

Sunt doar negrii de-ncercare...

Nu-s dărămați nici de foame
nici de ploi, nici de ai noștri umeri goi:
sunt doar simpli jucători

pioni de șah netemători...
***

LACRIMI DIN LACRIMI DE SOARE

Printre ramuri de mătase
Imi bate-n plete vântul

Printre raze blânde
Ce neconțin
Se agață de mine
***

Ca un fluture-n visare

Imi împletesc în spice
Lacrimi din lacrimi
De soare...

SUSPIN AL FRUNZELOR

Privesc răsăritul
Și simt cum mă îmbată mirosul unei toamne
singure
Fără râsul vocilor cristaline
Fără țipătul îndelung al pasărilor de astă-vară
***

E un suspin al frunzelor măturate de vântul
nepăsător
E jocul toamnei
Intr-un cadru perfect...

SĂ TRĂIM LIBERI CA PASĂREA CERULUI

Să trăim liberi ca pasărea cerului
În neștirea gândurilor de mâine...
Să înălțăm brațele cât mai sus
***

Departate de orizontul ce ne înconjoară
În lumea plânsă de stele...

FINAL SPRE ALTĂ LUME

Acum este timpul
să mă joc pe ultima rază de soare: Soare!
...doar cu irisul ochilor mei îl pot atinge
sau cu buza să caut

cuvântul blând, temător
dintr-un unghi - fericit ciobit
de o altă lume...

***

“porni luceafărul...”

MĂDĂLINA DOBRE, clasa a XI-a E, Colegiul Tehnic

„Gh. Balș” - Adjud

N-AI SĂ POȚI FUGI - LA INFINIT

n-ai să poți fugi - la infinit
de-acel copil trimis să te aducă-n cer
faci radiografia vieții:

vezi? - are atâtea oase putrede
matrița lumii e defectă
melodia timpului e

dată pe-un replay etern
timpul – un accesoriu artificial
inima – un ceas imperfect
smoala îți învelește sufletul – ca într-o
capsulă
o mașină a timpului
***

APOCALIPSĂ

moartea îți urmărește fiecare mișcare
fiecare bătaie a inimii
și îi vine să se omoare
când vede ceasul meu că bate - și fără
baterie
îngerii se-neacă în păcate
eu mi-am tăiat singură aripile
să fiu sigură că rămân în
grădina maicii mele – care
***

ISTORII

istorii – războaie între inimi – injectate
cu venin
ochi – stinși cu otravă
trupuri arse cu acidul coșmarelor
speranțe asfixiate în tranșee de luptă
***

te transformă în miezul paradisiului

norii deconspiră soarele legendar
copilul zâmbeste
iar trupul îți cade greoi
în țărână

azi se descompune - bucată cu bucată se
sfărâmă

viermii focului fierbinte
mănâncă lacomi din sufletele
pierdute în întuneric: din cer cad
bucăți de soare – proaspăt spart – de
strigăt străin

...e rece
sunt prizonieră printre amintiri
moartea - ușa dintre lumi
stă întredeschisă

MĂDĂLINA PAVEL, clasa a XI-a E, Colegiul Tehnic "Gh. Balș"- Adjud/ROMÂNIA

AM VRUT

am vrut să-ți ung sufletul cu
ulei de trandafiri și cu

sfântul isop – am vrut
să-ți șterg lacrima

vei vedea oceanul în
sufletul meu gol: un început de
sfârșit

un gând pierdut în
gânduri – un gând alunecat în
***

MEREU NE PLÂNGEM

mereu ne plângem de dureri – dureri
adevărate - abia trezite dureri – dureri scornite ori
dureri închipuie – tot felul de dureri

ne descărcăm de poveri – încercând
pe cei deja asasinați de propriile lupte

tata m-a învățat să îndur – eu l-am uitat pe
tatăl meu: nu știu să îndur
***

fântâna fără de fund a
gândurilor

am vrut să-ți arăt cum mintea
mea citește - dinainte
ca eu să fi scris ceva - și dacă
totuși am scris – am
scris simplu – căci
deja – nu mai contează

...nu-i așa?

întunericul – nu știu nici iubirea s-o
bineîntâmpin

cum voi trăi de acum încolo – oare - fără
amintire de tată – fără
îndurare și – mai cu seamă – cu găvanele goale de
ochii înlăcrimați ai
iubirii?

OANA MÂZGĂ, clasa a XI-a E, Colegiul Tehnic "Gh. Balș"- Adjud/ROMÂNIA

FIECARE OM ESTE SINGUR
Fiecare om este singur

Cabotini,
Unde nimănui nu-i pasă de nimeni,
Iar durerile noastre hoinăresc printr-o
Insulă pustie.

Într-o lume de butaforie și
***

CINE SUNT EU?

cine sunt eu?

un om simplu
cu calități și defecte
cu fața circulară - și
caracterul în unghiuri
drepte

un om cu greșeli
cu răgușeli - fericit când poate să
râdă - amărât când alții nu pot
nici măcar zâmbi
***

un om care minte mereu - pentru ca
lumea să nu dispară sub oceane de
tristețe - sub
dezamăgiri - când
năvălind zbuciumate - când
răzlețe

un om care a înțeleș - într-un târziu
că viața nu trebuie să fie perfectă - ci doar
suportabilă - prin
rareori dreapta - adeseori nedreapta - dar
mereu - convenita iubire

EȘTI O FIINȚĂ OMENEASCĂ

ești o ființă omenească - deci
ești frumoasă
fă lucruri simple - precum zeii
fă un lucru de zece ori - și
prost - dar
avântat - precum
oamenii

scrie - șterge - întâmplă-te
***

inspiră-te - imaginează-te - împarte-te la toți
apoi distruge tot ce-a mai rămas
așteaptă apoi - precum El
...a venit - nu știi pe unde
seara: de-acum - da
e vremea să ne
strige acasă: vom fi cuminți și
punctuali - la fiecare
plecare

UN DANS CU MOARTEA - VIAȚA

un dans cu moartea - viața:
sufletu-mi umblă din corp în corp
lăsând - peste tot - urme
amare - prinse de inima însângerată cu
durere
...suflet frământat
în gând: doar cuvântul șoptit
suflet rătăcit - inima ne-a ars
...dincolo de cuvinte - culorile suferinței au dispărut:
bucură-te!

orbita orgoliului s-a stins
simte simfonia bunătații :
iartă!

...suflet părăsit de durere
păduri de tristeți au fost:
acum - speranța se plimbă prin grădina
deplină

***

GABRIELA MIHU, clasa a X-aE, Colegiul Tehnic "Gh. Balș"- Adjud/ROMÂNIA

RAI PE PĂMÂNT

în pădurea de aramă
dansează un domn și-o damă
iarba-acolo se-nmulțește
***

și vântul mereu șoptește
noaptea își aduce-alaiul
luna, stelele și raiul!

RĂTĂCIRE

m-am rătăcit de lume
m-am rătăcit în visul adânc și
pustiu – unde
doar întunericul hâd - îmi mai ține de
urât

suferind încă de
când eram pământ - m-am
scufundat în mare – marea
***

DANIELA ASAVEI, clasa a IX-a E, Colegiul Tehnic “Gh. Balș”- Adjud/ROMÂNIA

LEGENDA VIEȚII

Acolo sus au existat
Cândva – sfere albastre.
Pe-un nor de-aramă-n răsărit
Pe raze reci de multe astre
Și prin oglinzi m-am oglindit:
Mi se-nchinău stele sihastrale!

Ca-ntr-un imperiu-n eu am stat
Acolo-n cele sfere vaste -
Până viața m-a chemat
Să vă fiu pază la păcat
Și paj la flori robite-n glastre!

Atunci știam și cum să curg

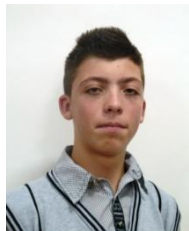
morții chemare...
alungată de sunet – găzduită-n
tăcere – cândva
am fost năucită de verde – pentru ca
acum să nu mai pot fi
hărțuită de-albastru: de
foarte departe – mă privesc
neîncrezători în dezastru - un
inorog și un astru

Știam a-mi rându-i amurg -
Acum destina-mi e-un fior
Și vin toți zeii să-i măsoar
Și tot mai cresc – până toți mor!

...Legenda vieții curge tristă
Pe mări se-nfoaie largi corăbii
Și pieptul meu e plin de săbii
Iar inima-i de ametistă –
Legendă lacrimând artistă:
Când eu îi suflu rolul vieții
Râde de-izvorul tinereții!

...Mult praf s-a pus pe-a morții listă!

***

ION/NELU ȘTEFAN, clasa a X-aE, Colegiul Tehnic “Gh. Balș”-

Adjud/ROMÂNIA

PASĂREA LUMINII

prin zbor de sânge clipa
nașterii o prețuim:
de aici vine și
pulsul soarelui – de aici vin și
aiurările lunii
pasărea luminii își întinde – peste mine
umbra de tăcere nesfârșită
***

privesc dincolo de tine – privesc
dincolo de mine: între noi – covor de

dor

s-a topit în amurg – un
singur cocor

s-a făcut lumină
deplină – în
povestea noastră – prin acest solitar
zbor

***

„voluptos joc cu icoane...” **EUGEN EVU, Hunedoara/ROMÂNIA**

ÎNTREBAREA

O, dacă tot acest lung șir de trădări
În numele tău, patrie a fiecăruia, Mamă,
Ar salva ființa neamului
A răului-ramului
Ar merita să mai fim
Nu atât robii
Lui Dumnezeu
Cât fiii
Iar răstignirile

Nu ar mai fi sinucideri
Și s-ar curma jertfa
s-ar aboli
fratricidul?
Ar înceta astfel ratarea
Din opera vie
În recele morții
Miracol?

***

AICI ÎN FRACTALIA (aforisme)

Onor fratelui Adrian Botez

Toți au dreptate, doar că celor mai mulți nu li se dă.
Unii cer asta cu palmele –mpreunate, alții cu pumnii strânși.
Iată originea dogmelor, via utopiilor, care fac dinamica lumii?
Instinctul de vânatoare l-am moștenit de la îngeri.
Iată originea jocului.
Relativitatea este relativă și ea, aici, în maelstromul Mișcării.
Treimea utopică: adevărul, libertatea, dreptatea.
Geometric, e vorba de triunghiul isoscel, al cocorilor.
Azimutul este instinctul fosil, un cip/implant,
ancestral, transcendental?
Noii animiști consideră că acesta e undeva în lobul temporal.

***

NESTARE

Or căzut azi-noapte grindeni
Pe grădinile de- armindeni
s-or sminit climatele
or orbit păcatele

tune dracu prin raiad !
toate-n sus kuru cad
omu-i smuls cu capu-n jos
pomu-i muls cu uger gros

și cohoartele de popi
paparude de ciclopi
numără-n fetișuri gropi
colo-n hramul cu mangopi...

îs aici de parcă nu-s

***

parcă am mai fo în sus
ca mușcat de șerpi Isus
de tăcut, de nemaispus

Miocard numărător
Stăi tu moarte să cobor
Mâncat de cuvânt sonor
De nemic nu-mi mai e dor

Numai rar când mi-i prescură
Taina lumii fără gură
Mă-nlumin vindecătură
Sărutul din mușcătură

Luminură.

BALADĂ PE STIL VECHI

Pe sănii lungi de umbre iarna vine
Coboară din colind copilăresc
Se-ntorc ningind cuvintele divine
Ale-nvățării, șovăind plutesc
Pe drumul care duce prin răscruți
Căzute troițe-n iarbă putreziră
Pe-aici venirăm din părinți, se-nșiră
Inverse urmele pe sub uluci

Uitatul nume, cel dintâi, i-acuma
Neștirii voastre tot ce-a însemnat
Când noi eram copiii prin Paideuma
Iar voi doar visul cel împerecheat

...Mai sus, pe un colnic prin ieder arse
Se răsuțește triful mierlei șuie
Dinjos de raiul basmelor întoarse
Cu moși-strămoși unde lumină nu e...
Doar via-mbătrânită din lăstari
Își scutură cu graurii ciorchinii
Și mi-i e târziu prin cântece, gropari
Se-ngână-n seară greierii luminii
Și noi vom fi balade aiurind
Ca apa morii măcinând mătânii
Prin alte înțelesuri căutind
din zodii alte scânteieri de genii

Când lecuiți prin vis de piaza bună
De ultimul sărut sfințit de plâns
Răsai din Logos Logostea, cunună
Să iar ne dărui dorului nestins!

Pe pajiștile celelalte Daine
Din rămurosul neam hiperboreu
Pe sănii galatee alte taine
Bolti-vor fruntea-n noul curcubeu
Din Sine-Apururi Fiindul Dumnezeu.

***

DUMITRU ICHIM - Kitchener, Ontario/CANADA

PILDA MELCULUI

Crinii lui Solomon
limpezindu-și lumina
iscodeau melcului taina

muștrându-i neînțeleșul discret:

"Prea ne vorbești în pilde
ascuns cifrând în toate.
Au ești cumva poet?
De ce-ți porți rădăcina,
pe umeri și în spate,
ca pe o casă?"

...I-a auzit Copilul
și alergând acasă
a povestit că pe drum
s-a întâlnit cu-n bătrân
ce se juca de-a melcul
(ca și cel din grădină
cu prispa de ghioc)

și-a întrebat, pus pe gânduri:
" Oare de ce bătrânii când se joc
se-ascund
în propria lor rădăcină
cioplită din scânduri?"

***

COPIIUL ÎNTREABĂ

"De ce fluturele
nu știe să cânte niciodată
cu aripile?

Ai văzut cum albina
livezilor din vioară
destramă
din zumzet subțire
aprilul?"
a întrebat Copilul
pe Maica Prea Curată.

"Pentru că n-a avut mamă
să-l fi-nvățat de mic să citească
taina spre flori cum se zboară,
cum poate-a pățit chiar și norul.
...La-nceput a fost zborul,
(dar nu doar aripa cum scuturi
chiar înger de-ai fi între fluturi),
presusul de minte, neînțeleșul greu
de-a învăța să citești ca albina
când trupul întreg îți cântă-n aripă
că ai gustat din lumina
sub care-a semnat Dumnezeu."

***

GABRIELAPACHIA, Timișoara/ROMÂNIA

MIEI DE ZĂPADĂ

Fu iarnă sticloasă. Zgribuliri în sine.
Alburnă tângire după-mpunsături de-albine.
Am cuvântat grav din mied, am alergat cărduri
de antropologice verități, numite – clasic – gânduri,
ne-am jertfit pentru diademe, bezele, clopoței,
ne-au imblânzit spaimile coapte povești cu miei.
Nici nu ieșirăm bine din labirint, mai mult brodând,
că omul de zăpadă, fără paftale, devenea tot mai
scund.
Chiar de-am vrea să-l păstrăm drept model de-
alburire,
topirea nădejdlor lucioase face parte din amurgire.
Nicidecum nu ne pare rău de băguite sloiuri
câtă vreme noul sfredeleşte echinocții în toiuri.
Destrămarea-i viscolire cu fluturi și pufuri,
deznodări de zidării duminicale, orologii de ruturi.

Când să ridice-n slăvi caișii ultima ecliptică perdea,
veni, nechemată, zăpada mieilor, frăgezind văltoarea,
coborătoare din absolut, mergând tot într-acolo,
alb înfruntând alb, grabnic contra răbdurii, tremolo
pentru curgătoare anotimpuri, pentru viețuiri în verde,
hanger pseudobucolic, năvăliri de spinoase lacherde...
Și toate visele dantelăriilor de pruni, maramele
cireșilor,
promisiunile caișilor inoportuni, urgisirile merilor,
aleșilor,
s-au îmbrăcat în vulcan de-așteptări – trezorier auster
–,
dincolo de chemările nectarifere ale unui textier-
condotier...
Pe când natura-și schimbă un rând de haine,
mai scutură între topoare mercerizate taine.

***

BRÂNCET

Ne-au dat trenele zilei și abajururile nopții brâncet,
imunitatea planetară ne-a readus burlescul scâncet...

Dispepsiile vremii în stoguri încă mai adună
strâmbe poieni, clarvăzătoare eclipse de lună,

catarge înzorzonate cuibărite-n paralelipeduri,
zâmbărețe felii de pepeni, atemporale marafeturi,

colți de ruginiță, înverșunate vergele, degetare, răs de
bardă,
priviri de năut încolțite-n decor, bluete, poveri cu zgardă...

Tăciunii plitelor scapără incizii, nisipoși oameni de solduri
adulmecă vizionarii, precizii de sincerică ne dau ghiolduri...

Omul-rogojină are somnul moale și cearcăn îndaurit,

furnici evlavioase îmbucă adevărul până la cotorul neofit...

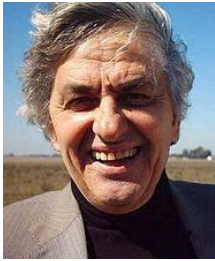
Plutirăm cât plutirăm prin dogmele arborescente din cetate
până stourile ignoranței îndestulătoare fură ridicate.

Nu fi surprins! Cu tufe de ceață, himerologul te-a cuprins...
De-ai dormit în compromis, îți va fi steagul învins!

Cel mai viu adevăr – tăcerea. Ești stăpânul cuvintelor
nerostite
și sclavul cuvintelor rostite. Efemerofite despecetluite...

Mens agitat molem et magno se corpore miscet.
Bucurați-vă când mieii ies din tipare, fără de preget.

***

GEORGE ANCA, București/ROMÂNIA-New Delhi/INDIA

SINE SIN SI

trezește-te lemnule

trezește-te lemnule wake up

i-ai cânta cum ne-ai cântat
mai nor ca ieri boieri corăbieri

degradarea montajului mecanic
continuarea osteosintezei
compania fumului sub singură

mai scump decât călătoria
titanium între genunchi și sold

***

neștiind actorii

neștiind actorii
nici cât pe Shakespeare
nici pe Shakespeare
nici cât pe Dante

la pas confuz dicteu
de-ai vrea s-ascuți

***

când i-a fost frig

când i-a fost frig lui Boccaccio
făcuși băiat fă să-ți crească mare
tocmai fac frigul lui Boccaccio
Normandie sire debarcare

vă uitați la mine ca la un scriitor

nu știi cum mă cheamă
n-am decât să mă recomand
poți fuma întru acestea

mi-ai transmis conflictualitatea
de m-am întors a scuze
cât să ne fi împrietenit

ai cenzura oase
m-ai taxa profitor

vedeți că vine garda vă ia
poliția treaba voastră
curățat covoare
Dante Car Wash

m-ai dus la arme te duc la De Gaulle
că numai oase în trei luni
cu oseor le sintetizezi

refuzași prăjiturile
***

spinarea recelui

spinarea recelui
de scară
pe vorbite afară

o melancolie
nedreptățind copii
plecăm ne întoarceam

stați liniștiți
fețe de spital
apropiere fotografică

fericim operatul
încă o oră
în climax

***

răul râurilor

răul râurilor auzi streșini
ducând paletele la biserică
facă-se voia copilului

inermediar trădat ca
pentru original oi pierde
***

prozodic sinucis

prozodic sinucis căderii
de dinainte de război
în casa nașterii puzderii
fotografia peste noi
v-am spus un vers ați fi asediu
oceanului scâldând delir
***

pas Jean Duval mâinile-n aer

mâinile-n aer capul pentru automat
il y a un truc se șade spre Rosio surat
versuri de Sa Carneiro în manuscris Parisul
mai odihnească moartea noi traducându-i visul

dumneata oceanul vinul vaporul submarinul
după nouri santa luce nu biserică nu cruce
dacă ne ritmează pașii poezii sinucigașii
pas Jean Duval kala nahi fataurada

programul uitărilor
coreeni
în arhivă

dependență
de sunete
zid luat la bătaie

cureaua de moară
învârte piatra
irosirii

fetele zidului
ar bate
încă o dezidire

și pisica neagră la ce joc

all in one Inoan Usha
auroral convent conclav
în negură autonomant

deschidă ochii evul mediu
la zona lunii pe șair
singurătați distante
al densității melos
ruine cu infante
nerelaxate-n Delos

n-o mai duce prin iluzia arderii
seara în compania lui Laokoon dansând
la magazinul avemsao ortopedia actual
bun pentru fado șoricelul în voia sorții

ți s-a părut lași casa oceanul
și te gândești la mâna mângâieri
ți-e caldă dreapta întrebând în
schimb grădina deliciilor Bosch

***

IONUȚ CARAGEA, Montréal/CANADA

TU, SFINTE LAURENȚIU

Tu, Sfinte Laurențiu, nu ai aceleași vine
 Ca ale mele brațe ce-au îndurat mânia,
 N-ai cunoscut Carpații, câmpiile Rovine
 Sau Marea mea cea Neagră ce scaldă România.
 Tu, Sfinte Laurențiu, nu ești un cheag de sânge
 La margini de imperii și năvăliri barbare,
 N-ai cunoscut durerea românului ce plânge,
 Lovit de patru vânturi cuprinse de turbare.
 Tu, Sfinte Laurențiu, nu vei afla vreodată
 De sora ta bătrână ce curge-n răsărituri,
 Dar vei cunoaște dacul, cu fața sa brăzdată
 Și ochii săi albaștri, lipsiți de licărituri.

***

DESCHIDE OCHII LARG

Deschide ochii larg, corăbii se scufundă,
 Din viața asta fadă mai trece o secundă,
 Pe treptele mirării coboară o himeră,
 Rămâne, în adâncuri, de-a pururi prizonieră.
 Deschide ochii larg, e liniște pe mare,
 Doar valuri rătăcite se zbat cu disperare,
 Să nu le-nghită calmul umilei consternări,

NICOLAE N. NEGULESCU, București/ROMÂNIA

HARISME

Te visez, Doamne,
 în ploi de raze
 pe zborul pământului;

care-mi măsoară timpul
 din sufletul auzirii
 cosmice

am mărturie inima
 ***

STĂ DESCHIS UNIVERSUL

Dacă tot stă deschis
 universul
 mă privesc geamăn
 ochii lucrurilor:
 aprinderi mari am
 în flacăra limbii,
 cu duhul undelor
 străbat arcuit
 puzderia de spirale;
 pe întinsul lumii
 arhonților
 ***

aud gurile sferelor
 La fel fiind
 înfățișat
 slavei din slavă-
 porții împărătești,
 logoilor palpători
 și mamei aripilor
 care-mi miruie
 îndurător
 perechea rază

PAUL SPIRESCU, Adjud/ROMÂNIA

SCRISOARE DE ÎMPRUMUT

Când vom pleca amândoi de pe lumea aceasta,
dragostea mea,
pe tine sigur te vor repartiza în partea aceea cu grădini înverzite,
pe mine sigur mai aproape de cazanele cu smoală fierbinte:
fiecare după faptele sale!
Eu – vagabondul, mereu răzvrătitul, bețivul,
Tu – îngereasa cu suflet de lacrimi arzânde
mereu mângâind rănilor mele...
Din când în când, mă voi uita la tine printre ulucile gardului
incercând să te întrevăd,
la fel de caldă,
la fel de diafană,
cum fostele răni sângerânde ale inimii mele.
Nu știi dacă o să te mai văd vreodată,
Dar te voi căuta printre ulucile gardului, să-ți spun măcar atât,
Draga mea,
Au fost și bune, au fost și rele
au fost și flori înmiresmate și buruieni oflitate,
au fost și ingenua călătorii în deșert
și căderi în nimicul înțelepciunii cărturărești,
au fost și bucuriile noastre omenești,
prea omenești,
prea naive pentru o asemenea imensitate
a Universului
Au fost de toate, dragostea mea!
***

ALTĂ POVESTE DE DRAGOSTE

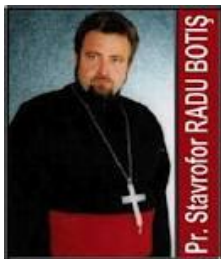
Doamnei mele, Phaevronia

Era așa de frumoasă că se-ncrețea scoarța pământului din mine
la o simplă vedere – nevedere a ei
și se formau munți uriași, cu frunțile îmbătrânite de nouri
și mările se adunau în oceane volburoase, ehei

își mlădia pașii ei vaporosi , lăsând urme sticloase, stabile
prin nisipurile constelației, iubitoare și calme
fluvii eterne își schimbau cursul să-i mângâie tălpile
vulturi pleșuvi coborau dimineața să-i ciugulească din palme

era așa de frumoasă că până și oasele mele bolnave
o adorau și-i ridicau îndelungi osanale, ehei
și Calea Lactee se oprea pentru-o clipă din deplasarea spre roșu
și luna - preabuna, deodată căpăta chipul ei...

***

Pr. stavr. RADU BOTIȘ, Arduzel-Maramureș/ROMÂNIA

PÂNĂ CÂND...

Pentru Dumnezeu, pentru
țara lui
Legea este sfântă, grija
orișicui,

Nu mai este vreme, nu vrem împrumut
Apărăm cu cinste tot ce am avut.

Ne zâmbesc străinii hulpavi la hotar
Stropii cu otravă întind în pahar,
Copii îi adună de pe strazi, din case
Mame privesc jalea, plâng neputincioase.

Soarele nu-i soare, raze pârjolesc
S-a întins prea mult pustiul grotesc,
Bucăți din țarină s-au vândut bizar
Lacrimi, umilință, seceta, amar.

Până când se strânge lanțul umilinței
Până când se întinde timpul neputinței,
Până când cu toții în genunchi vom sta
Până când, o Doamne, mai putem răbda?!

Români, România-grădina sfințită
Vin alții, o lasă mereu neîngrijită,

Neghina tot crește iar bobul de grâu
Se scutură-n locul secatului rău.

Umiliți atâta, trupu' istovit
Pare fără vlagă, TU ne-ai părăsit
Întristați am spune în necazu' nost;
- Iisuse reînălță NEAMUL cum a fost.

Asta ni-i rugarea, fie în bun ceas
Oricine s-audă lacrima din glas,
Inima ce plânge, zbulciumul firesc
Din suflet strigarea în grai românesc.

***

IOAN VIȘTEA, Pitești/ROMÂNIA

MANOLE, MANOLE!

(a se citi cu un accent de reproș)

De pe urma meșterului Manole, simplă coincidență de nume și rang cu omonimul său baladesc, rămase o casă ridicată la marginea orașului într-o zonă liniștită, încă patriarhală, care îl costase șase ani de privațiuni, doi băieți trecuți bine de treizeci de ani care aveau la rândul lor copii și o fotografie de grup, format A4, din vremea când meșterul obișnuia să-și ducă familia, o dată la doi ani, în stațiunile patriei cu bilet de sindicalist.

Poza data din vremea când copiii erau mici de o șchioapă și se vedeau în ea ghemuiți la picioarele părinților pe iarba parcului, având ca fundal câteva tufe de leandri în ghivece uriașe. Capul familiei stătea drept în fotografie, cu semeția și concentrarea omului pătruns de importanța momentului, avea o față smeadă, netedă, în barba căreia nu se ghicea nici un fir de păr, un loden albastru și o șapcă pe cap ecosez. De câte ori privea fotografia, își amintea că în ziua aceea chiar se supăraseră pe fotografatul grăbit care nu avusese răbdare să îl aștepte să își potrivească bine șapca pe creștetul capului, motiv pentru care i se părea că ieșise în poză cu ea trasă puțin pe ochi.

Cu tot reproșul ce i-l făcuse fotografului, înrămaseră poza cu o baghetă subțire, o încadrare într-un paspartu bej și ea atârna de ani buni pe peretele din sufrageria casei ca o amprentă de neșters în memoria meșterului dispărut subit, prea devreme, la șizeci de ani.

Nepoții nu-l cunoscuseră decât din fotografie căci nu-l prinseseră în viață pe Manole. Știau din spusele părinților că toată viața lucrase la uzina de autoturisme unde avea de executat o singură operație: aducea aripile față ale mașinilor de la matriță la banda de montaj. La început manual, apoi ajutat de un scripete ce culisa pe o tijă magnetică acționată și ea de o cutie cu multe butoane ce părea în mâinile lui Manole o jucărie prea mica, firavă.

Treizeci și cinci de ani făcuse operația asta fără să se plângă vreodată că îl încearcă sentimentul monotoniei ori că s-ar simți cumva în pielea stânjenitoare a unui robot. Cât trăise, avusese aerul omului împăcat cu el și cu lumea, de unde și impresia fermă de echilibru, de liniște sufletească și cumpătate ce se citea pe chipul său încă din vremea fotografiei din perete. Onest, fără să i se pară o virtute, prietenos, fără efuziuni și excese dar și fără meschinării, Manole știuse în timpul vieții măsura tuturor lucrurilor încât și dacă pământul s-ar fi oprit în loc într-o zi, ar fi luat întâmplarea ca pe ceva firesc, ca efect al unui capriciu al sorții de neîmpotrivit și nimic mai mult. Viața lui fusese un lung șir de evenimente previzibile care îi dădeau siguranță și îl pusese la adăpost de dezamăgiri și surprize, afară de moartea care îl găsise, e drept, cu totul nepregătit.

Cu atât mai de neînțeles păreau acum evenimentele ce se petreceau în casa moștenită de unul din băieți. Dintr-o dată, meșterul lăsa impresia că era pornit să dea mai multe bătăi de cap urmașilor decât în vremea când trăia și când, așa cum își amintea cu toții, fusese, cum se spune, un om de treabă. Se petreceau lucruri ciudate cu Manole din fotografie. Mai întâi observă nepotul. Ieși într-o după-amiază, în fugă, din sufragerie, cu bărbia tremurând de emoție:

- Voi ați văzut ce se întâmplă cu bunicul? I-a apărut acolo, în poză, o cută pe obraz!

Cum ai săi veniseră de la lucru, vestea îi prinse în bucătărie cu lingurile rămase în aer ca la aflarea unei enornități fără seamăn. Nu era cu puțință! Erau oameni în toată firea, nu puteau crede una ca asta. Intrară în sufragerie cu un soi de teamă mirată sperând până în ultima clipă că băiatul se înșelase cumva. Ajunseră în fața fotografiei, o privire atent, după care făcură imediat un pas înapoi. Într-adevăr, Manole avea pe obrazul drept, de la rădăcina nasului până înspre pomet, o cută ca o creștătură adâncă, cicatrizată deja, inexistentă până atunci pe fața lui smeadă. Mai mult, parcă și buzele se strânseseră într-un ușor rictus, abia perceptibil, ceva ce semăna a nemulțumire dar și a avertisment totodată, oricum de neînțeles.

Stăteau neputincioși, când cu brațele încrucișate, când frecându-și palmele fără rost, numai ca să facă ceva cu tensiunea ce pusese stăpânire pe ei. Aveau capul plin de întrebări cărora, oricât ar fi încercat, nu le găseau un răspuns cât de cât mulțumitor, dacă nu logic. Și încă nu puteau ști la ce se mai puteau aștepta.

Stabiliră un plan după care urmau să țină sub observație fotografia și personajul său misterios, neverosimil. Intrau pe rând, cu schimbul, pentru mai multă veridicitate a observației, se furișau în sufragerie ziua și noaptea

în vârful picioarelor până sub rama fotografiei, de unde priveau dezolați cum pielea feței lui Manole se zbârcea tot mai mult de la o zi la alta, ca și cum suprafața hârtiei ar fi fost atinsă de dogoarea mistuitoare a unei flăcări.

În zilele și nopțile următoare apărură noi cute și riduri iar într-o dimineață șapca care îl deranjase cândva stătea acum drept pe creștetul capului, întocmai cum ar fi dorit atunci, în ziua declinului. Animată de o forță supranaturală, se ridicase de pe ochiul stâng și sub el se vedeau bine punge vinete încrețite de riduri. Și ochii, nu, nu li se părea deloc, descătușați de umbra șepcii, ochii omului împăcat cu sine și viața care fusese Manole, limpezi și senini până nu de mult în fotografie, erau acum tulburi, cețoși, emanând o inexplicabilă încrâncenare și răutate. Arăta cu mult mai rău, mai bătrân chiar și decât în ziua când se sfârșise răpus de o boală fulgerătoare. Era de nerecunoscut.

Pentru că schimbarea nu dădea semne că s-ar opri vreodată și nici nu puteau prevedea până unde ar fi mers, devenind de nesuportat, se gândiră să apeleze la un fotograf renumit. Aveau să-l consulte în privința pozei cu bucluc, însă cu multă discreție și precauție, nu cumva să îi creadă nebuni. L-ar fi rugat să aplice pe fața schimonosită a meșterului un retuș cum s-ar fi priceput el mai bine, după care aveau să pândească urmarea. Fotografii se lăsă greu convins și numai după ce căpătă o mulțime de detalii și siguranța că nu i se joacă o farsă.

În ziua când taică-său tocmai intră cu el pe poartă, băiatul le ieși înainte marcat, răvășit de întâmplarea căreia îi fusese martor:

- Stai! Stai puțin că trebuie să-ți spun ceva, zise copilul gata să izbucnească în plâns. Să știi că bunicul nu mai e în poza aia. A dispărut! A fugit! Ai să vezi!

- Nu se poate! strigă bărbatul și se repezără pe scări toți trei. Intrară în sufragerie găfâind, se apropiară de fotografie cu neîncredere și era chiar așa: pe locul lui Manole era acum un spațiu gol, alb și doar conturul trupului său mai amintea de el.

Plecaser, se smulsese din poza de grup, în vreme ce toți ceilalți din instantaneul acela rămăseseră pe loc, nemișcați, neatinși de aripa timpului, fără să-l fi putut opri.

- Ei? întrebă puștiul căruia îi crescuseră două triunghiuri isoscele în sprâncene.

- Ptiu, drace! Așa! Ai avut dreptate! zise taică-său și se prăbuși în fotoliu în timp ce fotografii, lipit de perete, se făcuse una cu el, nu se mai distingea din modelul tapetului, se voalase ca un clișeu supraexpus la lumină.

***

TEO CABEL, Buzău/ROMÂNIA

ÎNTÂLNIRE NEAȘTEPTATĂ

Poezia a ieșit în stradă.
Avea o rochie vaporosă, de zefir.
Trecea
de la un om la altul,
în ochi adânci

furând zâmbete,
vise, să le ascundă în ani neașezați la rând
în calendar.
Rochia vaporosă flutura peste chipuri
în valuri
Alergam să prind clipele,
atinse de pulpele ei, metafore bronzate,
multe mi se spârgeau
în amintiri,
începutul versului nu își găsea locul
și titlul nu avea rădăcini

Îi e dor poeziei de valurile mării, dar
azi... în valurile străzii
înotând într-o mare de ochi, cu valuri înalte,
suflete adânci,
în recifuri colțuroase
și pestilențiale.

Oricând te poți îneca în mulțime
chiar și pe trecerea de pietoni.
Poezia trece pe lângă broboanele halbelor de bere
și zgribulită la umbra restaurantului
preferă Anca Parghel și un pahar de vin...
delirul surdinei

La un semafor
m-a atins cu părul mățos.
Așteptam să spună ceva
când m-a privit cu ochii aceia
de tău,
cuvinte memorabile, nemuritoare...

Nu a spus nimic,
A trecut mai departe.
Mirosea a mere verzi, urma ei.
Un ritm cu aromă de tei
se-ndepărta cu pași de ciută,
orașul
se scufunda în orele serii.

***

FLORENTIN SMARANDACHE, Gallup-New

Mexico/SUA

STEA SONORĂ

✚ Fir electric, dolofan de lumină.
✚ Ea apare cu mâinile ziuă.
✚ Își scaldă amăgirea în voce.
✚ Crește în tinerețe.
✚ Se-nfioară de sine.
✚ E chipul unui cuvânt.
✚ Eu, singur cu mine.
✚ Aerisindu-mi creierul cu un vers.
✚ Întind ziua întregă pe poieni.
✚ Un vânt puternic se iscă dintr-o naștere ușoară a gândului.

✚ Nici nu mă sunt.
✚ Mă împart la toți.
✚ Cu fruntea mă hrănesc.
✚ Numai voi veți ști când mă voi naște, numai eu voi ști când mă voi muri.
✚ Tone de tristețe pe capul meu.
✚ Metri cubi de îndoieli.
✚ Mă adun în tine.
✚ Nu se mai vin.

FRUNZE TERFELITE

✚ Crengile uitaseră de frunze și atârnav ca niște oameni ciungi.
✚ Crivățul mă ia brusc de urechi cu mâinile de gheață.
✚ Chilograme de durere.
✚ Un anotimp uimind de mare.
✚ Cu limbile scoase, vorbele îmi duelează cu tălpile crăpate.
✚ În lojă se-așează vântul, și boarea, și pasărea.

✚ Versurile sau nopțile mi se topesc în suflet.
✚ Sunt o uzină de gângăni.
✚ Ești o culoare plângătoare.
✚ Privesc după gândul meu.
✚ Îțiucid numele.
✚ Întorci cerul pe dos.
✚ Condeiful îmi putrezește.
✚ Imaginea ta din memorie se șterge cu guma.
✚ Frunzele stau la taifas cu vântul.

AUTOPOEM

✚ Beau zborul unei paseri.
✚ Numai cântecul mă poate odihni.
✚ Fierb într-atât, până dau peste mine.
✚ Speriat doar de sine.
✚ Mă veți găsi la timpul viitor.
✚ Fug după timp.
✚ Lumea din noi, niște imagini dând în clocot.
✚ M-am lovit de mine.
✚ Eu m-am simțit mai mult un eu, care se lasă scos din mine.

✚ Vouă vă sunt dat, mie luat.
✚ M-am cumpărat pe mine însumi cu câteva iluzii.
✚ Fac alergie la dragoste falsă.
✚ Pe unde mă exist mereu?
✚ M-am izbit cu capul de un vers.
✚ Poezia mă nemoare.
✚ Cine a inventat limitele, timpul, sfârșitul?

***

FLORINEL AGAFIȚEI, Focșani/ROMÂNIA

(“VILA TENDRESSE” - continuare din numărul trecut)

A DOUA ZI

Când soarele nu apăruse încă, iar florile-și mai făceau somnul de frumusețe ascunse-n corola lor, pulsând în adierea lină a nopții, se trezi și se duse la baie. După un ritual obișnuit, își făcu toaleta; se gândi să se bărbierască. Nu se mai bărbierise de ani de zile; barba țepoasă îl făcea cu două decenii mai bătrân. Căută atent în geamantan și-și scoase ustensilele pe care le luase, prevăzător, cu el, plus o loțiune fină, pe care, dacă o foloseai după bărbierit, nu provoca usturimi. Era ca un balsam pentru o față proaspăt luată la întrebări de lama ascuțită.

În timp ce se bărbierea cu infinită precauție, prin geamurile vilei, larg deschise, pătrundea aer cald, de noapte tropicală. De undeva, dinspre sud, înainta, nelămurit, parfum amar de portocali, amestecat cu miresmele arse ale

diverșilor migdali, prăbușiți în floare. În adâncuri, marea tânguia o simfonie lină, acaparatoare, albastră; îndemna, parcă, la sinucidere.

Era o invitație pentru cei slabi de înger...

Trăise odată, demult, o asemenea experiență.

Îndrăgostit până peste cap de mare, se hotărî să o vadă nu numai ziua, ci și noaptea. Ziua o văzuse, în diferite ipostaze, cum vezi o femeie goală care doarme; și destinsă, în nuditatea mată a pielii, și ghemuită, adunată, înfrigurată, în căutarea unei pături ori a unui cearceaf izbăvitor sau nervoasă, visând agitat lucruri pe care doar Jung – și poate că nici el – nu ar fi fost capabil să le descifreze. În fine, inițial, marea i se arătase cum nu se mai dezvoltase nimănui altuia; calmă, senină, primitoare, albastră.

Alteori, părea de smarald, clipocind ușor, mângâindu-i picioarele obosite de drum și așteptare; cufundat în apă până

dincolo de umeri, îl învăluia, încercuindu-l din toate părțile cu răceala ei catifelată, ca o piele de copil abia născut. Dar nu-i fusese de ajuns; se încumetă să o vadă și noaptea, singur. Înfricoșătoare experiență; valurile albe loveau plaja în lumina lunii, chemându-l spre adâncuri. Hipnotizat, s-a apropiat de țarm, simțind apa caldă a înserării, plăcută; nu i se mai părea de speriat.

Pătrunse în apă și înaintă ca în transă, până când un paznic de noapte fluieră și-l rugă să iasă la mal, căci acolo unde ajunsese curenții erau foarte puternici. Abia atunci realizează că se afla în mare până dincolo de umeri; ieși repede, tulburat de experiență... Își mai puse puțină pastă de bărbierit. Trecu la celălalt obraz;

vroia să termine, dar nu oricum, căci intenționa să mai prindă, măcar o dată, răsăritul soarelui, cum îl văzuse odinioară, în tinerețe. Ținea minte fiecare detaliu al aceluia răsărit, de parcă lucrurile s-ar fi petrecut ieri sau, mai bine zis, câteva minute în urmă...

Observase un lucru, în ce-l privea; nu-l interesa cum sunt alții în această privință, dar ținea minte, până la detaliu, cel mai nesemnificativ amănunt, totul, absolut totul, în legătură cu lucrul sau fenomenul ce-i plăcuse mai mult, cu tabloul admirat ori cu fata, femeia iubită; toate erau proaspete în memoria-i afectivă; în alte cazuri, parcă s-ar fi desfășurat continuu, în reluare, fără capăt, fără sfârșit... Îi plăcea, de pildă, să asculte o melodie de nenumărate ori

dacă era pe gustul lui, s-o înregistreze și s-o dea și altora, s-o împărtășească apropiaților, cunoscuților, să aibă și ei parte, de ar fi fost posibil, de plăcerea și bucuria pe care le trăise el însuși, în izolarea propriului ermitaj, întocmit într-un apartament de bloc, dintr-o margine de urbe uitată de lume, sub impactul armonioaselor sunete...

Era sosit la mare pentru prima oară în viața lui; nu avea decât vreo 17 ani...

Ajunsese cu un tren de noapte. Parcurse șapte ore încheiate în căldura excesivă din compartimentul supraîncălzit al trenului prost întreținut. Venise cu un personal ce oprise în toate stațiile de pe traseu; mai mult decât atât, de vreo două, trei ori staționase și între stații, spre enervarea sa, dusă la extrem.

Era prea tânăr ca să se abțină, prea nerăbdător pentru a vedea marea... Încă de la kilometri buni o simțea, o auzea, îi înțelegea semnele eterice, transmise miraculos până la el.

Credea în mare, fără s-o fi văzut. I s-ar fi jertfit, dacă i-ar fi cerut-o. O iubea, cum iubești o necunoscută, pe furiș, o dată, și apoi o ții minte toată viața. Necondiționat.

Ajuns în aceeași gară, pe care avea s-o revadă de treizeci de ori, coborî vijelios din tren, năpustindu-se către primul autobus care-l va purta în stațiune.

După ce-și lăsă bagajele la recepție, trezind-o pe cea care dormea într-o încăpere alăturată *hall*-ului principal de primire, țâșni - așa cum era îmbrăcat - direct, pe plajă.

Noaptea nu-și ridicase încă, ultima perdea de întuneric, dar se vedea cum cerul începuse să-și schimbe timid, coloritul. Mai întâi își făcu simțită prezența prima geană de lumină, ca o prevestire, ca un semnal de trezire a conștiințelor...

Porni hotărât pe străduța ce cobora spre mare; în stânga, drept, urca la cer un zid din piatră; în dreapta, înregistră pasager vilele scufundate în tăcerea verde, abisală, a iederei crescute virginal din crăpături de asfalt, mirosind, paradoxal, a nuci prăjite. Numai pașii lui, de fur neîndemânic, se auzeau în șlapi, pe

caldarâmul sec.

Dintr-un colț de zid vechi, un braț al unei plante neștiute se întindea răzvrătit peste trotuar.

Îl ocoli, nu fără a rupe o frunză pentru a o frământa între degete... Orizontul se pregătea să ia foc; apa, așijderea.

Deodată, marea!

Îl primea ca o fecioară îmbujorată, parcă emoționată de ochii albaștri ai tânărului, cu păr revărsat haotic peste umeri.

A fost dragoste la prima vedere; de fapt, mai mult decât atât!

A fost o pasiune subit declanșată cu prima rază de soare zămislită în genunea mării.

Ajuns pe plajă, s-a oprit lângă o barcă de salvamar, încremenită-n maluri de nisip.

Cutremurat, primi semnul de bine venit al astrului ceresc.

Uriș, roșu liliachiu, apoi portocaliu, galben, până la obosirea

ochilor ce lăcrimau de vederea aparent atemporală, revelată prima dată.

Fascinat de imagine, nu și-a revenit întreaga zi, stând ascuns în cameră, rememorând filmul răsăritului în tăcerea deșertică a locuinței. Nici o ființă din lume nu-l impresionase într-atât cum reușise s-o facă marea, iar faptul acesta avea să-l țină minte totdeauna, cum făcea, de obicei, cu lucrurile aparte, întâmplate sieși.

Termină cu bărbieritul.

Ieși din baie, aruncând o privire critică de la balconul unde se afla apartamentul.

Putea foarte bine să vadă răsăritul de la înălțimea balconului, dar nimic nu se compara cu acela admirat de la malul mării. În vecinătatea valurilor, mirosind a alge sfărâmate în zbuluciumul nopții, a scoicilor - lacrimi de argint și marmură răsturnate haotic pe nisipul ud - a brizei crude, matinale, ce închipuia zvâcnitul

primordial al vieții, era transpus în spații și lumi demult apuse.

Era de ajuns ca soarele să păteze cu lumina lui roșiatică pământul trezit de spălarea valurilor mării, ca să fie alt om...

Privind în largul mării, continua să fie convins că tot ce trăise în ajun nu fusese decât o plâsmuire a imaginației sale chinuite sau, cel mult, un prea frumos vis, deși nu-și putea explica parfumul de ambră, amestecat seducător cu acela de tânără ce-i stăruia în simțuri.

Gândi că parfumul ți-l poți autosugera, mai ales dacă e legat de amintiri plăcute... Avea asemenea amintiri, de pe când vizitase Japonia cu templele-i parfumate și-i cunoscuse sumedeniile de esențe, răvășitor mirositoare.

Ambra însă, îl fascinase. Îl subjugase total; or, sirena din vis, părea făcută toată numai din ambră.

Parfumul de ambră e atât de persistent, încât se simte distinct, chiar și în plină mulțime.

Îl poți detecta, indubitabil, într-un restaurant unde se servesc mâncăruri cu diferite miresme grele, băuturi tari, sucuri

tropicale... Asemenea parfum rămăsese captiv olfactivului propriu; îi pătrunsese în piele, nări, plămâni, căci sirena nu numai că-i apucase nasul de câteva ori, dar își plimbase degetele fine peste el, într-un mod nepământean, aidoma unui alint olimpian, unui semn de iubire divină...

Jocul sirenei ascundea ceva nelămurit, neștiind ce putere au farmecele, mișcărilor sale, ce devastatoare puteau fi pentru un bărbat cu suflet naufragiat...

Ambra îi stăruia în memorie...

Părăsi camera fără a se grăbi, în timp ce îmbrăca din mers un tricou albastru. Pe mal adia briza destul de rece. După cum arăta cerul, avea să fie o zi călduroasă; asta însemna puțină plajă dimineața, apoi înapoi în cameră, la scris - gândi - lăsându-se stropit de câteva valuri agitate sub răsăritul soarelui. Undeva, în spatele lui, luna se mai vedea încă, pe fundalul cerului senin, transparent, precum cleștarul. Mergând așa, cu gândurile proprii, se cam depărtase de vilă.

Zări, într-un timp, un soi de sat pescăresc.

Grăbi pasul către primele căsuțe modeste din care ieșea fum, semn că lipovenii se treziseră devreme.

Dinspre treștiile aflate în marginea lacului vecin mării, se auzi orăcăit de brotac.

Pe mal, nu departe de intrarea în sat, un grup de pescari strănși grămadă, bodogăneau ceva, gesticulau, urlau unii la alții, se depărtau, iar se întorceau, își făceau cruce, scui-pau, în vreme ce alții râdeau de se prăpădeau, dând pe gât o binecunoscută tărie.

Ajunse, în sfârșit, aproape de ei.

— Bună-dimineața, oameni buni! Dar ce, așa, mare zarvă?

Ce s-a întâmplat?

— Bună-dimineața, dumneavoastră! glăsu un pescar bătrân, cu mâinile arse de soare, tăiate oblic de odgoanele de care trăsese o viață întreagă.

— Ce să se întâmple? Mai nimic, vorbi un altul, pescar tânăr.

Găsirăm o piele de sireună, dar nu știm ce s-a întâmplat cu sireuna... și pufni într-un râs homeric...

Vreo doi, trei îi ținură isonul. Ceilalți tăcură, privind în jos. În mijlocul lor era, într-adevăr, ceva...

Se apropie mai mult de grup, ițindu-se printre capetele curioase ale bărbaților mării, care nu se mai săturau să privească o piele uscată, zbârcită, așezată pe câteva pietre.

Nu spuse o vorbă, să nu fie de râsul pescarilor. Bătrânul care-i dăduse binețe, continuă:

— Nu râdeți, că s-ar putea să nu mai prindeți pește tot restul vieții voastre! Eu sunt bătrân; am strâns atâta pește într-o viață de om, cât nu încap în zece vagoane, dar voi? Cu lucruri din astea nu se glumește!

— Mai lasă prostiile, moș Pavel, și aruncă pielea aia care seamănă cu a unui delfin! Să mergem să-ntindem năvoadele că, uite, plecaram de câteva ceasuri de acasăși ne oprirăm aici, holbând ochii la cai verzi pe pereți!

— Așa-i, așa-i, grăiră alții, care nu erau de acord să mai stea o clipă locului, simțind că le ard buzunarele după bani.

— Este vreme frumoasă și poate avem mai mult noroc la calcani, dacă nu vin turcii înaintea noastră și ni-i suflă, spuse un altul, în ciudat că starostele lor, moș Pavel, este atât de încăpățânat și hotărât să-i întorcă pe toți din drum, numai pentru o piele de animal mort, cine știe de pe unde. Dar bătrânul nu ceda cu una, cu două, cramponându-se de poveștile lui despre sirene.

— Acum cincizeci de ani în urmă, am văzut o sireună... începu bătrânul...

Din ce în ce mai mulți pescari, îndemnați de cei recalitranti, săriră cu gura și-l determinară pe bătrân să înceteze. Luară pielea pe un capăt de băț și o aruncară cât colo. Din ochii starostelui se rostogoliră câteva lacrimi pentru gestul necugetat al camarazilor săi. Apoi se prăbuși, aidoma omului îndurerat, peste pietrele pe care, cu numai câteva clipe în urmă, se aflase pielea respectivă.

Pescarii plecaseră gălăgioși, hotărâți să scape de moș Pavel și să pună pe altcineva, mai tânăr, în fruntea lor.

Se apropie, atunci, de moș și, așezându-se alături de acesta, îl iscodi:

— Chiar ați văzut o sireună?

Bătrânul parcă nu-l auzi.

Privea în lungul țărmlui, apoi către mare, din nou în lungul țărmlui, din nou către mare. Făcu asta de trei ori, după care se întoarse către scriitorul care aștepta răbdător să-i acorde oarecare atenție.

– Dar pe dumneata, de ce te interesează așa o problemă, că te văd om serios, îl luă tare bătrânul, scoțându-și o pipă și niscaiva tutun.

– Mă interesează asemenea subiecte...

– Astea nu sunt „subiecte”! Sunt realități, domnule! Ori crezi în ele, ori nu! Lucrurile sunt limpezi. Iar ignoranții ăia de pescari tineri, cu caș la bot, și-au bătut joc, azi, de ceva sacru. Cu siguranță va veni furtuna peste ei în zilele următoare, taman când nu se așteaptă.

– De ce?

– Când batjocorești pielea unei sirene și o arunci, ba, o mai și distrugi, e ca și cum ai ucide o asemenea ființă, i-ai lua, pur și simplu, viața; iar ei asta au făcut, azi, aici!

– Dar, bine, mie mi se pare că toate acestea țin de fantastic, de povești nemuritoare, de basme pentru adormit copiii.

– Totul ține de credință, dragă domnule, de credință, mai rosti moșul, pufăind albăstrui din pipa proaspăt aprinsă.

– Bine, dar tocmai dumneata ai spus, că acum jumătate de secol te-ai întâlnit cu o asemenea ființă, cu o sirenă, ceea ce nu mai e doar simplă credință; uite, eu sunt dispus să-ți ascult povestea...ba, să mai și plătesc pentru asta...

– Serios? întrebă moșul, aparent interesat de variant povestitului contra cost. Dar, poate că nu mă interesează banii dumitale...

– Nu m-ai înțeles bine; te invit la mine, la vilă, și-ți dau cel mai bun Metaxa pe care-l am...

Ar mai fi adăugat și alte oferte, dacă bătrânul nu i-ar fi retezat brusc avântul, ridicându-se în picioare, scrutând zărilor. Trase un alt fum și rosti:

– Hai mai încolo, dragă domnule, că aici prea suntem în văzul tuturor; uite, colo, lângă sălciile pletoase, după care om merge și la dumneata, după cum zici.

Cei doi se deplasară agale, moșul savurându-și tutunul, iar scriitorul ferindu-se din calea lui. Se lăsase demult de fumat.

Fumase, cândva, câte două pachete și jumătate de țigări gudronate, în jumătate de zi. Mare prostie! Ajunsese să aibă

probleme cu vasele de sânge, ba, făcuse și tromboflebită, tratată cu greu, pe cale medicamentoasă. Acum, când simțea miros de tutun, îi venea să vomite.

Între sălcii era bine. Deja se făcuse ora zece, iar soarele începea să ardă mai tare. Se așezară direct pe ierburile firave, căutând să nu fie prin preajmă mușuroaie de furnici sau păianjeni de plajă, care înțepă de nu mai ești om zile bune. Dură o vreme până când moșul se dădu iar prins în vorbă, dar nici scriitorul nu insistă. Știa să aștepte, mai ales că așteptarea promitea ceva deosebit de interesant, de data aceasta.

– Să tot fi avut vreo treizeci de ani, începu moșul; aveam familie, femeie, copii, o fată și un băiat. Îi iubeam pe toți ca pe ochii din cap. Nu mai eram la prima tinerețe, dar nici pe un mucos de 20 de ani nu mă dădeam. Eram viguros și-mi plăcea marea, poate cum n-am mai plăcut nimic altceva în viața asta. Plecam din zori cu barca, singur, fără însoțitori. Întindeam năvoadele și așteptam. Uneori, stăteam zile și nopți în larg, fără a veni la țarm. Dormeam și mâncam în barcă, în așteptarea peștelui cel bun. La noi, calcanul este nemaipomenit. Are carnea mai bună decât cea de porc. Cine aducea la cherhana cel mai mare calcan, n-avea treabă săptămâni bune. Era bine plătit, iar familia lui o

ducea și mai bine. Aveam grijă să ajung, de fiecare dată, cu cei mai mulți pești, în sat; mă știau toți și se repezeau la mine, de cum îmi vedeau barca în larg, strigând: iar vine al lui Pavel, iar avem baftă de pește gustos...

Și, uite așa treceau anii, iar norocul nu mă părăsea niciodată,

fără să știu de ce. Până într-o zi, căci așa se întâmplă lucrurile în viața scurtă a omului; întotdeauna trebuie să apară măcar o zi aparte, o zi însemnată de la Dumnezeu, care să schimbe cursul vieții pe care-l credeai drept și sigur.

Omul crede multe în viața lui. Își face speranțe, trăiește cu ele și pentru ele deși, finalul este același pentru toți. Nimic nu s-a schimbat, în această privință, de mii și mii de ani... Eram un om care credea că va muri îngropat de copiii lui, de soție, că noi, pescarii, trăim întotdeauna mai puțin decât femeile.

Asta ne e soarta, numai că – și aici, bătrânul oftă din plin! – lucrurile au stat altfel în cazul meu...

Se opri și mai trase un fum...

Tăcerea se lăsă din nou, dar scriitorul nu căzu în capcană. Nu

interveni cu întrebări inutile. După mai bine de jumătate de ceas, continuă, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic deosebit, de parcă scriitorul n-ar fi existat lângă el...

Era într-o zi de august; ca de obicei, îmi pregătisem totul cu o seară înainte, ca să nu pierd vremea dimineața când, oricum, este întuneric pe la vreo trei, patru. Atunci se iese, de regulă, în larg. Așa fac ai noștri, din sat. Eu ieșeam întotdeauna primul. Alții mai întârziu în așternuturile moi, lângă neveste. Eu însă, aveam copiii mari și alte nevoi. Nu-mi permiteam să lenevesc.

Odată ieșit, am vâslit în prelungirea Dunării care se varsă în marea noastră cu putere; uneori, riști să ți se răstoarne barca, dacă ești pe direcția curentului ce vine din spate.

Știam asta. Tocmai de aceea am vâslit paralel cu țărmlu un timp, până când am ieșit din raza lui de acțiune. Cât timp am vâslit, nu m-am uitat la ceas, ci numai la țarm. La un moment dat, am ajuns într-un loc în care nu mai fusesem până atunci, un loc al naibii de bun, căci zăream spinările calcanilor la suprafața apei. Asta arăta că

nici un pescar nu se aventurase atât de departe și că peștii nu știau de frica lor. Că și peștii te simt, când vii cu gânduri rele asupra lor.

Trebuie să fii mare meșter să-i momești, altfel, degeaba ai făcut efortul ieșirii în larg. În fine, ce să-ți mai spun, dragă domnule, m-am oprit, am aruncat ancora și am întins plasele. Am așteptat câteva ceasuri bune până am umplut barca. Aveam numai calcani; o pradă grozavă și-i mulțumeam lui Dumnezeu pentru darul făcut. Am pornit înapoi către seară socotind că, dacă vâslesc puternic, pe la vreo 11 noaptea sunt cu ai mei.

Numai că planurile omului sunt una, iar ale Domnului, alta; după vreo două ceasuri de tras, că aveam mare greutate, vreo cinci sute de kile tot să fi fost, dacă nu și mai bine, s-a pornit un vânt ușor, așa, ca o boare. Întâi am simțit valurile ritmate și mai mari decât până atunci; apoi, șuierul vântului, mai abtîr ca niciodată, iar în urmă, un puhoi de ape peste mine. Venise furtuna, ca din senin, iar eu, care aveam atâția ani pe

mare, trebuia să fi știut că va veni, să fi căutat un golfuleț undeva, să arunc ancora și să stau liniștit până trece urgia.

Dar n-am presimțit nimic, absolut nimic. Parcă îmi luase cineva mințile, simțurile, altfel n-am nici o explicație, iar acel cineva nu puteam fi decât tot eu, gândesc, pentru că prea mă bucurasem de captură. În fine, ce mai încolo și incoace, barca mi-a fost răsturnată, iar pe mine m-au tras curenții departe, în larg. Și când zic departe, spun zeci și sute de kilometri.

Am dat din brațe, ținându-mă la suprafața valurilor mult timp, dar valurile erau cât casa și mă dădeau de fiecare dată la fundul mării, istovindu-mi orice urmă de efort. Noroc că, pe la noi, nu sunt rechini, decât din ăia de un

metru, mai mult niște caricaturi, decât animale de pradă în toată regula, altfel m-ar fi tocat demult. Într-un târziu, am simțit că nu mai pot; m-am gândit, atunci, la ai mei și l-am rugat pe bunul Dumnezeu să mă ierte pentru lăcomia mea. Mi-am făcut cruce cu limba în cerul gurii, am închis ochii și am încetat a mai da din brațe. Într-un târziu, după nu știu câtă vreme, m-am trezit.

Eram pe o insulă pustie.

Apa îmi bătea încet tălpile picioarelor. Lângă mine era cuțitul meu, o plasă de prins pește, iar barca adusă, credeam, de ape, zăcea într-o rână, spartă rău, că nu mai putea fi folosită.

M-am ridicat în capul oaselor și am privit în lungul țărmului, apoi m-am prăbușit din nou. Nu știu cât am putut dormi, dar m-a trezit un parfum puternic de ambră, așa de puternic și de plăcut, cum nu mai simțisem până atunci. În acel moment, scriitorul avu o tresărire:

– De ambră, spui?

– Da, de ambră, ce te miri?

– Lasă că-ți voi spune mai încolo; continuă, continuă povestea!

(va urma)

Florinel AGAFIȚEI, din romanul **“VILA TENDRESSE”**, Editura Zigotto, Galați, 2012

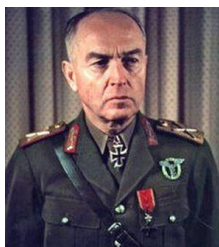
MICA SIRENĂ, din Copenhaga

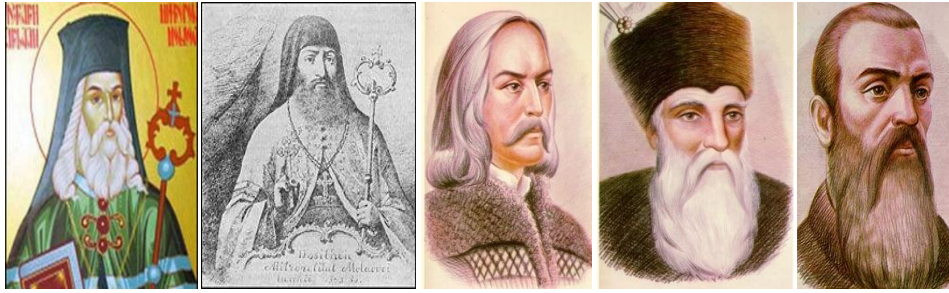
***

istoria mărturisitoare

Cloșca, Horea și Crăiun, conducătorii răscoalei din 1784
(leaders of the 1784 peasant uprising)

ISTORIA SPULBERATĂ A ROMÂNIEI. SEMNALUL DE ALARMĂ AL UNUI STUDENT LA ISTORIE

Acest articol a fost publicat pe situl adevaruldespredaci.ro. și reflectă gândurile unui student de la Facultatea de Istorie din București și anume Domnul MIHAI FLOROIU.

Studentul trage semnalul de alarmă asupra faptului că în noile manuale de istorie nu se mai scrie nimic despre preistorie, despre adevărata etnogeneză a poporului român, iar momentele esențiale privind lupta pentru apărarea ființei naționale, sunt complet minimalizate.

Menționăm că în rechizitoriul lui, MIHAI FLOROIU semnalează faptul că Dl. conf. univ. dr. Gheorghe Iscru a fost îndepărtat din învățământ, pentru simplul motiv că n-a acceptat să fie sclavul directivei dată de pleiada de conducători post decembriști ai țării noastre.

Redăm în continuare, în integralitate, articolul:

ISTORIA SPULBERATĂ A ROMÂNIEI

„Istoria este cea dintâi carte își vede trecutul, prezentul și este un **popor** încă barbar și vai pierdut religia suvenirilor” ne reprezentativ, **Nicolae Bălcescu**. trebui să devină o disciplină care culturii generale a tinerilor și la o națională, ea a devenit, mai derizorie și lipsită de interes în viitoarelor generații.

A nu-ți cunoaște **istoria** a nu-ți cunoaște părinții și strămoșii, ai tăi, și ai neamului întreg, a nu beneficia sau a nu fi demn să beneficiezi de moștenirea ce ți-au lăsat-o, cu suflet de părinte.

a unei națiuni. Într-însa ea viitorul. O nație fără **istorie** de acel **popor**, care și-a spunea primul istoric Astăzi, când **istoria** ar să contribuie la dezvoltarea cunoaștere a valorilor degrabă, o disciplină cultura și dezvoltarea

înseamnă, cum s-a spus, a

Istoria cui?

Pentru a distruge un popor și al supune, este suficient a-l renega, a-i distruge miturile, tradiția, istoria și credințele. Astfel, un popor fără identitate devine pleava universului. Istoria națională, din păcate, a devenit principala țintă de denigrare sau de eliminare din conștiința românilor. Primii pași au fost făcuți în anul 2007 când istoria este acceptată ca materie a „bacalaureatului național” numai la clasele umaniste, iar manualul de clasa a XII-a nu se mai numește „Istoria românilor”, ci, simplu, „Istorie”.

Cui îi e rușine de **istoria românilor**? **Elevii** de clasa a XII-a au un **manual** pe care scrie „Istorie”, iar înăuntru e tranșată, ca la abator, **istoria românilor** pe teme mari, pe care le înțelege un om care cunoaște **istoria românilor**, dar nu unul care trebuie s-o învețe, fiindcă principiul cronologic a fost desființat.

De ce i-au tăiat pe „români” din titlul **manualului**? La această întrebare istoricul și academicianul Dinu C. Giurescu face o analiză destul de onestă și limpede: „**Ca să se piardă identitatea națională a românilor**. O spun cu toată seriozitatea, cu deplină răspundere; mai multe fapte asemănătoare merg către acest scop.

Tineretul să nu mai aibă conștiința apartenenței la un neam. (s.n.) Să fie un tineret de asta, euro-atlantic, axat pe valori precum mall-uri, vacanțe, călătorii, breaking news, video radio etc.”

Ioan Scurtu, prof. univ. dr. în istorie, în capitolul „Concluzii”, din cartea „Revoluția română din 1989 în contextul internațional”, precizează următorul fapt: „Din manualele de istorie lipsesc teme importante, precum

etnogeneza românilor, iar momente esențiale, cum sunt cele privind lupta pentru apărarea ființei naționale sau mișcările sociale - sunt minimalizate”.

Domnilor „specialiști” din comisiile de educație din Parlament și din minister se pare că pentru dumneavoastră părerea celor doi „monștri sacri” care ne-au scris **istorie**, atât în **manualele** școlare cât și în cărțile de specialitate și care au scos la lumină **istoria poporului român**, această părere nu contează.

Regretatul nostru istoric, Florin Constantiniu, într-un interviu luat de jurnalistul Victor Roncea, concluzionează și dânsul același fapt: „Mă uitam pe **manualul de istorie**, ediția apărută în 1939 de dinaintea războiului, a lui Giurescu, și mă uitam ce serios se învăța **istoria**. Spuneți-mi mie, cum de atunci nu se considera că e prea multă materie, că elevul nu poate să înghită atâta materie. Acum când te uiți la manualele astea, ele sunt de 140 de pagini cu scheme și fotografii mari. Am lucrat și eu la un **manual** și, poate nu credeți, **nicio lecție să nu depășească 2 pagini**, să nu depășească cumva 2 pagini”.

MANUALE DE ISTORIE? (intertitlurile aparțin redacției, n. red.)

În anul 2007, prin ordinele ministrului Educației, **manualele** alternative de **istorie**, de clasa a XII-a devin în număr de șapte. Scolile și le aleg pe cele care li se par mai accesibile, în funcție de diverse contexte. **Manualele** de clasa a XII-a cuprind în prezent 5 teme generale socotite definitorii pentru ca tânărul de 17-18 ani să înțeleagă trecutul țării, anume:

I Popoare și spații istorice, II Oameni, societatea și lumea ideilor, III Statul și politica, IV Relațiile internaționale, V Religia și viața religioasă.

Cele 5 capitole sunt divizate în subpuncte, fiecare cu un titlu precis, însoțite de studii de caz. Lipsite de principiul cronologic și, totodată, excesiv de lacunare, **manualele** prezintă **istoria** ca pe o înșiruire de fapte și evenimente, de foarte multe ori nerespectându-se principiul cauzalității evenimentelor. Astfel **elevii**, în cel mai bun caz, memorează și uită adesea destul de repede. La examenul unde **istoria** este materie opțională, candidatul se îndreaptă spre discipline alternative (biologie, geografie etc.)

Prezentarea celor 5 mari capitole ajută sau nu la receptarea și înțelegerea informațiilor? Spre exemplu, capitolul III începe cu „Autonomii locale și instituții centrale în spațiul românesc (sec. IX-XVIII) și se încheie cu România postbelică. Stalinism, național comunism. Construcția democrației postdecembriste”. Capitolul IV începe cu „Relațiile internaționale în spațiul românesc în **Evul Mediu** și ajunge la Tratatul de la Varșovia și Uniunea Europeană, iar ultimul capitol începe din nou cu **Evul Mediu** („Biserica și școala”) și se încheie cu „România și toleranța religioasă în sec. XX”.

Este de reflectat dacă receptarea și înțelegerea se fac mai ușor și cuprinzător plimbând pe elevi, la fiecare capitol, din **Evul Mediu** până în anul 2000, sau dacă materia ar fi redată pe etape mari cronologice, fiecare cu caracteristicile și conexiunile ei de epocă. Ei bine, situația stă cu totul altfel. Profesorii sun nevoiți din învâlmășeala aceasta de capitole combinate să recurgă la un cadru cronologic și firesc, și brusc, situația cronologică a capitolelor se schimbă radical.

Capitolul I începe cu „**Romanitatea Românilor** în viziunea istoricilor”, capitolul II „Autonomii locale și instituții centrale în spațiul românesc (sec. IX-XVIII), capitolul III „Spațiul românesc între democrație și conflict în **Evul Mediu** și la începuturile modernității”, capitolul IV „Statul român modern: de la proiect politic la realizarea **României Mari** (secolele XVIII-XX), capitolul V „Constituțiile din **România**”, capitolul VI „**România** și concertul european: de la «criza orientală» la marile alianțe ale sec. XX”, capitolul VII „Secolul XX între democrație și totalitarism. Ideologii și practici politice în **România** și în Europa”, capitolul VIII **România** postbelică. Stalinism, național-comunism și disidență anticomunistă. Construcția democrației postdecembriste”.

Ce se va întâmpla cu **elevii** ai caror profesori nu mai acordă atenție predării, explicării și care lipsesc de la orele de istorie? Răspunsul este cât se poate de limpede. **Elevii** sunt nevoiți să își aleagă o altă disciplină pentru examen sau, dacă aceasta este obligatorie la examen, sunt nevoiți să recurgă la alte ore de meditație la alți profesori care au respect pentru disciplină și profesia lor și care conștientizează repontabilitatea enormă pe care o are un profesor în destinul și momentele esențiale din viața **elevilor**.

O altă variantă ar fi parcurgerea **manualului**, care îngreunează și încețoșează viziunea elevului asupra cadrului istoric. Astfel, conținutul devine monoton și lipsit de interes, iar, în cel mai bun caz, **elevii** memorează și uită adesea destul de repede. În asemenea situații, câți studenți mai optează pentru **Facultatea de Istorie**? În mare măsură cei care au medie mică sau cei care nu au intrat la opțiunile dorite. Este și o vorbă prin facultățile de **istorie** din **România** la întrebarea „De ce ai ales **istoria**?” - ca să am o facultate.

GETO-DACII, ELIMINAȚI DIN MANUALE.

Dacă dificultatea de a face o analiză a noțiunilor din carte și pentru a le înțelege este mare, în sprijinul acestei dificultăți se mai adaugă și informațiile excesiv de lacunare. Astfel, din principalul **manual de istorie** din învățământul nostru preuniversitar lipsesc capitolele antichității și străvechității despre **daci**. Pur și simplu, pentru dânsii, pentru autori, pentru guvernul care prin Ministerul de Resort a făcut acest lucru, faptul de a elimina complet orice informație despre strămoșii noștri reali, **geto-dacii**, nu reprezintă nici o culpabilitate.

Istoricul și conf. univ. dr. **Gheorghe Iscru** a semnalat în nenumărate rânduri, atât prin articole publicate, cărți, conferințe cu caracter științific, dar și prin scrisori adresate președenției și ministerului despre politica antinațională din manualele școlare. Domnul Iscru își exprima mâhnirea și revolta împreună cu ceilalți istorici menționați mai sus: „Însuși Ministerul de Resort conformându-se unor „sugestii mai înalte”, din „alternativele” celui mai important **manual** de profil al învățământului preuniversitar (clasa a XII-a), „coordonate” de titrați universitari, „manuale alternative” editate în anul „de referință” 2007 - an în care „demnitari” ai neamului ne-au cedat și

suveranitatea națională cu de la ei putere! -, **Ministerul, deci, a eliminat, pur și simplu, istoria strămoșilor noștri reali.** (s. n.)

Astfel ca elevii, dar și educatorii lor – profesori, părinți, bunici, frați și surori mai mari, prieteni și cunoscuți –, ca și orice om care mai vrea să cunoască și „ceva” istorie, să învețe, de acum înainte, că noi ne-am născut după anul 106, ca tânăr și nobil **popor** roman. Direct sau indirect, s-a micșorat, în preuniversitar, numărul de ore de predare pentru **istorie**, acordându-se în schimb, la gimnaziu, ore pentru cursuri opționale de **istorie**, la inspirația profesorului, ca la **Universitatea**.

S-au redus personalități și evenimente, în pagina de **manual**, la câteva rânduri „compensate”, cu 1-2 și chiar mai multe imagini. S-a menținut versiunea stalinistă asupra națiunii și asupra statului național și s-a alimentat în continuare blasfemia de acuzare a naționalismului”. Se pare că domnul **Iscru**, la o vârstă destul de înaintată când ar putea să își petreacă liniștit bătrânețea, se luptă cu morile de vânt pentru că la nenumăratele scrisori și întrebări oficiale, nimeni nu a fost amabil să-i dea un răspuns.

Politica guvernamentală prin Ministerul de resort, deja a mers prea departe, pur și simplu a tăiat rădăcinile **istoriei reale ale națiunii române**. Dacă în **manualele** din anul 2000, avem un capitol intitulat „Civilizația **geto-dacilor**” cu citate din izvoarele istoricilor antichității (Herodot, Strabon, Dio Cassius, Iordanes), în care aflăm lucruri elementare că **dacii** și **geții** sunt de același neam și vorbesc aceeași limbă, aflăm și despre cunoștințele lor fabuloase de astronomie, medicină, filozofie, logică.

Spre exemplu, despre Decebal, Dio Cassius scria că „era priceput la planurile de război și iscusit în înfăptuirea lor, știind să aleagă prilejul pentru a-l ataca pe dușman și a se retrage la timp, dibaci a întinde curse, viteaz în luptă, știind a se folosi cu dibăcie de o victorie și a scăpa cu bine dintr-o înfrângere”.

Iordanes în „Getica” precizează despre cunoștințele științifice la geto-daci: „[...] Deceneu i-a instruit în aproape toate ramurile filozofiei. El i-a învățat etica, dezvoltându-i de obiceiurile lor barbare, i-a instruit în științele fizicii, făcându-i să trăiască conform legilor naturii; [...] i-a învățat logica, făcându-i superiori celorlalte popoare în privința minții, dându-le un exemplu practic, i-a îndemnat să petreacă viața în fapte bune, demonstrându-le teoria celor douăsprezece semne ale zodiacului, le-a arătat mersul planetelor și toate secretele astronomice și cum crește și scade orbita lunii și cu cât globul de foc al soarelui întrece măsura globului pământesc și le-a expus sub ce nume și sub ce semne cele treisute și patruzeci și șase de stele trec în drumul lor cel repede de la Răsărit până la Apus spre a se apropia sau îndepărta de polul cerec. Vezi cu mare plăcere, că niște oameni prea viteji să se îndeletnicească cu doctrine filozofice, când mai aveau puțin timp liber după lupte”.

Ei bine aceste informații nu apar în **manualele** noastre școlare ca să stârneasce mândria identității naționale. În cele 4 **manuale** (cele 2 edituri Corint, Didactică și Pedagogică și Pedagogică, Corvin) nu aflăm absolut nimic despre cine a fost Traian, Decebal, Deceneu, zeul Zalmoxis, războaiele daco-romane din 101-102 și 105-106, care au fost cauzele războaielor, ce părți au ocupat și administrat Traian din Dacia, imensele bogății luate de **romani** din **Dacia** (165.000 kg. aur și 331.000 kg. argint) [în realitate după **Criton**, medicul lui Traian, 1.650 t. aur și 3.310 t. argint, n.n.], ce s-a întâmplat în intervalul 106-271 când a avut loc Retragerea Aureliană.

Despre toate aceste informații nu aflăm absolut nimic în manualele de istorie, decât în cele două manuale coordonate de Ioan Scurtu (editura Gimnasium și editura Economică și Preuniversitară) și în editura Niculescu, în care informațiile sunt destul de comprimate, dar elevul poate să-și facă o idee.

CUCUTENI, HAMANGIA, GUMELNIȚA, TURDAȘ-VINCA

Cât despre **culturile preistorice din neolitic și epoca bronzului care sunt unice în Europa** cu o ceramică și o vechime impresionantă (Cucuteni, Hamangia, Gumelnița, Turdaș-Vinca), acestea sunt practic inexistente în viziunea noilor generații de tineri.

The New York Times, cel mai prestigios ziar din Statele Unite ale Americii, a publicat la data de 30 noiembrie 2009 în secțiunea Science un articol despre expoziția găzduită de Institutul pentru Studiul Lumii Vechi (Institute for the Study of the Ancient World) de la **Universitatea** din New York. Expoziția a cuprins exponate de o valoare inestimabilă aparținând culturii Cucuteni. Americanii se mândresc că în Europa și în **România** exista o asemenea cultură.

Paradoxal, noi eliminăm din **manualele** școlare ca nu cumva **elevii** noștri să cunoască că pe acest teritoriu au fost culturi antice unice și o continuitate de locuire de mii de ani. „Este vorba de un **popor** care prin strămoșii săi își are rădăcinile de patru ori milenare, aceasta este mândria și aceasta este puterea noastră” – spunea Nicolae Iorga secolul trecut.

Putere și mândrie care acum în ignoranța **elevilor** și studenților noștri care află că sunt „**romani**”, urmași ai Romei, conform „etichetării” de către unii istorici și împărați bizantini pe parcursul secolelor din primul capitol intitulat „**Romanitatea românilor** în viziunea istoricilor”.

La Universitate se învață că Românii au venit la nord de Dunăre în VIII-XIII, gășind pe unguri în Transilvania!

Dacă despre antichitate nu aflăm aproape nimic, nici despre evenimentele majore ale secolelor trecute nu aflăm prea mult. Comprimatea excesivă a informației are consecințe care nu pot fi evitate de autori, oricât ar fi ei de meșteri de a scrie multe, în puține cuvinte. De ce a izbucnit primul război balcanic (1912)?

Manualele citate nu explică (Corint 1, p.121; Corint 2, p.97; Pedagogică, p.230). De ce a continuat armata română operațiile la răsărit de Nistru în 1941 și a mers până în stepa Calmucă și cotul Donului? Două **manuale** nu dau vreun răspuns (Corint 1, p.124; Corint 2, p.98; cel a editurii Pedagogice explică la p.250). Referitor la colectivizare nu se explică țelul ei real nici consecințele pe plan individual. Tema ocupă un paragraf în **manualul** Corint 1, pp.102-103, 6 rânduri în Corint 2, p.80.

Această conspirație împotriva **istoriei** nu se oprește aici, ea atinge și băncile facultăților de **istorie** din țară. De pildă, la primul curs de **Evul Mediu de la Facultatea de Istorie** din cadrul Universității București, aflăm de la domnul profesor (care nu este specializat pe etnogeneză) că poporul **român** s-a format pe ambele părți ale Dunării, în special la sud de Dunăre, asemănându-se cu **romanitatea** orientală, iar romanizarea Daciei nu avea cum să se concretizeze în doar 165 de ani, fiind mai mult o colonizare de seminții din toată lumea romană”.

De asemenea aflăm că, după Retragerea Aureliană, populația de la nord de Dunăre s-a mutat la sud de Dunăre de unde a revenit în secolele VIII-XIII, găsind pe unguri în Transilvania. Știm cu toții că domul profesor și-a susținut doctoratul în Ungaria și că aceste teorii respinse de istoriografia românească încă mai servesc istoriografiei maghiare, sperând ca într-un moment de răscruce (așa cum se întâmplă acum cu autonomia ungarilor în Transilvania), aceste pseudo-argumente să fie invocate din nou.

Contradicțiile nu se opresc aici. Aflăm că **românii** nu au câștigat bătăliile de la Rovine, Călugăreni, Târgoviște, iar conștiința de națiune și unitatea teritorială au existat doar la 1918 (evenimentele din 1600 și 1848 nu există în viziunea d-lui profesor), ceea ce **manualele de istorie** contrazic.

În final aflăm despre Mihai Viteazu că avea două „calități”: era viteaz și „îi plăcea băutura”, iar dacă aducem argumente în defavoarea ungarilor suntem acuzați că „suntem obsedați după discursul naționalist”.

Întrebarea firească ar fi următoarea: un **student** care termină **Facultatea de Istorie** și dorește să profeseze în învățământ, ce teorie va scrie în examenul pentru ocuparea unui post de cadru didactic? Teoria învățată în **liceu** (teoria oficială) sau teoria predată la cursul facultății unde profesorul ne spune răspicat că istoriografia românească este plină de minciuni și tributară discursului naționalist?

După 23 de ani de la revoluție, învățământul nu este cu adevărat modern. Mai de grabă, în acest interval de timp, el a devenit un domeniu subfinanțat și neglijat de către guvernanți. Prin elaborarea de noi programe și **manuale** școlare, eliminarea examenului de admitere, reducerea duratei învățământului universitar la 3 ani și salarii derizorii din învățământ, degradarea sistemului a devenit evidentă.

Istoria a devenit o disciplină ca oricare, tinerii nu se mai îndreaptă spre facultățile de **istorie**, deoarece pasiunea și rădăcinile de cunoaștere au fost tăiate încă din **liceu**”.

Nimeni nu putea simți mai bine frustrarea atât a elevilor cât și a studenților români de a cunoaște adevărul istoric, atât despre adevărata obârșie a poporului nostru cât și a activității și a înfăptuirilor lor, din îndepărtata antichitate până în vremurile noastre, decât un student la Facultatea de Istorie. **MIHAI FLOROIU**, studiind articole și cărți ale unor istorici patrioți din trecut și chiar actuali, și-a dat seama de deriva istoriografiei oficiale românească și a tras semnalul de alarmă prin articolul de mai sus.

Menționăm faptul că în anul 2012, s-a editat la Cluj cartea „**Adevărata obârșie a poporului român**”, editura Gedo-Cluj.

Autorul cărții, în baza documentelor și studiilor aprofundate asupra descoperirilor realizate de arheologi și oameni de știință străini și români, reușește să restabilească adevărul istoric al obârșiei poporului român cât și a limbii noastre multimilenare.

În cap. 2 – Scurtă istorie a Românilor de la începuturi până la abandonarea Daciei Romane – sunt expuse cronologic o mică parte din principalele descoperiri arheologice din țara noastră, iar în Cap. 3 sunt expuse Comentariile unor specialiști străini și români asupra civilizației strămoșilor poporului român.

Nu putem ramâne indiferenți față de politica dusă de Academia Română și Forul de Resort al Învățământului și Culturii din România care ignoră toate descoperirile, dar mai ales concluziile ce rezultă în urma acestor descoperiri făcute de mari cercetători, arheologi și oameni de știință români și din întreaga lume.

Vom reda în cele ce urmează, ceea ce istorici și savanți străini au scris despre trecutul glorios al strămoșilor noștri geto-daci.

Carlo TROIA (1784-1858), un mare istoric și om politic italian, în cartea *Fasti Getici o Gotici* scrie:

Anul 102 e.n. O așezare bine apărată se află în fața Sarmizegetusei. Aici erau păstrate steagurile capturate de la Cornelius Fuscus. Sora lui Decebal se închisese aici.

Acum se pot dovedi progresele realizate de geți în arhitectura militară și în arta construcțiilor, complet diferite de ale germanilor. (s.n.)

Și în continuare vă vom expune câteva mențiuni ale lui **Carlo Troia** din lucrarea sa *Della ARCHITECTURA GOTICA*, 1857:

Nici un popor din cele pe care grecii le numeau barbare nu are o istorie mai veche și mai certă ca a geților sau goților (p. 6, 8,1).

Și totuși geții sau goții necucerți de Traian, adică dacii liberi, nu întrerup nicicând practica Arhitecturii lor naționale, de orice tip ar fi fost aceasta; nu puteau s-o întrerupă, pentru că erau obligați mereu de cultul lor să înalțe temple și capele în onoarea fie a lui Zamolxe, fie a zeilor minori și a eroilor.

Această precizare făcută în secolul al XIX-lea de către istoricul italian a fost confirmată în urma unui studiu riguros de către cercetările întreprinse de Universitatea Californiei din Los Angeles (UCLA), la inițiativa cancelarului acestei universități, **Franklin Murphy**.

Cercetarea de teren a fost făcută de **Marija Gimbutas** (v. *Civilizație și cultură*, Ed. Meridiane, 1989).

Fără să știe de **C. Troia** și de studiile sale, după peste 100 de ani, cu tehnologii moderne și datări cu radio-carbon, **Marija Gimbutas**, în lucrarea citată, îl confirmă în totul, (v. și **Carlo Troia** *Fasti Getici o Gotici – Istorie getică sau gotică*, Fundația GÂNDIREA București, 2013, p.7-11).

Redăm câteva concluzii la care a ajuns savanta **M. Gimbutas** în urma cercetărilor făcute, consemnate în cartea *Civilizație și cultură*:

„Trebuie ca de acum încolo să recunoaștem realitățile și modul de viață al epocilor neolitică (6500-3500 î.e.n.) și a cuprului, care însemnau mai mult decât semănatul, culesul, măcinatul și coacerea pâinii și **ridicarea caselor**.(p. 49-50)

Trebuie să recunoaștem realitățile strămoșilor noștri «vechi europeni» așa cum au fost: **constructori de temple**, producători de **sculpturi** și de **figurine** reprezentând divinități într-o mare varietate de tipuri...

Acești oameni au folosit o **scriere sacră** începând cu cel puțin sfârșitul mileniului al VI-lea î. e.n. (p. 50).

Vechea Civilizație Europeană, care a cunoscut **așezări urbane**, un sistem de **scriere** și **temple complicat ornamentate**, a înflorit în sud-estul Europei ... de-a lungul celui de al IV-lea și al III-lea mileniu î.e.n. (p.51).

Descoperiri recente și remarcabile reclamă o reevaluare a concepțiilor noastre privind sud-estul Europei. Existența **așezărilor urbane**, a unei **scrieri**, a **templilor** și a mormintelor dotate cu obiecte de cult și figurine, atingând un număr de aproape **treizeci de mii de exemplare**, sunt dovada existenței unei vieți religioase organizate și o structură foarte dezvoltată a ceremonialului (p.52).

Folosirea datărilor cu radio-carbon și transformarea lor în date reale pe baza calibrării la cronologia inelelor copacilor a cauzat o revoluție în concepția noastră despre nașterea și declinul celei mai timpurii civilizații a Europei. Pentru neoliticul și calcoliticul acestei zone avem peste trei sute de datări cu radio-carbon (p.53).

La Căscioarele, o așezare insulară pe un lac din apropierea Dunării, la sud-est de București, arheologii români au adus la lumină un **templu datat la cca 5000 î.e.n.** [sec.49-45, 46-45](datate cu radio-carbon calibrată la date reale), caracteristic pentru ceramica fazei târzii a culturii Boian...

Pereții templului erau frumos pictați cu desene spirale în roșu și verde pe un fond crem. Doi stâlpi elegant pictați cu desene complicate, se aflau în locașul sacru. (Prima comunicare privind templul a fost publicată în „Dacia” XIV, 1970, de către **Valentin Dumitrescu**). **Deasupra acestui templu se află un altul de o vârstă puțin ulterioară [3670±120 î.e.n. sec. 46-40 î.e.n.](Complexul Gumelnița), în care s-a descoperit un model în lut al unui templu...Modelul reprezintă un complex într-adevăr **monumental de patru temple** așezate pe un stereobat înalt.**

Multe alte modele de temple au fost dezgropate în Peninsula Balcanică. Câteva, aparținând civilizațiilor est-balcanică și Cucuteni, **sunt cu două niveluri**, având capete sculptate sau măști de zeități ori animale modelate pe frontoane și par a reprezenta **temple** dedicate anumitor zei și zeități (p.62-65).

Practicile și credințele „vechi europene” au fost reconstituite în primul rând prin analiza mărturiilor arheologice. Acestea cuprind **temple, modele de temple, peșteri și morminte, figurine, măști, vase de cult, precum și simboluri ori semne gravate sau pictate pe toate aceste obiecte.**

Ceramica decorată care a început să fie produsă în mileniul al VII-lea î.e.n., atingând culmea rafinamentului în cel de al V-lea mileniu, este o sursă de prim ordin pentru interpretarea simbolismului respectiv. Picturile cu reprezentări de scene simbolice s-au dezvoltat în cadrul culturii Cucuteni din Moldova și vestul Ucrainei în intervalul 4500-3500 î.e.n.

Cele mai bogate descoperiri au fost făcute în Europa sud-estică și dunăreană până dincolo de Carpați spre nord. (p. 77).

Vechiul centru european carpato-danubian al metalurgiei cuprului și aurului, cca. 5500-3500 î.e.n. (p. 143)

În Europa, primele tehnologii de prelucrare a metalelor apar în mileniul al VI-lea, fiind datorate unei populații ce trăia în zona Carpaților, mai exact în regiunea delimitată de Carpații românești și Munții Dinarici. Acest areal este denumit «centrul carpato-danubian» (p. 143).”

O altă dovadă că strămoșii noștri au fost primii înfăptuitori ai civilizației și culturii europene, este rezultatul cercetărilor Universității din Cambridge (Marea Britanie) care conchid că Spațiul Carpatic este locul de unde au plecat arienii indieni, persanii, grecii antici, latinii, celții, germanii și slavii (v. *The Cambridge history of India*, vol. I, 1922, p. 68-71).

Înainte de publicarea studiului Universității din Cambridge mai mulți savanți, printre care **Benfey, Clemence Rayer, Thomaschek, Fr. Müller, Virchow** (ap. **Salomon Rainach**, *L'origine des Aryens*, Paris, 1892), **Paul MacKendrick**, dar și numeroși alții au ajuns, fiecare separat, la concluzia că: **începuturile civilizației și culturii europene s-au născut în Carpați, în Centrul Europei.**

Nu am citat și mărturiile scriitorilor români, oameni de o deosebită cultură, specializați în istorie, arheologie și arta antică, pentru a nu fi apreciate ca șovine.

Față de atâtea descoperiri științifice în domeniul arheologiei și preistoriei europene, ne punem întrebarea firească, cum de istoricii și academicienii români pot face abstracție de toate studiile și concluziile științifice ale unor specialiști și ale unor universități de prestigiu din Europa și America, cu privire la civilizația strămoșilor noștri.

A NU PUBLICA, ÎN MANUALELE DE ISTORIE DIN LICEE ȘI DIN FACULTĂȚI, CEEA CE ACEȘTI SAVANȚI AU DESCOPERIT ȘI AU SCRIS DESPRE CIVILIZAȚIA STRĂMOȘILOR NOȘTRI ÎNDEPĂRTAȚI, ESTE O TOTALĂ LIPSĂ DE CONSIDERAȚIE FAȚĂ DE STRĂDANIA ACESTOR SAVANȚI; AM SPUNE CHIAR UN SACRILEGIU.

Paris, 29 brumărel 7.521 (octombrie 2013)

Valeriu D. POPOVICI-URSU, Paris/FRANȚA - și
Mihai FLOROIU, București/ROMÂNIA

HADRIANUS

DIOCLETIAN

GALERIUS

CONSTANTIN CEL MARE

1700 DE ANI DE LA PROMULGAREA EDICTULUI DE TOLERANȚĂ RELIGIOASĂ DE LA MEDIOLANUM FEBRUARIE 313 E.N. (I)

Într-un quasi-anonimat nefiresc și neinteligibil, Creștinătatea a celebrat la începutul acestui an 1700 de ani de la promulgarea Edictului de toleranță religioasă de la Mediolanum (azi, Milano), din anul 313. Revista „Contraatac” prezintă cititorilor săi o succintă analiză a personalităților istorice și a evenimentelor care au generat și influențat acest eveniment major din Istoria Creștinismului.

Abordarea acestui eveniment implică analiza obligatorie a două contexte fundamentale și într-o oarecare măsură complementare:

1. Politica religioasă a împăraților romani și raportarea lor la creștinism în sec. al III-lea și la începutul sec. al IV-lea;
2. Politica religioasă a împăratului Constantin I cel Mare (306–337).

Eșecul neoplatonismului care vehicula o sumă de adevăruri incerte (îndeosebi problema Răului, pe care alte școli filosofice au evitat-o), a evidențiat faptul că lumea romană târzie nu-și mai putea găsi sprijinul în filosofie sau doar în filosofie, speculațiile filosofice răspunzând doar în parte interogațiilor esențiale ale unei lumi aflate în plin proces de dezagregare spirituală. Instituția cultului împăratului a fost afectată într-o oarecare măsură de succesiunea unor imperatori efemeri în sec. al III-lea, niciunul dintre aceștia deificat după moarte. Se puna tot mai puțin accentul pe caracterul divin al persoanei împăratului și tot mai mult pe protecția divină de care acesta beneficia și prin care statul își putea asigura bunăvoința zeilor. Împăratul Decius (249–251) a impus aducerea de sacrificii zeilor și daruri în onoarea lui și un jurământ de credință închinat spiritului său divin (*genius*), ca dovadă de loialitate. Diocletianus (284–305), asumându-și numele de *Iovius*, a pretins că are o relație specială cu Iupiter, identificându-și *genius* cu cel al zeului suprem. Astfel, Iupiter, dar și Hercules, prin Maximianus Herculius (286–305), își făceau simțită prezența în lume prin spiritele reprezentanților lor pământenii. Dar în timp ce Aurelianus (270–275), prin recunoașterea oficială a cultului Soarelui (*Sol Invictus*) s-a orientat spre monoteism și sincretism ca modalități de a asigura unitatea Imperiului, atitudinea lui Diocletianus era mai tradiționalistă, punând accentul pe cultul lui Iupiter și politeism. Acest conservatorism, motivat politic, l-a determinat să încerce să controleze pătrunderea influențelor persane în Imperiul Roman: din anul 242, **maniheismul**, o formă de gnosticism predicată de **Mani** (gr. Manichaios) (c. 216–c. 276), care i-a câștigat încrederea suveranului sasanid Shapur I (241–272). În 297 (sau poate în 302), Diocletianus promulgă un edict prin care interzice maniheismul în Imperiu⁷. La scurtă vreme, a renunțat la politica de toleranță față de creștini și a recurs la persecuții.

Dintre religiile orientale, s-a păstrat cultul iudaic, dar acesta a încetat să facă prozeliți. În timpul lui Antoninus Pius (138–161) a încetat atacul inițiat de Hadrianus (117–138) împotriva evreilor. Deși nu s-a ridicat interdicția prozelitismului, cei născuți în credința iudaică erau liberi să-și practice riturile, în timp ce sinagogilor și școlilor li s-a permis să încurajeze păstrarea tradițiilor etnice și spirituale. S-a ajuns în final la un *modus vivendi* între evrei și romani, evreii, deși nu aveau un stat și o patrie, nu au fost împiedicați să-și practice religia, concesie care le-a permis să-și mențină ființa etnică.

Cultul zeiței Isis s-a păstrat și el după perioada Severilor. Încercarea lui Heliogabalus (218–222) de a contopi toate religiile în cultul Zeului-Soare (Elah-Gabal) de la Emesa a fost ridicolă; Sol Invictus babilonian, pe care Aurelianus l-a adăugat Panteonului, nu a fost pe placul poporului. Pe de altă parte, cultul spiritualizat al zeului Mithras s-a extins în lumea romană, până când a devenit principalul rival al creștinismului – cel puțin în anumite zone și în cazul unor pături sociale.

Așa cum corect se afirmă într-o lucrare generală de referință, „în confruntarea dintre religiile din Imperiul Roman apărarea era în general mai puternică decât atacul. Chiar și cultele care făcuseră atâția prozeliți, precum cel al lui Isis și Mithras, își datorau în mare măsură extinderea migrării adepților lor răsăriteni în întregul Imperiu Roman, iar convertirea la aceste culte nu presupunea în mod obligatoriu renunțarea la alte culte; odată cu declinul comerțului și călătoriilor în sec. III și IV, procesul de propagare a fost în mod inevitabil întârziat. Singura religie care a câștigat teren permanent în această perioadă, în defavoarea celorlalte culte, a fost creștinismul”⁸.

După persecuțiile sporadice îndreptate împotriva lor de către împăratul Marcus Aurelius (161–180), creștinii, a căror credință începuse să-și facă loc printre religiile lumii greco-romane, nu au avut prea mult de suferit în timpul lui Commodus (180–192) și în cea mai mare parte din epoca Severilor. Această stare de calm a fost temporar întreruptă atunci când Septimius Severus (193–211) a interzis brusc, în 202, convertirea la creștinism (și iudaism). Acest fapt a avut drept rezultat martirizarea unor creștini

la Carthagina și desființarea școlii de catehism a lui Origenes din Alexandria. În timpul lui Severus Alexander (222-235), care îi inclusese pe Abraham și Christos printre divinitățile prezente pe altarul din reședința sa, creștinismul s-a bucurat de mai multă libertate, întreruptă temporar atunci când Maximinus Thrax (235-238), din ură față de Alexander, a luat măsuri împotriva unora dintre conducătorii Bisericii, inclusiv a episcopului Romei și a rivalului său, Hippolytus.

În anul 250, împăratul Decius (249-251) a reînceput persecuțiile. În încercarea de a pune capăt anarhiei din imperiu, Decius le-a impus creștinilor să renunțe la credința lor și să adopte valorile cultelor păgâne. Persecuțiile au încetat după moartea lui Decius (vara anului 251), dar au fost reluate în 257 de împăratul Valerianus (253-259), care a încercat să interzică slujbele bisericesti și să silească clerul să aducă sacrificii zeilor. În 258 a urmat un edict mult mai dur, care a determinat numeroase execuții, cărora le-a căzut victimă și Ciprian, episcopul Carthaginei.

În perioada 303-311, creștinii au făcut obiectul celor mai necruțătoare persecuții de până atunci. Numărul victimelor persecuțiilor din timpul împăraților Diocletianus (284-305) și Galerius (305-311) l-a depășit pe cel înregistrat până atunci. Împăratul Maximinus Daia (309-313) a promulgat edictele din 306 și 309, urmate de represii sângeroase, însă în provinciile răsăritene unii guvernatori nu le-au aplicat. În 311, pe patul de moarte, Galerius pune capăt persecuțiilor și conferă legalitate creștinilor.

În Apus, persecuțiile nu au fost la fel de sângeroase. Împăratul Constantius Chlorus (305-306) s-a limitat la a distruge câteva biserici, iar după abdicarea lui Diocletianus persecuțiile din Apus au încetat.

NOTE BIBLIOGRAFICE

1. Doctrina maniheistă, etapa finală a gnosticismului, a realizat un sincretism al gândirii religioase persană, babiloniană, creștină, iudaică și indiană. Preocupat de originea lumii, a sufletului și trupului, a binelui și răului, maniheismul s-a concentrat asupra soteriologiei. Religie a ispășirii și răscumpărării, în care dualismul bine – rău furniza rațiunea fundamentală pentru o etică ascetică, maniheismul căuta un răspuns profundelor frământări ale epocii (a se vedea, în acest sens, A. BAUSANI, *Persia religiosa*, Milano, 1959; U. BIANCHI, M. J. VERMASEREN, *La soteriologia dei culti orientali nell'impero romano*, Leiden, 1982; G. WIDENGREN, *Die Religionen Irans*, Stuttgart, 1965; idem, *Der Manichäismus*, Darmstadt, 1974).

2. M. CARY, H. H. SCULLARD, *Istoria Romei*, ed. a III-a, București, 2008, p. 621.

-va urma-

prof. Cătălin MOCANU, Colegiul Tehnic "Gh. Balș" – Adjud/ROMÂNIA

***

A FOST CUZA MASON?

Alexandru Ioan Cuza, domnitorul Principatelor Române

E o întrebare care a apărut după 1989, în contextul „reevaluării” tuturor personalităților istorice, și a contextelor istorice în care au evoluat. Cuza a devenit o personalitate controversată, cam toate sunt, iar rolul lui de modernizator este pus sub semnul întrebării. Legăturile oamenilor politici cu masoneria, subiect interzis până în 1989, au fost în primul planul istoriografiei și a mass media, în prelungirea ideii de secret, de societăți secrete, de conspirații universale etc.

Începuturile masoneriei în România sunt situate în sec. al XVIII -lea, în timpul lui Nicolae Mavrocordat, dar nu pe la 1734 – 1735⁹, ci puțin mai târziu, pe la 1748.¹⁰ Primele informații certe apar pe la 1820, când tinerii boieri plecați la studii iau contact cu masoneria franceză și intră în *Athenee des Etrangers*. Numele lor: I. Heliade-Radulescu, Vasile Alecsandri, Mihail Kogalniceanu, Costache Negri, Ion Ghica, frații Golești, frații Bratianu, Nicolae Balcescu, nume care alături de altele vor pregăti revoluția de la 1848.¹¹ După Congresul de la Paris, activitatea masonică se întindește: se pare că a existat o lojă „Steaua Dunării” cu 3 locații (Galați, Iași, București), cea de la Galați avându-l ca venerabil pe Al. I. Cuza, dar nu există nicio dovadă în acest sens. În schimb, se înființează la București, în 1856, o lojă străină „Steaua dunăreană”, iar în 1859 apare la București Marea Lojă „Steaua Dunării”, cu mulți români în componență.

Alegerile din 1858-1859 au fost desfășurate și ele sub semnul masoneriei. Masoneria rusă¹² dorea să determine alegerea ca domn al Moldovei pe Grigore Sturdza, fiul fostului domnitor Mihail Sturdza, ceea ce va declanșa un conflict cu masoneria română, care ținea de cea franceză. Cuza este ales de masoni¹³ pe un program în esență masonic¹⁴: secularizarea averilor mănăstirești, vot cenșitar, reforma agrară, program pe care și-l îndeplinește cu tot dezacordul partidei conservatoare. Faptul că masoneria română nu era unitară se vede și din faptul că doi membri importanți ai camarilei, Cezar Bolliac și Christian Tell, erau iluștri francmasoni.¹⁵ Dorința lui Cuza de a governa singur, legătura cu Maria Obrenovici Catargi, socotită de mulți agent rus, camarila în creștere de putere și influență, duc la un conflict între Cuza și francmasoneria națională. Cuza va pune în adormire marea lojă națională, dar fruntașii ei vor întemeia o altă lojă, „Înțelepții din Heliopolis”, curând atacată

⁹ A. M. Stoenescu, *Istoria loviturilor de stat*, I, București, 2002, p.406

¹⁰ D. Berindei, *Românii și francmasoneria*, București, 2009, passim

¹¹ D. Berindei, în „Ziua”, 10 nov.2008; R. Atanasiu, *Istoria francmasoneriei române*, București, 1936, p.25, N. Djuvara, *Între Orient și Occident. Țările Române la începutul epocii moderne (1800-1848)*, București, 2007, p.347

¹² O lojă sub autoritatea ei se înființează la Iași în 1772, V. Georgescu, *The Romanians: A History*, Ohio State University Press, 1991, p.98

¹³ V. Georgescu, *The Romanians: A History*, p.149

¹⁴ I. Bulei, *O istorie a românilor*, București, 2007, p.102

¹⁵ Se pare că sunt implicați și în asasinarea lui Barbu Catargiu din 1862

și aceea de poliție, se pare din ordinul lui Cuza (incendiul din 1864).¹⁶ „Monstruoasa coalție” este creată sub auspiciu masonic, toți șefii fiind masoni, inclusiv trei din ofițerii care-l vor aresta pe Cuza în noaptea de 11 februarie.¹⁷ Concluzionând, nu știm dacă a fost mason sau nu,¹⁸ prietenii lui au fost, a fost ales cu ajutorul masoneriei, dar a avut și diferende cu facțiuni ale ei.

prof. dr. **SORIN LANGU** – Galați/ROMÂNIA

***

PRESIUNI DEMOGRAFICE LA GRANIȚA RUSO-CHINEZĂ

Cu un teritoriu de peste 17 milioane km² și o populație de 140 milioane de locuitori, Federația Rusă se confruntă cu o gravă problemă, care decurge din însăși „măreția” sa, respectiv, problema demografică. Dincolo de o densitate scăzută a populației la nivel național, despre mari suprafețe din teritoriul Federației se poate spune că sunt aproape nepopulate. Avem în vedere Siberia, ținut care a stârnit interesul populațiilor de la granița sudică și sud-estică a Rusiei: populațiile statelor Asiei Centrale, mongolilor, chinezilor.

Ne vom referi doar la situația de la granița ruso-chineză, și, pentru a înțelege potențialul demografic ale celor două părți oponente și „raportul de forțe”, vom preciza că, Siberia, care reprezintă aproape 75% din teritoriul Rusiei, este locuită de doar 25% din populația Federației Ruse, având o densitate de aprox. 2 locuitori pe km² (la nivel național puțin peste 8 locuitori pe km²), în timp ce provincia Heilongjiang, aflată la granița cu Rusia are o densitate de 80 locuitori pe km² (la nivel național aprox. 140 locuitori pe km²).

Situația este sugestiv conturată de prof. Paul Dobrescu, care consideră că, pe fluviul Amur, stau față în față două „armate demografice”. Una de aproximativ 7 milioane (rusă) și alta de 148 milioane (chineză), reprezentată de populația din provinciile Heilongjiang și Jilin.(1) Referindu-se la același aspect, Parag Khanna, expert în relații internaționale, afirmă că : „Nicăieri în lume nu se învecinează mai provocator un stat depopulat cu unul suprapopulat ca la granița dintre Rusia și China.”(2)

Pe de o parte, Rusia trece printr-o gravă criză demografică, pe care John Litwak, economist al Băncii Mondiale, o vede ca avându-și originile în destrămarea Uniunii Sovietice. Cu o înjumătățire a ratei natalității, determinată de condițiile economice incerte, și cu cea mai scăzută speranță de viață din Europa, Rusia înregistrează, anual, cu 700 000 mai multe decese decât nașteri. La un nivel atât de crescut al mortalității contribuie abuzul de alcool, cea mai mare rată a fumatului din lume și numărul ridicat al accidentelor rutiere, soldate cu zeci de mii de victime în fiecare an.(3)

În ciuda măsurilor de stimulare a natalității, respectiv acordarea unui stimulent material de 9000 de dolari pentru mamele care dau naștere celui de-al doilea copil, nu s-a înregistrat efectul așteptat. Rusia continuă să ocupe primul loc în lume în ceea ce privește rata avorturilor(4) și, mai mult, un procent ridicat al nou-născuților suferă de diverse probleme de sănătate. Consecințele sunt vizibile în numărul mare de școli închise, aprox. 20 000 în ultimii 15 ani.

Toate aceste cifre îi determină pe specialiști să estimeze că, în condițiile actuale, până în anul 2050, populația Rusiei va scădea cu 24 milioane de oameni, urmând să ajungă la 116 milioane de locuitori.(5)

Pe de altă parte, China înregistrează o îmbătrânire accentuată a populației, de natură să pericliteze, în perspectivă, strategiile de dezvoltare economică ale acestei țări. Efectul este dat de politicile privind controlul populației și limitarea numărului nașterilor la un singur copil per familie, politică care doar în decurs de un an, în 2011-2012, a dus la scăderea cu 55 de milioane a populației școlare și la închiderea, în 2012, a 13 600 de școli.(6) Intruziunea statului în viața de familie a cetățenilor chinezi, a determinat o migrare a populației chineze spre nord, emigrarea tinerelor familii chineze sau a cetățenilor liberi, care s-au stabilit în Siberia și și-au întemeiat familii, fiind o consecință firească.

Însă rata diferită a fertilității nu a fost singura cauză a acestei migrații. Mișcarea de populație a fost facilitată și de motive de ordin geoclimatic, economic și politic.

¹⁶ **D. Berindei**, *Epoca Unirii*, București, 2000, p.120-121, **R. Theodorescu**, *Cultură și civilizație europeană*, București, 2003, p.102

¹⁷ **D. Berindei**, *Epoca Unirii*, p.120-121, **N. Djuvara**, *O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri*, București, 2002, p.180

¹⁸ **M. Cojocariu**, *„Ipoteza masonică” cu privire la alegerea lui Al.I.Cuza ca domn al Principatelor*, în vol. *Posteritatea lui Al. I. Cuza*, coord. Oltea Rășcanu-Gramaticu, Bârlad, 2008, p.56-66, respinge inițial orice încercare de a-l „masoniza” pe Cuza pentru ca apoi, p.67-68, să recunoască că există posibilitatea apartenenței lui Cuza la masonerie.

În primul rând, după destrămarea Uniunii Sovietice, politica Moscovei față de populațiile din regiunile defavorizate s-a schimbat. Avantajele materiale de care beneficiau locuitorii Siberiei sau cei care se stabileau în zonele cu condiții climatice severe, au fost înlăturate. Acest lucru, la care se adaugă și viața foarte scumpă din această regiune, datorată costurilor ridicate de aprovizionare cu mărfuri, au determinat o deplasare a populației ruse spre zone mai prietenoase din centrul Federației sau retragerea populației tinere dinspre așezările mici spre cele două mari orașe, Habarovsk și Vladivostok, unde condițiile de trai sunt ceva mai bune. Acest fapt întărește tendința actuală, manifestată la nivelul întregii Federații Ruse, de concentrare a unui număr tot mai mare de locuitori în zone cu densitate ridicată a populației.

În al doilea rând, aceste dificultăți de aprovizionare cu mărfuri și faptul că economia rusă se află într-un moment de stagnare și chiar regres, în timp ce vecinul chinez este în plină expansiune economică, i-a încurajat pe întreprinzătorii chinezi să dezvolte relații comerciale în Siberia și Extremul Orient. Astfel, ei au ajuns să fie principalii furnizori de produse către această populație, care pare că este abandonată sau uitată de politicile Moscovei.

În al treilea rând, sunt cunoscute încurajările expansioniste ale Beijingului în relația cu Rusia: „Voi aveți teritoriul, noi avem populație.”(7) Autoritățile chineze au o evidență clară a cetățenilor chinezi din afara țării, cărora li se fac recomandări concrete, li se explică obiectivele strategice, sunt încurajați să „creeze grupuri compacte și să se dezvolte în direcția formării zonelor autonome pe tot întinsul Extremului Orient și al Siberiei, pentru ca într-o perspectivă îndepărtată să pretindă unificarea acestor autonomii cu patria-mamă.”(8)

Mai mult, în anul 2011, chinezii au obținut dreptul de a defrișa aproape 1 milion de hectare de păduri ce aparțin Rusiei, iar în 2012 au luat în arendă peste 600 000 de hectare de teren în Extremul Orient.(9)

În ciuda legăturilor diplomatice și economice, a acordurilor militare dintre cele două țări, Rusia nu se simte confortabil în prezența Chinei, relația fiind mai mult una de „acceptare”. În ton cu politica Beijingului, putem spune că, deocamdată, abordarea oficialilor ruși este „Voi aveți bani, noi avem resurse.” În plus, Rusia este nevoită să accepte această situație, pentru un relativ echilibru demografic care să-i asigure forța de muncă necesară pe termen mediu și lung. Pentru moment, imigrația este singura soluție la îndemână.

Pentru China situația este una convenabilă, fiind ajutată în această „dispută” și de puterea sa economică.

Care pot fi consecințele?

Demografia estimează că în anul 2000, în Rusia trăiau 400 000 de chinezi, pentru ca în 2008 numărul acestora să ajungă deja la un milion. Există voci care spun că ar fi vorba de mai multe milioane, întrucât „există comunități mari ale acestora nesupuse evaluărilor statistice.”(10) Se apreciază că, în prezent, anual, 500 000 de chinezi se stabilesc în Siberia și Extremul Orient.(11)

Pentru început, vom asista - ca de altfel pe întreg teritoriul Rusiei - la o schimbare a structurii etnice a regiunilor situate în imediata vecinătate a graniței cu China. În condițiile actuale, se estimează ca „în anul 2080, până la 70% din populația totală a Federației Ruse să fie reprezentată de imigranți sau copiii acestora.”(12)

Apoi, din cauza întemeierii de mici comunități de către populația chineză, am putea vorbi de o împărțire a populației pe criterii etnice și profesionale, care să ducă la o intensificare a curentelor separatiste. Deja, periodic, se înregistrează confruntări între etnicii chinezi și ruși, confruntări care au tendința să devină tot mai serioase.

Faptul că aceste zone vor ajunge să fie populate preponderent de populație de origine chineză, iar copiii născuți din căsătorii mixte prezintă fenotipul chinez, vor face ca solicitările de separare a regiunilor de Federația Rusă să fie justificate etnic.(13)

Toate acestea, în condițiile în care studiile sociologice arată că 47% dintre cetățenii ruși nu sunt de acord cu muncitorii imigranți, considerând că autoritățile ar trebui să-i repatrieze în țările de origine sau să îi concentreze în cartiere speciale, să nu le ofere viză de reședință în Rusia. Rușii privesc imigrația ca o amenințare la integritatea statului, întrucât imigranții nu sunt asimilați și își creează enclave etnice cu tendințe secesioniste.(14)

Reacția populației este întărită de oficiali ruși în probleme de migrație și demografie, care consideră că imigranții cu altă confesiune și tradiție culturală, au tendința de a trăi în comunități compacte care nu pot fi asimilate, și în care funcționează după propriile legi nescrise. În consecință, ei vorbesc de o pondere a imigranților care nu trebuie să depășească 10-20% din totalul populației unei regiuni, întrucât aceasta se consideră a fi limita până la care populația băștinașă nu se confruntă cu un disconfort psihologic, până la care stabilitatea socială nu este amenințată, însă, limită până la care tensiunile interetnice sunt posibile.(15)

Aleksandr Dughin consideră China periculoasă pentru Rusia din două motive: ca bază geopolitică a atlantismului și ca țară cu o densitate demografică ridicată, aflată în căutarea „spațiilor nimănui”.(16)

În perspectivă, relațiile dintre Rusia și China pe prefigurează a fi tensionate. La nemulțumirile legate de presiunea demografică, - în fața căreia Rusia asistă neputincioasă -, se adaugă interesul comun pentru statele Asiei Centrale, copierea tehnologiei militare și a avioanelor de luptă rusești de către China, neînțelegerile legate de prețul gazelor s.a.

Cert este faptul că Rusia nu are decât trei opțiuni: să se (re)organizeze administrativ-teritorial și să reziste sub aspectul integrității, să își mențină integritatea prin oferirea unor compensații economice și de altă natură (fără a avea garanția reușitei), să asiste la propria disoluție. Viitorul va arăta care va fi soluția îmbrățișată de Moscova, drumul pe care aceasta va alege să meargă.

Note:

- (1) Paul Dobrescu, *Viclenia globalizării. Asaltul asupra puterii americane*, Institutul European, Iași, 2010.
- (2) Apud Paul Dobrescu, *op. cit.*
- (3) www.realitatea.net/criza-demografică-în-rusia_43357.html#xzz2fulgLT4
- (4) Dorian Furtună, *Imigranții – o salvare sau o problemă pentru Rusia?* pe www.vox.publika.md/politica/imigranții-o-salvare-sau-o-problema-pentru-rusia-505665.html#sthash.YchWoj1c.dpuf
- (5) Raport al companiei americane de rating Standard & Poor's apud *Ibidem*.
- (6) Analiză Statford, apud Dan Tomozei, *China – o problemă demografică fără precedent prinde contur*
- (7) Apud Dorian Furtună, *Rusia fără Siberia?*, pe www.vox.publika.md/politica/rusia-fara-siberia-504848.html
- (8) *Ibidem*.
- (9) *Ibidem*.
- (10) *Ibidem*.
- (11) Paul Dobrescu, *op. cit.*
- (12) Dorian Furtună, *Imigranții – o salvare sau o problemă pentru Rusia?*
- (13) Dorian Furtună, *Rusia fără Siberia?*
- (14) Dorian Furtună, *Rusia și migrantofobia*, pe www.vox.publika.md/politica/rusia-si-migrantofobia-506005.html#sthash.C8baTBA6.dpuf
- (15) Dorian Furtună, *Imigranții – o salvare sau o problemă pentru Rusia?*
- (16) Aleksandr Dughin, *Bazele geopoliticii și viitorul geopolitic al Rusiei*, Ed. Eurasiatica, București, 2011, p. 239.

Dr. Mihaela ANIȚĂ – București/ROMÂNIA

***

niște români - ca pionieri mondiali geniali!

ASTĂZI:

ANA ASLAN/"Leoaica" (1897-1988) – cea care s-a străduit

(mai mult ca oricine!) și a fost mai aproape (decât oricare din lumea asta!), să împlinească visul cel mai aprins, dintotdeauna, al umanității ii: "TINEREȚE FĂRĂ BĂTRÂNEȚE ȘI VIAȚĂ FĂRĂ DE

MOARTE"!

ANA ASLAN (n. 1 ianuarie 1897, la Brăila - d. 20 mai 1988, la București) a fost medic român specialist în gerontologie, academician din 1974, director al Institutului Național de Geriatrie și Gerontologie (1958 - 1988).

A evidențiat importanța procainei în ameliorarea tulburărilor distrofice legate de vârstă, aplicând-o pe scară largă în clinica de geriatrie, sub numele de Gerovital. Numeroase personalități internaționale au urmat tratament cu Gerovital: Tito, Charles de Gaulle, Hrușciov, J.F. Kennedy, Indira Gandhi, Imelda Marcos, Marlene Dietrich, Konrad Adenauer, Charlie Chaplin, Kirk Douglas, Salvador Dali. **ANA ASLAN A INVENTAT (ÎN COLABORARE CU FARMACISTA ELENA POLOVRĂGEANU) PRODUSUL GERIATRIC ASLAVITAL, BREVETAT ȘI INTRODUS ÎN PRODUCȚIE INDUSTRIALĂ ÎN 1980.**

DATE BIOGRAFICE

Ana Aslan s-a născut la 1 ianuarie 1897, la Brăila, fiind cel mai mic dintre cei patru copii ai Sofiei și ai lui Mărgărit Aslan, o familie de intelectuali. Urmează cursurile colegiului Romașcanu din Brăila. La 13 ani își pierde tatăl. Familia Aslan părăsește orașul natal și se mută la București. În 1915, Ana absolvă Școala Centrală din București. La 16 ani, visează să ajungă pilot și chiar zboară cu un mic aparat, tip Bristol - Coandă. În cele din urmă, se decide să devină medic. Declară greva foamei, pentru a înfrânge împotrivirea mamei și se înscrie la Facultatea de Medicină.

În timpul Primului Război Mondial, îngrijește soldații în spitalele militare din spatele frontului de la Iași. După întoarcerea la București, în anul 1919, lucrează alături de marele neurolog Gheorghe Marinescu. Trei ani mai târziu, absolvă Facultatea de Medicină. Este numită preparator la clinica II din București, condusă de profesorul Daniel Danielopolu, care o îndrumă și în alcătuirea tezei de doctorat.

Urmează o activitate didactică și spitalicească la Filantropia, Institutul Clinico-Medical al Facultății de Medicină din București, Clinica Medicală din Timișoara, Spitalul CFR. Din 1949, devine șeful Secției de fiziologie a Institutului de Endocrinologie din București. Este punctul de plecare al carierei ei de gerontolog. Experimentează procaina în afecțiunile reumatice, în cazul unui student ținut la pat din cauza unei crize de artroză. Continuă cercetările într-un azil de bătrâni și evidențiază importanța procainei, în ameliorarea tulburărilor distrofice legate de vârstă. Obține rezultate remarcabile, care sunt comunicate Academiei Române.

În 1960, Prof. Ana Aslan începe experimentarea unui nou produs, care conține, pe lângă procaină, și un factor activator și antiaterogen - **ASLAVITAL**.

Începe o muncă asiduă, alături de farmacistă Elena Polovrăgeanu, ale cărei rezultate constau în apariția medicamentului **GEROVITAL H3**, medicament gerontologic prin intervenția sa în mecanismele de îmbătrânire la nivel molecular și geriatric, datorită intervenției sale în bolile cronice degenerative ale vârstei a treia. Un an mai târziu, în 1956, Gerovitalul este prezentat pentru prima dată lumii medicale internaționale, la **Congresul Therapiewoche de la Karlsruhe** și, apoi, la **Congresul European de Gerontologie de la Basel**. Din acest moment, **cercetările românești în domeniu se impun pe plan internațional și generează și o serie de cercetări de testare și comparație cu produse similare, din farmacopeea mondială.**

Peste 34 de ani, în 1985, Prof. Ana Aslan publică în *Romanian Journal of Gerontology and Geriatrics* lucrarea **Tehnica și acțiunea tratamentului cu GEROVITAL H3. Preciări după 34 ani de folosire**. Lucrarea efectuează o sinteză a cercetărilor efectuate în perioada efectuată de grupul condus de Prof. Ana Aslan și, în același timp, semnaleză și faptul că, în urma recunoașterii pe plan mondial a eficienței **GEROVITALULUI**, au fost inițiate studii care au confirmat rezultatele cercetărilor românești și, în același timp, **superioritatea produsului românesc, comparativ cu produse similare, din farmacopeea mondială.**

Aspectele clinice caracteristice tratamentului cu procaina, la pacienții de vârstă a treia, se referă la faptul că la aceștia se manifestă reducerea stărilor depresive și a anxietății, dorința de a trăi, creșterea capacităților fizice și intelectuale, mai ales îmbunătățirea memoriei, îmbunătățirea funcțională a analizorilor auditiv, optic și olfactiv, îmbunătățirea aspectului pielii și parului, scăderea intensității petelor senile și a keratozei, creșterea tonusului muscular și a mobilității articulare, creșterea și repigmentarea parului, normalizarea presiunii arteriale.

Toate aceste observații clinice au fost verificate experimental. S-a constatat, astfel, că **Gerovitalul H3 are acțiune stimulantă asupra proceselor de regenerare la nivelul tesutului hepatic, a mucoasei gastrice și a maduvei osoase**. De asemenea, sub acțiunea Gerovitalului H3 se produce și regenerarea fiziologică și morfologică a mușchiului striat și a nervilor periferici. Studiile asupra distrofiei nervoase au demonstrat eficiența superioară a tratamentului aplicat înaintea producerii distrofiei, fapt ce pledează pentru utilizarea profilactică a medicamentului.

Această utilizare în scopuri profilactice a tratamentului cu Gerovital H3 a stat la baza cercetărilor întreprinse sub conducerea prof. Ana Aslan în domeniul gerontologiei sociale. În cadrul Institutului de geriatrie a fost înființată o secție al cărui domeniu de activitate îl constituie procesul de îmbătrânire sub aspect medico-social, economic, psihologic, demografic, ecologic și cultural. Acțiunea de gerontoprofilaxie s-a desfășurat la nivel național și a permis dezvoltarea unor cercetări multidisciplinare (medicină, psihologie, sociologie, economie etc.). Studiul longevității umane, studiul intergenerațional referitor la imaginea socială a vârstnicilor, studiul îmbătrânirii demografice - sunt numai câteva aspecte care au arătat că cercetările fundamentale și aplicative ale gerontologiei sociale devin tot mai actuale și necesare. Pe baza acestora, în 1997 Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie a elaborat un Program Național pentru asistența medico-socială a populației vârstnice din România.

Rezultatele studiilor grupului de medici și cercetători condus de Prof. Ana Aslan au fost publicate în reviste de recunoaștere internațională (**Therapeutische Umschau, Revue Française de Gérontologie, Journal of Gerontology, Journal of Pharmacological Experimental Therapy**) sau au făcut obiectul unor comunicări prezentate în cadrul unor manifestări științifice internaționale (**Symposium on Theoretical Aspects of Aging, Miami, USA, 4-th International Symposium of Basic Research in Gerontology, Varnerg, Suedia, 10-th International Congress of Gerontology, Ierusalim, Israel, VI th International Congress of Gerontology, Copenhaga, Danemarca, XI th International Congress of Gerontology, Tokio, Japonia**). De asemenea, au apărut sub forma unor tratate publicate de edituri de prestigiu din străinătate (Columbia University Press - New York, Editorial NBP - Buenos Aires, Consultants Bureau Inc. - New York). Imensă muncă de medic și cercetător a Prof. Ana Aslan, ca și a întregului grup aflat sub competența sa conducere, a fost unanim apreciată pe plan internațional și recunoscută ca o prioritate românească incontestabilă. Organizația Mondială a Sănătății, Academia de Științe din New York, Academia Tiberina - Italia, Uniunea Mondială de Medicină Profilactică și Higiena Socială - Austria, Consiliul Mondial pentru problemele urgentei - Olanda, Societatea Americană de Gerontologie, Confederația Societăților de Gerontologie din țările alăturate - Spania, sunt numai câteva dintre organizațiile mondiale de prestigiu dintre membrii cărora a făcut parte și Prof. Ana Aslan.

Numeroase distincții internaționale - Meritto della republica Italiana, Cavaler al noii Europe - Italia, Cavaler al Ordinului de Malta - Franța, Comandor al Ordinului Orange Nassau - Olanda, dama di Collare del Santo Graal - Franța, Citizenship International Award - Filipine, premiul și Medalia Léon Bernard decernate de OMS pentru contribuții excepționale în domeniul medicinei sociale și geriatriei, premiul Fundației Franzheim Franzheim Buckminster Fuller Synergy Trust - distincție acordată pentru activitatea științifică în serviciul sănătății publice - sunt numai câteva dintre recunoașterile internaționale ale unei activități prodigioase puse în slujba sănătății.

ȘCOALA ROMÂNEASCĂ DE GERONTOLOGIE DEȚINE O SERIE DE PRIORITĂȚI PE PLAN MONDIAL:

- ÎNFIINȚAREA PRIMULUI INSTITUT DE GERIATRIE DIN LUME (22 IANUARIE 1952), AVÂND CA OBIECT DE ACTIVITATE CERCETĂRI DE GERONTOLOGIE CLINICĂ ȘI ASISTENȚĂ MEDICALĂ A VÂRSTEI A TREIA.
- ORIENTAREA TRIDIRECȚIONALĂ A CERCETĂRIILOR GERONTOLOGICE: CLINICĂ, EXPERIMENTALĂ ȘI SOCIALĂ; ACEASTĂ STRUCTURĂ ESTE ASTĂZI RECOMANDATĂ ȘI DE O.M.S. (KIEV, 1963), CA MODEL PENTRU INSTITUTE SIMILARE.
- ELABORAREA UNUI MEDICAMENT CU EFICIENȚĂ ÎN PROFILAXIA ÎMBĂTRÂNIRII ȘI ÎN TERAPIA STĂRILOR PATOLOGICE ALE VÂRSTEI A TREIA - GEROVITAL H3.
- O STRATEGIE TERAPEUTICĂ, ÎN PROFILAXIA ȘI TERAPIA BĂTRÂNETII.
- ORGANIZAREA UNEI REȚELE SANITARE NAȚIONALE DE PROFILAXIE A ÎMBĂTRÂNIRII.

INVENȚII

- 1952 - PREPARĂ VITAMINA H3 (GEROVITAL), PRODUS GERIATRIC BREVETAT ÎN PESTE 30 DE ȚĂRI
- 1980 - A INVENTAT, ÎMPREUNĂ CU FARMACISTA ELENA POLOVRĂGEANU, ASLAVITAL, PRODUS GERIATRIC

TITLURI

- Membră a Academiei de Științe, din New York
- Membră a Uniunii Mondiale de Medicină Profilactică și Igienă Socială
- Membră de Onoare al Centrului European de Cercetări Medicale Aplicative
- Membră în Consiliul de Conducere al Asociației Internaționale de Gerontologie
- Membră a Societății Naționale de Gerontologie din Chile
- Președintă a Societății Române de Gerontologie

PREMII ȘI DISTINCȚII

- 1952 - Premiul internațional și medalia "Leon Bernard", prestigioasă distincție acordată de Organizația Mondială a Sănătății, pentru contribuția adusă la dezvoltarea gerontologiei și geriatriei
- Meritul Științific Cl. I (1967)^[1]
- Merito della Republica, Italia
- Cavaler al Ordinului Palmes académiques, Franța
- Profesor Honoris Causa și Doctor emerit al Universității Bragança Paulista, din Brazilia (cf. www.ana-aslan.ro – precum și: **Pagina oficială a Institutului Național de Gerontologie și Geriatrie ANA ASLAN**).

***

gândurile lui ioan miclău ("gepianul") de australia

IOAN MICLĂU GEPIANUL: Prof. dr.CONSTANTIN MĂLIŢĂȘ ȘI ASOCIAȚIA ROMÂNĂ

PENTRU EX LIBRIS

(A.R.E.L)-ORADEA. (I)

EX LIBRIS ROMÂNESC – în imaginea alăturată, avem *"Buletinul semestrial de informații, analiză și bibliografie în "Ex Libris"*, editat la Oficiul "Mihai Eminescu" - Oradea, având ca Prim-redactor pe Profesorul Constantin Mălinaș. Publicație creată pentru a deservi activitățile A.R.E.L. Apare sub egida Inspectoratului pentru Cultură al Județului Bihor. Avem în față publicația lunii octombrie 1995, în acea vreme Consilier-șef: Viorel Horj. La pagina a 2-a, partea dreaptă, este publicat un tablou cu Membrii Fondatori al A.R.E.L., iar în prim plan: Membrii de Onoare, Consiliul de Conducere, și o alegere fericită - In Memoriam, notând personalități de seamă: Prof.dr.doc. Dan Simionescu, București; Corneliu Dima Drăgan, București; Dafinel Duinea, Vulcan; Pătru Crăciun, Caracal.

Tot la pagina a 2-a, partea stângă sus, se poate citi: *"La Oradea, în zilele de 8-9 martie 1995, a avut loc reuniunea Comitetului național de inițiativă, pentru formarea A.R.E.L., la care au luat parte majoritatea membrilor anunțați, prin lista publicată în primul număr al Buletinului "Ex libris românesc", din octombrie 1994(...) ș.a.m.d, semnează - Cronicar.*

Am ales Buletinul Ex-libris românesc, din ianuarie 1995, pentru a prezenta argumentarea de sub titlul

Bibliografie, argumentare care scoate la iveală erudiția elevată, informarea universal, pe care și-o acumulează

Prof.Constantin Mălinaș, în materie de Ex Libris, în general. Astăzi fiind plecat în lumea Dreptilor, se cuvine, din când în când, măcar, să ne amintim de oamenii de seamă ai românismului!

"In rândurile următoare vom începe menționarea tentativelor românești

de a organiza o societate, sau o

Fundație, precum și de a întemeia o publicație periodică de bibliofilie și Ex libris, care conturează tradiția în continuarea căreia încercăm să ne situăm, însă cu un plus de specializare și orientare a preocupărilor înspre Ex librisul bibliologic și artistic, așa cum l-am definit, în numărul precedent al revistei.

În 1916, pictorul Jean Al. Steriadi și editorul H.Fischer – Galați întemeiază Societatea "Grafica", pentru răspândirea și încurajarea gravurii de carte, din care, prin extensie de preocupări și membri, în 1923 formează Asociația Bibliofilă Română, cu program editorial, bibliofil și publicistic. Se lucra cu cotizație progresivă, care totodată asigura un abonament la cărțile bibliofile, editate de societate. În luna iulie 1925, apare singurul număr al gazetei "Tiparnița", ca publicație a A.B.R., având în subtitlu programul "Despre cărți vechi și noi și despre alte lucruri frumoase". Deci, preponderent bibliologie și bibliofilie. La Cluj, apare, în același an, 1925, o revistă trilingvă (română, maghiară, germană) a Editurii "Lepage", care, cu titlul "Ex LIBRIS", adăpostește, în fond, materiale publicitare pentru cartea curentă. Prin urmare, reclama de librărie, ieșind din cadrul preocupărilor autentice de și pentru Ex libris. Din aceeași categorie, a publicațiilor care serveau mai întâi și preponderent comerțul de carte, apoi bibliofilia, fac parte și alte titluri, precum: Bibliografia(1920-1921), Buletinul cărții(1923-1924), Buletinul Asociației editorilor români (1933), sau Buletinul Asociației librarilor români. Mai aproape de bibliofilie sunt: Grafica română și Gazeta cărților, respectiv, Bibliophilia, din 1937-1938. Cum inițiativa din 1923 se stinsese demult, iubitorii de carte frumoasă simt iarăși nevoia de a se asocia, dar din nou preponderent pentru a susține un program editorial bibliofil și, acum, de tiraj dirijat. Astfel, în 1942 se reface Asociația Bibliofilă Română, cu 40 de membri și statut tipărit (retipărit în 1947), sub președinția lui C.C. Argetoianu. Grupul era format din personalități culturale, științifice și colecționari celebri. Scopul lor era să publice în fiecare an câteva cărți elegante, în tiraj minim, care să fie împărțit exclusiv între membrii A.B.R, fără scurgere în comert. Din primul volum, Cantarea României de Aleco Russo, s-au tras numai 200 exemplare, în condiții grafice excepționale. Activitatea A.B.R se încheie în 1947, cu Pseudokinegeticos, de Al. Odobescu, tiraj 203 exemplare, de asemenea cu circuit închis. Apoi A.B.R. dispăre, ca atâtea alte societăți, asociații și fundații, după 1948. Activitatea ei a fost limitată, de grup, și nu a avut orizontul bibliologic, care se desena deja cu putere în cercetarea istoriografică din România, în ceea ce privește Ex librisul vechi, de pe cărțile românești din secolele trecute, deci Ex librisul bibliologic. Progrese se înregistrează și în creația de Ex libris artistic, deoarece în perioada interbelică există în țară expoziții și cataloage de profil, sau se mergea la congrese. Acesta este un subiect, al cărui istoric rămâne de făcut în amănunțime. Dar publicații periodice, sau asociații de profil, nu se mai găsesc mult timp. În 21 decembrie 1972, pe lângă Muzeul Tiparului de la Târgoviște, ia ființă Societatea Româna de Bibliofilie, care a avut câțiva ani de activitate bună, mai ales susținând un program de conferințe, simpozioane și editoriale. În statut și chiar în referatul de întemeiere, prezentat atunci de Prof.dr. Ion Iliescu, problematica de Ex libris se regăsea în mod insistent. În capitolul 3, alin.a, se preconiza "editarea unei publicații a Societății", care nu a mai apărut. S.R.B a alunecat treptat în desuetudine și uitare. Oricum, istoricul corect al ei este de făcut și îl așteptăm chiar de la persoanele direct implicate, care știu cel mai bine, cum a fost de au început atât de vioi, dar s-au lăsat păgubase după câțiva ani.

Prin deceniile al șaptelea- al optulea, în România se formează o mișcare de Ex libris, sub formă de grupuri și cercuri de lucru, pe lângă biblioteci, cluburi sau case de cultură, din Timișoara, Brașov, Caracal, Alba Iulia, Beiuș, Lupeni, Oradea, Craiova, Sibiu și Vulcan. A început, astfel, o etapă nouă, de inițiative personale, în care s-a reușit derularea unei activități expoziționale prestigioase, redactarea și tipărirea unor cataloage, dar nu s-a reușit editarea unei publicații. După informația noastră, Domnul Dafinel Duinea, de la Vulcan, și Domnul Emil Bologa, de la Brașov. au, probabil, cea mai bogată arhivă a Ex librisului românesc și de la Domniile lor se pot aștepta lucrări lămuritoare în acest domeniu și pentru această etapă. Pe un asemenea teren, la Biblioteca județeană din Oradea, în 1980, ia ființă, neoficial, Societatea de bibliologie, bibliofilie și Ex libris "Gheorghe Șincai", care reușește patru mari expoziții naționale, pe tema reflectării literaturii române în Ex libris. În mod surprinzător, după 1990, conducerea bibliotecii județene Bihor abandonează grupul, care se destramă. Din acele preocupări ne ridicăm acum și încercăm, de-a dreptul la subiect, o publicație despre EX librisul bibliologic și artistic, de patrimoniu și actual, o publicație care să fie în complementaritate cu o organizație profesională de Ex libris, ajutându-se reciproc, pe coordonatele unui program coerent, intern și internațional".

Semnează: **Constantin MĂLINAȘ**

***

ITINERAR TURISTIC!

Muzeul Sătesc "**Badea Cârțan**", din Cârțișoara, Sibiu.

Iubitorii de turism și frumuseți naturale, muzeale și istorice, pot afla la Muzeul din Cârțișoara lucruri și fapte devenite istorie; despre badea Gheorghe Cârțan, din Cârțișoara Sibiului, ale cărui drumeții, de-adreptul eroice, sunt demne de cunoscut turistului vremilor noastre moderne!

Încă nu s-a ivit un nou "badea Cârțan", care să-l egaleze pe cel de la Cârțișoara. Și nu umbla așa, de dorul lelii, prin lume, ci de dragul cărții românești, de dragul de a răspândi cartea românească, în toată Transilvania, cărându-și desaga lui cu cărți peste munți și văi, peste mări și țări! Și cum? Oricum, nu cu avion, nu cu vapor, ci pedestru, încălțat cu opincile lui, sumanul lui, șerparul și bâta lui, care azi stau valoroase expodate ale muzeului. Învață să citească la vârsta de 16 ani, devenind un autodidact neegalat, citind cu nesăț cărțile istoriei noastre de-a lungul stăpânirilor străine, el a înțeles necesitatea emancipării românilor, unirea acestora, desființarea iobăgiei feudale, impusă de dualismul austro-ungar(1867-1918). Pentru aceasta, a fost de multe ori arestat, bătut, condamnat, pentru că **"eu le-am adus cărți (transilvanilor-n.n.), ca să aibă cultură. Asta-i crimă? Crimă este fapta jendarilor, care mi-au ars cărțile"**- declara Gheorghe Cârțan la unele din procesele sale.

Înainte de a reda cititorului din istoria vieții acestui erou al cărții românești, doresc să-i mulțumesc doamnei Livia Rusu din Sydney, prin a cărei bunăvoință am primit acest pliant informativ al Muzeului sătesc din Cârțișoara, salvându-mă, astfel, și pe mine, de a nu cădea sub blestemul lui Duiliu Zamfirescu, eruditul literat care spunea: **"Cine nu cunoaște astăzi pe badea Gheorghe Cârțan, trebuie să fie un cetățean foarte obscur..."**

"De trei ori a făcut drumul, pe jos, din Transilvania în Italia (Roma, Napoli, Florența, Bologna, Veneția ș.a.m.d.), apoi în Franța, Barcelona și Ierusalim". "A fost și pe "Dunăre în sus", până la Castelul Sigmaringen, unde este găzduit o săptămână, de însăși mama regelui Carol și unde îl cunoaște pe fratele acestuia- tatăl viitorului rege Ferdinand I". "A cunoscut cele mai ilustre personalități ale vremii - profesori, oameni de știință - regele Carol I nu-l evita niciodată, când venea la palat. În Italia l-a cunoscut pe contele De Gubernatis, pe cardinalul Romfolla, iar Comandorul Baceoli l-a prezentat Papei la Vatican"(Pliant- Muzeul sătesc "Badea Cârțan"). A traversat de nenumărate ori, din satul său, peste vârfurile prăpăstioase ale Făgărașilor, ajungând în România de atunci, aducând în spate cărți scrise în limba română, pentru transilvănenii care vorbeau aceeași limbă.

Inventarul cărților, broșurilor, ziarelor confiscate, din casa lui din Cârțișoara, de către autoritățile austro-ungare, în 1904, se află la Academia Română (sub nr.4709), cuprinzând 76.621 volume. O întreagă bibliotecă. Cărțile purtate pe umeri spre a le dăruii românilor, acestea, drept răsplată, l-au făcut nemuritor, în istoria culturii românești, pe ciobanul Badea Cârțan, care, timp de 48 de ani, a fost călătorul,/turistul european care a vrut neapărat să-și servească, neobosit, cultura și emanciparea neamului său românesc!

Odihna sa cea veșnică și-a așezat-o la poalele Munților Bucegi, la data de 7 august 1911, așa cum și-a dorit.

În cinstea sa, în satul Cârțișoara se află, azi, Muzeul sătesc "Badea Cârțan", cu un program de deschidere zilnică, pentru vizitatori.

...CÂT ÎMI DORESC SĂ-L VIZITEZ SI EU!

A consemnat **IOAN MICLĂU GEPIANUL,**

Cringilla/AUSTRALIA

**FOTOGRAFIE DIN ANUL 1944
IOAN MICLĂU, la vârsta de 4
ani, și mama sa, CĂTIȚA MICLĂU
n.1913. Gepiu - Bihor**

PE BRĂȚELE MAMEI

Crescut pe-al ei brațe,
La sânu-i cald și sfânt,
Nu pot uita cântarea,
În cântul ei zicând:

Mai mult de bucurie;
Ești pârgă de iubire,
N-am altă veselie,
Decât să lupt să nu simți
Amara sărăcie!
Crescut pe-ale ei brațe,
La sânu-i cald și sfânt,
Eu nu știam ce-i frica,
Nici nu eram flămând!
...De-aceea azi, prin vis,
Deși sunt treaz, privesc,
Spre cer trimit o rugă:
"O, Mamă, te iubesc...!"

"O, tu, copilul mamei,
Să ai multe averi,
Dar tu, odor, să nu uiți,
A' mele lungi dureri!
Ești viața mea cea dulce,
Ești cântul vieții mele,
A' mele gânduri zboară
Ca mândre rândunele!
Te văd ajuns, scăpat
De trista sărăcie,
Eu stau pe loc, și plâng,
***

PE DRUMURILE ARTEI

Zbor cu **Gândul**, roibul vieții,
Cu aripile-aurite

Și cu graiul omenesc,
Pelerin pe drumul artei,

Precum însuși Făt-Frumos
 Prin vremi mândre și străbune!
 ...Din chiar zorii dimineții,
 Sfântul soare când răsare,
 Înelind cu nestemate tot rotundul pământesc,
 Auzii cum îmi șoptește roibul meu orgolios,
 Eu îl ascultam ce spune!
 Pune-n cetini a' lui șoapte și în râuri susurânde,
 Apoi înspre cer cu stele privea, frâul spumegând:
 „Fii stăpân, să te ții bine, căci vom trece,
 Prin păduri de-argint și aur, ai pe drumuri cotituri,
 Grămezi mari de nestemate, aur mult, iscoditor,

Nu gândi să le ai toate, căci ești simplu muritor!
 De vrei Arta cea frumoasă,
 Ce-i a **Duhului** lucrare,
 Zi întâi o rugăciune,
 Zi ajută-mi mie, Doamne! -
 Ia-ți pe umeri sfânta **Cruce!**
 ...Grea ispită este **Arta**,
 Duci pe drumuri grea povară,
 Ea te frige și te arde,
 Căci e focul din origini,
 Vântul rechemării sacre,
 Înspre Golgota **IUBIRII!**

IOAN MICLĂU "GEPANUL", Cringilla/AUSTRALIA

***

gânditorul de la hamangia

BABELE SFINXULUI DIN BUCEGI

Prea s-a trecut și se trece ușor peste faptul că Babele se află alături de Sfinxul din Bucegi formând, de fapt, un singur ansamblu, care se cere a fi interpretat în unitatea sa.

Prea s-a trecut și se trece ușor peste faptul că Babele și Sfinxul din Bucegi nu puteau fi realizate altfel decât prin truda susținută de un foarte mare crez. Prea am înlocuit acest crez cu ideea simplistă că ansamblul Sfinxul-Babele ar fi apărut datorită efectelor produse de ger și de vânt asupra unor menhire, pe care tot vântul le va fi așezat pe platoul Bucegilor. Noroc cu Daniel Ruzo, care, în anul 1968, n-a ezitat să declare „*Am cercetat munții din cinci continente, dar în Carpați am găsit monumente unice dovedind că în aceste locuri a existat o civilizație măreață, constituind centrul celei mai vechi civilizații cunoscute astăzi*” (<http://www.enational.ro/dezvaluiri/romania-mea/geografia-sacra-a-romaniei-71672.html/>)

Așadar, avem de-a face nu cu ecourile, ci cu centrul celei mai vechi civilizații, acea civilizație care a întemeiat Tradiția Primordială. Anticipare fericită, pe care Marjia Gimbutas a confirmat-o după mai puțin de zece ani, atunci când a dovedit că zona noastră carpato-danubiano-pontică reprezintă vatra băștinașilor Europei. Una lângă alta, cele două concluzii reactualizează statutul nostru de AXIS MUNDI, care ne-a fost recunoscut, explicit, de civilizațiile antichității.

Pentru același statut pledează și Stindardul Dacic, al cărui cap de lup justifică alcătuirea statuetelor cu cap de lup din civilizația Vința (5500-5000 î.Cr.), dar și capul de lup al Sfântului Cristofor din iconografia creștină, chipuri concepute ca expresie plastică a unui crez religios ce domină uriașul arc de timp de peste șapte milenii, din arhaica eră precreștină până în vremea creștinismului de astăzi.

Cu multimilenarul său rol religios, amplu ilustrat în toate epocile și unanim recunoscut astăzi, Stindardul Dacic, numit și Dragonul Dacic, se dovedește a fi hieroglifa sacră de întemeiere a Tradiției Primordiale, așa cum am demonstrat prin decodificarea pe care am realizat-o în premieră absolută (ziarul Curentul din 23-24 ianuarie 1999, p.24). Această hieroglifă sacră redă sintagma teonimică arhetipală Volco-Blac, iar multele sale variante, de la germanicul Wer-Wulf, la vedicul Vrcolanca etc., s-au răspândit în lume, după voința Celui Prea Înalt (Deuteronomul 32,8-9).

Pe seama arhetipalului nume sacru Volco-Blac, redat prin hieroglifa numită Dragonul Dacic, devenit Dragonul lumii, s-au format, atât nume de zei, cât și concepte pentru instituția conducătorului sau nume pentru conducătorii de neamuri, elocvent fiind și numele regelui Ba-Bur sau Ba-Ber de sorginte persană, (<http://en.wikipedia.org/wiki/Babur>).

Între numele de zei astfel formate, trebuie inclus și controversatul nume al zeului Gebeleizis, considerat de Victor Kernbach, zeu de vârstă neolitică, chiar preneolitică. Este bine cunoscut faptul că în opoziție cu cei care au citit Gebeleizis în manuscrisul lui Herodot, au fost și dintre cei care au citit Nebeleisis același înscris. De fapt au greșit și unii și alții, întrucât discutabila inițială trebuia citită V sau B, așa cum se citește litera digamma pamphilică în dialectul ionian a lui Herodot. Ca urmare, numele real din manuscrisul original al ionianului

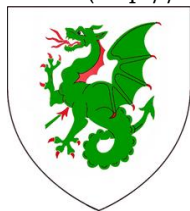
Herodot se citește Bebeleisis, susținut toponimic și de hidronimul balcanic Vi-Vlăsul (*Βυβλεσις* a pierdut litera L devenind azi *Βυβασις*, transformare fonetică menită să arate, cu precizie, modul în care etnonimul Blassi a pierdut litera L pentru a trece în forma Bessi, adică etnonimul acelor Bessi cu limbă liturgică proprie, recunoscută și în mânăstirea din Sinai).

În sprijinul structurii Bebel- din Bebeleisis se întâlnesc și la nord de Dunăre vechile toponime Bobalna, care desemnează pârâul, dealul (http://ro.wikipedia.org/wiki/Bob%C3%A2lna,_Cluj) și comuna istorică din județul Cluj, iar pe de altă parte, în județul Hunedoara, pârâul cu satul omonim, care se află la mică distanță de vestita comună preneolitică Turdaș, de pe malul opus al râului Mureș (http://ro.wikipedia.org/wiki/Bob%C3%A2lna,_Hunedoara).

Structura de consoane BBL, dar în varianta sa BBR, se regăsește și în toponimul Biborțeni (<http://ro.wikipedia.org/wiki/Bibor%C8%9Beni>) cu un omonim la româșii din Elveția, unde există alături de multe alte toponime românești, numele localității Biberist, dar și numele localității Bellach (<http://en.wikipedia.org/wiki/Biberist>).

Alături de aceste toponime, mai pledează pentru forma Be-Beleisis chiar topicul sacru Ba-Bele, eternizat prin coloanele ca niște babe cu pălărie, de lângă mărețul Sfinx din Bucegi, tâlcuite astfel, pentru a ne reaminti mereu că arhaica icoană în piatră cu profil uman este a lui **Be-Beleisis**, unul și același cu Gebeleisis sau cu Beleizis, proslăvit ulterior și cu numele de Zamolxis.

Din aceleași considerente de ordin mnemotehnic, care au condus la realizarea grupului de coloane numit Ba-Bele din Bucegi, dăinuie la Cracovia, îmbrățișată de apa râului Vistula, colina consacrată Dragonului Wa-Wel (BaBele=VaVeLe), colină sacră cu un centru energetic, ce găzduiește Catedrala Wawel împreună cu Palatul Regal Wawel (<http://en.wikipedia.org/wiki/Wawel>).

Wa-Wel este purtător ancestral de însușiri benefice (http://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Herb_Ksi%C4%99stwa_Czerskiego.PNG) și nu ființa monstruoasă din legenda scrisă de episcopul Kadlubec, ființă care ar fi fost ucisă primind ca hrană un miel umplut cu pucioasă în locul fecioarelor pe care le devora (http://en.wikipedia.org/wiki/Wawel_Dragon).

În evidentă legătură cu sintagma teonimică arhetipală Volco-Blac, redată, din neolitic, prin hieroglifa sacră numită Dragonul Dacic, topicul Ba-Bele din Bucegi alături de topicul Wa-Wel (Ba-Bel) din Cracovia, transmit peste milenii dubla dovadă că numele real al marelui zeu getic s-a pronunțat inițial Be-Beleizis.

Pentru sacra sa importanța, topicul Wa-Wel (Ba-Bel) a fost cinstit și de traccii din Lituania, prin numele dat marelui râu Me-Mel, ce unește trei țări, (<http://en.wikipedia.org/wiki/Memel>)- (http://en.wikipedia.org/wiki/Neman_River), știut fiind faptul că trecerea V(B)→M este frecventă, mai ales, în limbile tracice, așa după cum a arătat Paul Kretschmer.

Dar trecerea V(B)→M pentru teonimele de forma Be-Bel, mai poate fi exemplificată și prin numele unor divinități arhaice din Italia. Astfel este numele zeului umbric Ma-Vor, protectorul muncilor pământului, dar și al celor care luptă pentru apărarea sau extinderea acestor pământuri. Numele osc al acestui zeu este Ma-Mer ca dovadă că trecerea V(B)→M poate avea loc și în două etape distincte.

Confirmând aceeași legitate fonetică V(B)→M, colegiul Fraților Arvali îl invocau pe unul și același zeu roman al ogoarelor prin formulele alternative Ber-Ber sau Mar-Mar, uneori Mar-Mor (a se vedea Victor Kernbach, *Dicționar de mitologie generală*, București, 1989, p.328). Ca dovadă că și acest zeu era o altă întruchipare a Marelui Zeu dacic, desemnat prin hieroglifa Dragonului cu cap de lup, zeul roman numit Ber-Ber sau Mar-Mar avea consacrat lupul, cu precizarea că această consacrare era de natură, strict, simbolică, întrucât lupul nu are contribuție la muncile agricole.

În mitologia kartvelă din Caucaz, zeul cu elocventul său nume Ma-Mberi asmuțea lupii asupra turmelor, atunci când era nemulțumit de comportamentul păcătos al oamenilor. Dar numele zeului Ma-Mberi coincide cu numele stejarului Ma-Mvri, acolo unde Avram a primit vizita Sfintei Treimi aflată în drum spre Sodoma și Gomora. Cordialitatea ospitalității lui Avram, binecuvântarea maternității de care va avea parte Sara și încrederea, pe care o manifestă Dumnezeu în dialogul cu Avram, sunt tot atâtea fapte, care susțin importanța sacră a denumirii Ma-Mvri, asociată cu numele arhetipal a lui Be-Beleisis.

Din perspectiva acestor numeroase corespondențe de tip Wa-Wel/Ma-Mel/Ma-M(b)ri, Ba-Bele din Bucegi, parcă încremenite la șuetă, se impun ca hieroglifa realizată cu ajutorul coloanelor de piatră pentru a reda, din neam în neam, în vecii vecilor, numele Sfinxului, chipul în piatră getică al Unicului Ziditor. Numele lui este Be-Beleleisis, citit și Gebeleisis sau Beleizis, care în virtutea aceleiași treceri B→M va cunoaște forma Meleizis în numele lui Za-Molxe, rostit Zeus Meilichios în Atica, dar și în Corint (Pausanias, *Călătorie în Grecia*, Cartea II, 9(6), respectiv, Cartea I, 37(3)).

Cercetător GEORGE LIVIU TELEOACĂ, București/ROMÂNIA

***

Stimate domnule profesor Adrian Botez -

Vă rog să primiți spre știință textul care urmează:

Stimate domnule Geo Stroe

Orice acțiune desfășurată în București costă de două ori mai mult decât în provincie, iar ecoul este de zece ori mai stins în aglomerația metropolitană. Ca urmare optez pentru un simpozion cu deplasare la Drăgășani, acolo unde vreau să ajungem pentru a raporta la mormântul Patriarhului că ne facem datoria, iar datoria noastră în acest moment ne cere să intervenim pe toate căile posibile pentru a avea o Constituție pe măsura identității și a aspirațiilor noastre. Altfel, comemorarea pe care o propuneți este formalism gratuit, așa după cum vorba fără faptă moartă este.

Chiar și în contextual globalizării, concepțiile de libertate ca și cel de democrație se golesc de orice conținut, dacă nu avem nici un cuvânt de spus pentru a ne apăra și moșia și sufletul. Urmând exemplul părintelui Dumitru Bălașa trebuie să știm că a crede presupune a propovădui și a te bate pentru crezul tău, că altfel nici nu poate fi crez.

Ei bine, în numele crezurilor dacoromânicității, consider că trebuie să fim parte conștientă și activă a întregului european și ca urmare doresc să ne asumăm responsabilitățile ce ne revin în mod firesc pentru stabilirea căilor către dezvoltarea optimă.

Pentru dezvoltarea durabilă pe termen mediu și lung, susțin nevoia de a păstra echilibrul dintre consum și posibilitățile de autoregenerare ale mediului înconjurător. Practic, frenezia economică trebuie să evite pragul transformărilor ireversibile ale mediului înconjurător, dincolo de care civilizația umană rămâne fără necesarul suport material.

Cel puțin din considerentele privind protecția mediului, Lumea Veche a Europei trebuie să adopte în mod critic și căile și ritmurile de dezvoltare economică existente în Lumea Nouă. Europa nu-și mai permite să-și instrăineze resursele naturale.

În România, ca peste tot în lume, numai statul dispune de evidențele și instrumentele necesare pentru a stabili nivelul de exploatare care să permită protecția pădurilor și a apelor sale privind irigațiile sau sturionii. Nu trebuie să uităm nici o clipă că până și în Codul lui Hammurabi, elaborat cu aproape 3900 de ani în urmă, irigațiile erau protejate prin legea imperiului. Pentru caracterul pilduitor al acestei legislații bustul lui Hammurabi tronează în Camera Reprezentațiilor SUA.

Cu privire la statutul special al României, trebuie să se știe că:

România reprezintă, din toate punctele de vedere Vatra Tradiției Primordiale.

Pentru a ne fi recunoscut de către toate statele lumii, avem datoria să ne autoproclemăm fără rezerve acest statut. Dacă ne este jenă să o facem cădem sub incidența proverbului: Oaia care nu-și poate duce blana demnității sale, să i-o înghită hienele nivelărilor de tot soiul.

Ar fi în avantajul nostru, dar și în avantajul tuturor, întrucât recunoașterea unuia și aceluși adevărat Centru de către toate statele lumii reprezintă primul pas spre înfăptuirea optimă a unificării europene, iar în plan mai general a globalizării. Globalizarea presupune sentimentul solidarității umane, fundamentat pe sentimentul unității spirituale, concretizat în recunoașterea rădăcinilor commune, care în mod inevitabil pornesc din Tradiția Primordială. Începând cu Rene Guenon, studiile de specialitate din cultura universală au pus în evidență obligațiile ce revin celor ce gestionează Centrul Tradiției Primordiale. Or, prima datorie presupune asumarea explicită a statutului de Vatră a Tradiției Primordiale, cu atât mai ușor de înfăptuit cu cât toate civilizațiile ne-au recunoscut în trecut acest statut, motiv pentru care ni s-a spus

Axis Mundi

Cardines Mundi

Polus Boreus

Polus Geticus

Kion Ouranu (Kion, prin descendența certă Vlaktion, Lykion, Kion)

Tot prin Constituție mai trebuie proclamat caracterul autohton al Siculilor, adică al secuilor nostri ale căror simboluri identitare coincid cu simbolurile identitare ale românânilor.

Astfel:

Poarta secuiască este aceeași cu poarta maramureșană și cu poarta gorjană.

Stâlpii funerari ai secuilor sunt identici cu stâlpii funerari dacici întâlniți în Gorj și în Munții Șureanu.

Tandemul Soare-Lună de pe scutul heraldic al secuilor este identic cu tandemul Soare-Lună de pe stemele Moldovei și ale Munteniei, prezent și pe gemele cu Cabyri.

Maghiarizarea este recunoscută la nivel internațional și tot la nivel internațional este condamnat genocidul etnic.

Mai ales pentru românii din afara Țării și în fața lumii întregi trebuie proclamat prin Constituție caracterul multimilenar autohton al tuturor etnonimelor prin care se identifică neamul românesc. moldovean, vlah, rumân, dac, armân, macedoromân, istroromân, meglenoromân. Cuvântul VLAH trebuie proclamat ca matrice pentru etnonimele europene. Probele noastre sunt mai presus de protestele neștiinței. De fapt noi singuri suntem vinovați pentru neștiința lor, conform postulatului redactat în versuri de Eminescu:

"Și când propria ta viață singur n-o știi pe de rost,

Or să-și bată alții capul s-o pătrundă cum a fost?"

Chiar fără a-i prezenta deciptarea, Dragonul Dacic cu cap de lup trebuie înscris pe Tricolor, deasupra fostei steme, unde soarele și cununa de spice evocă tandemul dacic Soare-Lună. Cel care a făcut stema noastră a fost un mare inițiat, așa încât trebuie să ne repunem pe drapel fosta noastră stemă.

De asemenea, Imnul de Stat al României nu mai poate fi "Deșteaptă-te române", fiindcă noi nu suntem urmașii Romei. Poate că tot Eminescu să ne ajute cu "Ce-ți doresc eu ție Dulce Românie" pe o melodie de psalm religios, cam tot așa cum Imnul Ungariei cere "Doamne binecuvântează-i pe maghiari", însemnând maghiarii de pretutindeni. Dar noi nici nu mai îndrăznim să-i cerem ceva lui Dumnezeu fiindcă ne-a intrat în cap minciuna lui Bram Stoker că am fi tara lui Dracula. Oare se poate merge cu această gogoriță stupidă la mormântul părintelui nostru în ale dacoromânicii, Dumitru Bălașa?

Cu toate actele identitare în regulă suntem Vatra Tradiției Primordiale, iar acest statut special trebuie să ni-l asumăm în integralitatea lui, așa încât avem obligația să punem și problema limbii române pentru a rezolva astfel cea mai grea problemă, problema comunicării paneuropene, fără de care progresul tehnico-economic și spiritual în Europa Unită nu va fi decât o problemă de poliție continuă urmată de tot atâtea proteste.

Limba română,

ca limbă unitară cu ecouri precis verificabile în substratul tuturor limbilor
europene,

ca singura limbă fonetică cu scriere latină,

cu o bogăție semantică inegalabilă (pentru unicul snow noi oferim omăt, nea,
zăpadă, pentru love noi oferim iubire, dragoste etc.)

trebuie să ocupe "pole position" în competiția pentru limba oficială a Europei.

Evident vor exista contestări sau persiflări, dar avem prea multe argumente pentru a nu face față provocărilor de orice natură ar fi ele.

De fapt, în numele dacoromânicii, în care credem, noi nici nu mai avem de ales, cu atât mai mult, cu cât nu ne aflăm chiar în situația gărzii lui Napoleon, care a știut totuși să aleagă demnitatea în acea situație limită dintre viață și moartea adevărată.

Să ne mai uităm puțin și la exemplul pe care ni-l dau cei care au purtat cu emfază, călări și în ținută de husari, moaștele lui Iozsef Niyro, trecând peste toate interdicțiile.

Așadar, haideți să mergem la mormântul Părintelui Nostru Spiritual, în numele datoriilor ce ni le-am asumat, de bună voie și nesiliți de nimeni.

Oare ce părere vor fi având cei din conducerea PRE?

Cu multe urări de mai bine,

GEORGE LIVIU TELEOACĂ

***

PREAFERICIRII SALE DANIEL, PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

**București,
20 mai 2013**

Pe fondul a numeroase cercetări de profil, derulate la nivel mondial, am reușit să decryptez, în premieră absolută, atât tetragrama sacră, cât și Dragonul Dacic, pe care l-am abordat ca hieroglifă, iar rezultatele dovedesc că cele două simboluri redau același nume arhetipal al Celui Prea Înalt.

Descoperirile referitoare la citirea în paralel a tetragramei sacre și a Dragonului Dacic, le-am publicat mai întâi în suplimentul cultural al ziarului CURENTUL, din 23-24 ianuarie 1999. Prin continuarea cercetării și completarea argumentației, articolul a devenit un studiu, care în anul 2012 a fost publicat bilingv, japoneză-română, printr-o colaborare cu Universitatea Kinki din Osaka.

Conștient că descoperirile, pe care le publicasem, puteau deveni o contribuție la istoria religiilor, am dorit să le prezint forului Patriarhiei Române, dar Cancelaria Sfântului Sinod, prin scrisorile de răspuns din anul 2002 și apoi din anul 2006, m-a îndrumat invariabil către obținerea unor avize din partea profesorilor universitari.

Din nefericire, însă, distinșii profesori universitari m-au purtat ani de zile cu promisiuni pline de blândețe, dar au evitat cu prea multă prudență formularea unui punct de vedere propriu, fie pozitiv, fie negativ. Unii dintre domniile lor au declarat că sunt prea ocupați, iar alții că se simt depășiți de descoperiri. În „2009 – Anul comemorativ-omagial al Sfântului Vasile cel Mare, ...” m-ați încredințat Prea Cucerniciei Sale Părintelui Profesor Holbea, fost consilier patriarhal, astăzi prodecanul Facultății de Teologie Ortodoxă și cu toate acestea, încă, n-am beneficiat de judecarea critică și documentată a descoperirilor, deși sunt de importanță actuală, așa cum am arătat și în cererea, pe care am înaintat-o Facultății de Teologie Ortodoxă București, cu Nr. 494/11 X 2012.

Repetatele mele reveniri au rămas, mereu, fără răspuns, deși arătasem că vom anihila astfel și grava minciună a dominicanului Voragine cu privire la uciderea Dragonului. Denunțarea acestui fals se impune mai întâi ca mărturie mincinoasă și apoi ca blasfemie, întrucât Dragonul este prima hieroglifă sacră pentru numele Unicului Ziditor, cu o vechime atestată de peste șapte milenii, începând cu neoliticul timpuriu. În al treilea rând, fiindcă falsul lui Voragine a transformat în semn al Răului simbolul tutelar al identității noastre, iar România a fost prefăcută de ecranizările lui Bram Stoker în țara vampirismului, deși ca rumâni am sângerat enorm apărând Grădina Maicii Domnului.

Pentru a depăși precauțiile exagerate, care ne blochează drumul spre adevăratul nostru loc în slujirea lui Dumnezeu și a oamenilor, mă adresez Supremei Voastre Autorități cu rugămintea de a da Înalta Voastră Binecuvântare pentru prezentările și dezbaterile, ce se cuvin acestor descoperiri-cheie privind istoria universală a religiilor. În sprijinul prezentărilor și al dezbaterilor exigente, dar bine documentate, pe care le solicit de peste zece ani, mai invoc și faptul că, încă, din anul 1975, Whitney Smith, șeful școlii americane de vexilologie, a arătat că sub semnul Dragonului s-a făcut istoria lumii, din Persia precreștină, până în Bretania creștină a lui Richard al III-lea.

Pentru a putea răspunde nemijlocit Înantelor Voastre Exigențe, dincolo de inerentele distorsiuni care apar la intermediere, cu multă umilință și smerenie vă cer permisiunea de a vă etala personal temeiurile descoperirilor mele, în fapt, temeuri ale unui curs universitar de semiotică sacră, fără de care Mișcarea Ecumenică împreună cu viața spirituală a Europei Unite vor continua să rămână pe coordonatele șterse de uitare, dar răsturnate de falsurile lui Iacopo de Voragine.

Cu adâncă plecăciune

GEORGE LIVIU TELEOACĂ

Str. Papiu Ilarian, Nr.6, Bl.42, Sc.3, Ap.78

București, Sectorul 3

Oficiu poștal 77, Cod poștal 031693

***

mitologie /folclor traco-dacic

SOARELE, FĂT FRUMOS, CALOIANUL, ORFEUL/RIPHEUL ȘI HRISTOS

De obicei, pentru noi, urmașii hiperboreenilor traco-daci (cei mai vechi oameni ai Terrei, ctitorii omenirii terestre!) - Soarele este identic, semantic, cu Binele, cu Lumina și cu Viața. În termenii mitologiei populare a valahilor, este izotopic semantic, deci, cu **Făt Frumos**: „(...) o soluție etimologică: numele de Făt Frumos derivă din numele lui Phaeton, fiul lui Helios, identificat de Athanasie Marienescu cu Apollo - și, în consecință, fiind <<copilul lui Apollo>>. Phaeton, în sens strict, ar fi <<Făt Frumos cu părul de aur>>, căci <<feți frumoși>> se numesc și alte zeități de lumină, ceea ce înseamnă că numele lui Făt Frumos se referă la o zeităte de lumină (...) MITUL LUI FĂT FRUMOS SCOATE ÎN EVIDENȚĂ DEMNITATEA NEMĂRGINITĂ A DIVINITĂȚII IPOSTAZEI LUI SOLARE ȘI, PRIN EA, A SFÂNTULUI SOARE” - cf. Romulus Vulcănescu, *Mitologie română*, E.A.R.S.R., București, 1987, pp. 388-390.

În esoterismul antroposofic, Soarele Pârjolitor, Ucigaș, este considerat, însă, **DEMON**. I se spune **SORAT**. La fel, în mitologia traco-dacilor și, respectiv, a valahilor: „**Cu putere binefăcătoare sau răufăcătoare, focul solar venea imediat după puterea Fărtatului și, implicit, a Nefărtatului**” - cf. idem, p. 382. Mereu sfânt, mereu respectat! Niciodată insultat, totdeauna închinat și folosit, întru viață și întru miracolul ritualurilor transcenderii/transfigurării, de tipul Ritualurilor Solstițiale, Pascale etc.!

Cum poate fi, deci, îmblânzit și re-transfigurat - Soarele Rău, în Soarele-Făt Frumos? Simplu și aplicat: **PRIN ÎNVIERE**, adică prin moartea trasfiguratoare, care va restabili funcția inițială, originară, a fiecărui element al Creației Divine.

Și mitologia traco-dacică (deci, și cea valahă!) merge pe aceleași principii - la fel, creștinismul.

“**Soarele este privit, de oamenii tradiționali, deci și de/mai ales de românii tradiționali/[zalmoxieni], prin arșița sa de vară, ca un zeu răuvoitot omului. Această credință s-a instaurat după ce cultul Soarelui a intrat în declin și armonia vârstei de aur a omenirii - când pământul părea Eden și se spune că omul nu știa ce-i foamea, frigul, rușinea și interdicțiile - a fost răsturnată de căldura excesivă a Soarelui ce pârjolea totul. [...] Pentru îmbunarea Soarelui cupris de furia cumplită a răzbunării, oamenii își aduc din nou aminte de ritualurile pe care le oficiau în cinstea sa, preamărindu-l. Unul dintre acestea, născut din credința în PUTEREA MIRACULOASĂ A SOARELUI ATOTPUTERNIC DE A ÎNVIA NATURA este cel dionysiac. Ca secvențe din aceste ceremonialuri grandioase închinat naturii re-înnoite, am moștenit, până în zilele noastre, riturile de adormire a Soarelui, Paparuda ori Paparuga și Caloianul**” - cf. George Nițu - *Elemente de mitologie*, Albatros, Buc., 1988, cap. Rituri pentru adormirea Soarelui Răzbunător, p. 128.

Nu doar Natura trebuie **ÎNVIATĂ**, ci chiar originea ei, întru existență: **SOARELE**. Adică, **FĂT FRUMOS cel agresat de demoni/ipostaze demonice** (demoni, însă, cu funcție importantă, în ritualul resurecțional, ca și Iuda, în ritualul resurecțional creștin!). Adormirea înseamnă, de fapt, **MOARTEA, DIRECȚIONATĂ SPRE POARTA ÎNVIERII**. Ritualurile nu sunt, neapărat, dionysiace, ci **ORFICE** - pentru că **ORFEU** (și, deci, prin asimilare funcțională: **APOLLON CU ARTEMIS!**) este **DALBUL DE PRIBEAG** - adică, Zeitatea Inițiată și Inițiatoare, la rândul ei, întru **MAREA CĂLĂTORIE/TRECERE**. De observat că ambele variante de ritual au, ca semnificație fundamentală,

ÎNVIEREA DE TIP HRISTIC: și PAPANUDA, și CALOIANUL/SCALOIANUL (care, la rândul lui, este întruchiparea funcțională a Ciobanului Mioritic ÎNVIETOR!: “*Caloiene, Ene,/Mă-ta te căta/Prin pădurea deasă,/Cu inima friptă, arsă/Prin pădurea rară,/Cu inima friptă, amară!*” – Maica/Mă-ta este, de fapt, SORA-ARTEMIS, iar el este, deci, APOLLON ÎNVIATUL, deci, prin conjuncție funcțională, ARTEMIS și APOLLON îl vor alcătui pe DOMNUL TRANSFIGURĂRII: ORFEUL-RIPHEUL, DALBUL DE PRIBEAG și, în același timp, SFINXUL, CHAR-NABUTAS - DOMNUL CEL ASCUNS/ÎNTUNECAT/NEGRU, sau: CHAR-NABUTAI – adică: DOMNUL NEVĂZUT/MASCAT!) sunt întruchipări ale TATĂLUI CERESC – Caloianul și Papanuda sunt fețele lui pater (”*Înrudirea dintre Caloian și Papanudă atestă faptul că jocurile populare făceau parte, la origini, diuntr-un ceremonial unic*” – cf. idem, p. 130):

”*Născut în Frigia, de unde s-a răspândit de-a lungul țărmului Mării Negre și în Câmpia Dunării, CALOIANUL rămâne mărturia prin care se dovedește apusul complet al celui mai fascinant cult din istoria omenirii, cultul zeului Soare, care va reapărea pe pământ prin ÎNVIEREA lui HRISTOS, simbolul noii credințe creștine, negare și afirmare indirectă a visului de aur al omului, de a fi nemuritor. Vis ce la origini nu este altceva decât expresia credinței în viața eternă a traco-dacilor*” – cf. idem, p. 134.

Mai exact: nu se vestește “*apusul complet al cultului*”, ci se precizează și confirmă, etern, ciclicitatea existenței cosmico-divine și a Creației, și a Creatorului ei. Transfigurarea este absolut necesară, pentru re-împrospătarea vizionarismului demiurgic (deci, al RITUALULUI!) – al zeilor, al omului, al cosmosului-Creație.

Adică, se intră în starea de SĂRBĂTOARE – STARE DE SOLARITATE ORIGINARĂ/PARADISIACĂ:

”*Pe pentru geți, ziua a șaptea era sfântă și o numeau SAMBATHIS – PURIFICARE, SĂRBĂTOARE. Și fiindcă de SAMBATHIS nu era îngăduit să-i îngroape pe cei morți, urma ca el să fie înmormântat a treia zi după moarte. NUMAI CĂ VEGHETORII, TREZIȚI DE CÂNTECELE COCOȘILOR, NU AU MAI GĂSIT TRUPUL LUI APOLLON. ODATĂ CU EL DISPĂRUSE ȘI SORA LUI CEA BUNĂ, ARTEMIS*” – cf. Adrian Bucurescu – *Dacia secretă*, Arhetip, București, p. 90. APOLLON și ARTEMIS, cele două fețe ale lui ZALMOXIS și cele două naturi ale lui HRISTOS.

CALOIANUL este identic (prin funcționalitatea dublă, prin consecuție ritualic-sacrală: de JERTFIT și ÎNVIAT), ca semnificație sacrală, cu KOG-A-ION (Capul Magnificului), deci și cu HRISTOSUL creștin-CEL ÎNVIAT. “*Mainades – Dansatoarele sacre i-au tăiat capul lui ION-ORFEU și l-au aruncat în râul Naparis, este limpede că tradiția Caloianului are mai bine de 5 milenii și că provine din misterele orfice. Râului pe care a plutit KOG-A-ION – Capul Magnificului i s-a mai spus și AURU-METTI – Drumul Celui Curat/Strălucitor (...).*”

PLOAIA și SOARELE sunt cele două simboluri complementare ale lui APOLLON și ARTEMIS (adică, SOARELE și LUNA- sau: LUNA/YIN și SOARELE/YANG!):

”*Pe vremuri, în unele sate, se făceau două păpuși, care se numeau TATĂL PLOII și MĂICUȚA SOARELUI – cf. rom.: măicuță călugăriță. Nu se știe cum și când aceste denumiri s-au prefăcut în TARTĂL SOARELUI și MĂICUȚA PLOII*” – cf. idem, p. 20. Complementarități ale CHIPULUI TRANSFIGURAT AL ÎNVIERII/NAȘTERII NOULUI CICLU EXISTENȚIAL COSMIC.

”*Nici textele getice nu sunt mai clare în privința Învierii. Un talisman aflat într-un manuscris aflat într-un manuscris românesc din 1784 este următorul <<răvaș cu figuri>>:*

S A T O R
A R E P O
T E N E T
O P E R A
R O T A S

Textul este un palindrom, adică este în așa fel întocmit, încât din orice parte l-ar citi cineva, de sus în jos, de jos în sus, de la dreapta la stânga ori de la stânga la dreapta, obține aceleași cuvinte: SATOR AREPO TENET OPERA ROTAS. Traducera: *Prea Curata din pământ (din moarte) l-a înălțat (înviat) pe Cel probeag. (...) Printre epitetele <<Cavalerului Trac>> se află și acela de SAL-DO-BYSSENOS, cu varianta SOL-DO-BOOYSENOS, însemnând Cap de Primăvară; Domnul Muncilor de Primăvară, Domnul Muncit (al Patimilor). De aici, tracia din afara Daciei au presupus că, înainte de a fi ucis, zeul a fost chinuit de tâlhari. LEDERATA sau CRAGOS – Crengi; Ramificație; Cruce – copacul din care se prăbușise Cel Săgetat – a devenit, în imaginația tracilor, o cruce pe care ciobănașul ar fi fost răstignit de dușmani. O genă tracică așa ni-l înfățișează întere NAPEI – Săraci; Goi, zeul de pe cruce este gol! Pe gemă se află și următoarele scurte versuri:*

OR-PHEOS
VAKKONKOS

Traducerea: *Cel Jelit s-a înălțat (a înviat). De alfel, un alt epitet al Cavalerului Trac era BASK-I-DITHIAS – Cel Ridic din Moarte (...) Într-una din inscripțiile pe o stelă de marmură de la Constanța se spune că Artemis l-a înviat pe Apollon și aceasta era versiunea marilor inițiați zalmoxieni:*

IMNIO
LASYN VIATTAY

LOY
SYROY
YPO
AIASKO

Traducerea: Frumosul Tânăr (Făt Frumos) din moarte (cădere) a înviat. Sora lui rana (durerea) i-a vindecat-o (i-a alungat-o)” – cf. idem, pp. 86-89.

Deci: Soarele care, prin moarte transfiguratoare (**MIORITICĂ!**) se primenește de duhuri rele și revine, ciclic, la funcția integral-benefică (de **FĂT FRUMOS!**) - este, pentru traco-geți, **ORFEU** (descompus funcțional: **APOLLON** și **ARTEMIS**) – iar Duhul său de continuitate, întru transfigurare sacrală, este starea de “**FĂT FRUMOS**” – numită, îndeobște, de noi: **MĂNTUITORUL-HRISTOS CEL ÎNVIAT!**

...**HRISTOS-ORFEU/RIPHEUL-CALOIANUL-FĂT FRUMOS** – adică, **ETERNA PRIMĂVARĂ A DUHULUI UMANO-DIVIN...!**

prof. dr. **ADRIAN BOTEZ**, Colegiul Tehnic “**Gh. Balș**” - **Adjud/ROMÂNIA**

***

valachica

Valeriu D. POPOVICI-URSU

DICȚIONAR AL DEZNAȚIONALIZĂRII LIMBII ROMÂNE

*Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim,
Altă limbă armonioasă,
Ca ea nu găsim.*

Limba română e o împărăteasă bogată căreia multe popoare i-au plătit dare în metal aur, pe când ea pare a nu fi dat nimănui nimica. Dar metalul aur ea l-a tipărit în tiparul ei propriu și e azi al ei pentru că poartă efigia ei neschimbată chiar.

A o dezbrăca de averile pe care economia și chibzuința le-a adunat în mii de ani, însemnează a o face din împărăteasă, cerșitoare.

Patriotismul nu este iubirea țărânei, ci iubirea trecutului. Fără cultul trecutului nu există iubire de țară. (ziarul „Timpul”, 22 iulie 1880)

Politica străină, împreună cu străinii care ne guvernează, tind substituirea elementului român prin scursuri din toate unghiurile lumii. (ziarul „Timpul”, 5 decembrie 1882)

Trebuie ca, cu toții, să ne dăm seama de cauzele ce tulbură societatea, de elementele ce împiedică redobândirea echilibrului pierdut și să le combatem cu curaj și străduință. (ziarul „Timpul”, 4 ianuarie 1881)

*Istoria își are logica ei proprie: **niciun neam nu e condamnat de a suporta, în veci, un regim vitreg, corupt și mincinos.** (ziarul „Timpul”, 5 decembrie 1882)*

Mihai Eminescu

E poznașă metoda acelor care, oricând una și aceeași vorbă se găsește în graiul românesc și la vreunul din popoarele învecinate, se grăbesc a susține că românii au împrumutat de la alții, ca și când de la români nimeni nu putea să împrumute nimic.

Bogdan Petriceicu-Hasdeu

Pentru a lichida popoarele, se începe prin a le altera, prin a le șterge memoria.

Le distrugi cărțile, cultura, istoria și altcineva le scrie alte cărți, le dă o altă cultură, le inventează o altă istorie. Între timp, poporul începe să uite ceea ce este și ceea ce a fost, iar cei din jur îl vor uita și mai repede.

Limba nu va mai fi decât un simplu element de folclor care, mai devreme sau mai târziu, va muri de moarte naturală.

Noile forme istorice vor aduce elemente și simboluri noi de adorație care vor îndepărta pe cele vechi. Din vechiul strat spiritual vor rămâne undeva, la un etaj inferior

al cunoașterii, numai câteva cuvinte, expresii, tradiții, impresii, fragmente, nume de localități, munți și ape, fără un înțeles aparent. Formele vechi, care, cândva au ocupat valențele transcendentului, vor fi deplasate de formele noi, care vor dicta componența și funcțiile „noului popor” așa cum s-a întâmplat cu noi”.

Milan Hubel Istorice ceh

Capitolul 1. CUVÎNT DE ÎNCEPUT

Înainte de a intra în subiectul lucrării, considerăm util a da câteva lămuriri cititorului, de oarece nu toată lumea este la curent cu conținutul *Dicționar-ului Explicativ al limbii române – DEX*.

DEX este utilizat în special de scriitori, care dând la tipar anumite texte, verifică corectitudinea însemnătății unui cuvânt, sau uneori chiar ortografia.

Întocmitorii dicționarului, fără să admită că dicționarul este un dicționar etimologic, totuși, la sfârșitul cuvintelor, indică și etimologia cuvintelor, asumându-și prin aceasta și responsabilitatea provenienței cuvintelor limbii române.

Aprofundând cercetările în privința adevăratei obârșii a poporului nostru și a limbii noastre, cit și originea și stadiul de civilizație a popoarelor de la care ni se atribuie cuvintele din *DEX*, ne-am dat seama că: **ne atribuirea adevăratei origini a nici unui cuvânt de proveniență autohtonă românească, este pură ineptie.**

Nu acuzăm pe întocmitorii dicționarului – care sunt funcționari ai statului – ci pe conducătorii lucrării care au impus directiva de urmat pentru realizarea lui. Reiese că metoda folosită a fost după cum urmează.

În primul rând s-au consultat dicționarele latine la cuvintele care corespund în română.

Dacă cuvântul nu există în latină s-a căutat în dicționarele străine: bulgar, maghiar, serb, croat, albanez, grecesc, slovac, sloven, ceh, polonez, turc, rus sau „slav”! Bineînțeles, pentru cuvintele ne colocviale s-a căutat și în alte dicționare europene, mai ales termeni medicali, tehnici, etc.

Dacă nici în aceste dicționare nu se găsește cuvântul românesc, s-a scris **Et. nec.**, adică etimologie necunoscută. S-au mai utilizat la unele cuvinte și **Pop.**=popular, sau **Reg.**= regionalism! fără a se preciza care regiune, când se știe că în toată România și Republica Moldova se vorbește aceeași limbă. Oare, **admițându-se că este un cuvânt popular sau regional, sau având origine necunoscută, nu trebuia admis ca având origine română? De ce atâta obstință în a admite că noi românii avem și noi cuvinte moștenite de la strămoșii noștri îndepărtați?**

Suntem unicul popor din Europa și poate din întreaga lume, care acceptăm fără să reacționăm cu vehemență, la discreditarea limbii noastre multimilenare. Rușine nouă!

Pentru a combate atribuirea falsă a originii unor cuvinte românești din *DEX*, vom expune mai întâi adevărata obârșie a poporului român, ascunsă de „științificii oficiali”, cit și comentariile unor personalități din trecut și actuali despre adevărații strămoși ai românilor. De asemenea, aprecieri din trecut și recente referitoare la limba noastră, **culminând cu adevăruri ce ne sunt revelate din Biblioteca secretă a Vaticanului.**

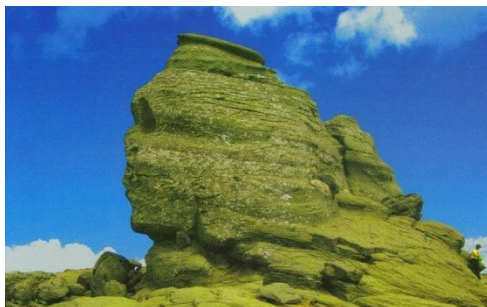
Capitolul 2. ADEVĂRUL ISTORIC AL OBÂRȘIEI POPORULUI ROMÂN ȘI AL LIMBII ROMÂNEȘTI

După cronicile vechi domnești din Țările Românești, pisanii și acte de danie ale domnitorilor și înalților prelați, între secolele XIV – XVIII inclusiv, semnalarea anului se făcea având ca punct de plecare anul 5.508 î.Hr.

Semnificația anului 5.508 î.Hr. este anul morții zeului suprem al Hiperboreilor, Zalmoxis – al cărui simulacru (reprezentare figurativă) se află pe Muntele Omu - Zeul Moș la români, care nu este altul decât Saturnus-Senex. Acest zeu suprem nu poate fi decât Regele Lumii – stăpânul absolut al marelui Centru Spiritual care a subzistat în Dacia.¹

Toate descoperirile arheologice din țara noastră și din teritoriile unde au locuit strămoșii noștri, consfințesc existența unei culturi avansate, încă înainte de alte culturi europene, cum ar fi cea greacă sau romană.

O serie întregă de scriitori români, dar mai ales după anul 1989, au combătut utopica teză a romanizării strămoșilor noștri și pierderea limbii noastre multimilenare, dar „științificii oficiali” n-au vrut să țină seamă.

**Sfinxul de pe Muntele Omul-Bucegi,
reprezentând pe Zeul-Moș, c. 5.590 î.Hr.- 5.508 î. Hr.,
primul conducător politic și religios al strămoșilor noștri**

Dr. Nestor Vornicescu, în lucrarea „*Primele scrieri în literatura noastră din sec. IV-XVI* – tratează epoca din sec. IV – VI – prezentând activitatea literară a unor talentate personalități ca: **Aethicus Histricus, Tiotim al Tomisului, Ioan Cassianul, Ioan Maxentiu, Dionisie Exegetul, Niceta Remesianul** și consideră operele literare ale acestora, ca reprezentând „**întâiul capitol de istorie literară în cultura scrisă românească**”.

Filozoful și geograful daco-român **Aethicus Histricus** (Dunăreanul), născut pe la anul 370 în regiunea antică Dynogetya aflată în nordul Dobrogei, în urma unei expediții în jurul globului, **a scris o lucrare fundamentală intitulată „Cosmographia” în limba sa natală daco-românească, limbă considerată sacră.**

La cererea unor învățați europeni, această lucrare a fost tradusă de autor în limba latină cultă romană, adaptând, introducând cu lejeritate multe cuvinte din limba sa natală, în special acele cuvinte moștenite de români de la strămoșii lui autohtoni, geto-daci, cuvinte care nu se foloseau în latina romană ca: mos/moș, murg/mugră ș.a.

De o deosebită importanță istorică este faptul că **Aethicus Dunăreanul a scris mai întâi opera în limba sa natală daco-românească**, pe care apoi, în condițiile folosirii latinei culte în întregul Imperiu roman, el **Aethicus** a transcris-o și în această limbă de circulație transnațională, deși avem dovezi că, și limba daco-românească era cunoscută, dar mai ales vorbită într-o mare parte a continentului nostru.²

Cosmografia lui Aethicus are o valoare excepțională pentru noi românii, întrucât ea atestă folosirea în vorbire și în scris încă din sec. IV precum și în cele următoare, a limbii strămoșilor noștri și, reproduce alfabetul daco-getic utilizat de români în secolele IV-V d.Hr. compus din 23 de litere, între care șapte reprezentând sistemul **vocalic al limbii daco-românești ce o individualizează net în raport cu celelalte zece limbi „romanice”: A - E - I (Î) - O - Ă - Â - U.**

Un alt document, de dată recentă, spulberă și el „utopica teză a romanizării strămoșilor noștri geto-daci”. În anul 2012 a fost publicat **studiul de paleogenetică** realizat în Germania de domnul profesor universitar dr. **Alexander Rodewald**, directorul Institutului de Biologie Umană și Antropologie al Universității din Hamburg cu aportul doamnei dr. **Georgeta Cardoso**, cercetătoare științifică, biologă, specialistă în genetică³

Paleogenetica reprezintă compararea genetică a unor rămășițe osoase a unei populații vechi cu situația genetică a populației actuale. Concluziile studiului comparativ între genele populației antice și a celei actuale din țara noastră sunt următoarele:

- **Între actuala populație a României și populațiile care au trăit pe teritoriul acestei țări acum 2.500-5.000 de ani, există o clară înrudire genetică, ceea ce probează continuitatea incontestabilă a poporului român pe aceste meleaguri.**

- **Actuala populație a României se înrudește genetic în special cu populațiile Greciei și ale Bulgariei, care s-au dezvoltat într-un spațiu locuit de strămoșii noștri geto-daci, și doar într-o mică măsură cu populația italiană.**

- **S-a mai dovedit că o parte dintre italieni, în special cei din nord, sunt la rândul lor înrudiți genetic cu populațiile vechi care au trăit în Arcul Carpatic acum 2.500-5.000 de ani.**

- **Faptul că de la mijlocul Italiei în jos, comparația etnogenezei nu arată o înrudire apropiată, rezultă din fenomenul că populația de la mijlocul Italiei în jos, s-a amestecat încă de la începutul Imperiului roman, cu sclavii aduși din întregul imperiu, iar invaziile ulterioare căderii Imperiului roman de Apus (476 d.Hr.), au contribuit la amestecul de populații. Pentru „științificii oficiali”, le recomandăm citirea cărții lui **Titus Livius**, istoric latin (59 î.Hr.-17 d.Hr), care în cartea sa *Istoria romană – Fondarea Romei*, **explicită din, și cu cine s-a format Roma în anul 753 î. Hr.!**⁴**

Studiul privind paleogeneza mai multor populații europene, corespunde cu adevărul istoric privind migrările populațiilor europene din Spațiul Carpatic. În lucrarea „*The Cambridge History of India*”⁵ editată în 6 volume, în vol. 1, p.71 scrie că: „**din Spațiul Carpatic au plecat indo-persanii, grecii, italoții, celții, germanii etc., fapt confirmat și de rezultatele studiilor genetice actuale.**

O altă mărturie de dată recentă, care atestă că „strămoșii noștri n-au fost romanizați și că limba strămoșilor noștri a fost premergătoare limbii italoților, ne-a fost furnizată de **foștul consilier al Papei Ioan Paul al II-lea, dl. Miceal Ledwith.**⁶ Personalitate științifică, domnia sa a fost decan al *Sf. Petru Diocescan College din Wexford-Irlanda*, fost președinte al Conferinței șefilor de universități irlandeze și fost membru al Biroului de Conducere al Conferinței Rectoților Universităților Europene (C.R.E.). Într-un interviu acordat postului de televiziune TVR Cluj la sfârșitul anului 2012, dl. **Miceal Ledwith** a făcut o declarație șocantă pentru unii, dar totodată revelatoare:

„Chiar dacă se știe că latina este limba oficială a Bisericii Catolice precum și limba Imperiului Roman, iar limba română este o limbă latină, mai puțină lume cunoaște că limba română, sau precursora sa, vine din locul din care se trage limba latină. Și nu invers. Cu alte cuvinte, nu limba română este o limbă latină, ci mai degrabă limba latină este o limbă românească. Așadar, vreau să-i salut pe oamenii din Munții Bucegi, din Brașov, din București. Voi sunteți cei care ați oferit un vehicul minunat al lumii occidentale (limba latină).”

Oare această declarație făcută acum câteva luni de o personalitate occidentală, care nu avea interese personale în România, să aibă legătură și cu faptul că **Papa Ioan Paul al II-lea** a spus cu ocazia vizitei în țara noastră din anul 1999 că:

România este „Grădina Maicii Domnului”. Ce știu cei de la Vatican iar noi nu știm? Ce documente secrete se ascund în arhivele secrete ale Vaticanului? Adevărul este că la Vatican se găsesc documente secrete pe care numai cu acordul Papei se pot consulta. Este posibil că Papa i-a destăinuit consilierului său adevărul despre limba strămoșilor noștri, sau că i-a dat permisiunea să consulte documentele secrete ale Vaticanului. Părerea noastră este că **Papa Paul II**, consultând documentele secrete ale Vaticanului și aflând civilizația înaintată a strămoșilor noștri, a programat vizita în țara noastră, special pentru a o cunoaște mai bine, și a se convinge la fața locului, de **adevărata țară HAVILA din Biblie**.

Din cele expuse mai sus, rezultă clar continuitatea locuirii poporului român în Spațiul carpato-dunăreanopontic, indiferent de denumirile pe care ne-au fost date dealungul preistoriei, *pelasgi, hiperborei, geți, daci, sciți, sarmați, etc.* – **și ca urmare și continuitatea limbii lor multimilenare.**

Capitolul 3. **COMBATEREA ORIGINII DATE CUVINTELOR ROMÂNEȘTI DE CĂTRE ÎNTOCMITORII DICȚIONARULUI EXPLICATIV AL LIMBII ROMÂNE**

Ne punem întrebarea, cum apar în limbajul nostru cuvinte, atribuite în *DEX* de la popoarele care au năvălit în primul mileniu al erei noastre, popoare care nici măcar n-au conlocuit cu noi și unele chiar exterminate total sau parțial?

Pentru unguri, în cartea *Romänische Studien*, **Rösler**⁷ scrie la p. 163: **Numărul ungarilor la sosire în Panonia a fost foarte mic, numai bărbați, femeile și copiii fiind masacrați de pecenegi și bulgari** (p. 161)...**După ultima luptă cu germanii împăratului Otto I, ar fi rămas doar 300 în viață.** Oriciți vor fi rămas în viață, ei nu puteau forma o națiune. De fapt, cu sprijinul papalității și metodele forțate, întâi de trecere la catolicism și apoi de deznaționalizare forțată a popoarelor cu care au conlocuit, au ajuns la națiunea de azi. Dar **probele sanguine actuale, atestă faptul că sunt aceleași ca și ale românilor din Transilvania, fapt care întărește realitatea că: ungurii de astăzi sunt ROMÂNI DEZNAȚIONALIZAȚI atât în Panonia cât și în Transilvania.**

Realitatea că daco-românii erau locuitorii Panoniei la năvălirea ungarilor este confirmată și în „*La grande Encyclopedie*”(sec. XVIII), vol. 20, care arată: **jusqu'a 894 il n'y a pas une Hongrie, mais une Pannonie, une Dacie**...(p. 229).

La al XVII-a Congres Internațional de Antropologie și Arheologie preistorică din anul 1937, în comunicarea „*Les races sanguines en Roumanie*” se sintetizează rezultatele mai multor cercetări și analize de sânge pe trei mari eșantioane de populație (20.000, 4.000 și iar 20.000 de persoane, p. 310). Concluziile sunt în rezumat următoarele (p. 312):

- *Les Hongrois de la Roumanie, y compris ceux de la frontière de l'Ouest, étaient encore Roumains dans une grande proportions, il y a 70-80 ans* (Balogh, Bozdog).

- *La race sanguine dans le centre de la Hongrie d'aujourd'hui, y compris le côté d'au delà du Danube (Pannonie) et surtout vers la frontière de l'Est, ressemble à celle de Roumains de Transylvanie, en ce qui concerne la proportion de la propriété européenne p.*

Dans ces régions les Roumains ont existé au moment de l'arrivée des Hongrois (Drăganu), puis ils ont disparus graduellement comme langue, persistant comme race.

*Le fond européen p des Roumains des régions montagneuses est plutôt celui des populations des Alpes, de l'Italie de Nord, de la vallée du Rhin et de la Scandinavie; en partie du Balkan, etc.*⁸

Toate aceste rezultate, precizând gena populațiilor care ne înconjoară și chiar unele mai departe de actualele frontiere românești, atestă și ele, adevărul istoric al formării actualelor populații europene.

Metoda de investigare a provenienței rasei maghiarilor de astăzi, este exact cum expertii actualei poliții, caută autorii unor crime sau infracțiuni, prin găsirea amprentelor digitale sau mai exact, prin ADN-ul celor suspecți.

Este de condamnat poziția actuală a „științificilor oficiali” care rămân surzi în fața numeroaselor mărturii care atestă continuitatea limbii și a existenței multimilenare a poporului român în Spațiul carpato-dunărean-pontic.

Revelator este și ce găsisse în Bibliotecile Vaticanului **Petru Maior**, când a scris „Istoria pentru începutul românilor în Dacia”, p. 316, 18 12, cu câteva secole mai înainte:

„De aceea, măcar că ne-am deprins a zice că limba română e fiica limbii latinești, adecă a cei corecte, **TOTUȘI DACĂ VOM AVEA A GRĂI OBLU, LIMBA ROMÂNEASCĂ ESTE MUMA LIMBII CEI LATINEȘTI.**”

Și nu sunt puțini scriitori din antichitate și din Evul Mediu, atât străini cât și români, care au adus elogii limbii noastre multimilenare.

– „Colhii și dacii mă cunosc, ei vorbesc o limbă barbară, de idiomă latină”- **Horatius**, marele poet roman (65 î.Hr.- 08 î.Hr.), în Odele, I, 20 (afirmație făcută cu aproape un secol și jumătate înaintea cuceririi romane, a numai unei șeptimi din suprafața de locuire a strămoșilor noștri).

– „Limba lor [românilor] n-a putut fi extirpată deși sunt așezați în mijlocul atâtor neamuri de barbari și așa se luptă să nu o părăsească în ruptul capului, încît parcă nu s-ar fi luptat atîta pentru viață cît pentru o limbă.”(**Antonio Bonfinius**, în *Rerum hungaricarum decades*, Basel, 1568, III lib. 9, p.542)

– „Latineasca, departe de a fi trunchiul limbilor care se vorbesc azi s-ar putea zice că este mai puțin în firea celei dintîi și dacă nu m-aș teme să dau o înfățișare paradoxală acestei observații juste aș zice că ea e cea mai nouă dintre toate, sau cel puțin a aceea în ale cărei părți se găsesc mai puține urme din graiul popoarelor din care s-au născut. Limba latinească în adevăr se trage din acest grai, iar celelalte limbi, mai ales moldoveneasca, sunt însuși acest grai.”

(**Contele D’Hauterive**, Memoriu asupra vechei și actualei stări a Moldovei, Ed. Acad., 1902, p. 255-257)

– „Acești volohi nu sunt nici romani, nici bulgari, nici wölsche, ci vlahi, urmași ai marii și străvechii seminții a de popoara a tracilor, geților și dacilor care și acum își au limba lor proprie și cu toate asupririle, locuiesc în Valahia, Moldova, Transilvania și Ungaria în număr de milioane.”

(**Schlöser**, Russische Annalen – sec. XVIII)

– „**IARĂ DACHII PREA VECHIE A LOR LIMBĂ OSEBITĂ AVÂND, CUM O LĂSARĂ ȘI O LEPĂDARĂ AȘA DE TOT ȘI LUARĂ A ROMANILOR, ACEASTA NICI CĂ SE POATE SOCOTI, NICI CREDE...**”(Stolnicul **Constantin Cantacuzino**, 1639 – 1716, în *Istoria Țării Românești* - 1660)

Din toate aceste mărturii, se desprind următoarele adevăruri pentru noi românii cât și pentru popoarele care ne înconjoară, formate ca unități statale în sec. XIX-XX:

1. Faptul că românii au aceeași genă cu geto-dacii de acum 5.000 de ani confirmă realitatea **continuității noastre din străvechime ca popor.**

2. Ca urmare a acestui adevăr, noi românii **N-AM FOST ROMANIZAȚI ȘI NU NE-AM PIERDUT LIMBA NOASTRĂ MULTIMILENARĂ** cântată de poezii noștri Eminescu, Coșbuc, Alexandri și mulți alții.

- Bulgarii au fost complet exterminați între anii 1014-1018 de către împăratul bizantin Vasile II supranumit Bulgaroctonul (omorătorul de bulgari), iar vechea bulgară este o limbă dispărută care se înrudea cu ciuvașa.⁹ Actuala limbă a așa-numiților bulgari de astăzi este limba românilor sud-dunăreni, deznaționalizați în perioada ocupației otomane, și a slavonizării limbajului după cel bisericesc; gramatica limbii lor actuale este identică cu a limbii române.

- Ungurii, rămași puțin numeroși după cele 45 de raiduri de pradă în vestul și sudul Europei, au preluat cuvinte de la populația autohtonă, pe care le-au maghiarizat după graiul lor, în sensul care ni-l relatează Eminescu în publicațiile sale „**că-ți zgârie timpenele!**”

Să nu uităm că, cei șapte înțelepți ai Antichității, erau „barbari”, adică din afara Eladei și că unul dintre ei, **Anaharsis**¹⁰ (Anacharsis) era de origine scitică (sciiți=geți). *Toți elenii vorbeau LIMBA SCITICĂ și târziu de tot, a ajuns la eleni arta oratorică și a scrisului!* din care deducem că, acești barbari „sciiți – geto-daci” cunoșteau arta oratorică și, bine-nțeleș scrisul, înaintea grecilor antici.

- Italiotii, cei din nordul Italiei, sunt și ei plecați din Spațiul Carpatic și era normal să vorbească limba strămoșilor noștri.

3. În ce privește originea slavă, rusă sau sârbo-croată, atribuită unor cuvinte din *DEX*, chiar dacă nu s-a analizat gena acestor popoare (slavii=geți), cele mai multe cuvinte provin însă din limba bisericească denumită „slavonă” (de laudă a lui Dumnezeu). Această limbă și scrierea cu caractere cirilice au fost create de doi călugări români macedonieni, **Metodie și Chirilă**, ca o replică a tentativei grecilor din Bizanț, care voiau introducerea limbii grecești în slujbele Bisericii ortodoxe din întregul Imperiu Bizantin. Din slavona bisericească s-au folosit și rușii la creștinare și serbii, croații și românii sud-dunăreni, așa-ziii bulgarii de azi.

Ca o concluzie a celor expuse mai sus, probând continuitatea de locuire de cel puțin 5.000 de ani (este luată în seamă doar vechimea probelor osoase, pentru stabilirea genei subiecților cercetați) și pe o suprafață de cel puțin de șapte ori mai mare la vremea cuceririi Daciei de către romani, nu vedem posibilitatea pierderii limbii noastre, preluând-o pe cea a „cuceritorului”.

Când găsim în *DEX* proveniența unor cuvinte de la bulgari, unguri, slavi etc. ne punem întrebarea: cum puteam noi românii prelua cuvinte de la niște popoare barbare care la năvălirea lor, repetăm, deabia băguiau

cca. 300 de cuvinte, **când noi românii suntem atestați ca popor cu conducere politico-religioasă din anul 5.508 î.Hr.?!**

Capitolul 4. CRONICARI STRĂINI MARTORI LA NĂVĂLIRILE BARBARILOR, DIN PRIMUL MILENIU AL EREI NOASTRE

„Seminția ungarilor este cea mai feroce și mai crudă ca o fiară – releva despre migratorii războinici unguri un cronicar german, martor contemporan al năvălirii lor în Centrul Europei. Ei trăiesc nu ca oamenii, ci ca fiarele: se hrănesc cu cârnuri crude, beau sânge, și inima oamenilor, prinși în războaie o mănâncă drept leac; ei nu știu ce este mila, și nici un sentiment de pietate nu mișcă în inima lor”¹¹

Istoricul **Laurentzi Vilmos**, consemna: „În ochii popoarele apusene incremenite, s-a văzut reeditarea hunilor. Într-adevăr, nu trecuseră decît trei decenii de la apariția ungarilor și în imperiul romano-german s-au și reflectat caracterele războinice care germinau în inima ungarilor. Acest popor necunoscut pînă atunci, nu numai că ocupa punctele strategice ale Europei Centrale, dar, cu atacurile sale deosebit de sălbatice, ține decenii de-a rîndul într-o stare de teroare atît Apusul cît și Răsăritul.”¹²

În ce privește poporul serb, el provine dintr-o grupare de trupe auxiliare ale avarilor (**servi, sclavi, sclavinii**), care în anul 623 s-au revoltat contra avarilor și și-au format un stat sub **Samo**, care s-a destrămat după 34 de ani, după care, nu s-a mai auzit nimic de ei!¹³

În secolul al VIII-lea, episcopul **Boniface** îi caracteriza ca fiind : „foedissimum et deterrimum genus” („cea mai josnică, cea mai oribilă dintre rasele umane”)¹⁴.

Inviaza slavă este o invenție sovietică. Această falsă teză, a permis istoricilor și lingviștilor români, dar mai ales alogenilor, care și înainte de al doilea război mondial, dar mai ales după, să impună în istorie **masiva migrare a slavilor peste noi și în sudul Dunării**, și ca urmare masiva influență slavă în limba română, speculând așa-zisul gol creat în Dacia după retragerea romană! Așa a apărut de exemplu, **ipoteza Bernstein** potrivit căreia în Muntenia, între sec. III-XIII, nici n-a existat populație romanică, ci numai **slavi**!¹⁵

Nu credem că năvălitorii mongoizi, care au venit călare, să ne fi putut transmite nouă românilor, atestați din anul 5.508 î.Hr., cuvinte din agricultură, unelte agricole, sau legate de o locuință!

Este și părerea istoricului **A. Deac** care-și pune întrebarea firească: „cum anume puteau aceste triburi primitive ieșite, începând cu secolul al VII-lea, din stadiul comunei primitive să ne aducă nouă „**plugul**”, **adică să ne învețe agricultura**, când arheologii români au descoperit tone de grâu carbonizat în așezările strămoșilor noștri geto-daci, cu milenii înainte de a fi invadat aceste seminții pe teritoriile noastre strămoșești atît la nordul cît și sudul Dunării”¹⁶

Capitolul 5. DEZNAȚIONALIZAREA LIMBII NOASTRE MULTIMILENARE

Istoricul ceh **Milan HUBEL**, citat de noi la începutul articolului, scria că: *pentru a lichida popoarele, se începe prin a le altera, prin a le șterge memoria. Le distrugi cărțile, cultura, istoria și altcineva le scrie alte cărți ...* Și cit adevăr reiese din aceste cuvinte, pe care le resimțim astăzi consultând **DEX**.

Oamenilor este limba cu toate aspectele ei: limbajul direct, cel figurat (proverbe, locuțiuni, expresii specifice etc.), toponimia (nume de locuri), antroponimia (nume de persoane), etc.¹⁷

Isocrate (436 – 338 î.Hr.) scria: *Aproape în tot ce am născocit, numai cuvîntul ne-a îngăduit să ducem lucrurile la bun sfîrșit ... Nimic din ce a zămislit gândul omului n-ar putea exista dacă n-ar fi cuvîntul sau, după o expresie a lui **Condillac** și **La Romiguière**, l'esprit humain tout entier est dans le language* (spiritul uman este în întregime în limbaj).¹⁸

Pentru cititorul neavizat, cercetări recente au condus la concluzia că **ROMÂNĂ**, este cu milenii mai veche decît *elina, latina, sanscrita* etc., toate graiurile vorbite în Europa provenind din **româna arhaică**.¹⁹ Era normal ca acest lucru să se întâmple, când la descoperirile arheologice de pe teritoriul patriei noastre, cît și cele din sudul Dunării, s-au găsit cele mai vechi manifestări de civilizație și cultură din Europa și unele chiar din lume. **Urmare acestora, era natural ca și graiul să apară la primele societăți umane constituite.**

Expunând realitățile istorice, consfințite și prin probele genetice ale populațiilor țărilor care ne înconjoară, și nu numai a acestora, vom expune de ce am intitulat titlul acestei lucrări, **DEX dicționar al deznaționalizării limbii române - multimilenare?**

Până acum au apărut trei ediții a acestui dicționar; prima în anul 1975, în plină perioadă comunistă, a doua în 1998 și ultima în 2009. Ne așteptăm ca după „așa-zisa revoluție” din 1989, **linia academică română să fie într-adevăr revoluționară și, ca un corolar, să aflăm adevărata obârșie a poporului nostru și a cuvintelor românești.**

Dar de ce să ne mirăm? Pe coperta *DEX* ediția din 1998, este scris : Academia Română, Institutul de lingvistică **Iorgu Iordan** ! Numai după numele pe care i-a fost consacrat Institutului de lingvistică, nu ne puteam aștepta la altceva, decât la deznaționalizarea limbii noastre – prin falsificarea originii cuvintelor românești.

Iorgu Iordan, fiu de zarzavagi bulgar, stabilit în țara noastră, a fost ales sub comuniști pentru deznaționalizarea limbii române, reprezentându-ne și la Moscova, în perioada când a ocupat postul de ambasador al RSR în URSS. Din întreaga lui activitate s-a vădit influența panslavismului, pe care a pus-o în practică; traducerea în masă a cărților de istorie și lingvistică rusești, cât și scrierea „*Dicționarul de nume de familie românești*” incomplet – sub 25%, plin de dubluri – și în care apar o droaie de nume de origine bulgară!

Oare nu tot el este acela care, imediat după război făcuse afirmația ineptă că: **graiul din Moldova este un dialect ucrainean, iar cel din Muntenia ar fi medio-bulgară?** Referitor la această afirmație – dl. **G. Gheorghe** în lucrarea „*Studii de cultură și civilizație românească II*” – scrie următoarele: „**Ca să faci astfel de afirmații privitor la limba primordială a europenilor, trebuie să fii dotat din naștere cu un rudimentarism superîngroșat sau să te afli într-un stadiu de zahariseală avansată**”.²⁰

Alte limbi europene, franceza sau germana actuală, sunt limbi care au fost dictate de conducerea țării respective la un moment dat, și întocmite de către o mică grupă de specialiști, pentru a avea o limbă unitară pe întreg teritoriul țării respective ; **ceea ce pentru română nu a fost cazul, limba română fiind unitară pe întreg teritoriul României de azi și a Republicii Moldova.**

În ultima ediție din 2009, pe coperta *DEX* apare alături de numele Iorgu Iordan și numele altui alogen Alexandru Rosetti. Amândoi au contribuit la deznaționalizarea limbii noastre multimilenare, pe care, **I. Al. Brătescu-Voinești**, în lucrarea „*Originea neamului românesc și a limbii noastre*”, cu mult înaintea acestor doi intruși, o apăruse afirmând:

„**N-a pierit nicio limbă a dacilor, pentru că ei n-au avut o altă limbă proprie, care să fie înlocuită prin limba romanilor și n-au avut o astfel de limbă pentru simplul motiv că dacii vorbeau latinește** (s.n.).²¹ **Limba dacilor n-a pierit. Ea a devenit în Italia întâi limba romanilor, care era o formă literară a limbii Daciei, iar mai târziu limba italiană; aceeași limbă a dacilor, dusă în Franța a ajuns întâi limba galilor, iar cu timpul limba franceză; în Spania ea a devenit întâi limba ibericilor, iar cu timpul limba spaniolă, iar aici (la noi) a devenit cu vremea , limba noastră românească.**

Capitolul 6. **DIN PERLELE DEX ȘI CONTRAZICERILE RELATIV LA ORIGINEA CUVINTELOR ROMÂNEȘTI**

Nu vom analiza cuvintele care sunt date din limba latină, o limbă moartă, care se vorbea în vremea cuceririi Daciei, doar de aristocrații Romei, scribii cât și guvernatorii provinciilor și suita lor, evaluați ca cetățeni romani, pe vremea lui Caesar, cca. 250.000 !

În secolul al XVIII-lea un adversar hotărât al românilor, **Franz Joseph Sulzer**, dar care forțat de un minimum de respect față de el însuși (ceea ce se purta în sec. XVIII, nu se mai poartă în sec. XX – XXI), scrie la 1781 (!), că : *în Dacia* (limba valahă), *deși a fost în contact cu atâtea limbi străine, n-a împrumutat nimic de la ele, astfel că de pildă, NU EXISTĂ UN SINGUR CUVÎNT UNGURESC COMUN ÎNTREGII LIMBI VALAHE* (*Geschichte des Transalpinischen Daciens*, vol. I, p. 41.²²

Pentru prezența a foarte numeroase cuvinte românești în lexicul maghiar, Domnul **Gabriel Gheorghe**, în cap. „*Influența limbii române asupra graiurilor maghiare*” din lucrarea sus amintită, invită pe întocmitorii *DEX*, să urmărească prezentarea admirabilului studiu al eruditului profesor de la Universitatea din Budapesta, **Ferenc Bákos** *A magyar szókészlet Román elemeinek története* (*Istoria cuvintelor maghiare de origine română*), Editura Academiei, Budapesta, 1982, 560 p.

Chiar dacă ar părea un paradox, dl. **G. Gheorghe** îl socotește pe autorul **F. Bákos** unul din cei mai **importanți lingviști ai limbii române**, care pentru cuvintele considerate, fără nici-o dovadă, ca provenind din maghiară, a făcut mai mult decât au făcut toți lingviștii români luați la un loc : **prin studii și cercetări erudite, a restituit adevărul pentru peste două mii de cuvinte românești.**

Studiul întocmit de profesorul universitar **Ferenc Bákos** conține în primul rând aspecte lămuritoare privind limba română și modalitățile de receptare ale cuvintelor de origine română: fonetică, morfologie, productivitatea elementelor de origine română, aspecte de formare a cuvintelor, cuvîntul românesc de proveniență și forma fonetică modificată sub influența unui element maghiar, mixaj între elemente române și maghiare, etc., etc.²³

Profesorul **F. Bákos** împarte influențele române în limba maghiară pe 23 de categorii de noțiuni de activități sociale, învățăminte din istoria economiei și a culturii, **găsind 2.333 de cuvinte maghiare de origine română.** Meritul profesorului maghiar este și că a aprofundat examinarea cuvintelor pe categorii de noțiuni, analizându-le după documente începând din sec. XIV. Dacă ar fi cercetat documente începînd din secolul al X-lea, ar fi găsit și mai multe cuvinte de origine română în limba maghiară. **Dar important pentru noi românii, este faptul că datorită studiului realizat de prof. F. Bákos, ies la iveală aberațiile asupra originii unor cuvinte pur românești, cărora DEX le atribuie origine ungară.**

Cu toate că prof. **F. Bákos** a trimis cite un exemplar din Studiul sus menționat (*A magyar szókészlet Román elemeinek története*) la **Biblioteca Academiei** și la **Institutul Român de Lingvistică „Iorgu Iordan”**, în ultimul

volum al *DEX* apărut în 2009, nu s-a făcut nici-o modificare la cuvintele indicate ca provenind din limba maghiară.²⁴

Menționăm faptul că **F.Bákos** nu este primul maghiar care a scris despre influența limbii române în limba maghiară. Înainte de el, în anul 1816 **Sámuel Gyarmathi**, 1877 **Antal Edelspácher**, 1893 și 1901 **Szinnyei József**, iar în 1942 **Géza Blédy** au scris despre influența limbii române în limba maghiară, fapt ignorat cu bună știință de „lingviștii oficiali” din România.

Chiar dacă i s-a spus *bulgară*, limbii vorbite de populația de la sud de Dunăre, această populație nu și-a schimbat nici compoziția nici caracterul, după cum o arată și înfățișarea. Tipul bulgarului mongoloid nu-l mai întâlnim în Bulgaria. Această evidență este și explicația pentru realitatea existenței a 38% cuvinte românești în bulgară. Acad.**Vladimir Georgiev** afirma textual: „*De nombreux éléments lexicaux identiques sont pour la plupart des emprunts grecs ou turcs. Beaucoup de calques linguistiques. Ainsi le bulgare et le roumain ne sont pas étroitement apparentés quant à leur origine, mais leur lexique contient 38% de mots identiques ou semblables. Cette statistique est faite d'après les dictionnaires des langues écrites: dans les langues parlées (et dans les dialectes), ce pourcentage est encore plus élevé.*”(Le problème de l'Union linguistique balkanique) în *Actes du premier Congrès international des études balkaniques et sud-est européennes*, VI, Linguistique, Sofia, 1968, p.10. Această realitate este confirmată și de teza de doctorat a **Mariei Osman-Zavera** *Împrumuturile lexicale românești în graiurile limbii bulgare*, 1977, rod a 10-15 ani de muncă intensă, care reprezintă o sinteză a studiilor și cercetărilor întreprinse în această privință începând cu 1783 până în prezent, adică pe mai bine de 200 de ani. Teza indică prezența a cel puțin 500 cuvinte populare în graiurile limbii bulgare (din cca. 800, cât conține un lexic țărănesc curent).²⁵

Dacă mai există cuvinte identice și în bulgară și în română aceste cuvinte pot proveni și din limbajul cultic din limba slavonă, extins în Țările românești la slujbele religioase la începutul mileniului al II-lea al erei creștine.

O altă dovadă despre vechimea limbii noastre românești – cca 5.000 de ani – ne este atestată de către doi profesori universitari suedezi de la Universitatea din Uppsala, **Olof Gjerdmán** și **Erik Ljungberg**. Cei doi universitari au scos o carte cu titlul: *The language of the Swedish coppersmith Gipsy Johan Dimitri Taikon*, Acta Academie Regiae Adolphi XL, Uppsala, 1963.²⁶ Este vorba de un studiu făcut de cei doi universitari suedezi, având ca corespondent pe **Taikon**, conducătorul unui grup de țigani căldărari, plecați din India în sec. al XVIII-lea și stabiliți în Suedia. Analizând și limbajul lor, universitarii au scos **un Glosar cu 3.600 de cuvinte ale lor, din care, nu mai puțin de 1.500 de cuvinte sunt de origine română-romanian origin!** Putem considera, că este cel mai vechi dicționar al limbii române.

Pentru a înțelege **absurditatea atribuirii falsei origini în DEX a unor cuvinte pur românești**, începem cu vechile denumiri ale lunilor anului, denumiri care s-au schimbat târziu, prin sec. XIX, cu denumirile latine. Ele au rămas și după aceea la țărani noștri, doar orașenii întrebându-le pe cele latine. Denumirile vechi erau date, fie legate de starea timpului, sau de apariția unor fructe, flori, fie legate de un obicei ancestral. **În străvechime anul începea la 1 martie, când începea activitatea agricolă.**

Vom începe cu vechile denumiri ale lunilor, ca și astăzi cu prima lună a anului creștin : *gerar, făurar, mărțișor, prier, florar, cireșar, cuptor, gustar, răpciune, brumărel, brumar, undrea*.

Cum a „**explicat**”*DEX* proveniențele acestor vechi denumiri ale lunilor?

Pentru ilustrarea ignoranței „*intocmitorilor DEX*”, iată un exemplu: pentru cuvântul *brumar*²⁷, la care se scrie: *Din fr. brumaire, a doua lună din calendarul republican francez (folosit între anii 1793-1806)*. Aceasta nu dovedește decât neștiința redactorilor *DEX*, căci *brumar* numele lunii noiembrie nu vine din francezul *brumaire*.

Nu știm cum și-au imaginat întocmitorii DEX că a ajuns să se răspîndească la țărani români numele lunii noiembrie din calendarul republican francez! Știm însă, că numirile populare ale lunilor se întrebuntau de către țărani români cu mii de ani înainte de revoluția franceză iar, pentru *brumar*, „**eminenții lingviști**” aveau la dispoziție mai multe surse anterioare *calendarului republican francez*..

Ca nume a lunii noiembrie la români, *Brumar* se găsește în *Anonimus caransebiensis*, datat în jur de 1700, apărând, de asemenea, în *Documenta Romaniae Historica, A, Moldova*, vol. II, p.76 (**Mihai Costăchescu**), **într-un document din 11 februarie 1447 și precedând astfel calendarul republican francez cu numai puțin de 345 de ani**. Sursa figurează și în *Documenta Romaniae Historica, A, Moldova*, vol.I (1384 - 1448), pe care „*doctorii în lingvistică*” (*doctus=știutor*) ar fi trebuit să o cunoască.

Găsim cuvântul, cu același sens, în *Legenda Sinteii Vineri*, culeasă de **popa Grigore din Mahaci**, în *Codex Sturdzanus* (circa 1580), Ed. Academiei Române, 1993, p. 281 și 288-289. Aici, *brumar* apare și alături de numele popular al altei luni – *a lui cuptor* (iulie). Nu avea poporul din Spațiul carpatic idee și grijă de numele latine ale lunilor (cele în uz în prezent), ci le folosea numai pe cele populare românești: *mărțișor* (prima lună a anului) sau *germinar*; *prier*; *florar* sau *frunzar*; *cireșar* sau *cireșel*; *cuptor*; *gustar* sau *măselar* sau *secerar*; *răpciune*; *brumărel*; *brumar* sau *brumarul mare* sau *promorar*, *vinar* sau *vinicer*; *andrea* sau *undrea* sau *indrea*; *gerar* sau *cărindar*, și *faur* sau *făurar* pentru februarie, ca ultima lună a anului.

Brumar și *cuptor* din *Codex Sturdzanus* apar și în *Dicționarul limbii române vechi (G.Mihăilă)* publicat înainte de apariția primei ediții a *DEX*, dar și, evident, în limba vorbită, de unde au ajuns să fie cuprinse în textele menționate și, probabil, și în altele. Înainte, **calendarele bisericesti au folosit dintotdeauna numai numele populare românești ale lunilor.**

În *DEX* mai găsim și altă minune: *Germănar (Rar) Martie – forma românitată a fr. Germinal=a șaptea lună a anului, de la 21 martie la 18 aprilie, în calendarul adoptat în timpul revoluției franceze din 1789.*

Poporul nu spune *Germănar*, ci *Germinar* (v. și **Ion Ghinoiu**, *Vârstele timpului*, p.361) din care provine și fr. *Germinal*. Desigur, e mai simplu să reproduci după *Larousse*, decât să-ți bați capul, să investighezi. Acesta este

unul dintre patentele după care s-au fabricat etimologiile cuvintelor românești, care ar putea fi ilustrat cu foarte multe alte exemple.²⁸

DEX pentru pomană, indică originea în „slavul” pomenu, dar în rusă, polonă, slovacă, slovenă, sârbo-croată și bulgară, cuvântul nu figurează!

La fel, pentru *puhoi*, DEX spune că ar proveni din sl. *povoni*, care, însă, nu figurează în rusă, polonă, slovacă, sârbo-croată și bulgară. **Este de pus întrebarea din care slavă?**

Pentru *a birui*, *a bizui* și *a bântui*, DEX invocă originile în maghiarele (în ordine) *birni*, *bizni* și *bântani*, care în dicționarele maghiare consultate nu figurează.

Aceste exemple trebuie înțelese numai ca **ilustrări ale unui mod de a confecționa, fără acoperire, origini pentru unele cuvinte românești; procedul fiind destul de frecvent.**

Cu toate că s-au folosit astfel de procedee, neonorabile în știință, **aproape un sfert din „perlele” de mai sus rămân fără etimologie cunoscută, această ciudată situație ne deranjând știința corifeilor români în lingvistică.**

Pe lângă contingentul de neștiință declarată de I.L.B. (Institutul de Lingvistică București), în listă mai găsim : cca 8% etimologii reciproce (română/maghiară, maghiară/română) după regula balansoarului, unele etimologii sunt absurde, dogmatice:

a (se) apăra – dat din lat. *apparare* care în realitate înseamnă *a pregăti*, *a dispune*, nu *a apăra*.

bătătură – dat din lat. *battitura* – *lovitură de ciocan*.

Cuvântul român înseamnă (1) *teren bătătorit* (în fața casei), p. ext. (pop.) *ogradă*, *curte* (la țară); (2) *îngroșare a pielii palmelor sau tălpilor* (întră în expresii); (3) *băteală*.

Sensul (1) îl găsim în Civilizația Cucuteni, cu circa trei milenii înainte de fundarea legendară a Romei. Nici unul din sensurile din română nu există în latină, fiind vorba de simpla similitudine formală, auditivă.

Pentru **dușman** a se vedea **G. Gheorghe**, *Studii de cultură și civilizație românească*, vol. I, Fundația Gândirea, 2001, p.52-61, unde se dovedește că **dușman la origine este cuvânt românesc și a ajuns în turcă prin intermediul persanei vechi.**

glie – dat în DEX cu etimologie necunoscută – este pământul, ca zeitate vedică (**Heinrich Zimmer**; *Introducere în civilizația și arta indiană*, 1983, p. 149), adică **este cuvânt românesc străvechi (mileniul III î.Hr.), cu etimologie clară, cunoscută.**

marfa, pentru care DEX invocă proveniența din maghiarul *marha* – vită, o presupunere pe care etimologii maghiari n-o acceptă. Ei arată că *marfă* apare pentru prima dată în maghiară la 1873 și provine din română! Normal, *marha* este alt cuvânt, și care, cum am spus mai înainte, înseamnă **vită**.

Cuvântul apare și în engleza veche (*meareh* – cal, *mare* – iapă), în germană (*mähre* = iapă), dar *marhă* (cu variantele *marhă* și *mara*) apare și în română și este considerat de origine celto-germanică, nu maghiară, cum presupune DEX.²⁹

O altă „perlă” a DEX, printre atâtea altele, este cuvântul **neam**, căruia prin simplul „urechism” i s-a dat originea din maghiarul *nem*, care înseamnă *nu*, *nimic* și nu **neam!**³⁰

La săpăturile arheologice de la Hârșova din anul 1997, efectuate de o echipă mixtă de arheologi români și francezi, condusă de **Yannick Rialland** și **Dragomir Popovici s-a constatat că rumânii de aici aveau acum 6.500 de ani (4.500 î.Hr.) un oraș cu case etajate, susținute de stâlpi corespunzători de stejar, cu fundație de 75 de centimetri și camere în suprafață de 40 – 50 m², podite cu scânduri șlefuite.**³¹ Menționăm faptul că nu numai la Hârșova, ci și în alte numeroase situri arheologice, Culturile: **Schela Cladovei cea mai veche, Cucuteni și Gumelnița, Hamangia s-au descoperit așezări umane cu case gospodărești.** Era normal ca în decursul mileniilor cât au durat, casele de locuit să aibă denumiri specifice atât pentru destinația camerelor cât și poziția în care acestea se găsesc, precum și denumirea materialelor componente ale fiecărei părți din construcție.

Înșiruiți o parte din denumirile materialelor componente unei construcții: 1. acoperiș=lat. *acco(o)perire*, 2. buiandrug=et.nec., 3. casă=lat. *casa*, 4. cărămidă =ngr. *keramidi*, 5. fereastră=lat. *fenestra*, 6. grindă=sl. *grenda*, 7. oblon=et.nec., 8. pardoseală =*pardosi+suf. eală*, et.nec., 9. perdea=tc. *perde*, 10. perete=lat. *paries-tis*, 11. pivniță (reg.=*pimniță*)=sl. *pivnca*, 12. planșeu=fr. *plancher*, 13. pod=sl. *podŭ*, 14. podea= et.nec., 15. podină=rusă, scr. *podina*, ucr. *podyna*, 16. prag=sl. *pragŭ*, 17. pridvor=sl. *pridvorŭ*, 18. prispă=probabil din sl. *pristipa*, 19. sobă=tc. *soba*, 20. stîlp=sl. *stlŭpŭ*, 21. streășină (reg.=*strășină*, *stréșină*)=sl. *strêha*, 22. șindrilă=magh. *zsindey*, germ. *Schindel*, 23. țiglă=s.cr. *cigla*, 24. ușe (ușă) = lat. *ustia*, 25. zid = sl. *zidŭ*.

După cum se poate constata, **doar 20% din cuvinte sunt atribuite limbii latine**, ceea ce denotă încă odată că **teza „științificilor oficiali”, susținând romanizarea strămoșilor noștri și „preluarea limbii unei civilizații superioare (a romanilor)” este o utopie.**

Analizând etimologiile din DEX pentru elementele componente ale unei case de locuit, considerăm că este absurdă multitudinea proveniențelor unor elemente care fac parte dintr-un tot unitar.

DEX exprimă cea mai păgubitoare obîrșie a activității agricole, când, la noi agricultura este atestată încă din anul 7.800 î.Hr., ca fiind prima în lume!³²

Cuvintele **ar, ara, brazdă, sat, plug, lan, grâu, mei, ogor, semăna, a plivi, a copăi, secera, a treiera, ar (suprafață), arie, hect/ar, câmp, deal, bou, bob, cal, car, jug, cea, hăis, hăț, șes, nap, orz, pir, rod, scai, snop, spic, test** sunt cuvinte românești ca și numele unor unelte pentru agricultură: **îmblăci, rîșnițe** manuale, de piatră, **sapă, plug, grapă, seceră** etc. Secera este o invenție geto-dacă – v. *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României*, vol. I, p.44.

Numărul secerilor de bronz descoperite, mai ales în Ardeal, dar și în alte zone ale țării este extraordinar de mare (cca. 3000), ceea ce dovedește folosirea agriculturii pe o mare parte a teritoriului României de azi.

Că **plugul tras de boi** era folosit de geto-daci scrie **Ovidiu** (Pont. I, 8,54) cu sute de ani înainte ca slavii să fie menționați, iar **Columella** (De rustica, VII, 2) scrie: *geții erau foarte pricepuți la agricultură*, iar **Salinus** (Culegere de fapte memorabile, 21, 3) asemuiește pământurile Moeziei cu hambarele zeiței Ceres, zeița agriculturii.

La Sarmizegetusa Regia, pe terasa IX s-a găsit o cantitate impresionantă de cereale carbonizate. Pe lângă grâu se cultivau: linte, mazăre, măzariche, măcriș, spanac, mac, bob, in etc.

La geto-daci, agricultura constituia ocupația de bază și avea cea mai mare pondere în economie. *S-a practicat pe toate formele de relief și pe parcursul tuturor perioadelor din istoria geto-dacilor* (ap. *Enciclopedia de arheologie și istorie veche a României*).

În condițiile arătate mai sus, ne miră faptul că lingviștii români pot să-l aducă pe străvechiul românesc plug dintr-un slav plugu, ceea ce nu-i decît o evidentă lipsă de informație, dacă nu chiar de rea voință.

O altă interpretare greșită constatată în *DEX* pentru cuvintele *țară, țar, țarat* ! La cuvîntul *țară*: din **lat. terra!** La cuv. *țar* **din cuv. rus țar**, iar la cuvîntul *țarat* : **Stat cîrmuit de un țar – țar + suf. –at.**

Numai enunțând cîte cuvinte derivă în română din cuvîntul **țară**, cuvînt neoaș românesc, mai înainte ca Roma să fiînțeze (753 î. Hr.), sau să se amintescă în cronici de „ruși”, **rezultă clar că acest cuvînt este pur românesc.** Vom cita cîteva cuvinte din *DEX*, care-s pur românești și care derivă din acest cuvînt: *țarc, țarcă, țarină, țarnă, țaran, țarancă, etc...* Faptul că în *DEX* se dă originea cuvîntului „**țară**” din latină iar al cuvintelor ce derivă din *țară*, fie din neogreacă, fie din sârbo-croată, din rusă, din albaneză, din greacă, vine să confirme tendința de deznaționalizare a limbii române, încă din perioada comunistă primară de după anul 1945, tendință continuată și mai intens în perioada post-decembriștă.

Cuvintele noastre sunt în primul rînd românești – Români au o limbă ancestrală, din neolitic, rumâna onomatopeică, cea care a generat limbajul morfemelor, descifrabil în vorbirea curentă, contemporană.

Reamintim cele spuse de regretatului patriot **Augustin DEAC**: „ *...înrudirea limbii române cu celelalte limbi zise „neolatine, romanice” italiana, franceza, portugheza, basca, romanșa elvețiana ș.a. ... nu se datorează limbii romane a romanilor, ci fondului comun de cuvinte foarte vechi ale acestor popoare, ca urmare a prezenței pe teritoriile lor a unor neamuri din obârșia geto-dacilor îndepărtați – celți, frigieni, etrusci, tursieni, alani, carpi etc., care, cu milenii în urmă, au dus cu ei din Spațiul carpato-dunăreano-pontic nu numai civilizația materială și spirituală, însușită în teritoriile străbune, dar și limba lor, o limbă populară »*

Discontinuitatea noastră ca popor și ca limbă există numai în mintea acelor pentru care adevărul și dovezile științifice remarcabile, nu înseamnă nimic, deoarece minciuna și dezinformarea perpetuate de-a lungul anilor sunt aliații lor la care, spre rușinea lor, nu renunță.

Ceea ce este revoltător și umilitor pentru noi românii, este faptul că lingviștii noștri, acceptă tema romanizării, că suntem un popor tînăr născut din simbioza între coloni și băștinași, fără să riposteze, ca și când am fi așteptat secole întregi sosirea hoardelor de bulgari, servi, unguri, turci, sau a ucrainenilor, rușilor etc., ca să denumim animalele domestice, legumele, plantele, arborii, uneltele agricole, etc., așa cum ne învață dicționarele noastre.

Poți rămâne nepăsător când unii încearcă să convingă că un popor cu o cultură atît de înaintată ca a dacilor, un popor care n-a uitat nicio clipă durerea înfrîngerii din anul 106, luptînd 1812 ani pentru reîntregirea neamului său, a renunțat la limba sa, adoptînd-o pe a învingătorului și că pentru această convingere – după studii laborioase - ni se prezintă doar 160 de cuvinte dacice? Sau când se caută cu dicționarele în față originea lexicului românesc în toate limbile pămîntului, în afară de limba dacă?

Sau când alții caută să acrediteze ideea că, după 165 de ani de stăpînire romană, dacii au renunțat și la limba romană, păstrînd din această a doua limbă numai 596 de cuvinte dintr-un total de aproximativ 140.000 cuvinte? (...)

Poți rămâne indiferent când cuvinte reprezentînd activități de bază pentru daci, sunt atribuite unor popoare care nu le practicau?

Răspunsul este categoric NU!

Cele menționate mai sus, ne îndreptățesc să afirmăm că strămoșii noștri din Spațiul carpato-dunăreano-pontic, daco-românii, prin geniul și înțelepciunea lor, sunt creatorii celei dintâi civilizații europene încă din mezolitic cît și a limbii europene arhaice.

Așa cum se impune azi, atitudinea de expectativă trebuie înlocuită cu una militantă, obiectivă și științifică, datorie ce revine forului superior al culturii, ACADEMIA ROMÂNĂ.

Numai așa vom face știință și vom restabili adevăruri de mult căutate: vechimea poporului român și a limbii sale.³³

Pe 31 august a fost sărbătorită Ziua Limbii române....!!!

Read more: <http://www.rbnpress.info/wp/limba-romana-simbolul-unitatii-tuturor-romanilor-reazemu-rezistentei-romanilor-din-provinciile-istorice-romanesti-impotriva-presiunilor-si-deznationalizarii-fortate-si-a-independentei-r-moldova/#ixzz2lJlq3PJj>

***

REPERE BIBLIOGRAFICE

1. Valeriu D. Popovici-Ursu, „Adevărata obârșie a poporului român” Ed. GEDO Cluj, 2012, p.21-28.
2. Dr Nestor Vornicesu, *Aeticus*, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1986, vezi și cartea *Istoria adevărului istoric*, vol. II a Prof. dr. Augustin Deac, Ed. Tentant, Giurgiu-2001, p. 44-45.
3. Studiu extras din cartea *Spiritul dacic renaște* de Daniel Roxin, Ed. Vidia, vezi și <http://danielroxin.blgsport.ro/2013/01/studiul-de-paleogenetica-care-bulversat.html>
4. Tite – Live *Histoire romaine La fondation de Rome*, (Ab Urbe Condita Libri) Les Belles Lettres, 2002, Livre premier, p.9-203
5. Rapson, E.J. (edited by) : *The Cambridge History of India*, Cambridge, at the University Press, 1922, 6 vol., vol.1, p. 71.
6. Vezi: <http://fr-mg42.mail.yahoo.com/neo/launch?rand=acoc0gi0tecd9>
7. Robert Rösler, *Romänische Studien (Studii românești)* Leipzig, 364 p., p.163 și 161.
8. Gabriel Gheorghe, *Studii de cultură și civilizație românească II*, Fundația Gândirea, București, 2005, art. „Influența limbii române asupra graiurilor maghiare vazută de la Budapesta, p. 92/93
9. Id, p. 84
10. **Părinți și scriitori bisericesti** vol. 5. Clement Alexandrinul (spre 160 – 211/216) – scrieri – p. 57, *După părerea mea, cu toții și brahmanii și odrisii și geții și egiptenii cunoscând marea binefacere pe care au primit-o de la înțelepți i-au cinstit ca zei, au rânduit ca filosofia lor să se învețe în școli și au studiat cu precizie ideile teologice ale acestora.* 72.1 **Anacharsis** era scit (adică geto-daco-român n.n.); **era socotit printre cei șapte înțelepți ai lumii antice**, (așa-zise n.n.) grecești ... **Toți cei șapte înțelepți erau „barbari”, din afara Eladei!** Alte afirmații: **Toți elenii vorbeau LIMBA SCITICĂ și târziu de tot a ajuns la eleni arta oratorică și a scrisului!** ceea ce s-ar deduce că **acești barbari sciti (geto-daco-români) cunoșteau arta oratorică și, bine-nțeleș scrisul, înaintea grecilor antici!** (s.n.)
11. *Regionis Chronicon*, p. 889. M. Germ. SS, I, 599-600, în **Dimitrie Onciul**, *Scrieri Istorice*, II, Ediție îngrijită de Aurelian Sacerdoțeanu, Ed. Științifică, București, 1968, p. 339.
12. **Augustin Deac** *Revizionismul ungar-permanent factor destabilizator în Europa*, Ed. Bravo-Press, București, 1996, p. 63, 72, 74.
13. **Andrei Oțetea**, *Istoria lumii în date*, Ed. Enciclopedică Română, București, 1972, p. 11.
14. **Louis Léger**, *Les anciennes civilisations slaves*, Paris, 1921, p. 15.
15. **Tudor Diaconu**, *Scrierea secretă*, Ed. Obiectiv, Craiova, 2003. cap. IV, *Etnogeneza românească-un fals grosolan*, s. cap. *Lingvistica românească-o batjocură națională!* p.81/82.
16. Prof. dr **Augustin Deac**, *Pagini din istoria adevărată a Bulgariei*, Ed. Europa Nova, București, 2002, p. 143.
17. **Gabriel Gheorghe** *Antroponimie românească*, Ed. Bibl. Jud. Nicolae Iorga, Ploiești, p. 20.
18. id. p. 20, vezi și *Filosofia greacă pînă la Platon*, II/2, p. 830-831.
19. id. p. 20-21.
20. Ibid. 8. p. 107.
21. Revista *Dacia Magazin* nr. 54 din Iunie 2008, p.17-22, art. D-lui **Silviu Dragomir** „Actualitatea ideilor scriitorului **Ioan Brătescu – Voinești** privind Originea neamului românesc și a limbii noastre”
22. ibid. 8 (*Studii de cultură românească II*), p. 80
23. id. p. 85
24. id. p. 106.

25. id. p. 84-85

26. **Gabriel Gheorghe**, *Studii de cultură și civilizație românească*, Fundația Gândirea, București, 2001, Studiu introductiv, p. 33.

27. *Dicționarul explicativ al limbii române*, ed a II-a, Univers enciclopedic, București, 1998, p. 114.

28. Ibid. 8, p. 102-103

29. Id. p. 103-104.

30. Ibid. 27, p. 675.

31. Dr. **Lucian Iosif Cueșdean**, *Marea enigmă a românilor antici*, Ed. Solif, București, 2007, p. 22.

32. Dr. **Vasile Boroneanț**, *Cercetări în zona cu cele mai timpurii așezări stabile din Europa – Porțile de Fier în Epipaleolitic/Mezolitik; Cele dintâi dovezi de sedentarizare în Europa*, pag. 60-114.

33. Ibid. 1, cap. 11, pag. 121-139

Valeriu D. POPOVICI-URSU, Paris/FRANȚA

10 cireșar, 7.521 (iunie 2.013)

***

getica

ADEVĂRUL DESPRE STILUL GOTIC AL CATEDRALELOR

S-a încetățenit să se afirme despre celebrele catedrale construite în vestul Europei că sunt construite în stil gotic. Faptul că acești constructori au fost urmașii așa-zișilor goți, ostrogoți, vizigoți s-a dat denumirea mareșelor catedrale construite în vestul Europei ca fiind de **stil gotic**.

Or, chiar începând cu **Iordannes**, în sec. al VI-lea, care a scris cartea „*De origine actusque Getarum*” – **GETICA**, Despre originea și faptele **GEȚILOR**, carte apărută în Fundația GÂNDIREA, București, 2001, rezultă clar că **nu există și n-a existat nicidecum un popor gotic și o limbă gotică**.

În toată cartea lui Iordanes dedicată poporului getic, introduce în text când geți, când goți, **goții fiind de fapt poporul getic, o simplă înlocuire a vocalei „e” cu „o”.N**

Însuși titlul lucrării lui **Iordanes**, clarifică că el a scris despre originea și faptele **GEȚILOR** și nu ale goților. De la această confuzie s-au folosit popoarele occidentale de astăzi, care, începând cu mileniul al II-lea, au început să-și caute originile, în special francezii, apoi spaniolii, germanii și italienii.

Neaprofundând și alte surse istorice, bazându-se și pe argumentul că Biblia a fost tradusă în așa zisă limbă gotică de Ulfila (Wulfila), o serie de scriitori au născocit atât **existența unui popor gotic cât și a unei limbi**

gotice! Folosindu-se și de confuziile din lucrarea lui Iordanes, istoriografia medievală a preluat-o necritic, fie din interes fie din comoditate sau prin contagiune de către istoriografia modernă și prelungită până în contemporaneitate.

Carlo Troya (1784 – 1858), un mare istoric și om politic italian, a scris și a publicat la Napoli, *Storia d'Italia del Medio Evo* /Istoria Italiei din Evul Mediu, în 15 vol. însumând 8700 de pagini.

Evidențiem faptul că în lucrarea sa, istoricul italian, unde a găsit în sursele folosite mențiuni despre daco-geți-goți, pe lângă că le-a folosit în lucrarea sa, le-a adunat laolaltă și a făcut cu ele două volume, vol. II (1), 1844, *Apendice/Anexa, Fasti Getici o Gotici*, 80 p. și vol. II (2) 1847, *Paralipomeni a Fasti Getici o Gotici*, 122 p.

În ANEXA la vol. al doilea sau ISTORIE GETICA SAU GOTICA, **Carlo Troya scrie:**

Scopul meu cel mai de seamă la scrierea primelor trei părți din primul volum, dincolo de Tabelul cronologic, se împarte în două părți:

1 De-a arăta că geții lui **Zalmoxe** și ai lui **Decebal** au fost strămoșii goților lui **Teodoric** din neamul Amalilor;

2 De-a pune în lumină că acel neam getic sau gotic a fost deosebit de cel germanic, deși, de-a lungul timpului, incorporase mai multe triburi germane, mai ales tribul vandalilor și cel al borgognolilor.

Acum mă văd ajuns să culeg rodul lungii dar necesarei mele pregătiri. Doi reprezentanți din neamul getic sau gotic și din neamul german sunt (cei mai importanți, cu siguranță) contemporani unul cu celălalt; **Clodoveo** și **Teodoric** din neamul Amalilor: ei devin cumnați și pezintă fiecare codul său de legi pentru franci și pentru geți sau goți. Ca urmare, de aceea se pot observa unele asemănări între cele două Coduri, dar și între cele două popoare.

Și după aceea, **Carlo Troya** se leagă de afirmația lui **Montesquieu** din lucrarea *Lesprit de Loix*, cartea XXX, cap. XII, în care scria că: *planul Monarhiei Ostrogotilor se deosebea în totul de planul altei monarhii barbare din acel timp*. La care **Carlo Troya** replică : *În ce mă privește, până aici, am încercat să pun în bună lumină acest fel de cauză, țesând istoria geților sau goților: dar ca să se poată deosebi mai cu ușurință firul, îmi pare util să se adauge ISTORIA GETICA sau GOTICA, de undeva apărea întruna, corespunzător faptelor, că ostrogoții lui **Teodoric** au fost urmașii geților sau dacilor lui **Decebal** și a geților lui **Zalmoxe**.*

În *Fasti Getici o Gotici*, istoricul italian scrie printre altele:

102 e.n. O așezare bine apărată se află în fața Sarmizegetusei. Aici erau păstrate steagurile capturate de la Cornelius Fuscus. Sora lui Decebal se închisese aici.

Acum se pot dovedi progresele realizate de geți (și nu de goți n.n.) în arhitectura militară și în arta construcțiilor, complet diferite de ale germanilor (s.n.).

Vom prezenta și ceea ce **Carlo Troya** menționează în lucrarea sa *Della ARCHITECTURA GOTICA*, 1857:

„Niun popolo intanto fra quelli, a'quelli davasi da 'Greci l'appellatione di Barbari, avea Storie piu certe di quelle de'Geti o Goti / **Nici un popor din cele pe care grecii le numeau barbare, nu are o istorie mai certă ca a geților** sau goților 1622 p (p. 6 § 1). (s.n.)

E pero i Geti o Goti non conquistati da Traiano, cioè i Daci liberi, non intermisero giammai la pratica della nazionale Architettura loro, qualunque si fosse; nè poteano intermetterla, perchè sempre obbligati dal loro culto a rizza Tempj e Cappelle in onore o di Zamolxi, o de, Minori Dei e Eroi (p. 13 §stermetterla, perchè sempre obbligati dal loro culto a rizza Tempj e Cappelle in onore o di Zamolxi o de'Minori Dei e degli Eroi (p. 13, § 2)/ Și totuși geții sau goții necucerii de Traian, adică dacii liberi, nu întrerup nicicând practica Arhitecturii lor naționale, de orice chip ar fi fost aceasta; nu puteau s-o întrerupă, pentru că erau obligați mereu de cultul lor să înalțe temple și capele în onoarea fie a lui Zamolxe, fie a zeilor minori și a eroilor.

După peste 100 de ani, cu tehnologii moderne și datări cu radio-carbon, **Marija Gimbutas** în lucrarea tradusă în română *Civilizație și cultură*, Ed. Meridiane – 1989, îl confirmă întrutotul pe **Carlo Troya**. Cităm:

Trebuie ca deacum încolo să recunoaștem realitățile și modul de viață al epocilor neolitică (6500-3500 î.e.n.) și a cuprului care însemnau mult mai mult decât semănatul, culesul, măcinatul și coacerea pâinii și ridicarea caselor (p. 49-50).

Trebuie să recunoaștem realizările strămoșilor noștri „vechi europeni” așa cum au fost: constructori de temple, producători de sculpturi și de figurine reprezentând divinități într-o mare varietate de tipuri...

Acești oameni au folosit o **scriere sacră** începând cu cel puțin sfârșitul mileniului al VI-lea î.e.n. (p. 50).

Vechea Civilizație Europeană, care a cunoscut **așezări urbane**, un sistem de **scriere și temple complicate ornamentate**, a înflorit în sud-estul Europei... de-a lungul celui de al IV-lea și al III-lea mileniu î.e.n. (p. 51).

Descoperiri recente și remarcabile **reclamă o reevaluare a concepțiilor noastre privind sud-estul Europei. Existența așezărilor urbane, a unei scrieri, a templelor și a mormintelor dotate cu obiecte de cult și figurine atingând un număr de aproape treizeci de mii de exemplare, sunt dovada unei vieți religioase organizate și o structură foarte dezvoltată a ceremonialului.** (p. 52).

Nu vom continua cu tot ce a mai afirmat arheologa americană despre civilizația strămoșilor noștri. Dacă ar putea exista un dubiu privind civilizația și cultura cele dintâi ale Europei sunt opera carpato-dunărenilor, putem evoca și rezultatele cercetărilor Universității din Cambridge, care arată că Spațiul Carpatic este locul de unde au plecat arienii indieni, persanii, grecii antici, latinii, celții, germanii și slavii (v. *The Cambridge history of India*, vol. I, 1922, p. 68-71).

Chiar înainte de publicarea lucrării Universității din Cambridge, mai mulți savanți, **Benfey, Clemence Royer, Fr. Müller, Virchow** (ap. **Salomon Reinach**, *L'origine des Aryens*, Paris, 1892), dar și mulți alții au ajuns, fiecare separat, la concluzia că începuturile civilizației și culturii europene s-a născut în Carpați, în centrul Europei.

Meritul lui **Carlo Troya** este că observă și face cunoscut prin lucrările sale cum, datorită unor erori, practici milenare geto-dacice ajung să-și afle o origine târzie în occidentul Europei. Redăm un exemplu (p. 79-80):

Simili errori sull' origini de' Geti o Goti e de' Teutoni o Germani di Tacito corruperro la Storia dell' Architettura per la confusione fatta delle due stirpi di popoli affatto diversi, e per la dimenticanza, in cui si posero il Tracio cenacolo di Zamolxi ed i fatti seguenti dell'Architettura Gotica Oltredanubiana, la quale nel 412 passo nelle Gallie Meriodinali, e si diffuse in tutta l'Europa con una doppia corrente;/ Erori similare asupra geților și goților și a teutonilor sau germanilor lui **Tacit** au viciat istoria Arhitecturii prin confuzia făcută între cele două popoare cu origini cu totul diferite și prin uitarea în care au fost lăsate Cenacul tracic al lui Zamolxe și faptele care s-au succedat în Arhitectura gotică de dincolo de Dunăre, care în 412 trece din Galia meridională și s-a răspândit în toată Europa ca monedă de aur curentă.

În lucrarea *Della ARCHITECTURA GOTICA*, p.66, 67 – este surprinzător faptul cum **Troya** reține o eroare difuzată de Albrecht Dürer cu trei secole mai înainte de el:

Una tanta e si rapida fortuna indusse in errore quel famoso Alberto Durer, il quale, scrivendo il suo Trattato Geometrico nel sestodecimo, credè i suoi Tedeschi essere stati gl'inventori dell'ogiva, ed i primi, che la mostrarono al genere umano/ O atât de mare și rapidă răspândire l-a indus în eroare și pe faimosul **Albrecht Dürer**, care scriind al său *Tratat de geometrie* în secolul al șaisprezecelea îi crede pe **germanii săi inventatorii ogivei și cei dintâi care au arătat-o omenirii!**

Mai scrie **C. Troya**, în cap. *Tempi storici dopo Gesu Cristo*, la anul 107, că **Traian** a cucerit numai o treime din Dacia lui **Decebal**, după calculele cele mai vrednice de luat în seamă, în special cele ale lui **Gatterer** (1727-1799), cu concluzia că geții au rămas stăpâni asupra unui regat geto-dac liber, reprezentând două treimi din Dacia lui **Decebal**. Și în continuare **Troya** scrie ... *istoria va deveni dublă pentru o atât de valoroasă și eroică națiune: o istorie a geților liberi nesupusă romanilor, iar eu îi voi numi geto-dacisti pe cei care s-au găsit sub stăpânirea romanilor și geto-daci pe ceilalți, care au rămas liberi timp de 170 de ani până la retragerea la sud de Dunăre a împăratului Aurelian. Atunci geto-dacistii s-au reunit cu geto-dacii și iar laolaltă s-au numit și goți, datorită unei simple schimbări de pronunție a vocalei, una diferită de cea în care messi s-au numit și misi; bastarnii s-au numit basterni...*

De remarcat este faptul că această carte a celebrului istoric italian este scrisă cu obiectivitate și că se află în ea aspecte care nu se găsesc în alte cărți.

O altă consemnare a capacității de modelare a coamelor sanctualelor construite de strămoșii noștri îndepărtați geto-daci, ne-o relatează **Paul Mac Kendrick** în cartea *Pietrele dacilor vorbesc*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1978, în cap. 1, România în preistorie, p. 13: *Sanctualele cu acoperișuri în două ape, înpodobite cu ornamente (acreteria) pe coamă și la marginile frontonului prezintă un rafinament arhitectonic pe care templele grecești îl vor atinge după mai bine de o mie două sute de ani.*

Din toate aceste mărturii se desprinde faptul că strămoșii noștri îndepărtați, geto-dacii erau din antichitate mari constructori de temple și după creștinarea lor au continuat construirea lăcașurilor de cult, biserici, catedrale pe toată întinderea Europei, indiferent că istoricii i-au denumit geți sau goți, daci, ostrogoți, vizigoți, etc.

Faptul că pe teritoriul României de astăzi nu întâlnim construcții de catedrale vechi ca în vestul Europei se explică, probabil, faptului că, în confruntarea cu Traian, casta preoților și a constructorilor de temple a luptat până la exterminare cu trupele romane, sau că cei care au scăpat cu viață au fost duși ca robi la Roma să construiască Forumul lui Traian și alte edificii.

O precizare care se impune în final, **goții-ca popor-n-au existat nicicând și ca atare, nici o limbă gotică.**

În încheiere, ținem să precizăm că actualul stil gotic al catedralelor construite după creștinarea europenilor este numit impropriu « stil gotic » și ar fi trebuit numit « **STIL GETIC** ».

Paris, 28 brumar 7521 (noiembrie 2013)

Valeriu D. POPOVICI-URSU, Paris/FRANȚA

***

(continuare din numărul 30)
MILAREPA

OAIA PE MOARTE DIN GRUBUM

în românește de GEORGE ANCA

CĂLĂTORIA LUI RECHUNGPA LA WEU

(Patronii au spus: „De vreme ce Rechungpa te-a părăsit fără a-ți arăta nici cel mai mic semn de afecțiune, tu, *jetsunule*, trebuie a-l uita. Mai ales că Shiwa Aui, Sevan Repa și mulți alți discipoli sunt încă aici. Ei la fel de bine te pot urma”. „Da”, a răspuns *jetsunul*, „sunt mulți Repa, dar unul precum Rechungpa e greu de găsit. Pot fi mulți patroni, dar greu găsești unul cu adevărată credință. Ascultați, rogu-vă, la cântecul meu”):

Nyan Chung Repa din Gung
Tang, Ngan Tson Dewa Shun din
Jenlun,
Sevan Jashi Bar din Dodra
Și Drigom Linkawa din Dhomo,
Aceștia-mi sunt cei patru fii
Mângâierea inimii.
Dintre ei cel mai drag e Rechung
De m-a însoțit îndelung
Acum, că s-a dus, mi-e dor să-l ajung.

Doar nume e vorba „vedere”,
Chiar de lumea-i zice „vedere”,
Abia-i vorbă.
Cel mai greu e să afli un frate
Nezăpăcit de dualitate;
Cel mai greu e să afli pe cineva
Sorbind în sine plinirea sa!

„Nevoire” de nu dezmargineste minte
Nu se minte.
Chiar de lumea „nevoire” o cheamă
Abia-i chip de *dhya*na.
Cel mai greu e să afli om din fire
Împreunând *dhya*na și „ochire”.
Cel mai greu e a afla pe cineva a ști
Cum să-ți muncească mintea cât o
trăi.

Când a minții „acție” acum e lume,
Acum e noapte – e biet nume,
Chiar dacă lumea-i zice „acție”,
Faptă e de reacție.
Cel mai greu e să afli un om din fire
Învingător de lumească dorire;
Cel mai greu e să afli pe cineva
Dharma a întregi întru nevoirea sa.

Căutarea ascultării cum e
Prefăcută e doar nume.

Chiar dacă lumea-i zice „ascultare”
Nu e decât batjocurare.
Cel mai greu e să afli om pe pământ
Nici când călcând al său jurământ,
greu foarte e a afla
Minții sale martor nemincinos pe
cineva.

„Plinire” de-i dor dur
Tot cuvânt sperjur.
Zică-i lumea „plinire”
E doar dezamăgire.
Cel mai greu e să afli un ins
A plomba al realității abis;
Cel mai greu e să afli pe cine
Calea adevărată o ține.

Rostire de temei părere fie
Adâncă pe hârtie;
Cu greu mai afla-om
Ager și aprig om;
Cel mai greu e să afli pe cineva
Învățându-și însăși obârșia.

Maeștrii în lumesc zidiți
sunt numai numiți;
numai încurcă-lumiți.
Lumea cred și slăvește mărunț.
Cel mai greu e să afli un sfânt
Mereu întru maestru-i sporind.

Rodiri de credo, venerații
De pompă sunt doar nominații;
A trece viață de ovații.
Unde se ține tare-mare *karma*
Mai nimeni omu-acela-aflar-n-a
În trei țării și nu de-a valma.

Templu scund de lângă urbe

Nume e să nu se surpe
Strige-l lumea „templu”-n surle
Tot o parte e de „urbe”.
Într-una ce să vezi
Și cum să te distrezi.
Mai greu omul a găsi
Îndelung în pustnicii.
Cap călugăr de băiat
Teapăn stă pietrificat.
Zică lumea-”ascultător”
El în piesă e actor.
E greu să afli unu-n cerbiec
Un altul de călugărie
Canoanele cu dinți să ție.

Frumoasele din Nya Non
Patroane-n nume se întorn.
Amăgitoare, chemând
Puțin femeia gând e.
Greu de tot afli un patron
De toată ofranda prin Nya Non.

Credințe rele duc în guri.
Patroane-aveți credința nuri.
Credința mea mi-e inima.
Piatra-mbătrâni
Fața-i se-nnegri;
Râul e cărunț
Riduri curg pe prund.
Arborele-i veac
Frunze îl desfac.
Schitul n-are ani
Apă și platani.
Moșnegitul *yog*
Gârbov decalog.
Patronii moșnegi
La crezări betegi.

Sunt patroni păuni

Fuduli de nebuni,
Patroni papagali
Pagali-agali-gali.
Vacile nițel
Țap te cred nițel.

Stăpânii mei, târziu vileag,
Timp a vă-ntoarce în meleag.
Colo jos în peșteră -
Făină de strachină
Șoarecii o macină;
Prescura de unt piatră
***

Se rostogolește-n vatră;
Au vărsat vinul vulpile,
Au zburat carnea ciorile.
Fuga, stăpâni, acasă-ntr-un gând.
Voi jura, revedea-vă-voi curând.
Acum duceți-vă cu toți bucurând.

ÎNTĂLNIREA CU KAR CHON REPA

Întru binele oamenilor
Meditez pe muntele Di Se înzăpezit.
Ție, rău-văzătorule bonist,
Îți dau răspuns acest cântec:

Vestitul munte Di Se coperit de zăpadă
Simbolizează alba învățătură curată.
Undele albastrului lac Ma Pom,
cunoscutului,
Simbolizează ducerea în tărâmul
absolutului.

Eu, vestitul Milarepa, bătrânul dormind
despuat,

Tărâmul dualist în urmă l-am lăst:

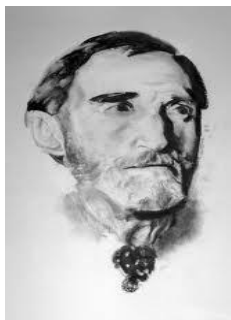
Cântecele din gura mea
Îmi izvorăsc inima
Povestind *sutras* cu Buddha.

Toiagul din mâna mea
Prin oceanul *samsara* simbolizează
trecerea.
Peste minte și chipuri înstăpânitu-m-am,
De zeități lumești nu ajutatu-m-am
Și toate puterile minunilor le am.

Di Se, cu *devas* lumești la trup fioroși,
***

E regele munților înzăpeziți,
E locul buddhiștilor!

Voi, preoți bon, eretici, *dharma* de
îmbrățișați,
Curând veți fi ferice frați,
De nu, altundeva plecați,
Că vraja-mi este mult mai mare,
Priviți numai ce sunt în stare!

poetică și stilistică românească

ARTĂ A SENSULUI CODIFICAT ÎN POEZIA BACOVIANĂ „ALTFEL”¹⁹”

Motto: *Omul începuse să vorbească singur... / Și totul se mișca în umbre trecătoare - .*
(George Bacovia, „Altfel”)

Cuvinte cheie: artă, catrene, tăinuitor, poetul-om, altfel

În anul 1914, George Bacovia publică o poezie cu un înțeles tăinuitor, distribuită în două catrene, sub un titlu al inversului existențial, o cu totul altă pregătire a omului elevat, care se destăinuie celor inițiați. „Altfel”²⁰ este dorința de a explica că omul poate trece, prin voia necunoscutului, într-o altă dimensiune, cea a cunoașterii, a înțelepciunii. Este o cale a întunericului luminată de gândirea profundă a fiindului elevat: „Omul începuse să vorbească singur...” nu este oare începutul începerii noii „Faceri”?, noua ordonare a Haosului pe care omul-poet o simte! Oare singur, poetul-om nu are ca și divinitatea puterea absorbirii cuvântului pe care îl exprimă? Bacovia, luminat și călăuzit de umbra sa spune că „omul începuse” în taina trecerii timpului „să vorbească singur”, nu în singurătate, ci tuturor aceluia care știau să îl asculte. Înțelepciunea din Înalt coboară și prinde în jocul ideilor pe cei pregătiți să întâmpine lumea nevăzută a formelor în cuvinte. Formele sunt imagini ale imaginației literatului, iluminări zădărnice în teluric pentru o preîntâmpinare a senzațiilor. Greutatea obsedantului metal bacovian dă veșnicia cerului încărcat de nevoile faptului fiindual al omului profan, căzut, însă literatului îi ardeau cu lumina soarelui vieții ideile lucide ale vindecării și menținerii purității prin sens al poetului-om. Bacovia a venit în lume ca un hrismos, ca un curățător de rău. Boala se va instala în totalitatea ei în trupul său, ca un gest de răscumpărare a semenilor, însă mintea lui va străluci în Infernul pe care numai el îl vede: „și totul se mișca în umbre trecătoare...”. Ne punem întrebarea: despre care om al trăirilor lui vorbește poetul aflat la penultima *lui* venire pe pământul ispășirilor? La cel de după Potop sau la cel pe care el îl va întâlni în drumul său spre ultima viață telurică!

Dacă citim doar primul și al treilea vers al primei strofe a poeziei, vom observa că omul vorbea cu el însuși nu pentru că se afla singur, ci pentru faptul că lumea se dorea singură stăpânită de întuneric. Era un timp

¹⁹ **Altfel**, titlul poeziei publicată de George Bacovia în volumul *Plumb*, în anul 1916. Poezia a fost extrasă din vol. George Bacovia, *Versuri*, Editura pentru literatură “Biblioteca pentru toți”, București, 1965, p.70.

²⁰ **Altfel**, complement circumstanțial de mod, folosit în titlu de poet pentru a identifica și sugera că *omul* poate fi și *de altă natură* sau *în alt chip*.

al spuselor, nu a oricărui vorbiri, ci al dorinței de exprimare, poate chiar timpul rugăciunilor când de teama întunecimii cerului omul căuta iertarea și, de aceea, creierul său ardea „ca flacăra de soare”. Sugestivă, metafora bacoviană deschide cel de-al treilea ochi și lasă ca omul să vadă și să simtă adevărul prin teamă. Cine putea acum, cu milostivenia lui, să fie în creierul său decât lumina divină care ardea răul, risipindu-l. Cine avea puterea să ardă fără să ucidă, decât Divinitatea? Semnul arderii este văzut doar de poetul-om, literatul care își unește în vâltoarea mișcărilor astrilor ideile gândite, zvârcolite și strânse apoi în creierul care se aprinde pentru a lumina lumea deșartă. Titlul poeziei poate sugera sosirea timpului „Noii Ere”, când inima se va dori umplută cu spiritul divin, iar creierul să ardă incandescent în fiindul aleșilor unei lumi a ideilor mărețe.

Lumea în care Bacovia a creat l-a considerat un neînțeles, un prea întunecat al erei pe care ei și-o credeau luminoasă ca materie, nu și ca nevăzut incandescent. Venirea lui în lume a fost în plină zi, când soarele văzut incingea cu bretelele razelor lui spațiul terestru, în calculul de viață al Celui Luminat. El va dori toată viața sa căldura soarelui, simțindu-se atras de binefacerea acestuia, însă trupul său, atins de boală la vârsta de 33 de ani, va ceda marilor solicitări nervoase și va fi internat, pentru prima dată, la Sanatoriul dr. Mărgăritescu din București. De atunci, sufletul lui va urca din întuneric în lumină și va desăvârși omul ca poet al umbrelor și al obsesiei cenușii, sub greutatea metalului *plumb*, al cărui sens este alunecarea lentă în moarte a oamenilor, a lucrurilor și a lumii, a destinului universal. „Și totul se mișca în umbre trecătoare”, vizualizează sugestiv neînțelesul existențial al lumii care coboară și tot coboară în întunericul fără margini, fără dorința de a găsi răgazul explicării menirii omului ca trăitor și nu ca ființă. Care sunt marginile trăirii și limitele învățării din viață? Umbra este dublul mișcător al fiindului teluric, semnul întunericului, al neînțelesului pe care poetul-om l-a descifrat și l-a încifrat în existența literatului. Doar el cunoaște taina venirii și trăirii, el știe că în matricea sa trebuie să urce, de fiecare dată din cele nouă coborâri, greul nevoilor gândirii, înțelepciunea, altul decât cel care a fost. Hrismos al lumii, Bacovia umbrea existentului lumii pentru a-i putea urmări în taină evoluția, pentru că sensibilitatea versului său cuprindea răul care îi secera elanul. În rău, a înțeles poetul, omul decădea, iar cele nouă drumuri, care trebuiau să ducă spre „Noua Eră”, a superiorității prin gândire, deveneau din ce în ce mai dificile, multiplicându-se și întârziind devenirea în sacru. Cerul „de plumb” era acoperământul prin care omul era obligat să gândească. Numai în noapte, unde se mișcau umbrele, omul putea să cadă stării de meditație, de analiză a răului și căutării izbăvirii prin inițierea în bine.

Pronumele negativ „nimic”, cu sensul de *primejdios*, închide brusc tentația de a găsi vreo scăpare omului, fără câință, din toată această formă de a exista. Pustiul, care se tot mărea, aduce în sufletul profanului teama de moarte, afectat fiind în cele din urmă chiar unul dintre organele vitale ale trupului, pentru că și natura, cu „noaptea lui amară tăcuse orice cânt”, va suferi în sinestezia amară. Va fi un gust simțit în umbra care îi va jeli trăirea. Stările și evoluția hepatică în trup ne duc la naturalismul interpretărilor realiste ale curentului literar, impletit în sugestia și viziunea măiastră a poetului, care se simte copleșit de toată lupta cu nevoile omului de pe Pământ. El are puterea să-l vadă oriunde în Univers și să-i urmărească existentul, pentru că „învințit de gânduri, cu fruntea în pământ, / Omul începuse să vorbească singur...”. Îi vede durerea și teama prin manifestarea plecării frunții în pământ, însă îi simte și neîncrederea din suflet că se va putea schimba ceva în viața lui fără de care el să nu se căiască. Atât de speriat va fi omul, încât lumina cu greu va putea ajunge la profan, pentru că la un moment dat însăși umbra lui îl va părăsi.

Dacă în primul catren Bacovia alternează, prin rimă, al doilea și al patrulea vers, sugerând neîmperecherea, ca fapt al venirii și tânguirii omului, în cel de-al doilea catren poetul apropie această alternanță, sudând prin idee sugestivă, rezultatul neînțelegerii adevăratei misiuni a omului pe Pământ. Este, poate, tocmai ceea ce am crede că ar fi dorit să transmită prin poezie, ca un mesaj, poetul și anume, moartea neinițiatului, care va rămâne singur, petrecut în noaptea veșnică, până la semnul nelipsit al meditației ce îl va duce spre noua evoluție, cea superioară, spre divinitate.

În poezie, Bacovia folosește doar de două ori cuvântul articulat „omul”, ca pe ceva foarte cunoscut planului său de cercetare, identificat, de multe ori ca un rezultat al unui fiind de excepție, care se tânguia și dispera de toată întâmplarea naturii. De undeva, poetul îi urmărește întreaga sa evoluție, însă nu îl compătimentește pentru că este dreptul divinității să îi audă cu adevărat tânguirea. El este singur între semenii săi solitari, poetul sugerând ideea că divinul nu îl părăsise, pentru că îl lasă să vadă umbrele de oameni în noaptea care poate deveni veșnicie. Cerul de plumb „domnea”, se spune în poezie, iar imperfectul verbului este folosit pentru a sugera că într-o zi cu întunericul se poate sfârși, făcând loc luminii, nu se știe însă de când noaptea a coborât peste pământ și oameni. Nu *păcatul adamit* constituie grava noastră pierdere, ci fausticul conștient al vinderii, de dragul lumescului, a sufletului căreia divinitatea supremă îi dorește întoarcerea în matricea din care l-a desprins, dându-i trupului, templul creației sale. Acolo unde este pustiu este și meditație, este un loc al întâlnirilor lumilor în dimensiuni. Faptul că „omul începuse să vorbească singur...” este îmbucurător pentru că atunci zadarnicul pune capăt împrăștierei ideilor, adunându-le într-o singură cupă, cea a meditației spre divin. Acest om, atât de cunoscut stihuitorului, este în *totul lui* poetul, despre el și despre ce va fi cu el vorbește literatul atunci când intră în dimensiunea divinului.

Când creează, creierul lui devine incandescent și lumina creației sale se îndreaptă spre nemurirea ideii stăpâne pe neant și pe materia eternă, cuvântul. În afară de cuplul patern numai literatul, parte a divinei idei, poate crea singur și să vorbească cu el însuși, pentru că dialogul se poartă între văzut și nevăzut. La Bacovia, „pustiul” întotdeauna a creat în vers nemurire și a lărgit orizonturile gândirii dilatând în nemurire existența. Noaptea este „amară” pentru că dorul „tăcuse orice cânt”, întunericul dezvăluie umbre și *învinetește gândurile* care apasă fruntea poetului-om „în pământ”.

În concluzie, termenul „altfel” ne destăinuie existența unui sine necunoscut, poate chiar depărtat de fiindul teluric al celui care este dat să creeze, să lege ideile de cuvinte.

Ștefan Lucian MUREȘANU, București/ROMÂNIA, 19.08.2013

BIBLIOGRAFIE:

- Caraion**, Ion, *Bacovia. Sfârșitul continuu*, București, Editura Eminescu, 1975.
Cimpoi, Mihai, *Secolul Bacovia*, București, Editura Fundației Culturale Ideea Europeană, 2005.
Dimitriu, Daniel, *Bacovia*, Iași, Editura Junimea, 1981.
Flamând, Dinu, *Introducere în opera lui G. Bacovia*, București, Editura Minerva, 1979.
Grigorescu-Bacovia, Agatha, *Bacovia (viața a poetului)*, București, Editura pentru Literatură, 1962.
Grigurcu, Gheorghe, *Bacovia, un antisentimental*, București, Editura Albatros, 1974.
Indrieș, Alexandra, *Alternative bacoviene*, București, Editura Minerva, 1984.
Petroveanu, Mihail, *George Bacovia*, București, Editura pentru Literatură, 1969.
Scarlat, Mircea, *George Bacovia - nuanțări*, București, Editura Cartea Românească, 1987.

xxx, *Opere*, prefață, antologie, note, bibliografie de Mihail Petroveanu, text stabilit, variante de Cornelia Botez, București, Editura Minerva, 1978.

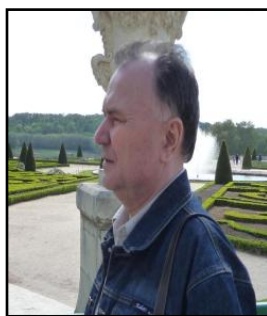
xxx, *Opere*, ediție de Mihail Petroveanu și Cornelia Botez, București, Editura Fundației Culturale Române, 1994.

***

meditații asupra unor cărți și asupra unor oameni – recenzii/cronici/contra-cronici

(„I. P.-T.” văzut de Popa’S)

Ion PACHIA-TATOMIRESCU

„INEDITELE” CONTRA-CRONICI (ȘASE PENTRU „CONTRAATAC”, LA 13. 11. 2013)

AL BRADU-SINELUI PROHOD...

Lui Adrian Botez, autorul volumului de poeme,
La prohodul bradului (2013) – rod sănătos, minunos, de toamne „vechi și noi”...

Pe când trimis-au rușii-n ceruri „Lunahod”,
poetul a compus al bradu-sinelui prohod
și până azi luptă să-i iese*-n litere-lumine,
sub suflet-lozincoasa: „S-trăiți bine...”

MEDITAȚIE

Inspirată de revista Cenaclului Epigramiștilor Olteni, *Cugetul*, VI, nr. 21 / ianuarie-martie, 2013.

În urzici mă cuget
rezemat de-o varză,
susținut – din stânga –
de-o văduvă barză
cu motor
privighetor
și-ntr-un peon de picior...

NU „BABA-IARNA“...

Motto: De la Jiu, chiar din Bănie, am caii
de la cocie și Pegas la pălărie, sau despre *semnificantul* ce nu-și acoperă *semnificatul*.

Nu cred că-i „babă“ iarna asta totuși,
chiar de-aruncați asupra-mi hectarul-cer, cocoșii,
ori dacă-mi dați în cap și c-un hectar de lotuși:
Iarna-i cu dinții luminoși, cu-obrajii roșii,
cântec înaltă-n zori din toți cocoșii,
ea scoală-n auroră eschimoșii...!

MANCURT-HIENOMUL...

„După Revoluția Anticomunistă Valahă din Decembrie 1989, tipologia umană s-a îmbogățit cu *hienomul*, sau *omul-hienă*, cu *mancurtul*, „cel ce, pierzându-și memoria prin transplant de piele de cămilă pe cutia-i craniană, ucide tot, la comandă, îndeosebi, părinții, frații, neamul, Țara-i, pentru îmbuibarea-i și pentru al său „chirurg-stăpân“...“

(*Ziare euroasiatice, euroregionale...* din 10. 10. 2013).

De din vale de Vienă,
se ivi omul-hienă
ce-are nou chip de iaurt
și creierul de mancurt,
ce-are „pentru State“ viză
și o singură deviză:
„Cât ți-s pui de cuc în cuib,
nu muncesc, din tot mă-mbuib...!“

PE LUMINĂ DE LA STRUGURI...

Omniprezentului fotograf amator de la focuri de tabără, de la tot soiul de nunți și de-alte ceremonii, Ion Beznă-Filiași.

Ca pila din Babilon,
iei lumină de la struguri
și distanță printre muguri,
cu un ochi de la ciclon,
c-un Ciclop-de-Ebonită,
fotografiind și ruguri,
de-s curcani rumeni la plită...

ÎN ZIDITOARE VII CU FIR DE PLUMB...

Lui Octavian Doclin, redactor-șef al revistei «pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale», *Reflex* (Reșița), la apariția volumelor de poeme, *Sălășe în iarnă* (2010), și *Firul cu plumb* (2011).

La Zeul Vinului – din via lui Doclin –
mă duc în toamna asta să mă-nclin,
să-nchin șapte (voc)oaie smălțuite și să-l las perplex,
tot recitându-i versuri din „Reflex“,
ori caligrafiindu-i frunze ruginii de vie,

într-un sălaș, prin iarnă fumurie,
în cogaionic, rotund turn acoperit „în bumb“,
din cheia boltii căruia atârâ-un fir cu plumb,
de sună-n cerc, la fiecare grad, cristalul din pahare,
cu muzică din sfere, cu note-sol – din sori – cotnare...

***

CANAPEAUA PENTRU LINIȘTEA DOMNULUI MATRACUCIU

„În zilele noastre, când sinuciderile au devenit aproape o modă pentru
reducerea perioadei de austeritate, a-ți pune capăt zilelor, înseamnă a lăsa în

urmă exclamații de genul:

- Ai aflat că tâmpitul de Matracuciu s-a spânzurat?”

Acesta este un fragment de la începutul romanului *Aranka-neni sau Canapeaua cu scârț*²¹, pe care Dumitru Hurubă, important romancier, îl lansează spre cititor. Se pare că autorul a sesizat că sinuciderea este astăzi un gest patriotic, omul care pleacă lasă în loc un post bun pentru un potențial salariat.

Umorist de forță și culoare, savuros și cu o fantezie bine temperată, Dumitru Hurubă pătrunde în mintea cititorului cu o fină ironie despre vremea pe care o trăim, despre personajele care ne asezonează viața, despre soarta individului mediu într-o lume în mișcare, atinsă de umbra *rezervației de zăpăciți*, tema de bază a scriitorului, temă de forță și luciditate.

Personajul principal Matracuciu Emilian (Miluț), umil angajat la o întreprindere importantă, locuind în București, trebuie să fie detașat în Munții Apuseni, la compania cu renume **Anonimul SA**, o catastrofă pentru un bucureștean legat de mediul său. Aventura se declanșează cu intensitatea interesul democratic și privat, la această mișcare în peisajul patriei participă și colegii, mai ales colegul matrice pentru aceste vremuri, Figheșanu.

Miluț Matracuciu locuiește, culmea, în capitala țării, București, la Aranka-neni, o femeie tipic ardeleană de naționalitate maghiară, cu ticuri, vorbe și privire de husar, aparent rece și corectă, o antiteză satirică demnă de *news alert*...

Cuplul acesta, dinamizat de prezența lui Figheșanu, dau culoare povestirii, personajele participă voioase la viața lor de zi cu zi, abordând tragediile minore în gamă majoră, prilej pentru scriitor să pună în lumină „cultura” la zi a celui *rătăcit* în tranziție. Sunt împinse spre mișcare evenimente umoristice, tipicuri, vorbe, motive, argumente, tragedii și comedii specifice epocii de tranziție de la comunism la capitalism. Diletantismul, cultura de mahala și balcon, șmecheria de piața de legume și nealimentare, cuvintele spuse fără control, automatismele acide, ratarea pe post de victorie, toate sunt bine redade de Dumitru Hurubă.

Remarcabilă creionarea femeii, Aranka-neni, ungueroaică cu dichis, formată parcă în spiritul catolic rigid, grijulie și atentă la detaliu și soluție salvatoare, vorbind într-o limbă specială, specifică zonei Ardealului, cu expresii maghiare și valori românești, toate bine încheigate în dialog, povestire, poantă.

Canapeaua cu scârț, e mobilierul de serviciu, martoră la cele mai profunde reflecții intelectual-fracturiste ale cetățeanului Matracuciu. Întotdeauna scârț-ul canapelei a fost motiv de profundă filozofie asupra vieții, argumentul suprem, motivul pentru care personajul intră în transa necesară existenței suprarealiste din provizorat.

„Stând întins pe Canapea, între două scârțăituri, reflectez... Ei, da, îmi face Canapeaua asta scârțăitoare și afurisită: mă obligă să reflectez, să despici firul, să acuz oamenii nevinovați, cum ar fi, culmea!, șeful instituției, ministrul, șeful statului, pentru necazurile mele, respectiv azvârlirea într-un post în cine știe ce sătuc uitat de societate, de Guvern și de autorii actuali de ghiduri economico-practice și turistice, pe lângă care romanele *science fiction* sunt niște texte fără cap și coadă, chiar anodine”.

Aranka-neni, e proprietărea sa lui Matracuciu, participă activ la viața acestuia, ca orice proprietăreasă, are soluții pentru un burlac stând cu stabilă chirie, e grijulie ca o femeie matură, căsătorită și botezată în biserică.

²¹ Dumitru Hurubă, *Aranka-neni sau Canapeaua cu scârț*, roman, Editura Limes, Florești-Cluj, 2012.

„Cred că se observă bine: eu mă înțeleg cu Aranka-néni într-un dialect româno-maghiar perfect. Ca să nu spun cât de armonios comunicăm când ajungem la capitolul literatură, domeniu în care proprietărea mea este profund și iremediabil îndrăgostită”.

Savuroasă scena în care femeia recită „Luceafărul”, poemul poetului Mihai Eminescu, dialectul este perfect, de fapt autorul punând în centrul povestirii superficialitatea unor persoane pentru care cultura a devenit o limbă străină și în fapt și în ipoteză sociologică.

Dumitru Hurubă surprinde foarte bine atmosfera dintr-o întreprindere de stat, unde cutuma socială lucrează până la paroxism în ce privește incultura. Iată un anunț de societate: „*Cine mai aruncă în veceu ceva, chiar și hârtie igienică folosită, va fi aspru pedepsit! Conducerea.*”

Relațiile interumane sunt văzute cu luciditate și rigoare, cu o umbră de umor: „...am bârfit cu grijă să nu ne scape nimeni, începând de la directorul-manager, care își înșeală nevasta cu secretara, conform tradiției românești, și terminând cu portarul care fură conștiincios hârtie pentru imprimantă crezând că e hârtie igienică...”

Lui Hurubă nu-i scapă nici superficialitatea religioasă a individului în căutarea eternității, preotul neserios și în căutare de „miracole” financiare este bine creionat, pendulând între incultură și șmecherie, cu scene de un umor greu de egalat în literatura română actuală...

„Calendarul ortodox? Îmi convine! Mi l-am și imaginat o clipă: plin de sărbători, cu cruce roșie, cu cruce neagră... Cred că, din punct de vedere al Calendarului, suntem cel mai creștin și mai religios popor de pe glob. Ideal ar fi, ca la fiecare două zile, să fie câte o sâmbătă urmată de duminică, astfel ca românii, demonstrând lumii că sunt un popor vesel căruia nu-i pasă de sutele de taxe, tarife și prețuri aruncate pe capul contribuabililor”.

Figheșanu e un personaj-coleg special, aflat în relații speciale cu șefa lui, pregătit să participe la momente romantice și intime cu orice colegă, având soluții perfecte pentru alții, e prezent în viața lui Matracuciu ca un catalizator ce pune în mișcare reacțiile sociale, prin aluzii, incultură și superficialitate. El știe ceea ce alții nu pot să ajungă și să prindă...

Numele personajelor sunt atent alese de Dumitru Hurubă, o tehnică specifică în scrierile umoristice, menite să atragă atenția supra dimensiunii sociale a catastrofei culturale și să aducă un zâmbet pe buzele cititorului atras de povestirea hazlie, de fraza cu tâlc și trimitere specifică, de cuvintele spuse inconștient de personaje, convinse că au ceva important de zis! Chiar și numele companiei naționale este unul bine pus în operă, Anonimul SA, o ironie potrivită pentru că orice întreprindere pe acțiuni e definită ca anonimă, dar tautologia e bine poziționată în roman pentru că, se știe, orice afacere este controlată de cineva care bine cunoscut, deși el se vrea anonimul om de afaceri cu integritate și generozitate politică, iată doi termeni bine garnisiți pentru epoca pe care o trăim...

Umoristul lasă înadins ca eroii romanului să amestece fără logică lucruri de nimic cu teme importante ale civilizației, într-un ghiveci ultra-progresist și sumar... Cuvinte ca matrice, dex, Afrodita, Pytia, Badea Cârțan, google, anticariat, spici, stenbai, sandvici, okei, Socrate, se alătură altei grupe de cuvinte, ușor elastice în minte personajelor: bojoci, euroi, boșorog, hârtie igienică, siviul, ciocoflender, țuică de Turț, organ de ordine, ițari, hingher cu licență, rahitici, nașpa...

Scriitorul are simțul umorului și firul povestirii trimite spre lumea de dincolo de poveste, de societatea în dizolvare spirituală, incapabilă să asimileze noul val de valori, valori care copleșește generații de români în căutarea fericirii de fiecare zi.

Romanul are un final surpriză, pus în scenă de Dumitru Hurubă cu arta „umorului serios”, sănătos, care trezește mintea de pe urmă a cititorului în căutarea personajelor ideale care întârzie în provincia de serviciu...

Aranka-néni poate fi proprietăreasă, femeie în casă, soră, mamă, este o enciclopedie volantă, personificarea soției puse la dispoziție de UE, uniune menită să ofere în mod democratic și fără deosebire de naționalitate, neveste românilor aflați în tranziție și în căutare de fericire pierdută în economia de piață...

Iar Canapeaua se erijează în personaj principal, pe post de psiholog, preot, confident, terapeut... Scârțâitul este noul limbaj, dacă lucrurile nu merg, scârțâie...

Cum vede lumea pe Miluț Matracuciu?

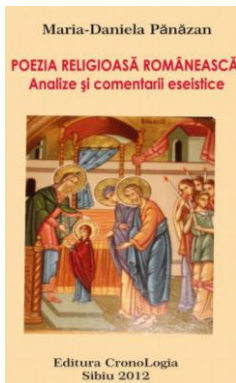
Băiatul lui Matracuciu, cel care a terminat facultatea pe bază de vițel, curcan, porc, un prăpădit, cu mintea focalizată pe prostii, înjură, te temi să stai lângă el din cauza Prealuminatului... o înjurătură ținea nouă-zece minute... dar nu în București, încă!

În vremuri curajoase, Dumitru Hurubă ne oferă un roman în care umorul este de bun simț, mijloc prin care el aduce cititorului argumente pentru o viață liniștită, până la urmă în Munții Apuseni nu-i așa de rău, păcat că nimeni nu știe numărul la telefonul lui Avram Iancu (ca să cităm în stil hurubian, despre asta este chestia zilei)...

CONSTANTIN STANCU

Martie, 2013.

***

EPISTOLĂ PE O LACRIMĂ DE ÎNGER...

Maria-Daniela Pănăzan²² este consecventă, iubește poezia, iubește frumosul, e atentă la fenomenul literar contemporan, la reevaluările istoriei, la profunzimea unui sentiment pe o lacrimă de înger. Cu analiza detaliată a poeziei religioase românești ne provoacă și mișcă fotografiile standard din istoria literară. După o muncă asiduă ea ne re-propune cartea *Poezia religioasă românească. Analize și comentarii estetice*²³, o panoramă a poeziei care pătrunde în ființa omului, schimbă sensurile și valorile seculare, aduce clarificări și continuă o muncă începută la Universitatea din Alba Iulia, sub îndrumarea prof. univ. dr. Ion Buzași, precum și a prof. univ. dr. Aurel Pantea. Scurta istorie a poeziei religioase, cartea reia pe un plan mai profund lucrarea de Disertație (în anul 2006, Editura „Reîntregirea”, Alba Iulia) și a tezei de doctorat (Editura „Dacia”, Cluj-Napoca, 2010), autoarea adaugă, mai bine-zis, strânge buchete de imn la edițiile anterioare, în acest fel

peisajul subiectului prinzând perspectiva eternității. E un studiu sistematic a domeniului, continuu, desăvârșindu-și tema prin atragerea de noi opere, autori, întâmplări, fenomene, analize, texte.

Maria-Daniela Pănăzan are un motto pătrunzător din Apostolul Pavel, cartea Efeseni 4:1-6, un text care trimite la unitatea credinței în Iisus, într-o legătură spirituală a creștinilor, la toleranță, la speranță și înțelepciune... Textul este bine ales și demonstrează posibilitățile poeziei religioase, a creației literare capabile să dărâme zidurile...

Acest studiu sistematic al poeziei religioase românești începe cu un *argument*, autoarea simțind nevoia să clarifice aceste momente astrale din istoria literară, pornind de la Ion Buzași (fostul profesor) sau Eugen Simion care la rândul lor au atins subiectul ca fiind mai mult decât semnificativ pentru istoria literară. Este stabilit locul poeziei religioase în cadrul mai larg al poeziei românești, pilonii de bază ai temei fiind operele unor cunoscuți scriitori, dar și a unor scriitori mai puțin importanți, aparent, deoarece istoria literară nu le-a acordat atenția cuvenită la timpul potrivit. Autoarea are curaj, restabilește noi coordonate, chiar dacă verdictele pertinente, trecând de barajul inerent al diferitelor doctrine creștine, mizând pe valorile estetice și literare, dar implicând principii teologice clare, acceptate de gândirea religioasă românească. Sunt restituiri, sunt noutăți, sunt perioade, sunt destine marcate de lumina divină, toate se impun prin trăirea profundă.

Maria-Daniela Pănăzan notează: „Marile creații sunt rodul întâlnirilor cu Dumnezeu în iubire, rodul unei intense trăiri lirice, manifestate prin raportare la sacralitatea vieții. Poezia de inspirație religioasă este o formă concretă de comunicare, dintotdeauna, a omului cu Dumnezeu”.

După ce cititorul se familiarizează cu noțiunile principale și cu aspectele esențiale ale domeniului, acesta este introdus în supra-dimensiunea poeziei religioase. Sunt prezentate sursele de inspirație ale poeziei religioase, fenomenul sacral în oglindă cu desacralizarea, influențele creștine până în secolul al XX-lea, dominantele poeziei religioase, simbolurile arhetipale, dimensiunea geografică a temei, ecourile biblice, convergența dintre poezia carcerală și poezia religioasă. Sunt redată misticul și logica creștină în sfera poeziei religioase a secolului al XX-lea, cuvântul care zidește sau *cântarea cântărilor* ca formă profundă de scriere cu inima. Nu sunt ocolite confesiunea, credința ca stare de existență în fața lui Dumnezeu, apoi motive religioase la poezii români din exil, cei plecați spre Babilonul modern din Europa, cu nuanțe speciale pentru exilul metafizic și exilul lingvistic. Se pune în lumină poezia imnografică, sau taina iubirii, a nunții, a psalmilor, a revelației speciale, etc.

Cartea trage atenția asupra sacralului în poezia românească de la sfârșitul secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea, face o analiză a limbajului poeziei religioase și a poeziei rugăciune, toate bazate pe o bibliografie de excepție, bogată, nuanțată, profundă, demonstrând că resurse gândirii românești sunt extraordinare, în legătură cu marea cultură a lumii și, pe verticală, cu Dumnezeu.

²² Maria-Daniela Pănăzan, scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Alba-Hunedoara, doctor în filologie, profesor de limba și literatura Romană, director Editura CronoLogia, Sibiu. Volume de poezii, poeme în proză, monografii, eseuri: *Dor de acasă*, Editura ASTRA, Blaj, 2003; *Psalmodiere Iubirii*, Editura ASTRA, Blaj, 2004; *Poeme de Iubire*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2005; *Poezia religioasă românească* – eseu monografic, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2006; *Sacral în poezia românească. Studii și articole* (coautor), Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2007; *Michelangelice* (coautor), Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2008; *Parabole biblice. Selecție și comentarii* (coautor), Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2009; *Coordonate religioase ale poeziei românești*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2010; *Performanța și prestigiul. O istorie a gimnasticii feminine românești*, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2011; *Pagini de istorie literară contemporană*, Editura Astra, Blaj, 2011; *Poezia religioasă românească. Analize și comentarii eseistice*, Editura CronoLogia Sibiu 2012; *O istorie a gimnasticii feminine artistice. Înainte și după Nadia Comăneci*, Editura CronoLogia, Sibiu, 2012

²³ Maria-Daniela Pănăzan, *Poezia religioasă românească. Analize și comentarii estetice*, Editura CronoLogia, Sibiu, 2012, 462 pagini; cu o bibliografie cuprinzând opere literare, antologii de poezie, istorie și critică literară, eseuri, monografii, dicționare, cărți de teorie literară, teologie și filozofie, studii și articole, summary – prezentarea pe scurt a cărții în limba engleză.

Se pot ușor observa orizontul de timp și netimp din acest studiu, instituțiile importante ale teologiei creștine: lumea lui Dumnezeu, omul ca parte a creației, revelația generală, revelația particulară, iubire ca dimensiune divină, suferința - temă de inspirație profundă, depășirea limitelor umane prin credință, speranța ca înfrângere a timpului negru carceral, țipătul artistului într-o lume păcătoasă, influența valorilor creștine asupra memoriei colective și artistice, puterea cuvântului divin de a modela lumea, artiști transformați de opera proprie, mituri și mitologii în viața de credință...

Sunt evaluate, reevaluate, potențate operele unor mari scriitori români precum Eminescu, Blaga, Arghezi, Goga, Ioan Alexandru, Grigore Vieru. Sunt surprinși poeți importanți cu poezii religioase profunde, poate mai puțin prezenți în spațiul public, precum Sandu Tudor, Vasile Militaru, Petre Got sau Virgil Todeasă, Ovidiu Vasilescu. Poeți semnificativi pentru mari colectivități de credincioși sunt prinși în rama analizei sistematice: Traian Dorz, Radu Gyr, Costache Ioanid, Daniel Turcea, Zorica Lațcu-Teodosia, etc.

Maria-Daniela Pănăzan a fost generoasă cu fiecare poet în parte, a scris profund despre Paul Aretzu, a adus în plin plan temele poeziei lui Eugen Dorcescu, sau a reliefat dimensiunea specială a poeziei lui Nichita Stănescu ori Ștefan Augustin Doinaș. Din conceptul despre poezia religioasă dezvoltat de Eugen Dorcescu, autoarea a reținut în studiul ei: „între mistic și religios există o diferență de arie și intensitate. Poezia mistică poate fi, la rigoare, și religioasă, dar poezia religioasă nu este, neapărat, mistică. Mistical cuprinde mai multe perimetre religioase, în principiu pe toate, și, totodată, reprezintă esența lor spirituală, eliberată de contingentele cultului, chiar dacă se manifestă, deseori, prin acestea”.

Despre Nichita Stănescu notează: „...nu întâmplător cuvintele devin necuvinte: ele curg lent înspre nevăz, neauz, nepipăit, negust, metamorfozându-se în precucuvinte îngereste, în imaginea absolută a îngerului cu o carte în mâini...”

Ioan Alexandru este bine conturat ca personalitate aparte, iar opera sa pare a veni dintr-o tradiție creștină de primă mână: „Citirea cu un alt ochi critic a textelor de inspirație religioasă, a imnelor în întregimea lor, ar putea scoate la iveală un adevărat mistic a literaturii române, iar poezia lui recunoscută ca <<poezia teologiei și a liturgicii și teologia poeziei>>”.

Cititorul de poezia va remarca trimiterea istoricului literar la partea religioasă a poeziei lui Macedonski, care a apelat la susținerile corecte ale lui Nichifor Crainic: „...psalmii macedonskieni sunt plângeri în fața lui Dumnezeu, pe teme fundamentale, ce alcătuiesc tristețea vieții: vremelnicia ei, dușmănia semenilor, truda nerăsplătită, iluzia deșartă, deznădejdea, nefericirea, zădărnicia tuturor lucrurilor. E calvarul sufletesc al poetului, care îndură toate cu încredere în justiția dumnezeiască”. Despre începuturile poeziei religioase Maria Daniela-Pănăzan ține să sublinieze că aceasta își are izvorul în imnurile creștine, în tropare, în Psaltire, în Cântarea Cântărilor, în colinde, în cântecele credinței. Sunt enumerați Niceta de Remesiana, Ioan Cassian sau Dionisie Exiguul, cei care au pus în mișcare trăirea cu Dumnezeu prin imnurile care păstrau mireasma textului scriptural original. Numele sunt puțin uzitate de critica literară care, probabil, îi plasează într-un timp involut, însă au un rol special pentru istoria literară și pentru sufletul românesc. „Poezia-rugăciune este o modalitate artistică de a comunica gândurile, ideile și sentimentele într-un mod specific liric, în care profunzimea cugetării și complexitatea exprimării primesc conotații dintre cele mai diverse” (Maria-Daniela Pănăzan). Aceasta este prezentarea fenomenului special a rugăciunii devenite poezie prin impregnarea divinului în versurile artistului, prin modelarea consoanelor și vocalelor cu fiorul duhovnicesc, depășirea limitelor și deschiderea orizontului spre logos și chiar dacă poemele nu fac parte din canoanele vreunei Biserici, ele se înscriu în patrimoniul liric românesc și universal.

Despre arta limbajului în poezia religioasă, istoricul literar consideră că opera artiștilor inspirați este o **facere**, o creație care imită pe Dumnezeu în sensul bun al cuvântului, poetul pare inundat de lumina divină, poetul duce mesajul, făclia, la oameni sub semnul intertextualității și transtextualității, remarcând etapele: arta scrierii textului, momentul receptării textului, efectul de purificare provocat de text, conform teoreticianului H.R. Jauss.

Până la urmă, la baza limbajului biblic stă poezia, chiar și la textele în proză fiorul se transmite prin ritmul și rima dinamică a verbului plin de har, prin organizarea ideilor în manieră divină, depășind înțelegerea de suprafață, atrăgând sufletul spre abis, stil preluat din psalmii lui David, specific evreilor...

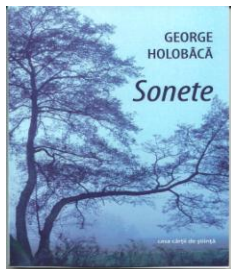
Maria-Daniela Pănăzan a exemplificat analiza sa, a luminat studiul estetic cu exemple din poezia religioasă, demne de o teologie a poeziei, deschizând ferestre spre un spațiu special, selecția făcută demonstrând valoarea acestui gen de lirică. Cartea ne pune la dispoziție concluzii, autoarea ținând să sublinieze: „Privită în întregul ei, lirica religioasă supusă interpretării noastre este o manifestare de tip hierofanic a sacrului, divinitatea însăși fiind regăsită în relația sa complexă cu Ființa Omului. Poetul, modelul antropologic arhetipal, este cel care realizează, prin versuri, prezenta tainei divine existente în cotidian, dar și camuflarea sacrului în profan, a re-găsirii de sine în lucrurile mărunte, a căror semnificații profunde nu mai sunt percepute, tainic, de către omul modern de astăzi”.

Pentru o deschidere spre universalitate, cartea are și un sumar în limba engleză, inspirată notă literară, argument pentru pătrunderea în lume a poeziei românești învăluită în armătura valorilor creștine...

Și totul a pornit de la *Te Deum Laudamus*, imnul lui Niceta de Remesiana (338-420), poet al spațiului daco-roman, *pomul cu scribi* rodind rotund peste acest pământ numit România, cu umbra lui Dumnezeu pe mâna dreaptă a poetului în timp ce își scrie poezia cu fantezia pe fantezie călcând...

CONSTANTIN STANCU
Februarie, 2013

***

CUPE CRIN ȘI FERESTRE ABOLITE LA GEORGE HOLOBĂCĂ

Poezie clasică intersectată de temele moderne, iată poetului în căutarea pietrei de aur, așa poate fi prezentată cartea lui George Holobacă²⁴, o carte cu titlu simplu, *Sonete*²⁵. Se pare că el a renunțat la moda titlurilor șoc, preferând un titlu corect, un semnal perfect, poezia se prezintă simplu prin jocul rotund în interiorul poemului, poezia nu a murit, e aici, lângă mintea cititorului, lângă inima celui plecat în călătoria spre Sine, complicat ritual, fulgerat de mistere.

Poetul rămâne fidel crezului său: versul poate aduce puțină muzică în sufletul cititorului, poate redesena simetria cuvintelor care dau viață, este semnul că frumusețea poate fi atinsă.

Sensibil, George Holobacă își desenează sonetele cu gingășie, cu tandrețe, pune misterul florii de crin în silabe, sau cheamă păsări roșii pentru ochiul celui care dorește să vadă dincolo de orizontul poemului. Autorul prinde ceva din deriva omului într-un veac orb, speră că îngerii vor plânge, că poetul își va regăsi mantaua misterioasă și adevărul va cădea răpus într-o istorie fără vârstă, de aramă. Nostalgia paradisului pierdut sau elipse de apă, poate cocorii din vise, sau umbra macilor pe un poem, sunt toate temele preferate ale autorului. E greu de strunit sufletul omului într-o vreme a căderilor, într-un veac în care revin marile teme ale artei, de la misterele creștine la misterele sociale, timpul și-a pierdut dimensiunea, peisajul este acolo în culorile despletite, în exploziile lente, în magia numerelor sau în sonetul care își picură aripile de inger peste umbra îndrăgostitului.

George Holobacă se bate pentru fiecare sonet, îl vrea perfect, îl vrea sonor, cântec în plină ninsoare, zarea se sparge de atâtea întrebări... Cu fiecare sonet se descrie o lume mișcată, deformată de cuvintele care îi dau viață. Cu săbii de foc arhanghelii veghează, bântuie flăcări în oase, corăbii fără cârmă plutesc stingher, se mișcă totul, toate rămân pe loc, somn din zăpezi peste plaiuri, corolă de patimi tivită în lut, vești de împăcare vin din cer pe pământ...

Senzația că toate sunt sub ochiul atent al îngerului păzitor, metaforic notând, este redată în sonetul **Big brother**, fratele mai mare atent:

de pretutindeni big brother veghează
din ochi de pește și vârtejuri de vânt
din verbe mârșave cu guler răsfrânt
și genele razna din metastază
ce au cu moartea în secret legământ
puterea din vârful limbii retează
voința de-a fi din capăt de rază
și împotrivirea la real din cuvânt
de neschimbat toți suntem cu Dumnezeu
cum negura din seninul din vară
potcoava de aur din curcubeu
și roua din neființă avară
poemul cine-l întocmește mereu
să plimbe stelele-n iarba cea rară

Ființa geamănă, ființa spirituală, Ova, e prezentă, poetul o invocă în poeme, o cheamă la marile ritualuri, la taina dragostei care depășește întâmplarea imediată, vizează lumea eternă, umbrele, zeii, martirii, prefigurează învierea... **Ova** e martorul tăcut, martorul care vede viața din sonete, ființă abstractă și concretă totodată, motiv și argumentul poetului îndrăgostit de femeia din sonete... Lumea se modelează după arhetipul feminin, misterul intră în versuri ca focul în metalul topit, nufierii scriu și-n mâl, zorii aduc cântul ciocârliei... Ciclul de sonete *eneada* denotă o întoarcere la misterele evului mediu, când sonetul era rugăciune...

²⁴ Holobacă Gheorghe; Pseudonim: George Holobacă

Născut la poalele Rarăului, în satul Chiril, comuna Crucea, județul Suceava, în familia de gospodari munteni Simion și Floarea Holobacă;

Licențiat al Universității "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca, promoția 1972;

Profesor de română și franceză și director la gimnaziile și liceele din Vulcan, Lupeni, Brad și Cluj-Napoca, actualmente pensionar.

Activitatea literară și culturală:

- colaborator permanent la revista literară "Discobolul" de la Alba Iulia, membru al USR din 2007, filiala Alba-Hunedoara, poet, eseist și traducător de poezie franceză.

- Cărți publicate: publicate: *12 prozatori*, ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1988, *Via caprelor* - proza scurta, Ed. Călăuza, Deva 2003, *Armura de lut*, roman, Ed. Călăuza, Deva, 2003, *Purgatoriul cocorilor*, roman, Ed. Călăuza, Deva, 2006, *Gloria zăpezii*, poezie, Ed. Danimar, Deva 2007, *Orologii de duminică*, poezie, 2008, *Alergarea pe cerc*, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca, 2012, *Sonete*, Editura Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2012.

²⁵ George Holobacă, *Sonete*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2012.

George Holobacă pune în poeziile sale ceva din arta vizuală, culori, forme, teme clasice și teme moderne, perspective suprapuse, azi-cândva, momentele nodale ale istoriei, cele care prin tensiune lor au creat ferestre în lume...

Mai multe sonete au ca temă *fereastra*: fereastra albă, abolirea ferestrelor, aripi moi la ferestre, iar acolo unde motivul ferestrei se topește, apare icoana, apoi tabloul prins în plasa culorilor... Poetul dedică poezia sa unor persoane apropiate, cele din istoria imediată, cele din istoria artei, a literaturii, taina din relații vizibile sau invizibile, din legături care luminează destinul individului.

Revolta poetului în piața centrală a istoriei este evidentă: „magnații roșii au priviri atee/ și-i scutură din calendare pe sfinți/ nu vor strămoși nici neam nici frați nici părinți/ doar trup de aur în orice idee”/ - *magnații roșii*. De reținut că infirmii își aprind cărjele pe altare, ritualul paradisiului pierdut e perfect, luna ivește șuie hotare...

Dragostea este un ritual complicat, ceva din evul mediu întunecat, mari simboluri cad în sufletele celor care iubesc: „noi doi locuim într-o sferă/ călcâi în călcâi și spate în spate/ artere în artere soră și frate/ cu ani rotunzi numărați câte-o eră”/ - *culori despletite*

Poet al profunzimilor, ascunzându-se-n sonete, căutând un timp absolut în care toate se preschimbă în cântec și ferestrele se închid sau se deschid, în spectacolul naturii, prin ecouri tainice, prin peisaje de mister și revolte alambicate, George Holobacă s-a mai deschis spre cititor cu o carte de versuri în care a pus crezul său: poezia e clasică, nu se schimbă, doar unghiul din care ne cântărim tristețile este altul, unghiul poate fi modern, ori simbol, sau existență crudă... El mulțumește profesorului și iubitorului de poezie Ovidiu Crișan care a făcut posibilă apariția cărții, probabil cartea are o istorie a ei, specială, unică: „pe linii libere vulturii zboară/ pe zări scriind cu litere aldine/ porunci ce curmă speranțe destine/ și libertăți din reverii de fiară”/ - *linii libere*

Volumul debutează cu o scurtă prezentare a vieții și operei lui George Holobacă, cel îndrăgostit până la sonet de frumosul din artă, el face parte din breasla tot mai rară a meșteșugarului artist, aplecat peste bijuteria sa, învăluită în culori absolute...

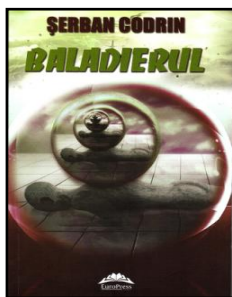
CONSTANTIN STANCU

Februarie, 2013

***

Ion PACHIA-TATOMIRESCU

A DA CU SONETUL ÎN PERISTILUL BALADEI

„De-o renașcentistă frumusețe, matur-de-durdulie“ – zice grăbit „criticul infinitei suprafețe“ către Distinsul Receptor de Poezie, pipăind mamelonul din față, de pe coperta impresionantului op, ***Baladierul – un poem pentru CCCLXV și încă una de zile și nopți*** (2013)*, de Șerban Codrin, continuând: «O carte monumentală, la propriu și la figurat [...], carte care, ca număr de titluri și poeme în formă fixă, atinge numărul zilelor dintr-un an.» (Ion Roșioru – prezentare pe fața a IV-a a copertii ***Baladierului...***). Dar lăsând la o parte ***atingerea*** (de număr de zile din an), se cuvine „o picătură-lacrimă de corijare“: Șerban Codrin a extras „din tezauru-i național de texte de șist“ (să zicem astfel ca să fim și noi la modă cu cele mai recente „legi ale energiei...“), pentru materia prezentului volum, 366 de „reprezentative“ – baladele-i fiind numerotate cu cifre romane (este vorba de ***balade în formă fixă codriniană: trei strofe de câte zece versuri fiecare, versuri în măsura 10 / 11, strofe dispuse rimologic, de regulă, după schema: a-b-b-a-c-c-d-e-e-d, și o strofă „conclusiv-poematică“, a patra, ce – după numărul grupei de cavaleri / războinici-nemuritori ai Zalmoxianismului – are doar șapte stihuri, respectând schema: x-x-y-z-y-y-z;*** versul de „închidere“ de la strofa întâi este „leitmotiv“ în finalul celorlalte trei strofe ale baladei-ca-formă-fixă, inducând în receptor ideea de „sfericitate“ / „perfectiune“, „de armonie“ polivalentă / sinestezică) și sonetele-i fiind numerotate cu arabe cifre (sonete turnate-n tipar shakespearian-voiculescian: monostrofă de 14 versuri în

măsura 11 / 10, cu penultimul și ultimul, 13 și 14, „distihuite“ și „ușor detașate la dreapta“, spre a se evidenția, inițiativ, un „binom-al-Iubirii-păgâne“ – la W. Shakespeare / „binom-al-Iubirii-Christianice“ – la V. Voiculescu: **a-b-b-a-c-d-d-c-e-f-f-e-g-g**).

„De-o bazilicoasă înfățișare“, „de-o neasemuită arhitectură“ – zice despre volumul intrat sub lupă și critic-istoricul brevilocvent, aruncând „cristelnița-n unghiul de-argint“ și adăugând: «**Baladierul...** lui Șerban Codrin este una dintre construcțiile impunătoare ale poeziei românești...» (Theodor Codreanu – *ibid.*).

„E-o magnific-regională **cioplitură / sculptură**“ – zice apoi și criticul „de întâmpinare urban-capitalistă“ (fără a ocoli **cacofonita / ligamentita – subliniat-bolduită, infra** – și fără a mai sublinia, pentru Distinsul Receptor, că Poetul a părăsit de câteva decenii Bucureștiul, stabilindu-se în Slobozia, unde creează și azi): «Provincializarea biografică a fost benefică pentru Șerban Codrin, care a decis că singura soluție existențială rămâne creativitatea, adică **aceasta** l-a îndemnat să „cioplească“ fără grabă, „singuratic și uitat“, vorba lui Bacovia, o operă remarcabilă, ca și aceste extraordinare balade care, în nici un caz, nu puteau fi relevate într-un mediu trepidant și asurzitor, în acest secol» (Aureliu Goci – *ibid.*).

Balada în codriniană formă fixă (**supra**) este rodul unei sisifice „sinteze“ a speciei „ucenice“ / „cercetate“ cu acribie pe la curți de maeștri indiscutabili / incontestabili, începând cu François Villon, Ion Heliade Rădulescu, Vasile Alecsandri ș. a., spre a continua și încheia cu Ion Barbu (de la care a împrumutat și „cultul cuvântului caligrafiat în „întregul“ său, nu cu „știrbiri de cratimă“, îndeosebi, „introducător-prepozițională“: «E-o **lume-în** așteptare...» / «**dorește-în** primul rând...», p. 19; «În ochi **le-învăpăia...**» / «pe-o bancă **ruptă-în** parc bătrânul...», p. 70; etc.), Radu Gyr, Radu Stanca, Ștefan Augustin Doinaș, George Țârnea ș. a., maeștri la care face aluzie și – „dintr-un unghi erotic de fugă eroică“ – în **Balada stâlpilor de aur cu devotament în Templul Doamnei Venus** (text cu „barbieniele cratime scoase forțat la pensie“, în sublinierea noastră promptă): «Petrecăreți poeți și pofticioși, / Frecându-vă prin rășniți frenezia, / Iubeți, dar niciodată păcătoși, / Craidoni și pehlivani de-a ghidușia / La Templul Doamnei Venus cu-abnegare, / Vă proslăvesc, stâlpi magici de savoare / Ai raiului cu-arome de bordel, / Să cadă peste voi ca o răsplată / Blestemății cu bahice-osteneli, / Din Carul Mare când lipsește-o roată. // **Cu-îmbujorați obraji-între** cercei, / Prin dansul degetelor, curtezana / Un zbor imită, alb, de porumbei, / În poala Sfântului Vatsyayana. / Tocmai dormind cu sânul stâng sub șapte / Peceți de fluturi văruiți cu lapte, / Pe celălalt i-l mângâie Catul. / E-o **florăreasă-în** stânjenei fardată / De-o tot **dezbracă-Ovidiu** nesătul, / Din Carul Mare când lipsește-o roată. // Ce-afurisește Dante în Infern, / Plesnindu-și mii, năbădăios, de bice, / Boccaccio glorifică patern, / Fie-i lumina lină și ferice ! / Poznașul Will din prea parșivă sete / Egal **se-împarte-între** băieți și fete, / Baudelaire frământă o mulțură flū / Și-Apollinaire pe-o lume flagelată / Răsfață șoldurile-abrașei Lou, / Din Carul Mare când lipsește-o roată. // Brumarul într-o gară, de rușine, / Ridică fusta lucrului în sine / Și-o află pe **Tamara-însiropată**, / Iar **Țârnea-în** buzunar **cu-un sutien**, / **Descântă-o minijupă-înfierbântată**, / De se topește osia la tren, / Din Carul Mare când lipsește-o roată.» (s. n.; p. 193 sq.).

În afară de săltăreața **tipologie a craidonului / don-juanului** din mai susă fix-baladă (cu scuzele de rigoare pentru renunțarea la academic-universitara trimitere – **supra** – din motive de stil funcțional-beletristic), se cuvine a urmări și ceilalți eroi baladești / „baladieri“, intrați în tiparele textelor lui Șerban Codrin, cu o încă „neîntrecută“ măiestrie.

Discipolul-Setos-de-Învățătură / Cunoaștere a devenit bogat / nobil, grație celor primite de la «maestrul radiind ca un altar», are grădini „fantastic-de-roditoare“, are domenii / palate „deschise“, firește, celui ce i-a dat minte de aur («Și-aștept cu sufletul, mai mare dragul, / să fericești grădinii mele pragul; / smirnă ți-ofer, mătăsuri, cărți în dar / și paradisul fructelor pe-alese; / har, binecuvântează-mi rodul mesei, / Maestre radiind ca un altar !...»; pentru **Maestru / Înțelept** – „maestrul-ocean, nu izvor“, „maestrul-«cer mărinimos / compasiune, grație, oracol, / sfințenie, credință și miracol» – sunt „deschise“ toate ușile dinspre tezaurele Discipolului, fie că Maestrul i se înfățișează peste vremuri drept **Tată-Călător** infometat, însetat, „nedreptătit de moarte“, fie că-i **Muma-Bătrână-Cerșetore** din basmele valahe: «... la ușa cu zăvor, / zăvor întredeschis spre-acea noblețe, / noblețe-în febra vizitei mărețe, / cu degetul bătut un călător: / „Mi-e foame, sete, vin de prea departe / Și nedreptăți am îndurat, și moarte...“ / «Târâș, în cea mai noduroasă bătă, / o babă ticălos de amărâtă / de propria ruină se-ngrozi: / „Săracă sunt ca seceta, și goală, / aruncă-mi, fiule, prin gard, o țoală...!“ / „Ai nimerit acasă, Mamă, dar, / cu-împărătești, întâi te-aștept, bucate, / așa că-ncearcă-le pe săturate, / Maestre radiind ca un altar !...“» (**Baladă ori de câte ori Discipolul primește vizita Maestrului**, p. 5 sq.).

Un admirabil erou-liric-baladesc din baladele lui Șerban Codrin, „ce-alege pe-ntuneric felinarul“ pentru drumurile-i teluric-celeste, este un participant la o cosmică ordine, firește, de la fereastra casei sale „roase“ de vifornite, de tornade, de astralele artificii de sub constelațiile Orion, Pleiade și Ursa Mare, dintr-o irepresibilă dorință a sa de armonie, „rodnică“ / „absolută“: «Cu bietele, mai înțelept, ființe / Aș întretese-o rodnică-armonie. / Schimbând îngrozitoare suferințe / În netrufie și nedușmănie, / Căci Dumnezeu, egal, pe toți și toate, / Ne cântărește din eternitate. / Nu frica mea, teroarea și disprețul / Îmi vindecă de ignoranță-amarul, / Ci, somnambul, făcând-o pe drumețul, / Aleg pe întuneric felinarul.» (**Baladă pe întuneric despre fluturi și-alte molii în lumina lui Dumnezeu**, p. 7 sq.).

Foarte interesanți sunt și ceilalți eroi epici / lirici ai frescei codrinian-baladești, ce se pro-jetează în perimetrul verosimilului acid, ori al grotescului: **Fosila-gerontocrat-olimpică, Predicatorul Demagogul, Profetul, Episcopul, Dictatorul-cu-Șapcă** («...zei bătrâni, în cărjă și exil, / Predicatori spumând în microfoane, / Profeți flămânzi, episcopi sub coroane, / Ba dictatori cu șapcă-ofițerească...») – **Baladă plină de promisiunile intrării în împărăția acarului Păun**, p. 13 sq.), **Dictatorul Nebun / Hun / Genghishanic // Tamerlanic / Napoleonice / Hitlerist / Mussolinic / Leninist / Stalinist** etc. («Curg hăituiți călare de-un nebun, / Curg demonii din marile

Siberii. // Când îl apucă dracii de la an / La an, gonindu-și mintea-întunecată, / Pe nouri dă năvală Ginghis-Han / Și hăuri asiatice-l îmbată – **Baladă când viforul călare pe sălbatici dragoni bântuie coclaurii**, p. 21; «Bagdadul devastându-l Ginghis-Han / Sub candela văzduhului, polară» – **Balada cu balsamurile, miasele și miresmele istoriei universale, I**, p. 25; «Cu negre unghii, degete jechoase, / [...] / De blestemat, îi place lui Attila / Bucăți să-arunce, hoit în camarila / De vagabonzi flămânzi în desperare, / Cu-un bici trăsând cotețul de carton, / Ascunzătoare lui Napoleon, / Când soarele prăjește-amiaza mare. // Bea lacom dintr-un pepene o cioară, / Smucind pe Hirohito peste-ospaț, / Dar Mussolini-l zgâlțâie cu-un băț / Și țopăie cu prada subsuoară. / Falit pe-o mie și-unul de maidane, / [...] / Ci țanțoș călărește pe-o spinare / De hârb cu două roate Tamerlan, / De-i latră căinii blana de guzgan, / [...] // R2i, Cezar și-Alexandru piromanul / Din bardă l-ar ciopli pe Hannibal. / [...] / De unde Lenin smulge-un nefiresc / De-albastru glob de școală, pământesc, / [...] / „Bă, Stalin !”, chiuie drăcos chibiții, / „Dă-i șapte-șapte, Hitler, de-ai ambiții !” / „Mânca-v-ar gura morții de golani ! / [...] / Și hai sictir !”, vă-înjură Ginghis-Han, / Când soarele prăjește-amiaza mare.» – **Balada jucătorilor de zaruri îndârjiți de-a pune stăpânire pe globul pământesc**, p. 29 sq.).

Sonetele lui Șerban Codrin sunt fermecătoare meditații asupra condiției umane a poetului și a muzei («La ceas, ori mai degrabă nicăieri, / Cu muza mă-ntâlnesc, muza-în persoană, / Chiar ea, inspiratoarea mea profană, / [...] / Nimic nu-mi descifrează și nimic / [...] / Cu-atât preferă să călătorească / Pe-un tren marfar în loc de Carul Mic», **16**, p. 35; «Cu-aripile-înfrângerea măsur, / [...] / Să scriu mi-e strigătul de desperare, / Neliniștea mă chinuie să scriu / Și, viu, îmi fac nădejdi că moartea moare», **17**; «Poetii pleacă singuri cu poezii / [...] / Cu inima tătăduiesc un crez / [...] / Cuvânt fără vorbire, mut, secretul / Știut de Modestia-Sa, Poetul», **88**, p. 71), asupra „galacticului izvor” al poeziei și asupra „terestrei sale misii” («Decât fecund izvorul poeziei, / Nimic nu arde mai devastator, / Deci spaimei de-a-înflori, deci florii fie-i / Prea luminat galacticul izvor !», **89**), asupra **ens**-ului unidimensional / polidimensional, asupra timpului / spațiului, asupra dinamicii / dialecticii universale, asupra trecerii / petrecerii lumilor, asupra curcubeului ce leagă viața terestră de ceruri, asupra luminii, iubirii, mesianismului, moralei, „anatomiei Calului Troian” etc., sonete cu un erou liric ce are înaltă școlire la cele cinci curți ale elementelor din fundamentele lumilor (Aer, Apă, Foc, Lemn și Pământ): «Abia în iarnă, sub o altă moarte, / Voi mai cerși salvare dintr-o carte» (**18**, p. 36); «Când cerul caligrafiază un / Verset cum nu-am sfințenia să spun...» (**19**); «Planeta-auri cum naște și devoră, / Planeta ca o floare carnivoră.» (**40**, p. 47); «E frig, de-mi vine ca pe un blestem, Săpat în lacrimi viforul să-l chem.» (**64**, p. 59); «În ruptă lumea de-orșișe minune / Nu mă pazește nici o rugăciune» (**71**, p. 62) etc.

Ion PACHIA-TATOMIRESCU

(18 cupror, 2013, la piramida extraplată a Timișoarei)

***

* Șerban Codrin, **Baladierul – un poem pentru CCCLXV și încă una de zile și nopți**, București, Europress, 2012 (pagini A-5: 296; ISBN 978-606-668-016-5).

***

ÎN GEMINAREA NUMĂRULUI NUNȚII: „55“

Un număr ce indică o vârstă aurie – în 2012, pentru ardeleanul poet Nicolae Băciuț (născut la 10 decembrie 1956, la Chintelnic / jud. Bistrița-Năsăud) – este „55”, obținut prin „geminarea”, „dublarea” numărului **nunții** („5”), ce, prin însumare („în întreg”, $5 + 5 = 10$), dă **decada de aur** (cum, de altfel, și „primele patru conducătoare” de Lume: $1 + 2 + 3 + 4 = 10$), număr îndreptățit, firește, a fi titlul unui volum aniversar de poeme, **Cincizeci și cincii** (2012)*, volum de se structurează în „binomul” ciclurilor: (I) **Săptămâna luminată** (după titlul poemului „deschiderii”) și (II) **În dunga nopții** (reunind poeme venite „pe nepusă masă [...] scrise pe patul de spital” – **În loc de prefață**, p. 6; acestui ciclu secund, i se alătură „...,ciornele” unor poeme, cu caligrafia grăbită a locului și stării de creație” – **ibid.** –, **caligrafieri ce se înfățișează**

drept „martore” de crez poetic: «Eu cred în inspirație și spontaneitate. Nici nu cred că se poate scrie altfel poezie. Cel puțin, prima „șarjă” trebuie să iasă din focul inspirației. [...] Sunt un autor grijuliu cu textele sale, chiar dacă, inexplicabil, am pierdut poeme, ori au ajuns prin cine știe ce cotlon internautic. [...] după ce le-am scris pe petice de hârtie, pe colțuri de cer.» – p. 5).

De fapt, **cinci ca „nuntire” întru Logos**, după cum certifică însuși autorul în „cuvântul înainte” (din care am citat și mai sus), se relevă sârbătorește la Nicolae Băciuț și prin **numărul cărților sale ce au văzut lumina tiparului în cel de-al 55-lea ocol al Soarelui**: «Această carte nu exista în planurile mele. Când am constatat însă că mă apropii vertiginos de 55 de ani, m-am gândit, într-o clipă, să marchez într-un mod aparte acest moment. Așa s-au născut această carte de poeme, **Cincizeci și cincii**, și alte volume: **Altă facere a lumii, Nicolae Băciuț în receptări critice, Lentila de contact, Presa culturală mureșeană. Reviste, jurnaliști. Repere...**»; mai

mărturisește că volumul își relevă „tabla de materii“ de prin „hârtii“ / „fișiere“, din «poemele scrise în ultima vreme, ori poeme uitate, din alte timpuri. Aveam nevoie, nu?, de cincizeci și cinci de poeme, nepregătite pentru un moment festiv, poemele mele cele de toate zilele și nopțile. Toate cuprinse într-o cifră, într-o vârstă, într-o vamă.» (p. 5). O foarte interesantă **artă poetică** (din 15 mai 2011) a lui Nicolae Băciuț abordează – gilgamesian – „ens-Poemul-Enchidu“ ca sălbăticiune sortită spre „îmblânzire“ doar Poetului: «În sfârșit, am mai îmblânzit un poem – / Dresate cuvinte, puse în lesă, mă urmează pe străzi, / Amușinând în stânga și în dreapta, / Mărâind ușor, / Dar fără să mai muște pe nimeni. // În fiecare dimineață, îl scot la plimbare, / Îl dezleg / Și-l las să zburde în voie, printre tufișuri, / În căutarea unei iluzorii prăzi – / O pisică, un câine al străzii, / Orice nu e după chipul și asemănarea mea... / [...] // Când plec de-acasă, poemul meu veghează, / [...] // Cândva, poemul nu va mai avea nevoie de mine.» (**Îmblânzirea Poemului** – p. 13).

Lămurit fiind chipul de **ars poetica** – din cele 55 de poeme –, se cuvine a urmări vălurit-murmurătoarele, ori abisalele trăiri ale eroului liric băciuțian, evenimentele extraordinare la care participă eroul / eul său poematic; dar, înainte de toate, e bine să pornim – ca în orice labirint celest-rotativ – pe firul roșu al sacrelor sale „iubireme“ / „erotolireme“ (termenul s-a născut „spontan“, chiar în această clipă recenzios-indiminetă, prin analogie cu **lexem / semantem, mitem, morfem** etc.), din **Săptămâna luminată**, chiar dacă mai sunt glisante confuzii datorate acelor zeități ce tutează fiecare dintre zilele săptămânii și meteorologia zariștii de suflet: «În fiecare luni / e miercuri, / în fiecare nor / sunt ploaia ta, / în fiecare lacrimă / e ochiul / ce nu mă poate lăcrima.» (p. 7); **erotoliremele-Ea (Iubirea Christianică / laică) și erotoliremele-El (Iubirea Christianică / laică)** – din care poate oricând să se ivească întregul androginic de dinaintea lecției de anatomie a Olimpului –, pe când «zăpezile se oxidează / de-atâtea sângerări», intră în câmpul magnetic al superb-paradoxistului motiv, „colivia expirată“ („soma-sema“): «De-atâția fulgi / ca niște blitzuri, / să-ncapă albul în fotografii, / să-ncapă toată viața noastră / în expirate colivii» (p. 9).

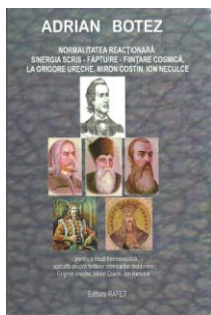
Eroul poematic băciuțian mai vopsește «viața unei secunde», „în roșu, cu sângele-i cel tânăr / de-acum“ (**Roșu** – 20 aprilie 2011, p. 10), ori comunică, grație Internetului, cu Dumnezeu («Am dat clic / pe Dumnezeu / și s-a deschis / o fereastră / și în fereastră, / o altă fereastră, / în care se deschidea / încă o fereastră – / și-n fiecare fereastră / era Dumnezeu» – **Internet**, 25 aprilie 2011, p. 11), participă într-o catharsis la redimensionarea sufletului de Sfintele Paști («Dumnezeu sădește-n noi lumină / Dinspre ochiul lăcrimând – / Până-n trupul nostru se alină / Lemnul crucii-nmugurind» – **Înviere**, Paște, 26 aprilie 2011, p. 12), se supune unor fantastice metamorfoze – **dinspre Iubirea Christianică înspre iubirea de păsări-idei** ce vin să i se încuibeză în fereastră «până ea însăși se transformă-n cuib», până când el, însuși, le este cuib, dar și anotimpuri echinoctiale, sau anotimp hibernal, până când și El, cel de Geniu locuit, „le devine lucarnă“ (cf. **Cuib**, p. 14), **dinspre Iubirea Christiană înspre nemoarte**, grație „închiderii acelu sartrean însine / pentru-sine“ «în carte / cum ierburi în nisipuri», «în litere / care-au uitat de plumb, / în ultimul cuvânt», „știut“, „pierdut în șpalt“ «după o noapte albă fără tine» (**Altă moarte**, 21 iunie 2011, p. 15), «în ultimul cuvânt / până un alt, / asemeni lui, / se-nchide-n carte / ca-ntr-o altă moarte», până când „îi moare și moartea“ ca «zare altui răsărit» (**Moartea morții**, Toplița, 18 iulie 2010, p. 17), thanaticul instăpânindu-se-n viață, viața instăpânindu-se-n moarte, ca jertfă de sublimă zidire: «Până la tine este noapte, / ca o lacrimă pe cer, / până la mine totu-i șapte / ca un ler dintr-un alt ler. // Și ziua parcă e de iarbă, / iar pasul tău e ca o rană, / și mâna mea e încă oarbă, / iar zidul tău încă e Ană.» (**Până la tine**, 5 august 2011, p. 18). Alteori, grație Iubirii Christianice, grație sublimei jertfe de zidire, înzestratul erou liric aude, nu vreun plâns bacovian al materiei, ci un plâns al Atoatecreatorului: «Doamne, știu că plângi acum – / nu știu unde, nu știu cum.» (Sibiu, 2 noiembrie 2011, p. 23), poate, pentru că-l cheamă iarna (pe eroul poematic băciuțian) «într-o limbă albă» (**Colivia toamnei**, Alba Iulia, 30 octombrie 2011), poate, pentru că-i «ca trandafirul pietrei / în pustie» (28 noiembrie 2011, p. 39), poate, pentru că «vinul trage toamna / după el, / ca-n iubirile uitate – / așteptare / între armă și rastel» (**Mas**, 2 decembrie 2011, p. 31), poate pentru că are superbe traiectorii de zar («Mai caut ziua, luna / anul, / ca să mă-nchid / în calendar, / în care orei să-i fiu clipă, / în care ție să-ți fiu zar.» – **Zar**, 8 decembrie 2011, p. 42).

Ciclul secund, **În dunga nopții** (pp. 45 – 55), stând „mai la vale“, sub motto-ul cules de la un filosof-pacient-și-mare-anonim («În fiecare seară ne culcăm cu moartea în pat. Într-o dimineață, numai ea se mai trezește» – **Dedicație**, p. 54), amplifică registrele thanaticului, poematicul său erou „luat de mână de Dumnezeu“ – deși-i (el, eroul) cu tâmplă și inimă în tangență la ecranul de celestă sticlă a limitei tragic-existențiale – simte parcă o reîntoarcere în Cuvânt / Logos, într-un timp genezic-înmuguritor: «Când Dumnezeu / te ia de mână, / mai poți să te-ntâlnești / cu un poem, / care în locul tău / va respira / și-n care încă te mai chem. // Când Dumnezeu / te ia de mână, / te-ntorci în primul său / cuvânt, // te-ntorci / în clipa ce se-amână.» (**De mână cu Dumnezeu** – 19 decembrie 2011, [h.] 22,10', p. 52), „te-ntorci“, însă nicidecum în „starea de zero a universurilor“.

Ion PACHIA-TATOMIRESCU (2 prier, 2013, la piramida extraplată a Timișoarei)

* **Cincizeci și cinci**, poeme, de Nicolae Băciuț, Târgu-Mureș, Editura Nico, 2012 (pagini A-5: 88; ISBN 978-973-1728-59-9)

***

NOI ESEURI DESPRE „SACRA“ TRIADĂ VALAH-CRONICĂREASCĂ

În cartea de polivalente eseuri / studii «pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textelor cronicarilor moldoveni», **Normalitatea reacționară: sinergia scris – făptuire – ființare cosmică, la Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce** (2012)*, de Adrian Botez (doctor în științe filologice cu o superbă teză publicată în anul 2005, **Spirit și Logos în poezia eminesciană**), Distinsul Receptor are prilejul de se situa între alte „nebănuite dimensiuni“ specifice umanismului cronicăresc valaho-moldav – recitat / revăzut cu acribie de autor –, are bucuria de a descoperi un „scânteietor-zeiesc trident“, cu neasemuită, originală forță structuratoare / cristalizatoare, de tip Yang (dar și cu inerente arii rămase, ori dispuse „strategic“, în sfera Yin):

(I) **„Letopisețul Țării Moldovei“ – în varianta liturgică a lui Grigore Ureche**, având ca nuclee iradiant-ideatice / macrotematice: **Arheul Ștefanic** (cf. «2. Arheul Ștefan cel Bun / Sfântul», p. 42 sqq.), **topos-ul sacru, nomos / anomos, „normalitatea“ reacțiunii** etc. (pp. 23 – 98);

(II) **„Letopisețul Țării Moldovei“ – în varianta liturgică a lui Miron Costin**, având ca nuclee iradiant-ideatice / macrotematice: **centri falși / reali ai „Logosului Ritualic“ – înfrângerile temporale / istorice „ca dureri personale“, raportul „pulverizare semantică“ – „Logos de Neam“, menținere în „starea de reacționarism“** etc. (pp. 99 – 160);

(III) **„Letopisețul Țării Moldovei“ – în varianta liturgică a lui Ion Neculce**, având ca nuclee iradiant-ideatice / macrotematice: **pace veșnică / pace sulemenită și Patrie («ca neputincioasă plimbare»), autentic-reacționarism, invers-reacționarism** etc. (pp. 161 – 262).

„Deschiderea“ lucrării se face printr-un **Argument**, cu „luminători“ strategic repartizați / plasați aproape la fiecare petală-capitol din corola cărții, argument unde autorul evidențiază – cu mai toată încredințarea – problematica lucrării în „unghiuri noi de atac / fugă“: **cronicarii valahi «trebuie socotiți ca făcând parte [...] din Logos-ul Întemeietor și Mântuitor**» (p. 5); **cronicarii valahi**, «simțind infiltrarea Demonului Temporal-Istoric [...], înalță **Liturghia Celestă**, [...] constată [...] o falie, o rană hidoasă, a Nerecunoașterii Identității de Sine» a poporului **Pelasg > Valah** (cu privire la etnonimul **Pelasg > Valah**, înainte de-a merge mai departe cu prezenta „radiografie“, spre a îndepărta „semănătorii de confuzii“ istorice referitoare la al nostru Neam / Popor despre care Herodot, în orizontul anului 450 î. H., ne-a spus că „este cel mai mare popor din Europa“ și – din Eurasia – „al doilea ca mărime după poporul indienilor“, reamintim Distinsului Receptor: **1.** poporul nostru, cel mai mare din Europa timpurilor antic-herodotice, se numea și era cunoscut drept **Poporul Pelasg [> Pelag]** și că etnonimul acesta – după cum demonstrat-am în nenumărate articole / studii, lucrări – a evoluat în **Valah [> Vlah]**; **2.** în orizontul anului 1600 î. H., când a avut loc **Reforma Zalmoxianismului**, s-a divizat – din punct de vedere religios, nu de alt soi – în două: **Dax > Daci** [„oamenii-sfinți“ dintre Pelasgi > Valahi, cei închinători la unicul, singurul Dumnezeu al Cogaionului] și **Thrax > Thraci** [închinători la vechii idoli / zei ai Cogaionului]; **3.** din „Istorie“ și până în zilele noastre, de **euro-etnonimul Pelasg > Valah**, țin cele **câteva sute de „regio-etnonime pelasge > valahe“**: arădeni, ardeleni, argeșeni, aromâni / macedoromâni – „pelasgii > valahii / românii din Dacia Sud-Dunăreană / Macedonia Antică, bănățeni, basarabeni, bessii, bihoreni, bisalți, bistonii, briceni, brygi, buzoieni, cărășeni, chirmiani, ciconii, clujeni, constanțeni, crestoni, crișeni, crobyzi, dâmbovițeni, dersai, dobrogeni, dolonci, dondușeni, drochieni, dubăsăreni, floreșteni, geți, glodeni, gorjeni, hedoni, ieșeni, istro-români – „pelasgii > valahii / românii din antica Dacie de Vest, provincia Sigynia, cu Dinaricii și Istria-pennisulă, leoveni, maramureșeni, meglenoromâni – „pelasgii > valahii / românii din Dacia Sud-Dunăreană, aria Meglen, aparținând în cea mai mare parte Greciei de azi, mehedințeni, moldoveni, munteni, nipsei, nisporeni, ocnițeni, odomanți, odrisi, olteni, orheiieni, peți, prahoveni, rășcani, sângerei, sapei, sarți, sibieni, sorocani, suceveni, telenești, teleormăneni, timișeni, trauși, ungheni, vâlceni etc.; pentru lămuriri / detalii, a se vedea lucrarea noastră mai recentă, **La început fost-au săga, sîgetul, siginii..., apoi Sarmisegetusa..., 2012 – http://www.banaterrea.eu/romana/files/003-2012_29_aug_pachia-tatomirescu_ion_la_inceput_fost-au_siga_24_iulie_2012.pdf**; **cronicarii valahi**, «regăsesc **Soluția Scrisului** ca pe o formă de **Yantrică** (hieroglific-mandalic-mântuitoare !)» (p. 6); **cronicarii, domnitorii / voievozii, sfinții / martirii ș. a.**, «la Temelia Lucrării de Exorcizare Temporală, trebuie puși, laolaltă», într-o înrăzărare din «Logos-ul Războinic Ștefanic...» (*ibid.*); **Logosul Pelasg > Valah** «este, de fapt, **locul / spațiul de fuziune al rugăciunii dimpreună făptuitoare prin auto-jertfire, al marilor duhuri / genii ocrotitoare...**» (p. 9); «societatea românească și mondială [...] duce lipsă de **spirit reactiv / reacționar** (care, la rându-i, este epifania însăși a Vietii); adică **duce lipsă de normalitate**; demonul din inima Duhului Valah (Dacoromănesc) este «**trădarea...**; dar nădăjduim că re-găsirea Sinelui Celui Hristic-Eroic va determina și distrugerea acestui morb satanic al trădării» (p. 12); etc.

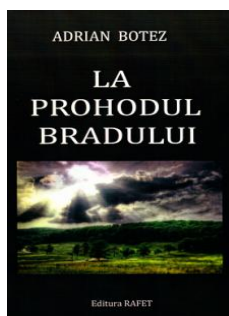
---

* Adrian Botez, **Normalitatea reacționară: sinergia scris – făptuire – ființare cosmică, la Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce**, eseuri, Râmnicu-Sărat, Editura Rafet, 2012 (pagini A-5: 294; ISBN 978-973-146-205-9).

Cătălin MOCANU

ADRIAN BOTEZ, *La prohodul bradului* – regăsirea autenticității ego-ului prin extincția lumii

Mereu inovator, prin mijloacele de expresie și forța de sugestie, poetul ADRIAN BOTEZ surprinde cu un nou volum de versuri, intitulat *La prohodul bradului*, Editura RAFET, Râmnicu-Sărat, 2013. Critica literară va fi, fără îndoială, contrariată, atât de nouitatea cât și, uneori, duritatea imaginilor poetice - cât, mai ales, de tema TANATICĂ a volumului, îndeobște cunoscându-se că Adrian Botez este un poet solar, vitalist, punând credința la baza raporturilor sale cu Dumnezeu și cu Neamul.

Cel mai recent volum de poezii este, așa cum am precizat, străbătut de ideea morții și inaugurează o „estetică a urâtului”, în creația poetică a lui Adrian Botez. Nu este vorba despre o „moarte particulară”, ci despre extincția acestei lumi imperfecte, pe care poetul o percepe ca insuportabilă și o respinge. Poet oximoronic, Adrian Botez anunță încă din titlul volumului *gravitatea* temei abordate: *prohodul bradului* înseamnă dispariția unei lumi care, prin esența ei, nu poate dispărea, *cea mai bună dintre lumile posibile*, dar care, în timp, s-a alterat. Bradul slujește drept simbol pentru caracterul ciclic

al evoluției cosmice – moarte și regenerare –, înlesnind comuniunea între cele trei niveluri ale cosmosului: cel subteran, prin rădăcini; suprafața pământului, prin trunchi și crengile de la bază; înaltul, prin ramurile dinspre vârf:

„vin vremi pitice – ne-apărăm sub Cruce/n-avem urmași împătimiți de jaruri:/cu noi – sub glie-un ev întreg se duce...”
(*Bradul*).

Poemele acestui volum aduc, neîndoind, o schimbare de accent, dacă nu de stil. Deși nu se poate vorbi de o manieră propriu-zis expresionistă, se poate, în schimb, adevărată o atitudine expresionistă față de lume și viață, prin hipertrofierea eului, re-crearea lumii prin cuvânt, aspirația spre Absolut, angoasa existențială:

„între întunericul dimineții de iarnă - și/tot mai grăbit - întunericul serii de iarnă – se întinde/somnul meu – căruia numai năucii/nebunii de frunte i-ar putea zice/viață” (*Ființ ă de muzeu al viitorului*).

Toate trăirile culminează în sfera spirituală. Această *forma mentis* ține, la nivel ontic, de un temperament, de o structură, de un anumit mod de a simți, de a înțelege și de a reacționa, constituindu-se, în cele din urmă, într-un anumit comportament, tot atât de valabil pe plan metafizic, cât și pe planul imediatului cotidian.

Mai mult decât în cazul celorlalte volume, poeziile din volumul de față se disting printr-o serie de proprietăți specifice centrate pe limbaj. Discursul poetic atrage atenția asupra lui însuși, se autovizează, dar nu ca fapt în sine, ci pentru a potența substanța poetică și mesajul. El se impune ca evidență textuală ce iradiază un murmur de sensuri, imposibil de „tradus”, adică de transpus în expresii echivalente semantice. Trecerea lui într-o altă expresie devine iremediabil altceva, artisticitatea i s-ar pulveriza, pentru că literaritatea sa se realizează la nivelul expresiei lingvistice unice:

„ninge funingini voința – chircesc/zei sub pernă – să nu mi-i afle spre-osândă/Starețul Noptii: odios/Miezul de Noapte – căscând guri de/balauri căzuți din banal – plictisiți de/sângele care apă se face: e tot noapte – noapte – mereu/numai/noapte – totuși înafara tuturor socotelilor de diavoli: mă pitesc adânc îmblănit – în/lătratul cel ritmic – precum motoarele duduind ale/morții: vesel – sardonice – huhuie toată șleahta-mbuibată/de-anunțuri/funebre – a câinilor cerberici” (*Noapte înafară*).

Caracteristica esențială a dicțiunii în acest volum este asumarea ei integrală de către un *ego* care se autoexprimă, se confesează direct, prin enunțuri-„înștiințări” cu o abundență de verbe la persoana întâi: „privesc”, „am iubit”, „sunt”, „am trăit” ș.a.m.d. Verbele „înștiințază” că *ego*-ul, autorul explicit al enunțurilor, se află într-o situație existențială unică („situație-limită”, cum ar spune K. Jaspers), situație procesuală în care se contemplă, activ, în însuși procesul autoexprimării. Autoscopia și autoexprimarea sunt nuanțe ale unui proces unic ce se manifestă simultan și se întregesc reciproc. Pe măsură ce autoexprimarea progresa, autocontemplarea se nuanțează, iar aceasta, la rândul ei, stimulează productivitatea textuală. Subiectul și obiectul contemplării, paradoxal, coincid. *Ego*-ul își contemplă propriul *ego*, *sinele* încearcă să se clarifice *pe sine*. *Ego*-ul încearcă să-și vadă dimensiunile invizibile ale *Ființ ei*, elementele sale de profunzime, cu rădăcinile lor arhetipale, pe care doar le „simte”.

Relaționarea celor două planuri primordiale ale poemelor volumului – viața care repugnă și moartea implacabilă, dar salvatoare – este impulsul unui întreg sistem de corespondențe și opoziții, susținute, la nivelul formativității, de sistemul de imagini, simboluri și motive. Motivul morții implacabile este elementul structurant al volumului, ceea ce cu ușurință iese în evidență și din faptul că, la nivelul discursului poetic (cel al tehnicii comunicării) motivul apare ca *leitmotiv*:

„aprinde o lumânare pentru mine/omule: sunt un suflet pierdut - și/la lumina ei voi ajunge acolo unde/nu știu”
(*Aprinde o lumânare pentru mine*);

„trece-o barză printre trunchiuri retezate/abia-și mișcă betegitele-i picioare:/frigul morții a-nghițit copacii/frigul morții o curtează s-o doboare.../i-este frică berzei – astăzi - și să zboare/până și văzduhu-i sufocat gunoaie/întunericul ne șterge orice zare/din apocalipsă – nici măcar o ploaie!//ne-am umflat de-otrăvuri preparate/curge fierul până peste buze:/nu mai vreau

nici berze degerate//nici strigoaice sângerând lehuze.../obosirăm – Doamne – de atâta viață/focul cadă peste planetara piață!" (Barza și apocalipsa).

Asemenea reflecții privind semnificația metafizică a poeziilor provoacă, însă, reverberații speculative, care învâluie și problematizează condiția ontologică a cititorului însuși. Acesta se vede, deodată, pus în situația de a-și defini propria atitudine - față de viață, moarte, misiune.

Revenind la „estetica urâtului“... Poetul recurge la ea pentru a conferi *greutate* sentimentelor pe care le comunică și pentru a amplifica grotescul lumii:

„distingi mârłani și sfinte curve/voi funcționați ca vomitiv:/umplând cu balegi bleaga urbe/treziți în mine-un primitiv//smerind blenoragia voastră/cu snob potop de avuții/cu sifilis – lepra cea castă:/sunteți model de măreții!" (Început de discurs);

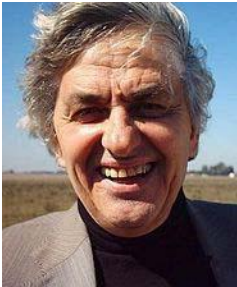
„...canalii cu vaste-ntinsori de ucigașă/ indiferență – ipocriți cu slinul atârând – precum/țurțurii și mălura (...) – pe limbă pe ochi pe urechi pe/cerdac și pe creier...“ (Dumnezeu de peste gard).

Poemul care încheie volumul, *Nou legământ necesar*, poate constitui un crez poetic, dar și o *justificare* a condiției umane însetate de Absolut și tragic, prin conștiința propriei finitudini:

„năvălesc florile în cântecul meu/ năvălesc florile – prin ferestre și porii/dezinvolt – flori de măr cu coroane de nori/a fi alb povestesc cât fi-va de greu//oricât de mult m-au plecat înspre luturi/necazuri și lepre – revolte și spini/nu pot a uitare de viermii din fluturi/nu pot a zăcere – când seceră vini//Hristoase-al unirii – Hristoase-al iubirii/nu pot să trădez lucrarea de îngeri/nu vreau a Te face din nou ca să sângeri//în inimă-mpiedic prigoana-amintirii/...seninul din ceruri îl chem pe pământ: cu toate voi face un nou legământ“.

CĂTĂLIN MOCANU, Colegiul Tehnic “Gh. Balș”, Ajud/ROMÂNIA

***

traduceri

GEORGE ANCA

îl traduce, din limba coreană, în românește:pe

KIM SOWOL...

AZALEE

Când neplăcându-ți felul meu te-ai duce
Fără o vorbă, m-aș resemna și eu
Cu drag la îndreptăța-ți plecare.

Voi smulge un braț de azalee Yaksan,
la Yong-Byun, le voi aduce
Să le presar pe drumul tău de ducă.

Pas după pas în calea ta
Pășește blând și gingaș
pe risipitele flori.

Când neplăcându-ți felul meu te-ai duce,
Nicăcând vre-o lacrimă nu-mi pice
Nici întru palida-mi moarte.

DEMULT ÎNTR-UN VIS

ninge afară – doar ninge.
doar lumina lunii trece prin geam.
doar femeia apropiindu-se cu amurgul
îmi intră în vis – să mă țină, să stea.

ea a venit și a plecat.

O stea taie cerul – numai o stea.
un singur punct de lumină lucește, numai unul,
doar în crăpătura geamului
și numai în zorile mute.

MĂINI ÎMPREUNATE

o plimbare – doar noi doi -
lumina stelei e negrul nopții lin scufundându-se -
uite: luna șerpuie printre arbori -
noi pășim conversând pe unde vântul se stârnește -

străzile sunt tăcute, departe, vest -
e locul umbrelor mute, beznă parcă încinsă -
ud pâlând, ca roua în câmpuri de aproape -

noaptea se adâncește, cele patru cardinale se alină -
uite: luna șerpuie printre ramuri -
tocmai aici, niciun cuvânt, niciun pas -
stăm pierduți pe stradă, ochi închiși, față la față -

lumina stelei e negrul nopții crăpându-se -
în depărtare luna apune, vine ziua,
cloputul tău de munte sună zorii.

UNA CARE A VENIT

de cum îmbătrânii
neieșind la lumină,
ascunzându-mă în vise -
ea veni iar.

fața i-era rumenă, ca înainte,
degetele i-erau lungi și subțiri,
și-mi stătea în brațe ca totdeauna,
calmă și nemișcată.

între noi este doar tăcere.

deodată se ridică
precum sunetul fâlfâindelor aripi de păsări,
și o zbârlită trezvie de sine
îi ia locul.

în strălucirea zilei
rămân cu greșelile mele.
oricine de pe stradă - chiar tu -
poate fi ea.

MAREA

unde e marea
cu pulsul undelor crescând, căzând, umflându-se -
în timp ce algele se înroșesc?

unde e marea
cu pescarii tolăniți în bărcile lor -
murmurând cântece de iubire și noroc?

unde e marea
cu cerurile murind blând la chindie -
cobalt din sur din rece întuneric?

unde e marea
cu păsări călătoare durându-și stoluri -
mai vaste cu cât se topesc în depărtări?

unde e marea
de-aș trce-o fără niciun gând -
marea ultimă fără uscat în partea cealaltă?

Versiuni de GEORGE ANCA

KIM SOWOL (1902 - 1934), poetul național al Coreei. Singura carte publicată în timpul vieții, *Azalee*, a apărut în

1925

*

Mihai Eminescu und So-Wól Kim / Song-Ki Kim

Kim, Song-Kim (författare)

ISBN 3-89085-118-5

Pfaffenweiler : Centaurus-Verlagsgesellschaft, 1986

Tyska 230 s.

Serie: Reihe Sprach- und Literaturwissenschaft, 0177-2821 ; 11

*BokAvhandling(Diss Freiburg i. Br. : Albert-Ludwigs-Universität, 1985)

*

Eminescu - dor, young, suntet, So Wol - han, yin, liniște (*Sub clopot*, Majadahonda, 1998, p. 211; *Mantra Eminescu*, Bibliotheca, 2011, p.36 - de George Anca)

***

...și același GEORGE ANCA - îl traduce, din limba chineză, în limba română:

pe

DU FU

春望

chūn wàng

国破山河在
城春草木深
感时花溅泪
恨别鸟惊心

烽火连三月

家书抵万金
白头搔更短
浑欲不胜簪

SCENĂ DE PRIMĂVARĂ

Țara-i ruină, mai rămân munți, rîuri,
Primăvara în oraș învie arbori și iarbă.
De spaimă, floarea izbucnește în lacrimi,
La despărțire, pasărea-și frânge inima.

De trei luni ard focuri de alarmă,
Scrisori acasă costă zece mii în aur.
Duc mâna-n părul alb, aproape dus,
abia de-ar mai ține un ac de păr.

Versiune de George Anca

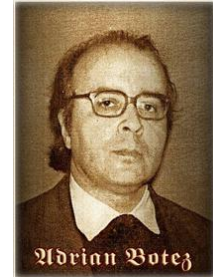
TU FU sau **DU FU** (chin. 杜甫; *n. 712, în Duling lângă Chang'an †d. 770, în Leiyang) - el a mai purtat numele de Dù Shàolíng (杜少陵), sau Dù Gōngbù (杜工部); a fost, împreună cu poetul Li Bai, unul dintre cei mai importanți poeți chinezi, din timpul dinastiei Tang. Spre deosebire de Li Bai cele mai multe dintre poeziile sale au fost proteste politice, criticând foametea, sărăcia și nedreptățile sociale îndurate de poporul chinez.

***

Gabriela Pachia

...și din română, în engleză: GABRIELA PACHIA, îl traduce pe ADRIAN BOTEZ

Adrian BOTEZ

VREAU SĂ FIU ARMĂ

mă izbește – cu ambii bocanci – în
ambii obraji – când încerc să mă ridic – mă izbește cu
pumnii – în burtă în stomac și-n
obraji (nu știu în care mai
întâi – la nimereală!) – și acolo – în glodul de
jos – iar sunt făcut
roată de moară – călcat – izbit
strivit umilit – peste obraji peste buze – adânc (cât într-o
catedrală subterană lovită de
bombe) în stomac – izbit ca de-o
mașină imensă mașină – de tocat vлага și
un ciot de mândrie – izbit cu
bocancii – tot mai
imenși – tot mai
plictisiți bocanci – din
picioarele lui

bocanci troglodiți – bocanci
antropoizi

nu mă mai pot ridica: verticala este pentru
oameni tari – pentru stăpânii-bestii de
junglă: mă joacă întâi – parcă
obosit îngreșat sastisit – în
lovituri de bocanci – apoi tot mai leneșe dar
tot mai în pline – mai satisfăcute – lovituri de
bocanci – bocanci stâlcitori – bocanci-mașini – bine
îngrijite mașini – bine

unse – mașini de stâlcit – mașini de
umilit – meticolos
bocanci troglodiți – bocanci
antropoizi

nu mai am față – nu mai am ochi sau
buze obraji – ori stomac – toată
ființa mea – care
nici nu se mai poate chirca – să se ferească măcar
de o parte din strategicele izbituri ale
bolovanilor mărlani ai bocancilor lui de cavernă – ființa
mea – cea zdrobită cu socoteală de picioarele
troglodite – ființa
mea – îndărătnică – înseamnă doar
o mare – imensă – cosmică
ură – însângerată în franjuri
de nefindurat franjuri de
ură și sânge

cine sunt eu? – nimeni
ce vreau eu? – o
armă

vreau să devin
o armă – o gigantică și
atotsfidătoare – asurzitor
chiuitoare – de toate umilirile
răzbunătoare – dintr-o singură

bine țintită
lovitură – armă!

toată lumea – toți bocancii din lume – care
încă izbesc troglodit – antropoid (în neștire – dar
cu o aroganță – plictisită
fidelitate și dăruire) – toate loviturile și

Adrian BOTEZ

I Crave to Be a Weapon

he kicks me – with both boots – in
my cheeks – when I try to rise – he punches me with
his fists – in my belly in my stomach and
in my face (I can't tell which came
first – helter-skelter!) – and there – in the debasing
mud – I'm turned into
a mill wheel once again – trampled underfoot – knocked
down
crushed humiliated – over my cheeks over my lips –
profoundly (like
in a subterranean cathedral struck by
bombs) in my stomach – smashed as if by
machine a huge machine – for mincing my stamina and
a stump of pride – kicked with
the boots – increasingly
huge – increasingly
bored boots – on
his feet

troglodytic boots – anthropoid
boots

I can no longer rise: verticality is meant for
stone-hard people – for the jungle
beast-masters: first he plays with me – seemingly
weary nauseated sickened – boot
kicking – then more and more slothful still
ever stockier – more self-pleased – boot
kicks – crippling boots – machine-boots – well-groomed
machines – well-oiled –
crumbling machines – meticulously
humiliating machines
troglodytic boots – anthropoid
boots

I no longer possess a face – I no longer possess eyes or

English version by **Gabriela PACHIA**

un elev “năcăjit”

VINE IARNA, BĂ...

Vine, de-acum, coana iarnă, bă...E atâta de frig, că nici măcar chiulăii nu mai pot chiuli! Că
nici bani nu prea mai au, de la babaci, pentru pileală, la bar - așa, să mai spargă, la teighea, și
golani, câte cinci milioane, dintr-un bici, ca pe vremuri! – că-i criză, cică...Și trebuie, care va să
zică, să stea, toți, la căldură, la oră, și s-o asculte pe madam Chișleag, profa de Astrovezicărie, când își citește aia
fițuicile, peticțelele alea nenorocite, de la zice “fise” ...și ne citește, de pe cărticele alea de pocheraș, repede-repede, pe

toți bocancii – au doar
un cap: pe care eu îl
retez – dintr-o singură – chirurgicală
mântuitoare lovitură de
armă
***

lips cheeks – or a stomach – my
entire being – which
is no longer able to crouch – to shun at least
some of the strategic kicks unleashed
by the loutish boulders of his cavern boots – my
being – designedly crushed by the troglodytic
feet – my
obstinate – being – merely means
a huge – tremendous – cosmic
hatred – dangling its bloodstained tassels
excruciating tassels
of hatred and blood

who am I? – a nobody
what am I craving? – a
weapon

I crave to become
a weapon – a gigantic and
all-defying – deafeningly
shrieking – avenging
all humiliation – with a single
well-aimed
shot – weapon!

the whole world – all the boots in the world – which
are still kicking troglodytically – anthropoidally
(incessantly – though
with arrogance – defatigated
fidelity and abnegation) – all the kicks and
all the boots – have only
one head: which I
sever – with a single – surgical
redemptive weapon
shot
***

***

sub mustață și dondănit, ca popa la Sfintele Evanghelii! Că, dacă mă pune la ambiț, am să i le fur, și să vedem de pe ce-și mai citește dumneai lecția, când predă! Și o citește, dom'le, de pe fițuicuțele alea, înșirate pe catedră, și deapănă repede și anapoda, din limbă, de parcă ar fi Dana Grecu, de la **Antena 3**, tot repetând cuvintele, ca fraiera: "**X-ulesc este deosebit, da, este un maaare maaare deosebit...și s-a bătut cu Y-escu, da, s-a bătut cu Y-escu...și colegii nu i s-au mai întors, cum să zic, da, așa-așa, nu s-au mai întors ...păi, cum să zic eu, așa, ei nu s-au mai întors, da-da, nu s-au mai...**". Păi, nu mai zi deloc și nu te mai întoarce **TU** deloc, băi, dulcinea amurgită a urbei noastre! Zău că are să-mi sufle Michiduță, o dată, drept în nas, și am s-o las orfană de peticèlele alea, ca să n-o mai aud cum descântă foițele, cu dichis, așa, ca la popa prostu' – de mă strânge de gât, numai cât o văd că scoate terfeloagele și hârțoagele alea, din poșetă!

...Și mai e și proful ăsta, musiu Arpacăș ăsta, de ne cere să-i spunem ce înțelegem noi, din text, la prima vedere, că, cică: "**Nu-s tot cuvinte românești, și astea, ce-i așa de greu - hăăă!?**" Da' matale, profule, dacă-ți dă mândel niște acid sulfuric, la prima vedere, așa, îl bei, ori ba - hăăă? Ce-i așa de greu, că doar e, și el, acidu', tot lichid, ca toate lichidele, nu?! Hăăăă!!!

...Tare mai e urâtă iarna, bre, caimac! Nu te uita așa urât la mine, că și eu aș trage din chiștoc, ca focul, da' n-am marfă și nici marafeti, ioc! Am să-ți dau cu sfoară arsă pe la nas, să-ți mai treacă de deochi, până la primăvară...Hai, acu', ușcheala, la oră, că-i bai mare, uite-l și pe Cacicul, Marele Manitu, dirul – am sfarogit-o naibii! Ci hai odată, limbricule, că iar ne cântă dirigul, pe la părinți, prohodul cel mare! Nu-i destul că mi-a cântat aria calomniei, când m-am luat în gură cu Albinoasa de la ora de Sifonărie, de mi s-a zgâlțâit toată dentiția, și mi-a scris molifta, dirigul, drept în catalog, hăă?! Auzi:"**mustrare scrisă cu avertisment**", ca la orișice orbete de baltă! Ptui...

...Haida pe la ore, bă, că ne tremură muștiucul și mucul!

Semnat: **CAUTĂ-MĂ!**

umor cu...alții!

Un scoțian aduce acasă un coș cu căpșuni. Ia una din ele și o dă fiului său, zicându-i:

- Ia fiule! restul au același gust.

***

Un scoțian pe patul de moarte:

- Mamă , ești aici??

- Da , fiule, sunt aici!

- Nevastă, ești aici??

-Da , bărbate , sunt aici!

-Copii, sunteți aici??

-Da, tată , suntem aici!

-Toată lumea e aici??

-Da, măi , toți suntem aici!

-Atunci de ce e lumina aprinsă la bucatărie?????

***

Un scoțian care avea o sticlă de whisky în buzunarul de la pantaloni se împiedică pe scări. Când își revine, pune mâna pe buzunarul unde era sticlași simte ceva ud:

- Sper că e sânge!!!

***

Doi scoțieni mergeau. Unul dintre ei scoate un pieptene și, după ce și-l trece prin păr, îl aruncă. Al doilea, mirat, îl întreabă:

- De ce l-ai aruncat?

- Păi, i se rupsese un dinte!

- Păi, și doar pentru un dinte?...

- Era ultimul!

***

Cum a apărut sârma de cupru?

Doi scoțieni au găsit, simultan, un penny...

***

Cică un scoțian se trezește într-o dimineață și-și găsește nevasta moartă, în pat, lângă el. Se sperie scoțianul și dă fuga pe scări, la servitoare:

"Daisy , Daisy! Să fierbi doar un singur ou, pentru micul dejun!"

***

-Cum recunoști casa unui scoțian?

-Este singura care are hârtie igienică la uscat.

***

Q: Care este cea mai Fair-Play galerie de fotbal din lume?

A: Cea a scoțienilor! Nu aruncă, cu NIMIC, pe stadion!

***

Doi scoțieni treceau prin fața unui bar. Unul dintre ei întreabă:

- Bei o bere?

- Da.

- Atunci, du-te și o bea mai repede, că eu te aștept afară.

***

Președintele Bush îl întreabă pe șeful CIA:

- Cum naiba de știu evreii tot ce facem, înainte chiar să acționăm?

Generalul îi răspunde:

- Domnule Președinte, evreii au o expresie: „Vus tutuh?” (adică „ce se-ntâmplă?”). Când se-ntâlnesc, și-o adresează unul altuia - și așa știu tot!

Bush se decide să verifice personal dacă așa stau lucrurile. Se deghizează în evreu habotnic, cu pălărie, perciuni și tot ce trebuie și se duce într-un cartier evreiesc din Brooklyn .

Vede un evreu bătrân cu tichiuță în cap și-l întreabă în șoaptă:

- Vus tutuh?

Bătrânul, tot în șoaptă, îi răspunde:

- Umbla Bush prin Brooklyn .

***

A fost înființat un post de radio al evreilor originari din România.

- Aici „Radio Israel” transmitem pe lungimea de undă de 1238 kHz! Pentru ascultătorii fideli.... lăsăm la 1200...

***

I: Care sunt cele mai mari sărbători evreiești?

R: Sabatul, Oscarul si Nobelul.

***

Vama. Mașina unui arab e percheziționată în cele mai mici detalii, până când, deja exasperat, vameșul găsește o pungă cu praf alb.

O desface, tacticos, în fața arabului, trage o limbă zemoasă prin conținut și, rânjind către arab, spune:

- Cocaină ? Cocaină ?

- Nu, antrax...!

***

La aniversarea a 20 de ani de căsătorie, un ungar cheamă la el o familie de prieteni români. La începutul mesei, gazda ține un toast, încercând să vorbească românește cât mai corect:

- Aș vre se molțomesc lui Dumnezeu pentru cei doizeci ani petrecoți alături de soția meu...

- Alături de soția mea, îl corectă prietenul român.

- Alături de soția teu numai de 4 ani.

***

Pe un șofer ungar în România, îl oprește un agent de circulație, pentru o încălcare:

- Scrieți explicație pentru încălcare în limba română.

- Domnule polițist, cum să scriu în Română, dacă eu nu știu a scrie nici un cuvânt în română?

- Pe permisul de conducere scrie că ești din Covasna, România, deci nu mă interesează, până nu scrii în română, nu pleci nicăieri.

Îi dă o foaie, un pix - și se pornește spre mașina lui de serviciu.

Șoferul s-a gândit cât s-a gândit, apoi pune în foaia respectivă 300 de roni și se îndreaptă spre polițist. La polițistul foaia, se uită la bani, se uită la ungar:

- Vai, săracul de tine, vezi, deja ai învățat româna pe jumătate.

***

Fata: - M-am îndrăgostit de vecinul nostru și voi fugi cu el.

Tatăl: - Foarte bine, n-ai să vezi nimic de la mine, nu voi mai avea de investit timp și bani în tine.

Fata: - Tată, eu citesc scrisoarea lăsată de mama!

***

O doamnă intră într-un magazin de arme.

- Dați-mi, vă rog, un Beretta, calibrul 45.

Vanzătorul:

- Pentru apărare?
- Nu, pentru apărare mi-am angajat un avocat!

***

Soțul își așteaptă soția lângă un salon de înfrumusețare. Aceasta iese și întrebă cochet:

- Deci, ce spui?
- Soțul, privind-o, îi răspunde:
- Măcar ai încercat!

***

- Gata. Nu mai pot. Vreau divorț!
- Nu, Ioane! Văduvă m-ai luat, văduvă mă lași!

***

- Pe dumneata te-am văzut foarte des! zice judecătorul, acuzatului. De câte ori ai mai fost condamnat?
- Niciodată, domnule judecător! Eu sunt portarul de la bordel.

***

Un cerșetor a dat un anunț la ziar:

"Caut de lucru. Cerșesc, impecabil, în opt limbi."

***

Bărbatul vine acasă beat. Se târăște până în dormitor, se dezbracă pe-ntuneric și-i zice nevastei:

- Când începi să urlî? Că nu pot să nimeresc patu'...

***

- Plouă rău afară, iar nevastă-mea a plecat fără umbrelă.
- Nu vă fie teamă, bănuiesc că se va adăposti în vreun magazin.
- Tocmai de asta mi-e teamă.

***

Părinte, în timpul postului am voie la femei?

- Da, fiul meu, numai să nu fie grase .

***

Două colege de clasă vorbesc:

- Fato, "piept" se scrie cu "t" sau cu "d"?
- Scrie fato - țâțe!
- Adică să scriu în compunere - "în ȚĂȚELE noastre bate o inimă de român"?!

***

O doamnă cam plinuță merge pe stradă... De ea se apropie un cerșetor:

- Doamnă, de cinci zile nu am mâncat nimic.
- Ehee, de-aș avea și eu atâta voință...

***

Cioc ! Cioc!!

- Cine e?
- Zâna cea bună!
- Și de ce ai un topor?
- Nu sunt bine dispusă azi.

***

Un grup de turisti români faceau turul orașului Praga. La un moment dat, ghidul spune:

- În acest moment, trecem pe lângă o renumită berărie pragheză.

Din mulțime se aude vocea lui Bulă :

- Și de ce, mă rog frumos, trecem pe lângă ???

***

Inginerul, de câtva timp, se uita într-o fântână largă și foarte adâncă.

- Nu înțeleg, zice el în cele din urmă. De ce ați instalat o lumină atât de puternică pe fundul fântânii?
  - Nu știu, răspunde muncitorul. Am făcut totul în conformitate cu desenele dv.
- la inginerul planul construcției, se uită un pic, îl întoarce cu susul în jos și zice:
- Bă, idioților! Trebuia să construiți un far!

***

Italianii au cele mai frumoase femei. Majoritatea românce. Restul sunt poloneze.

***

...DUPĂ LATINI

Adevărul e în VIN,
La nemți nu! - ei sunt cu BEREAL;
La englezi ar fi în GIN;
La români? Nu-i nicăierea.

(epigramă de Florea Ștefănescu, din *Adevărul și minciuna* - 2011;

...Epigramistul Valeriu Butulescu are dreptate, când emite următorul aforism:

-*"Același text poate trezi efecte diferite. Acolo unde românul râde, neamțul oftează"*.
Bancuri culese și selectate de ION Z. BARDĂ

***

ultima oră/ultima oară **"AFARĂ CAPITALISMUL!" - DIN PUNGEȘTI.** **CAPITALISMUL ȘI..."HITCĂIALA"**

I-PREMIZELE ADEVĂRULUI ROMÂNESC, DEZVĂLUIE LA PUNGEȘTI-VASLUI

Pungești-Vaslui, sâmbătă, 19 octombrie 2013, ora 15.

Privindu-i pe țărani din Pungești-Vaslui, îmi amintesc de alți protestatari valahomoldoveni (mai vechi, dar tot atât de îndârjiți, întru apărarea vieții și demnității/libertății lor umano-divine), împotriva celor care atentau la aceste două daruri dumnezeiești. Protestatari din veacurile fanariote: veacul prelungit, al XVII-lea într-al XVIII-lea. Îmi amintesc de vremuri în care nu exista Internet, dar informația exista în Duh și-n suflet, în fruntea brăzdată de griji, obide și amaruri, de mâinii înăbușite, în fața nedreptăților flagrante și a batjocoririi și minciunii sfruntate, din partea străinilor prădălnici și a conducătorilor la fel de asasin trădători, de Țară și Neam, precum cei de azi. E vorba de un fragment din cronică la Ion Neculce, scris spre ținere de minte și pildă peste veac, despre vremea lui Dumitrașcu Cantacuzino^[26]: **"Și la purcesul lui Dumitrașco-vodă din Ieși s-au făcut mari gâlcevi și calabalăci. Fliondor armașul și cu frate-său Gheorghită Ciudin, cu Mitre căpitanul, cu Mileștii și cu alții, au burzului tot târgul și slujitorimea asupra grecilor, TOT CU PIETRI ȘI CU BEȚE, de era curtea domnească plină de oameni. Și pe ziduri sta oameni, iar grecii tot în casă șidè, lângă Dumitrașco-vodă, și să ascundè carii pe unde putè. Și mai vârtos căuta pe un grec, pre nume Sarăieni, carele au fost de au fost bătut stupii lui Gavriliță vornicului și au fost dat știubeilor foc. Și oblicind Husain-beiu de la gazdă, au alergat mai degrabă cu câțiva turci, slujitori ai lui, și au început a bate și a împrăștiè nărodul. Și au prinsu pe fratele Milescului, de l-au bătut prè rău cu buzduganul Husain-beiu. Și purcegându din Iași la Sarăieni și alți greci, tot denaintea lui Husain-beiu mergè, ca să nu-l poată lua moldovenii. Că să agiunsese Dumitrașco-vodă cu Husain-beiu, de ținè cu dânsul. Și la ieșitul din curtea domnească, Dumitrașco-vodă arăta fantazie, de dzicè surleli și trâmbițeli și bătè dobeli. DAR NĂROADELE TOT ÎL SUDUIÈ ȘI-L HITCĂIÈ^[27] ȘI ARUNCA CU PIETRI ȘI CU LEMNE DUPĂ DÂNSUL. Și cu această cinste frumoasă au ieșit Dumitrașco-vodă din Moldova"** - cf. pp. 94-95. Amarnică și amară ironie: auritul bandit grecotei era **"hitcăit"**, în mod neașteptat, de un norod moldovean zdrențăros, pe trei sferturi mort de foame și năucit de sărăcie... **"Și cu această cinste frumoasă au ieșit Dumitrașco-vodă din Moldova"**. Săraci lipiți, dar nu se lăsau (nu-l lăsau pe **"umflatul în surle, trâmbițe și tobe"**, grecoteiul Cantacuzin, să-și **"joace caii"**, cu ei, nestingherit de vreo dovadă de demnitate autohtonă - ... așa, după chef!). Îl **"hitcăiau"** de zor! Cum nu se lasă nici țărani de azi, din Pungești-Vaslui...și-I **"hitcăiesc"** - atât pe **"chevroniști"**, cât, mai cu seamă, pe guvernanții trădători!

Ba, în ciuda greșoșilor mercenari de la **Antena 3**, se poate zice că, datorită protopopului patriot, Vasile Lăiu^[28], din Bârlad - **țărani din Pungești-Vaslui, înafară de "știința și putrința suduielii și a hitcăielii"** - sunt cei

²⁶ -**Dumitrașcu Cantacuzino**, sau **Dimitrie Cantacuzino** (1620 - 1685)^[1], a fost domnitor în Moldova de două ori, prima dată între noiembrie 1673 / februarie 1674 și noiembrie 1675, iar a doua oară în perioada 8 februarie 1684 - 25 iunie 1685. Era cunoscut și după porecla "Grecul", fiind fiul lui Matei Cantacuzino vistiernicul.

A fost un rău sfătuitor al lui Grigore I Ghica al Munteniei, vorbindu-l de rău pe Constantin Cantacuzino postelnicul, care îi era unchi și care îl sprijinise încă din copilărie. Prima lui domnie a rămas în memoria oamenilor prin jaful cumplit al tătarilor, care au iernat în țară pentru a respinge o eventuală invazie a polonezilor.

A doua domnie a fost rău încercată de o foamete excesivă, astfel încât se spune că oamenii mureau de foame pe stradă, iar lupii intrau în orașe și mâncau cadavrele rămase neîngropate; (16 ocale de grâu costau un galben, ocaua de unt un galben, găina un leu). Dumitrașcu Cantacuzino moare la Constantinopol în mare mizerie.

²⁷ -**hitcăi** și **-iêsc** v. tr. (var. din **hăicăiesc**). **Nord. A alunga (pe cineva) cu răcnete.**

²⁸ -**"Noi apărăm viața. Și viață fără apă nu se poate", îmi spune preotul Vasile Lăiu, motorul acestei mișcări, speriat de perspectiva secării izvoarelor și a contaminării apelor subterane. Are 50 de ani și e protopop peste 100 de parohii, 153 de sate și 26 de comune din regiunea Bârladului, în total în jur de 160.000 de oameni, pentru viața cărora se simte responsabil. Nu doar ca preot însărcinat să transmită cuvântul adevărului mai**

mai informați oameni din Țara Valahilor! Pot da lecții multor “**ne-hitcăitori**”, ce-și zic “**inteligenție valahă**” – în ce privește justa distribuire a...”**HITCĂIELII**”: mai multă către propriii nemernici, “**frații**” care-i înjunghie pe la spate, în timp ce-i mint (ba mios, cu vorbe “**de cele hiclenite**”, ba utilizând “**bulanul**” jandarmeresc!) – ...și, abia apoi, către veneticii hrăpăreți! O adevărată Școală de morală țărănească. O adevărată Școală țărănească a ...”**HITCĂITULUI**” MORALIZATOR!!!

La Pungești-Vaslui, “**chevroniștii**”, de două zile, au declarat că suspendă explorarea/exploatarea (naiba știe care este, cu adevărat, faza în care se află ei, cu jafull!). Dar țărani “**hitcăitori**” din Pungești nu cred în bandiți și-n balivernele lor aromitoare: știu ei bine că se vor duce corbi americani la corbi alojeni, de la București, și li se vor da/aloca mai mulți jandarmi, și pe televizoare se va minți mai obraznic decât oricând...și Chevronul capitalist-barbar va reveni, în forță. O forță bestială. Venire/revenire produse pe fondul unei acute, siderante și extrem de suspecte lipse de legislație românească, în domeniu: “**România**” – **mărturisește ministrul de stat Mihai Adrian Albu**lescu – **nu are, pentru gazele de șist, o legislație adecvată**. Pe/de acest vid legislativ mizează/se prevalează, de fapt, bâlbele obraznice, de ciocoi agramăți, și aburelele guvernațiilor noștri, precum și atitudinea sfidătoare, de vătăfi, a “**chevroniștilor**” venetici!

...Dar (deocamdată, cel puțin!) asasinii “**chevroniști**” n-au spor, întru aducerea nenorocirii și Apocalipsei. Așa cum au avut în Brazilia, Ecuador, Nigeria etc. - ... ba chiar la ei acasă, în SUA! Iată și procedura reală de lucru (și efectele reale!), la sondarea prin fracturare hidrolică (folosită și la explorare, nu doar la exploatare!) - dar și un însăngerat istoric al Chevronului genocidic:

“Presiunea enormă sparge roca și eliberează gazul captiv din porii ei. Pentru a-l aduce însă la suprafață, e nevoie de un fluid de fracționare. Un cocktail de aproape 600 de substanțe chimice - de la cele cu denumiri imposibil de pronunțat, până la cele mai simple, pe care le găsim deseori și pe etichetele unor

---

departe, ci și ca simplu cetățean, de faptele căruia depinde soarta întregii regiuni. Născut la Moinești, într-o zonă petrolieră, părintele Lăiu a crescut printre sonde. Pentru el, ca pentru mulți alții, gazele și petrolul erau garanția unei bunăstări, pentru care alte țări ne-ar fi invidiat. Despre gazele de șist nu știa însă mai nimic, când, în 2011, în tihnitul oraș de provincie și-n satele dimprejur își făceau apariția mașinile de la SC Prospecțiuni SA. Intrau pe terenurile agricole, culcau la pământ porumbul, făceau teste cu material explozibil, iar dacă proprietarul făcea scandal, șoferul îi arunca în scârbă câte-o sută de lei, fără măcar să coboare de la volan. “Într-o după-amiază, am auzit o bubuitură de s-au zguduit ferestrele. Am ieșit imediat din casă și am alergat. Oamenii erau indignați, li se încălcau proprietățile fără niciun acord, mă întrebau ce să facă, iar eu nu știam ce să spun. Am început să mă înformez și, pe măsură ce aflam detalii, mă îngrozeam de gravitatea lor. Dacă ai conștiință, nu poți rămâne indiferent. E în joc viața mea, a familiei mele, a enoriașilor mei și a urmașilor noștri”.

*În Postul Mare al anului 2012, Vasile Lăiu a început o campanie puternică de informare a cetățenilor prin biserică. În fiecare săptămână în altă localitate, îi aduna pe oameni laolaltă, le povestea tot ce știa și-i sfătuia să nu-și mai vândă pământurile te miri cui. Apoi a venit și ziua în care în toate satele au bătut clopotele. Ziua primului miting în care străduțele comunelor s-au umplut de lume. Oamenii și-au îndesat în sacoșe cearșafurile pe care scriseseră lozinci și câte-un pachet de biscuiți, să le țină de foame, și au pornit spre Bârlad. “Nu aveam mașini în sate pentru câtă lume ar fi voit să vină”, își amintește Vasile Lăiu și mă privește hotărât. Știe că lupta pe care a început-o e grea și s-ar putea să dureze ani. S-a înarmat cu răbdare și are susținerea unor intelectuali de primă mână: geologi, matematicieni, ingineri, juriști, economiști și chimiști. În ianuarie, anul trecut, s-au constituit în Grupul de Inițiativă al Societății Civile Bârlădene (GISC). Au organizat colocvii de informare publică, au scris petiții și scrisori, au mers personal la Președinție, la Guvern, la Parlament, la Academia Română. Au făcut sesizări la DNA și la Parchetul General. Fiindcă bârlădenilor li s-a suprimat dreptul la informare, prevăzut în certificatul de urbanism, au întocmit singuri documente peste documente pentru a-i convinge și pe alții că există și o parte nevăzută a lucrurilor, de care politicienii nu zic nimic. “Uitați - îmi spune și îmi întinde un vraf de hârtii -, premierul Victor Ponta iese și declară că n-ar trebui să ne temem, fiindcă licența dată Chevron-ului în perimetrul Constanța se referă deocamdată doar la explorare, nu și la exploatare. Minciună sfruntată, acordul petrolier pe care îl deține compania este un acord de explorare-dezvoltare-exploatare, nediferențiat. Și chiar dacă ar fi așa, explorarea nu e decât o exploatare la scară mică, bazată pe exact aceeași procedură a fracturării hidrolice. A recunoscut-o și managerul de țară al Chevron, în timpul unei conferințe, o atestă și mapa de prezentare a companiei. Cine poate crede că, după ce vor investi câteva sute de milioane de euro ca să ridice sonde, se vor mai retrage?”. Pentru perimetrul Bârlad, acordul petrolier a fost secretizat, fără niciun motiv. Un gest ilegal din partea autorităților, care nu face decât să dea de gândit. Ce se ascunde oare în hârtiile semnate cu Chevron, de nu pot fi făcute publice, așa cum au fost cele referitoare la perimetrul Constanța? “Am cerut în mod repetat să ne arate acordul. Dacă totul e lipsit de riscuri, ce motiv au să îl ascundă?”, mai spune părintele Lăiu. Autoritățile au refuzat însă, iar bârlădenii au ieșit din nou în stradă. Au făcut-o pe 22 martie 2012, pe 26 aprilie 2012, pe 15 septembrie 2012, pe 27 februarie 2013 și din nou pe 27 mai 2013. De fiecare dată, s-au strâns pe străzile orașului între 5000 și 8000 de oameni care au scandat împotriva Chevron și împotriva guvernului care îi concesionase perimetrul Bârlad. Au fost catalogați de primar drept golani (...). Afacerea gazelor de șist e încă una din cele cu care ne-am obișnuit deja, în care cuvinte precum “investiții”, “locuri de muncă” și “perspective” nu fac decât să ascundă un jaf la drumul mare. Nu, nu vom câștiga nimic din concesionarea acestor perimetre: nici gaze mai ieftine, nici bani la buget. Vom plăti însă prețul enorm al nepăsării politicienilor, pierzând o Românie pe care-o știm, dar am uitat s-o mai privim. Nu-i nevoie decât de-o semnătură, și-n câțiva ani toată verdeța și prospețimea de care ne bucurăm acum vor dispărea. Într-o zi, după o slujbă în cimitir, o femeie l-a oprit pe Vasile Lăiu și l-a întrebat: “Părinte, oare copiii noștri vor mai avea unde să aprindă o lumânare?” A tăcut atunci. Și a tăcut de fiecare dată când și-a amintit. La întrebarea ei nu poate da niciun răspuns” – cf. reportajul reportajul realizat de Dia Radu: **APOCALIPSA DUPĂ CHEVRON**, în www.formula-as.ro, **Societate**.*

alimente - puse într-o cisternă uriașă, în care nu mai trebuie adăugată decât apă. Adică, foarte multă apă. PENTRU O SINGURĂ FORARE LA UN SINGUR PUȚ SE FOLOSESC ÎNTRE 10 ȘI 40 DE MILIOANE DE LITRI DE APĂ! UN PUȚ POATE FI FRACTURAT ȘI DE 7-8 ORI. Or, numai în județul Vaslui se estimează că vor fi în jur de 2.800 de sonde. LA FINAL, DUPĂ CE GAZUL E SCOS LA SUPRAFAȚĂ, ODATĂ CU EL IES ȘI MILIOANELE DE LITRI DE FLUID TOXIC ȘI RADIOACTIV, RĂMASE FĂRĂ NICIO ÎNTREBUINȚARE. M-am întrebat, desigur, ce fac companiile exploatoare cu ele. Ei bine, cum fracturarea hidraulică în volum mare este o metodă destul de nouă, lipsită deci de o reglementare adecvată, în Statele Unite, fiecare a făcut după capul ei. O VREME, FLUIDUL REZIDUAL A FOST DILUAT CU APĂ ȘI ARUNCAT ÎN RĂURI. DUPĂ CE ORGANISMELE DE MEDIU S-AU SESIZAT, COMPANIILE AU FOST OBLIGATE SĂ GĂSEASCĂ ALTĂ SOLUȚIE. L-AU PULVERIZAT ÎN AER, GENERÂND UN VAL DE PLOI TOXICE ȘI ACIDE. Acum, în acordul pe care l-a semnat cu statul român pentru perimetrul Constanța, compania Chevron promite că le va reinjecta în pământ, riscând astfel declanșarea unor cutremure (mici ca magnitudine, dar numeroase) și contaminarea rezervelor de apă potabilă.

(...) M-am gândit la războaiele purtate împotriva acestei companii peste tot în lume. DIN BRAZILIA, UNDE A LĂSAT ÎN URMĂ UN DEZASTRU ECOLOGIC PENTRU CARE STATUL A DAT COMPANIEI O AMENDĂ DE 22 DE MILIARDE DE DOLARI, PÂNĂ ÎN ECUADOR, UNDE DUPĂ 30 DE ANI DE EXPLOATARE NEMILLOASĂ, ACEEAȘI COMPANIE A PIERDUT ÎN INSTANȚĂ CEL MAI MARE PROCES DIN ISTORIE PRIVIND IMPACTUL ASUPRA MEDIULUI NATURAL. AȚI VĂZUT VREODATĂ COPII CU TĂLPILE PICIOARELOR PUTREDE, DE PE CARE CARNEA CADE FĂȘII, FĂȘII? CURTEA DE JUSTIȚIE DIN ECUADOR A VĂZUT ȘI A OBLIGAT COMPANIA LA PLATA A 18 MILIARDE DE DOLARI DESPĂGUBIRI PENTRU DECIMAREA COMUNITĂȚILOR INDIGENE, PENTRU MILE DE CAZURI DE CANCER DE CARE AU MURIT ȘI VOR MAI MURI ACEȘTI LOCUITORI ȘI PENTRU CONTAMINAREA ȘI DISTRUGEREA PĂDURII TROPICALE AMAZONIENE. 2012 a fost și cel mai prost an din istoria Chevron ÎN NIGERIA, UNDE EXPLOZIILE ȘI INCENDIILE LA SONDE PĂREAU CĂ NU SE MAI SFĂRȘESC. POLUAREA MASIVĂ A RĂULUI A LĂSAT COMUNITĂȚILE DIN DELTA NIGERULUI, AL CĂROR SINGUR MIJLOC DE EXISTENȚĂ ÎL REPREZENTA PESCUITUL, RUINATE ȘI NEAJUTORATE. De râurile contaminate de pe teritoriul Statelor Unite, de fermele părăsite și de întinderile uriașe de pământ pe care nu mai crește nicio plantă ce s-ar mai putea spune? În 2010, un documentar impresionant semnat de jurnalistul Josh Fox, Gasland, scoate la iveală adevărul dureros al exploatării gazelor de șist pe teritoriul american. 107 minute de groază, care au putut fi urmărite și de români, la Cluj, în cadrul Festivalului Tiff de anul trecut. Filmul a fost nominalizat și la Oscar. Pentru că, nu-i așa, realitatea bate ficțiunea, iar scenele din film ar fi fost greu de imaginat vreodată de vreun regizor. Un bărbat aprinzând cu o brichetă jetul gălbui care curge la robinet. Apa arde și asta nu mai e o metaforă, ci un adevăr cu care nu se poate trăi. O femeie pe câmpul din jurul casei sale, adunând broaște otrăvite și iepuri morți. Un fermier pe un câmp inundat de ape negre, care bolborosesc de gaz ca un pahar de Coca Cola. Cai jigăriți care nu se mai pot ține pe picioare. Pisici cărora le-a căzut părul și care vomită încontinuu. Muncitori arși pe mâini și pe față, în urma accidentelor. Și fețele disperate ale oamenilor care cer ajutor și nu sunt auziți de propriii lor guvernanți. Alternet, o prestigioasă revistă online creată în New York, renumită pentru campaniile sale ecologice de anvergură, i-a oferit Chevron-ului titlul dezonorant de "cea mai toxică companie energetică a anului 2011". Exact în același an, Chevron punea piciorul în România, iar guvernanții o întâmpinau cu brațele deschise. Să nu fi auzit ei nimic de toate plângerile de care vuia presa occidentală?" - cf. reportajul realizat de Dia Radu: APOCALIPSA DUPĂ CHEVRON, în www.formula-as.ro, Societate.

Ba, cum de nu, au auzit ei, corbii din guvern, cum să nu audă! Dar ei n-au Dumnezeu! Vedeți-le și lor "istoricul" ...biografic, și veți constata că, majoritatea, nici n-au cum să simtă, cu inima, românește - pentru că sunt alogeni sau descendenți de alogeni prădalmnici (a se vedea cazul premierului Ponta, "**par exemplu!**"). A se observa că, deja, printre balele **Antenei 3**, se lansează ideea că vorba "**trădător**" (rostită de protestatari) trebuie incriminată și...încătușată! Ce s-o fi petrecut cu "**luneta**" de la "**sărmănuța mașinuță**" a trădătorului ministru al Culturii, alogenul Daniel Barbu, în seara de la club, nu se va ști exact niciodată (probabil, o mână mai apăsată, pe "**sticlă**"... - și, iaca, dosarul și, probabil, procesul penal!), dar, ceea ce va rămâne, va fi teoria unui ipochimen jurnalist, retardat și tembel-vehement, invitat la **Antena 3**: "**Auzi, să strige că dl Barbu e trădător! Aăă...Ăștia sunt legionari, n-ați auzit cum strigau ineptiile acelea legionare? Tot îi dădeau cu Țară și cu Neam!**" Aoleu!

Și încă se mai văicărea așa, retardatul jurnalist, invitat la **Antena 3**, referindu-se la "**teroriștii legionari**", care-i spărseseră "**luneta**" onor ministru Barbu, în focul protestelor anti-gaze de șist și pro-Pungești, din București: "**Nu-i vedeți?! Legionari, ce mai! Toți sunt vânduți Moscovei!**" ...Măi, limbric septic și nenorocit: **legionarii interbelici erau cei mai autentici anti-ruși și anti-bolșevici, dintre toți românii, din toate timpurile!!!**

...Mda, probabil că și despre toți țărani (deocamdată, doar!) "**hitcăitori**", care-și apără/iși vor apăra "**sărăcia, nevoile și neamul**" - acum, de la Pungeștii Moldovei, în viitorul apropiat, din Dobrogea sau din Ardeal ori din Muntenia - se va zice, cât de degrabă, că sunt, toți, "**legionari**", sau "**neo-legionari**" (firește, fără să știe, vreunul dintre "**strigăcioșii de serviciu**" [n.n. : în niciun caz..."**hitcăitori**" cinstiți!!!], cine au fost și ce au vrut,

cu adevărat, tinerii legionari interbelici, pe care istoria noastră, după ce vom depăși faza **“adriannăstasilor”** celor **“cavalo-maltezi”**, **“băsesco-braunovicilor”**, **“pontesco-naumovicilor”** etc. etc. – adică, peste o sută de ani, cel puțin! – va trebui să ni-i lămurească și să ne oblige să ni-i asumăm, ca pe o etapă necesară, în drumul evolutiv-spiritual, al unui Neam Îndumnezeit, care vrea, prin beznele slăbiciunilor sinucigașe interioare și ale urilor asasine exterioare, să-și regăsească drumul spre Sinele Eroic, spre Lumina Lumii și spre Mântuire).

...Da-da, cum s-a zis, că-s **“toți, legionari!”**, prin anii '60, la mine, în Bucovina, despre tărani rebeli, din satul Mânăstirea Humorului (unde i-au arestat, în proporție de 100%, pe autohtoni, pentru că păstrau, în pivnițe și hambare, armele lor de front, din al doilea război mondial, căci...trăgeau nădejde, cu o încăpățănare uluitoare, să-i alunge pe bolșevici, din România!)! Cum se zice, azi, de către toți sferetodocții sau/și impostorii/manipulatorii de opinie publică, ai așa-zisei **“intelighenții”** valahe! - având pretenții de **“făclii călăuzitoare ale românilor”** (tip Liiceanu, Pleșu, Patapievici etc.) - despre Eminescu! Despre oricine pledează, cu onestitate autojertfelnică, din tot sufletul și din tot Duhul lui, inspirat, închinat și luminos, cauza necesității apărării și ameliorării destinului Poporului Pomân și al Patriei Române...!

...La Pungești-Vaslui, în aceste zile, s-a strigat/”**hitcăit**”, printre alte lozinci (de soiul: **“Demisia!”**, **“Jos Guvernul!”**, **“Jos Ponta și Băsescu!”**): **“Dați afară/Chevronul din țară!”** – și, ceea ce i-a oripilat pe toți snobii și lingăii de pe la Antena 3: **“JOS CAPITALISMUL!”** - și: **“AFARĂ CAPITALISMUL!”**

...Și pungeștenii s-au autointitulat **“Mișcarea de Rezistență din Pungești”**...

PERICULOȘII AI NAIBII, “HITCĂITORII” AȘTIA, ATÂT PENTRU HOȚII ȘI BORTOȘII LACHEII VALAHI AI OCCIDENTULUI, AFLAȚI, AZI, LA PUTERE, ÎN ROMÂNIA - CÂT ȘI PENTRU “CEI ADUȘI DE VÂNTUR”, SPRE JAFUL “GLOBALIZANT” AL ROMÂNIEI!!!

...”**Cuuuum? Țăranii, mămăligarii aștia analfabeți, obraznici, bețivi și incestuoși – îndrăznesc să înfrunte jandarmii???! Păi, jandarmii apără capitalismul, INTANGIBILUL CAPITALISM!!!ASTA E DATORIA LOR!!!!**” Ce vorbești, Franț?! Noi ziceam că datoria jandarmilor, polițiștilor etc. este să-l apere pe cetățeanul contribuabil care-i plătește, să-i apere **pe oameni, dreptatea lor și țara lor – iar nu CAPITALISMUL...!** Păi, atunci înseamnă că mare dreptate mai avea Eminescu, atunci când zicea așa, despre capitaliști și capitalism:

“(...)Spuneț i-mi ce-i dreptatea? - Cei tari se îngrădiră/Cu-averea și mărirea în cercul lor de legi;/PRIN BUNURI CE FURARĂ, ÎN VECI VEZI CUM CONSPIRĂ/CONTRA CELOR CE DÂNȘII LA LUCRU-I OSÂNDIRĂ/ȘI LE SUBJUGĂ MUNCA VIEȚII LOR ÎNTREGI./ Virtutea pentru dânșii - ea nu există. Însă/V-o predică, căci trebuie să fie brațe tari,/A statelor greoaie cără trebuie-mpinse/Și trebuiesc luptate războaiele aprinse,/Căci voi murind în sânge, ei pot să fie mari.Ș-acele milioane, ce în grămezi luxoase/Sunt strânse la bogatul, pe cel sărac apasă,/Și-s supte din sudoarea prostitului popor.(...)/Minciuni și fraze-i totul ce statele susț in./NU-I ORDINEA FIREASCĂ CE EI A FI SUSȚIN;/AVEREA SĂ LE APERI, MĂRIREA Ș-A LOR BINE,/EI BRAȚUL TĂU ÎNARMĂ CA SĂ LOVEȘTI ÎN TINE,/ȘI PE VOI CONTRA VOASTRĂ LA LUPTĂ EI VĂ MÂN (...)/De lege n-au nevoie - virtutea e ușoară/Când ai ce-ț i trebuieș te... IAR LEGI SUNT PENTRU VOI/VOUĂ VĂ PUNE LEGE, PEDEPSE VĂ MĂSOARĂ,/CÂND MÂNA V-O ÎNTINDEȚI LA BUNURI ZĂMBITOARE,/CĂCI NU-I IERTAT NICI BRAȚUL TERIBILEI NEVOI!”

...Ia să vedem – ce ar însemna asta (**capitalismul**), pentru care japițele politicianiste și jurnaliștii-șacali iau cu gura foc - și de ce și pentru ce, oare, se inflamează, **“pe chestia asta”** (a **capitalismului**), atât politicienii-corbi, cât și jurnaliștii-hiene?

II-CE ESTE CAPITALISMUL?

Într-o discuție despre fenomenul antispiritual, demonizant, al capitalismului burghez, al acestui monstru cu legi fiziologice și dimensiuni molohic-sauriene, al cărui amoralism teizist și atotnemicitor este precizat în cadrul Revoluției Franceze (deicide, genocide și regicide!) – e bine să trecem de la **isterie** la **istorie**. Noi, subsemnatul, nu ne numărăm printre cei care, în iarna lui 1989, să fi ars **Capitalul** lui Marx. Dimpotrivă: am recuperat, din mormanul pregătit pentru rug, din fața bibliotecii liceului nostru, volumul III al **“Capitalului”** – volum pe care nu-l aveam...

...Marx nu este nici demon, nici sfânt. Poate să aibă chiar unele intuiții geniale – de ce nu? Mai mult și mai clar, oricum, decât Adam Smith.

...Adam Smith consideră capitalismul ca pe **o stare normală a lumii social-istorice. O stare firească a societății**, în care există separația muncii și circulația liberă a mărfii. Cu alte cuvinte, capitalismul înseamnă proprietate privată și economie dirijată de legile nevăzute ale pieței. O **„mâna invizibilă”**, care reglează în mod mistic piața, obține o dimensiune religioasă.

Deși Smith și Marx sunt, ambii, ateii – ei nu pot scăpa de fiorul mistic, când vorbesc de capitalism. Karl Marx definește capitalismul drept **„înstrăinarea muncitorului de mijloacele de producție”** și apariția muncitorului salariat. La Marx apare conceptualizat **“omul economic”** – adică, tradus în limbajul nostru, spiritualizant: **OMUL DEMONIZATO-REIFICAT/AHRIMANIZAT** (cf. steinerianul studiu al lui Thomas Göbel, în revista **Der Goetheanum**, nr. 8-9/2000 – trad. de **Victor Oprescu : Despre Răul din secolul XX - Cele trei aspecte ale Răului, în lumea contemporană**, studiu în care se afirmă, esențial, natura și înfățișarea/relevarea **Ipostazelor TREI/["Treimea Inversă"] ale Răului**, în lumea de sub ochii noștri: **“I- Anonimitatea fețelor și sursei răului, închizând omul în colivia inteligenței sale strict raționale; II-izolarea omului în propria sa ființă**

însingurată, terotizată și sceptică; III- SUBSTITUIREA EULUI DIVIN-UMAN DE CĂTRE ANTIHRIST/AHRIMAN ȘI REIFICAREA LUP²⁹!).

Pentru Marx, capitalismul nu a fost nici rău, nici bun, ci doar **o fază necesară în evoluția societății umane** – un soi de „**purgatoriu**” prin care trebuie să treacă orice popor în drumul său spre un paradis terestru – „**socialism**”. Afirmatia lui Octavian Racu este pertinentă, în acest sens: **“Ca și la Adam Smith, capitalismul, în viziunea lui Marx, conține un soi de religiozitate milenaristă, în care „proletariatul” este asemenea „poporului lui Israel” sortit să rătăcească prin pustiu, pentru a ajunge în „pământul făgăduinței”** – cf. **Ce este capitalismul?** – de Octavian Racu, pe site-ul octavianracu.wordpress.com.

Da, cei doi ideologi ai Vestului percep mistica demoniacă a acestei faze a evoluției socio-economice a umanității. De observat, prin contrast cu duhul activ și viu, al capitalismului - **reificarea omului!** Și Smith, și Marx, detectează acest adevăr – ba, chiar Marx îl enunță mult mai răspicat și mai înspăimântător: **“El observă că omul s-a îndepărtat de sine, s-a alienat, dar motivează devalorizarea sa doar prin prisma economică: omul este separat de produsul muncii sale, care devine marfă în capitalism și îl face pe om dependent de sistem. Munca salariată este și ea doar un mijloc de supraviețuire, forța de muncă fiind comercializată și omul ajungând el însuși marfă. Banii, “târfa universală”, îl înstrăinează și pe om de om, ei sunt adevăratul spirit universal. “Puterea divină a banilor rezidă în esența lor, ca esență generică înstrăinată, care alienează și se alienează, a omului” (...). CAPITALISMUL ÎNSEAMNĂ, PENTRU MARX, SĂRĂCIREA ȘI ASUPRIREA MUNCITORILOR, CARE DE FAPT ÎI ÎMBOGĂTESC PE CEI BOGAȚI PRIN MUNCA LOR**” - cf. Irina Maria-Manea, art. **Karl Marx – geniu și demon**, în www.historia.ro.

Cel puțin până aici, Marx nu greșește cu nimic! Da. **“CAPITALISMUL ÎNSEAMNĂ, CU ADEVĂRAT, SĂRĂCIREA ȘI ASUPRIREA MUNCITORILOR/OAMENILOR NE-MASONI** (n.n.: mai pe șleau: oamenii-oameni, **CARE NU FURĂ, CI MUNCESC!** – care nu dezvoltă teorii machiavelice, despre **“imoralitatea necesară”**!!!), **CARE-I ÎMBOGĂTESC PE CEI BOGAȚI** (n.n.: **PE NEGUSTORII MONDIALISTO-MASONI**!!!), **PRIN MUNCA LOR, CEA DE ZI CU NOAPTE...**!

...Iar valahii știu multe despre această catastrofă anti-spirituală, numită **“capitalism”**... : o știu încă din veacuri trecute. Care veacuri și **“epifanii”** ale capitalismului, ciudat, seamănă între ele, ca picăturile de apă, cu cele de azi – de parcă această plagă egipteană (**CAPITALISMUL!**), mai cumplită decât toate plăgile terestre, ar avea o caracteristică profund demoniacă: impotența imaginativă, caracterul șablonar, profund artificial, ca și cum lumea capitalistă ar fi populată de **“zombies”**, iar nu de oameni vii! De observant și faptul că **“domno-demono-maestrii/venerabili”** masono-capitaliști nici nu mai fac efortul să diversifice scenariile provocatoare, din diversele societăți omenesti – societăți pe care aceste termite asazine, monstruoase, vor să le înghită, rând pe rând, și să le aneantizeze, în pântecul lor de Moloh **“globalisto-mondialist”**. La fel, trase la indigo sunt și războaiele, sunt și toate apanajele **cronic-comuniste**, ale **CAPITALISMULUI** (n. n.: nu e niciun paradox: **“capitalismul sălbatic”**, devastator și, în cele din urmă, sinucigaș, este ipostaza cea mai înaltă și teribil-demonizantă/ahrimanizantă, a **comunismului planetar “demascaț”**!): hrana universalizat-standardizată, băuturile universalizat-standardizate (și hrana, și băutura – **OTRĂVITE!** – pentru că **PROCESUL DE UNIFORMIZARE PLANETARĂ ESTE DUBLAT, ÎN CAPITALISMUL ACTUAL, DE ACELA DE “PURIFICARE” ȘI DE SELECȚIE ETNIO- RASIALĂ, DE TIP NAZIST!**), îmbrăcămintea universal-standardizate, imaginea lumii universalizat-standardizată (prin televiziune și Internet!), deci și gândirea universalizat-standardizată...și, oh, **Satana, ajută!** – și religiile fiind reduse la un sincretism imbecil, prin **“ecumenismul”** (de sorginte, probabil, romano-catolică – dar complicat cu demonismul/ahrimanismul **“de familie și cult”**, al **mozaismului iehovizant**. Iehova fiind **“Dumnezeul URUI, MÂNIEI și al RĂZBUNĂRII”**, trăsături și atitudini behavioristice specifice **“poporului lui Israel”**...!).

***

III-“BINEFACERILE” CAPITALISMULUI, ÎN ROMÂNIA ULTIMELOR SECOLE

...Nu vom da, din lipsă de spațiu, decât două exemple de **“jafuri cu scandal monstru și internaționalizat”**, din România ultimelor veacuri – veacuri în care a apărut și s-a făcut simțit blestemul capitalismului, și în Țara Valahilor.

Este vorba de două catastrofe, de două **“capodopere de imoralitate”** – **PERFECTE:**

1-“AFACEREA STROUSSBERG”, în veacul al XIX-lea (se pare că Eminescu cel atât de liminal onest, este, parțial, victima acestui scandal simptomatic, pentru mentalul și reactivitatea valahilor balcanizați – ...firește, în primul rând, a căzut victimă propriului patriotism înflăcărat și activităților sale foarte concrete, cvasi-militare, pentru combaterea efectelor Tratatului Secret dintre România și Imperiul Austro-Ungar, în privința Ardealului-1883^[29]); - și

---

²⁹ - **“Planul Barrçre, Tratatul secret cu Imperiul Austro-Ungar din 1883, răsturnarea principelui Bulgariei, Alexandru de Battenberg, infiltrațiile agentilor Ohranei, propunerea lui Stambulov de încoronare a lui Carol I pe tronul lui Alexandru de Battenberg, amenințările Rusiei si Austro-Ungariei. Impejurările și cauzele care au obligat Regatul Român să încheie Tratatul secret de la 30 octombrie 1883 își găsesc câteva bune și inteligente explicații în aproape neștiutele însemnări ale lui Lupu Kostaki. Se vor lumina încet, încet, secretele care obscurizează arestarea forțată și internarea la Institutul Caritatea al lui Șutu, a lui Eminescu, în ziua de 28 iunie 1883(...).Imperiul Austro-Ungar vroia să domine Chestiunea Dunării, să influențeze Balcanii până la Marea**

2-“AFACEREA SKODA” , din perioada interbelică.

Ambele “**afaceri**” îi au ca protagoniști pe membrii familiei regale nemțesco-românizate (?) – Carol I (atât de lăudat, de către politicienii și de către istoricii noștri lingăii!), respectiv, Carol al II-lea (ambii, falși “**nemți**”, după cum ne dezvăluie scrisoarea lui Cezar Lazarovici, din Israel, către Faust Brădescu: “**Noi (n.n.: evreii și iudeo-masonii) v-am adus în țară UN MARE REGE, DINTR-O VENERABILĂ FAMILIE DE EVREI, dar voi nu ați meritat această cinste. Porcilor!**”).

În ce privește “**afacerile**” cu pricina, vom cita masiv (firește, corectând, cu note, în textul preluat, ceea ce considerăm, documentar vorbind, că este **eroare**), întrucât, pe de o parte, subsemnatul nu e specialist în economie, pe de alta, pentru a păstra obiectivitatea afirmațiilor, atât de grave, cu privire la aceste mizerii, la aceste capodopere de imoralitate, născute de/prin climatul capitalist (**noi, subsemnatul, suntem împotriva oricărui fel de capitalism, pentru că nu poate exista, azi, cel puțin, vreun milionar în euro, fără să poată fi suspectat, pe bună dreptate, de jaf și de crimă!** – dar, în primul rând, urâm fața agresivă, genocidică, profund amorală, cataclismic-egocentristă, complet sfidătoare și batjocoritoare de umanitate, fără niciun Dumnezeu, a “**capitalismului de junglă**”, sau a “**capitalismului de cumetrie**”, al zilelor noastre!) – la noi, în România, ca și aiurea.

1- “**AFACEREA STROUSSBERG** a fost un puternic scandal politico-financiar privind cesionarea construcției liniei ferate Roman – București – Vârciorova consorțiului prusian condus de Heinrich Stroussberg, un antreprenor german (n.n./A.B.: informația, din documente engleze și germane: “**industriaș evreu**”). Neregulile descoperite ulterior în contract și condițiile în care s-a realizat cesionarea au provocat un puternic tumult în societatea vremii, aducând importante prejudicii statului român.

Henri Bethel Stroussberg, supranumit în secolul al 19-lea “**regele cailor ferate**” din Europa, a primit în 1868 din partea statului roman cesionarea pe 99 de ani a liniei ferate pe distanța Roman-București-Vârciorova, în lungime de 914,8 kilometri, pe care urma să o construiască într-un rastimp de cinci ani. Istoria acestei afaceri pare izbitor de asemanătoare cu cea a construcției autostrazii Transilvania, incredintata fara licitațiile cerute de lege de către Guvernul Adrian Nastase, Grupului american de inginerie și construcții Bechtel, socotit cel mai puternic realizator de cai rutiere din lume. Cu alte cuvinte regele neincoronat al construcțiilor de autostrazi al acestui secol.

În 1866, Printul Carol de Hohenzolern-Sigmaringen, agreeat de numeroase Curti monarhice europene, este ales printr-un plebiscit domnitor al României. La 10 Mai în același an, cu prilejul depunerii jurământului în fața Parlamentului, el ține o cuvântare, în care își expune propriul sau program de transformare a țării într-un stat european, subliniind între altele cerința esențială pentru atingerea acestui tel, anume existența unei rețele de cai ferate. El spunea: “**E cel mai bun mijloc de a activa producția, de a favoriza traficul și de a favoriza răspândirea luminilor**”. Fără îndoială, avea perfectă dreptate, însă problema era faptul că România traversa o criză financiară, datorată împrumuturilor contractate în strainatate de regimul domnitorului Alexandru Ioan Cuza, situație penibilă care a contribuit în final la abdicarea acestuia, forțată de partidele liberale și conservatoare care dominau Parlamentul.

La venirea pe tron a Prințului Carol I, România nu dispunea decât de linia București-Giurgiu, care facilita legăturile cu Europa Occidentală pe calea ferată, conectată la cea fluvială cu navele pe Dunare. Proiectul princiar de a înzestra România cu o rețea feroviara apărea generos și atrăgător pentru populație și partidele politice, care l-au salutat cu entuziasm, parând o inițiativă de bun simț a sefului statului. Nu se știa însă că, în spatele acestui program, se afla interesul major al noului suveran de a capata recunoașterea sa ca domnitor al României de către marile puteri europene, îndeosebi Imperiul Otoman. Prusia, al cărei cuvânt era ascultat fără nazuri de Poarta Otomană trebuia să fie contactată prima. Căci, ca la biliard, pentru ca România să capete ce dorea, adică firmanul de investitură a noului domnitor din partea Turciei, precum și recunoașterea perpetuării unirii celor două principate Muntenia și Moldova, demersurile diplomatice necesare se cereau începute nu la Istanbul, ci la Berlin. Iar la Berlin, una din condițiile secrete impuse României contra serviciilor diplomatice a fost ca drumurile de fier necesare țării să fie cesionarea unei companii prusace. Evident, afacerea apărea foarte convenabilă ca idee politică. Atât Prusia, cât și România aveau de câștigat. Prusia primea bani, iar România dobânda o infrastructură modernă.

Până aici, toate bune. Numai că, la sfârșitul secolului 19, ca și la începutul celui de al 21-lea, orice concesiune publică din România trebuia făcută, conform Constituției, doar pe baza unor licitații. Guvernul, s-a conformat legii și a deschis o licitație internațională, la care s-au angajat o companie spaniolă și câteva companii austriece. Dar, înainte ca acestea să intre în competiție, Carol I a împins guvernului, deschis, un concurent-surpriza, anume consorțiul prusac B.H. Stroussberg, la care participau cu acțiuni personaje marcante din marea nobilime germană, printre care Printul Hugo de Hohenlohe, ducele de Ujest și Printul Carol Anton de Hohenzolern-Sigmaringen, tatăl noului domnitor al României. De altfel, acesta a recomandat fiului sau consorțiul B.H. Stroussberg “**ca o garanție împotriva intrigilor imorale**”.

Egee, să propage catolicismul spre Orient, să împingă interesul Regatului Român înspre Balcani. Nu înspre Transilvania. Imperiul Țarist proiecta un mare principat, compus din Bulgaria, Rumelia, Macedonia și Dobrogea. Proiectele geopolitice ale celor trei imperii cuprinzând România și Balcanii luminează textele politice ale lui Eminescu și unele însemnări ermetice din caietele sale (...)” – cf. Constantin Barbu, art. **Eminescu și geopolitica Mării Negre, în iunie 1883**, pe site-ul www.mihai-eminescu.ro.

Stroussberg vine la Bucuresti si semneaza cu statul roman contractul de concesiune pe 99 de ani a caii ferate si de executare a lucrarilor necesare. H.B. Stroussberg s-a angajat sa stranga banii necesari lucrarilor, pe care Romania nu-i avea, emitand obligatiuni plasate pe piata europeana, cu dobanzi garantate de Guvernul de la Bucuresti. Domnitorul Carol I face o a doua greseala (n.n.: Carol I este promotorul "afacerii Stroussberg", atat pentru buzunarul sau, cat si pentru a face rost de bani din gros, spre a avansa in constructia complexului Peles, inceput in 1873, relativ incheiate lucrarile in 1883 - fiind definitive lucrarile in 1914!), patronand afacerea, asociindu-se cu Ambronn, sambelantul tatalui sau, pe care l-a numit, de altfel, si consilier al Casei sale princiare, iar in plus, reprezentant al Statului roman. Tot consilier era si bancherul berlinez Gerson Bleichroder, acesta preluand drepturile consortiului Stroussberg, contra intereselor Romaniei.

Legea concesiunii Stroussberg este publicata in Monitorul Oficial din 22 septembrie si prevedea constructia urmatoarelor linii ferate:

- 1. Roman - Mărășești - Tecuci, cu ramificatia Tecuci - Bârlad
- 2. Galați - Brăila - Buzău - Ploiești - București
- 3. București - Pitești - Slatina - Craiova - Turnu Severin - Vârciorova
- După terminarea constructiilor acestor linii guvernul român putea cere si constructia liniei Buzău - Focșani - Mărășești.

Costul pe kilometru al rețelei feroviare urma să fie de 270.000 lei aur, adică un total de 247.000.000 lei pentru lungimea magistralei de 914,8 km., inclusiv întregul inventar fix și mobil.

Consortiul putea emite obligatiuni pentru formarea capitalului necesar, asigurate de fondul căilor ferate, cu dobanzi garantate de stat. Obligatiunile aduceau dobanzi de 7,5% pe an și erau emise de purtător. Un prim conflict a apărut în momentul când domnitorul Carol I a propus numirea prusacului Ambronn în funcția de comisar al statului român, pentru a supraveghea emisia de obligatiuni. Ambronn era un apropiat al lui Stroussberg, ceea ce putea considera un dezavantaj pentru statul român. Numirea era și ilegală, căci un străin nu putea fi numit în poziția de comisar-controlor din partea statului român.

Durata concesiunii era de 90 ani și se socotea de la terminarea primei linii Roman - Galați, iar tot inventarul și exploatarea liniei aveau să treacă în patrimoniul statului. De asemenea, terenul necesar liniilor era cedat de stat consortiului, în mod gratuit, dar acesta trebuia să asigure transportul gratuit al poștei și să permită statului instalarea de fire de telegraf pe stâlpii companiei, de-a lungul liniilor.

Lucrarile au inceput, inasa timp de cativa ani, pana in 1871, H.B. Stroussberg contruise doar doua tronsoane de cale ferata intr-o maniera deplorabila, Bucuresti-Braila si Galati-Roman, dar lasand multe intreruperi, astfel incat traseul nu putea fi utilizat in intregime. Presa de opozitie, ca si parlamentarii liberali, au inceput o campanie de denuntare a modului in care consortiul prusac proiectase si executase calea ferata, incriminand fara nici o ocolire pe Carol I ca a patronat "o foarte murdara afacere". Scandalul a izbucnit violent cand s-au aflat o multime de amanunte ascunse de guvernul conservator care-l sprijinea pe domnitor.

Intre altele, a fost dat pe fata faptul ca H.B. Stroussberg santaja guvernul cu sistarea lucrarilor pana nu i se vor avansa patru milioane de taleri-aur, ceea ce era practic o escrocherie, facuta la fel si in Rusia de catre prusac, cu putin timp inainte. Mai mult, din presa austriaca s-a aflat ca B.H. Stroussberg recrutase deja 6000 de muncitori prusaci care urmau sa-i inlocuiasca pe lucritorii romani, in pofida prevederilor contractuale ce stipulau ca mana de lucru trebuia asigurata pe plan local. In fine, s-a vazut ca valoarea pe kilometru de cale ferata impusa de firma prusaca era de cateva ori mai mare decat cea oferita de firmele spaniola si austriece, eliminate din competitie in mod abuziv.

Toate acestea au transformat o afacere comerciala intr-una politica, ajungandu-se pana acolo incat lui Carol I sa i se ceara abdicarea, cand s-a dovedit ca Ambronn, protejatul regelui, se facuse ne vazut, iar banii escrocati Romaniei fusesera impartiti intre nobilii protectori prusaci ai lui Stroussberg. Finalul scandalului cu tenta internationala a plutit intr-o maniera nebuloasa. Stroussberg a fost obligat chiar de cancelarul prusac Bismarck sa plateasca Romaniei 6 milioane de franci, iar ministrilor de la Bucuresti chemati in judecata de Opozitia parlamentara pentru neglijenta in dauna statului li s-au retras acuzațiile, Kaiserul german insusi l-a absolvit pe Carol I de responsabilitati, ceea ce i-a dat aripi regelui sa declare: "Domnii de la Berlin ar vrea sa trateze Romania ca pe Egipt". Totul s-a incheiat definitiv in ianuarie 1889, cand statul roman a rascumparat de la concesiunari liniile ferate, devenind proprietarul acestora. Din acel moment, rețeaua de cai ferate a fost extinsa de CFR, culminand cu realizarea podurilor de peste Dunare de catre Saligny, lucrare considerata la acea vreme cea mai mare si mai moderna din Europa" - cf. revista **Foaiete națională**, 15 decembrie 2010.

2-"AFACEREA SKODA" - a fost un puternic scandal politico-financiar care a zguduut viața politică din România interbelică. La baza lui a stat un contract pentru înzestrarea armatei române cu armament, în valoare de aproximativ 7 miliarde lei, semnat în 1930 de guvernul Maniu cu Uzinele de armament Škoda din Cehoslovacia. Stipulat în netă defavoare față de Statul Român, contractul a provocat o puternică criză politică, scoțând la iveală corupția generalizată din aparatul administrativ al Statului, starea extrem de precară a Armatei Române, violarea secretelor de stat, implicarea politicienilor până la nivelele cele mai înalte și culminând cu implicarea regelui Carol al II-lea și a camarilei regale. Cazul a scandalizat opinia publică și a fost cap de afiș pentru mai mulți ani de la izbucnirea lui. A fost pe larg instrumentalizat de partidele și oamenii politici, având în final un efect devastator asupra încrederii populației în instituțiile statului democratic, în contextul în care Europa se afla în plin proces de înarmare și în pragul izbucnirii celui de-al Doilea Război Mondial.

(...)Contractul

În data de 17 martie 1930, Ministerul Apărării Naționale a semnat un contract de furnizare de armament cu Uzinele Škoda, în valoare de 1.250 milioane lei pentru puști mitraliere și 5.500 milioane lei pentru tunuri (în total 6,75 miliarde lei). După cum avea să susțină mai târziu Iuliu Maniu, guvernul național-țărănesc prezidat de el avea deja un plan de modernizare și înarmare cu mult înainte de această dată. Totodată, România încerca în acest fel să-și onoreze angajamentele economice față de Mica Înțelegere (în speță cu Cehoslovacia), alianță care până atunci nu jucase decât un rol minor. Din partea Ministerului a semnat generalul Henri Cihoski.

Primele sesizări de nereguli

În 1931, la numai un an de la perfectarea contractului, de data aceasta sub guvernul Iorga, apar primele indicii de nereguli. Noul ministru al Apărării, generalul Constantin Ștefănescu Amza, un apropiat al regelui Carol al II-lea, constată că echipamentul furnizat nu corespunde standardelor armatei și solicită sistarea temporară a comenzii. Nemulțumită, conducerea Uzinelor Škoda îl acuză pe Amza că încearcă să saboteze contractul. În ciuda diferendelor, contractul se derulează în continuare.

Izbucnirea scandalului

Scandalul propriu-zis izbucnește în primăvara lui 1933, la trei ani de la semnarea contractului. În urma unui telefon anonim, în data de 10 martie, finanțele operează o percheziție la sediul firmei din București, pe motiv că aceasta nu ar fi plătit mai multe impozite datorate statului. În seiful din biroul lui Bruno Seletzki, reprezentantul Uzinelor Škoda, sunt găsite mai multe documente militare secrete din Arhiva Ministerului Apărării, cu privire la sistemul național de apărare, documente despre contractele statului cu alți furnizori de armament. Pe lângă acestea sunt descoperite liste cu sume mari de bani - circa 25 milioane lei, alocați unor nume codificate.

Reacția inițială a autorităților a fost ambiguă. Ministrul justiției, țărănistul Mihai Popovici, sistează percheziția și încearcă să mușamalizeze rapid cazul. În aceeași seară, Bruno Seletzki pătrunde înapoi în sediul firmei, rupe sigiliile și sustrage mai multe documente. Toate acestea nu scapă presei, care nu întârzie să publice articole incendiare despre „Afacerea Škoda”. Scandalul se extinde rapid și în Parlament. Sub presiunea opiniei publice și a Parlamentului, pe 24 martie este arestat Bruno Seletzki. Implicat direct, generalul Sică Popescu, din Corpul I Armată, se sinucide.

Aparent, scandalul se stinge odată cu condamnarea lui Seletzki la cinci ani de închisoare pentru deținere de acte secrete și violare de sigiliu. Seletzki este apoi expulzat din România. Cu toate acestea, rămân nedesluite chestiunea persoanelor mituite care se aflau în spatele denumirii cifrate Paelaelibus, precum și a sumei de 25 milioane mită.

Nemulțumiți de atitudinea mult prea permisivă a guvernului PNL, un grup de deputați din partidele de opoziție, în frunte cu Nicolae Lupu, adresează o interpelare oficială guvernului, pentru o prezentare mai clară a afacerii. Din grupul de deputați făceau parte Constantin Bacalbașa (independent), Virgil Madgearu (PNȚ), Grigore Iunian (PRȚ), Octavian Goga (PNA). Chiar și din PNL s-au sesizat Gheorghe Brătianu sau Constaninescu-Bordeni. În urma acestui demers, se profilează soluția constituirii unei comisii parlamentare care să ancheteze cazul în detaliu.

Comisia parlamentară

La mai bine de un an de izbucnirea scandalului, după numeroase interpelări parlamentare, scandaluri politice și discursuri furibunde, se materializează comisia parlamentară însărcinată cu anchetarea afacerii Škoda. Comisia Camerei se constituie din 30 de deputați din toate partidele parlamentare și începe lucrul la 12 mai 1934. Comisia Senatului se formează din 23 de membri și începe ancheta la 30 iunie. Ancheta își propunea să răspundă la trei întrebări fundamentale: era contractul în dezavantajul statului român? dacă da, cine era responsabil? cine erau persoanele corupte? Existau câteva probleme corelate: criza din Armată, prestigiul PNȚ, posibilitatea unei înscenări din partea PNL împotriva PNȚ, mușamalizarea inițială a afacerii.

Cercetările au durat foarte mult - până în 7 decembrie 1934. Raportul nu a apucat să intre în Parlament în ultima ședință a anului și s-a amânat pe motiv de „vacanță de iarnă”. La reluarea activității parlamentare, s-a încercat scoaterea din discuție a raportului, s-au târâgănat din nou lucrurile, pe fondul scandalurilor dintre politicieni și partide. Raportul comisiei a intrat în discuție abia la ședința din 8 martie 1935.

Raportul comisiei parlamentare

Referitor la întrebările fundamentale cărora își propusese să le găsească un răspuns, raportul a stabilit în primul rând că statul român a fost categoric defavorizat în contractul cu Uzinele de armament Škoda. Existau daune de cel puțin 1,7 miliarde lei în comenzi, prin practicarea de prețuri crescute ilegal în dauna statului. Mai mult, s-a descoperit că interesele industriale naționale fuseseră neglijate, factorii de decizie competenți nefiind consultați. Mai bine de o treime din contract ar fi putut fi repartizat firmelor autohtone cu profil industrial precum Uzinele Reșița, Malaxa, Vulcan, Copșa-Mică, Cugir, Astra, Vulcan, Romloc.

În ce privește chestiunea responsabilităților, comisia parlamentară i-a indicat doar pe directorul ceh Bruno Seletzki și pe Romulus Boilă, membru PNȚ, care nu a putut justifica o parte din avere. Colonelul Sică Georgescu a fost învinuit că ar fi primit comisioane. Răspunzător a fost considerat și fostul ministru al apărării, generalul Cihoski, cel care semnase contractul. Alt învinuit a fost ministrul justiției Mihai Popovici, care a sistat percheziția din 10 martie 1933. În sfârșit, în pledoaria finală, răspunzător pentru întreaga afacere a fost făcut guvernul PNȚ din 1930, prezidat de Maniu.

A treia întrebare, referitoare la comisioanele plătite unor persoane sus-puse, nu s-a putut clarifica. Comisia a stabilit că în spatele denumirilor cifrate, se găseau comisioane, cheltuieli administrative, onorarii pentru avocați, în general mită pentru birocrație. Însă nu a putu stabili niciun nume sau personaj concret.

(...) Implicarea regală

Acuzația lui Maniu la adresa comisarului regal Pompoiu, aluziile la camarila regală, deschid pista unei implicări la nivel înalt, cu concursul regelui Carol al II-lea. Maniu face mai multe declarații publice, însă multe sunt cenzurate. Atacurile la adresa Elenei Lupescu, pe care Maniu o considera adevărată responsabilă, sunt complet șterse din declarațiile sale publice. În fapt, **Elena Lupescu era personajul cheie din camarila regelui Carol al II-lea.** Maniu o acuza că vrea să desființeze instituțiile fundamentale ale statului. Ținta atacului ar fi fost Iuliu Maniu, iar afacerea ar fi fost un instrument util camarilei pentru compromiterea lui.

Întrucât Maniu nu mai putea fi implicat, clarificarea afacerii nu mai era în interesul camarilei și a lui Carol. Ramificațiile afacerii erau mult mai întinse, iar dacă se stăruia asupra scoaterii la lumină a unor vinovați, exista pericolul unui efect de bumerang asupra altor afaceri cu statul pe care le derulau Regele și camarila.

Noul contract

Între timp, guvernul PNL prezidat de Gheorghe Tătărescu, face demersuri pentru stabilirea unui nou contract cu Uzinele Škoda. Prim ministrul cehoslovac l-a contactat pe Tătărescu, atrăgându-i atenția că în joc se află o „chestiune de democrație”, că uzinele Krupp exploatează chestiunea în favoarea lor. La mijloc erau angajamentele României față de statul Cehoslovac, în cadrul Micii Înțelegeri. Guvernul cehoslovac era nemulțumit de prejudiciul de imagine pe care-l sufereau Uzinele, iar relațiile cu România riscau să degenereze.

Cu toate că neclaritățile nu fuseseră nici pe departe elucidate, guvernul Tătărescu încheie un nou contract cu Škoda, de fapt o reeditare a contractului inițial. La comanda inițială mai sunt adăugate câteva baterii de tun, pentru a acoperi paguba suferită de statul român. La 8 aprilie 1935, contractul intră în Camera Deputaților și este aprobat. În aceste condiții, scandalul degenerază.

Achitarea acuzațiilor

În procesul intentat celo acuzați, toți cei implicați au fost achitați în februarie 1936. Justiția nu a putut proba vinovăția nici unuia dintre acuzați: Romulus Boilă și averea pe care nu o putea justifica sau comisiunile pentru Sică Georgescu. **SINGURUL CONDAMNAT RĂMÂNE CEHUL SELETZKI** (n.n.: sic!).

(...) Pe acest fond a avut loc o creștere masivă a popularității grupărilor care susțineau un mesaj anti-corupție. De acest deficit democratic a beneficiat în special Mișcarea Legionară, care avea un mesaj politic explicit anticorupție. De fragilitatea și dezbinarea clasei partidelor politice, a beneficiat în final regele Carol al II-lea, care avea să instaureze dictatura regală, în 1938” – cf. **Enciclopedia României**, pe site-ul enciclopediaromaniei.ro/wiki/Afacerea_Škoda.

***

...Nu vă sună cunoscut atât atmosfera de corupție, cât și “**formarea comisiilor**”, apoi sfidarea, aroganța, a rezultatelor obținute, uneori, de comisii...continuarea jafului, parcă în ciuda “**hitcăielilor**” poporului, spre batjocorirea celor mai elementare opreliști de ordin moral, de minim bun-simț...?!

Ba, noi zicem că, atât politicienii, cât și faptele lor, nu are importanță că există (politicienii) și se manifestă/produc (faptele) în veacuri diferite: există un aer de “**familie**” mafiotă, un parfum trăsător de ticăloșie...**INCONFUNDABIL!** Ia ascultați ce se zice despre una dintre cele mai scandaloase afaceri a zilelor noastre (nu dorim să mai intrăm în discuție, aici, pe subiectul jafului metalelor prețioase și, în general, al spolierii României de resursele ei, de averea ei dumnezeiască...ar lua prea mult din răbdarea cititorului și, cine știe, poate cititorul nici nu este, încă, deplin convins de lucrurile/dedesubturile acestor “**afaceri**” aflate încă în desfășurare...haideti să-l lăsăm pe cititor să capete, întâi, o oarece perspectivă, asupra mârșăviilor guvernamentale, pedeliste, pesediste și liberale, **EGAL!**):

3-“AFACEREA BECHTEL - Business24 face radiografia unui contract care ar fi trebuit să aducă statului român 415 kilometri de autostrada, între Brasov și Bors, al cărui pret total ar fi trebuit să fie de 2,2 miliarde de euro, conform înțelegerii inițiale din 2003.

In final, Romania nu s-a ales decat cu 52 de kilometri și cu un gol bugetar de milioane de euro.

Americanii, desi nu au muncit prea mult, au fost "rasplatiti" cu despagubiri de 37,2 milioane de euro și datorii de 50 de milioane de euro, în urma rezilierii contractului.

(...)Povestea Romaniei cu Bechtel a inceput in timpul mandatului lui Adrian Nastase, care a atribuit, fara licitatie, contractul americanilor. Conform unui raport al Curtii de Conturi citat de Capital, actul ar fi fost incheiat "in conditii neclare, ce contin clauze ramase neexplicate, interpretabile si in defavoarea partii romane". Guvernul condus de Nastase a aprobat nu mai putin de trei acte normative care in doua luni, referitor la acest proiect.

Atribuirea contractului fara licitatie a fost remarcata si de Traian Basescu care afirma, in 2011: "contruiam cea mai scumpa autostrada din lume, intr-un contract in care ambii parteneri au vrut sa fure. Un contract fara licitatie". In replica, Nastase il ameninta pe Basescu ca va face o plangere la Parchet si va sesiza Ministerul Justitiei din SUA. (...) – Gheorghe Dobre, prima renegociere dezavantajoasa, in 2005 (...)Șova: Contractul original semnat cu Bechtel este de negasit" etc. etc. Cf. art. Se caută vinovații pentru afacerea Bechtel. Vezi principalii vinovați - în Business24.

...Și mizeria asta de neimaginat continuă...!!! Contractul nu era desecretizat nici pe 1 august 2013, data la care este scris articolul din **Business24** – și nu este nici în zilele noastre!!!

...Iată cum este sintetizată "**afacerea Bechtel**", în ziarul **Tricolorul**, din 29 iulie 2011:

*I. * Contractul cu comparia americană Bechtel a fost semnat de Guvernul Adrian Năstase, prețul inițial al kilometrului de autostradă fiind (în 2004) de 5,4 milioane de euro.

* În anul 2005, lucrările abia demarate au fost oprite, 1 an de zile, pentru renegocierea condițiilor contractuale, iar la repornirea lucrărilor prețul, practic, se dublase, ajungând la 10 milioane de euro pe kilometru.

* Datorită deselor renegocieri și modificări ale termenilor contractului, în 2011, prețul mediu pentru 1 kilometru de autostradă a ajuns la 16 milioane de euro.

* Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România are datorii certificate de 111 milioane de euro către Compania Bechtel pentru Autostrada Transilvania, în condițiile în care lucrarea este departe ce a fi finalizată.

* În Croația, pentru majorarea prețului lucrărilor fără motiv, de la 4,1 milioane de euro pe kilometru la 8 milioane de euro pe kilometru, Companiei Bechtel i s-a reziliat contractul, când mai avea de finalizat doar 50 de km de autostradă, dintr-o lucrare de 200 de km. În Croația, Bechtel a practicat un preț de 4 ori mai mic decât în România, în condițiile în care 40% din autostrada croată străbate zona muntoasă din centrul țării, iar lucrarea a inclus și realizarea unui tunel lung de 5,5 kilometri.

* * *

II. Contractul Bechtel a fost alocat firmei americane Bechtel în timpul Guvernului Năstase, fără licitație, pe considerente politice. Bechtel este un gigant american, al cărui profil principal este în construcții și îl are ca „naș” pe Dick Cheney, fost vicepreședinte al SUA. Prin atribuirea acestui contract, Adrian Năstase a crezut că va obține fotoliul de la Cotroceni de la „Înalta Poartă”. Richard Bruce Cheney, născut în 1941, fost vicepreședinte al Statelor Unite și fost secretar de Stat al Apărării în timpul lui George Bush-senior, când a supravegheat, în 1991, Operation Desert Storm. Dick Cheney este fost președinte al Halliburton. Fost consultant Jewish Institute for National Security Affairs. Membru proeminent al National Energy Policy Development Group (cunoscută ca Energy Task Force). Membru trilateral Commission, membru Council of Foreign Relations, membru Project for the New American Century. Membru Bohemian Grove. Riley P. Bechtel se numără printre apropiații lui David Rockefeller. Este șeful actual al Bechtel Corporation. De asemenea, director al The International Council al J.P. Morgan Chase & Co., din 1995. Membru al Trilateral Commission și al Bohemian Grove. A condus Export Council în timpul lui George W. Bush.

Recent, CNADNR a trimis o scrisoare către Bechtel SUA, prin care a solicitat informații despre derularea contractelor similare celui semnat cu Statul Român. În scrisoare se arată că România dorește să negocieze retragerea Bechtel de pe șantierul Autostrăzii Transilvania. Partea română a transmis firmei-mamă costurile la care au ajuns lucrările pe șantierul început acum 7 ani: pentru 1 kilometru de autostradă plătim 16 milioane de euro. Aflând din scrisoarea CNADNR care sînt costurile practicate de Bechtel în Transilvania, și americanii au avut un șoc. Ei au răspuns că, pentru 16 milioane de euro, Bechtel construiește în America 16 benzi de autostradă - nu 4 benzi, ca în România. Fără îndoială, aceasta a fost o manevră vicleană, a lui Basescu, pentru a-i șantaja pe americani.

Autostrada Transilvania are, cel puțin pe hîrtie, o lungime de 415 kilometri. Gîndită în afara Coridorului IV, construită integral pe bani de la buget, Autostrada Transilvania a fost multă vreme văzută ca „viza” României spre NATO. Dincolo de culisele politice, cert este că proiectul început în 2003, cu o valoare estimată de 2,2 miliarde de euro, ar fi trebuit să fie gata în 2012. În 7 ani, însă, din Autostrada Transilvania s-au predat sub 13%. Contractul nu are însă clauze de reziliere. Bechtel poate renunța oricînd, România nu. Singura porțiță este următoarea: pîgubosul contract pe bani publici ar putea fi închis numai în condițiile în care statul nu mai are bani pentru finanțare. În acest moment, se pare că s-au creat premisele acestui scenariu: bugetul nu mai poate plăti lucrările Bechtel. Dacă se reziliază contractul, Statul Român nu are voie să atribuie lucrarea încă 2 ani.

Cam acesta este, în mare, prețul pe care îl plătesc românii pentru unul dintre cele mai pîguboase contracte pe bani publici. Între timp, compania americană a fost somată să renunțe la 30% din cheltuielile indirecte. CNADNR plătește numai pentru aceste cheltuieli 1 million de euro pe lună. În acest moment, șantierul Autostrăzii Transilvania este blocat. Practic, între Gilău și Cîmpia Turzii tronsonul nu a fost finalizat, deși a fost inaugurat, cu mare pompă, de premierul Emil Boc. Cei 42 de kilometri, pentru care s-a tăiat panglica în decembrie 2009, nu sînt chiar gata, întrucît există o serie de probleme la capetele de tronson. În timp ce Ministerul Transporturilor a cerut remedierea

acestor aspecte, cei de la Bechtel vor banii, motivînd că se apucă serios la lucrări pe porţiunea Suplacu de Barcău - Borş. În noiembrie 2010 au mai fost finalizaţi alti 10 kilometri, între Turda şi C mpia Turzii.

Multă cerneală a curs pe marginea unuia dintre cele mai p guboase contracte ale Ministerului Transporturilor. Deşi nu se lucrează, costurile au crescut incredibil de mult. Astfel, în 2009 s-a refăcut o bună parte din proiect. Guvernanţi au avut ideea să sacrifice o parte din c mpul petrolier de la Suplacu de Barcău, pentru ca autostrada să ajungă şi în Ungaria. Soluţia pentru care s-a optat a fost construirea unui viaduct care să traverseze zona de sonde şi care ne va costa nu mai puţin de 250 de milioane de euro. Bani de la buget!

Pe 2 iunie a.c., Mark Gitenstein s-a int lnit, la Ministerul Transporturilor, cu Anca Boagiu şi a discutat reluarea lucrărilor la Autostrada Transilvania. Joi, 28 iulie, Guvernul român a bătut palma cu firma americană Bechtel pentru reluarea lucrărilor încep nd din septembrie. Jaf de proporţii inimaginabile – cf. art. **O t lh rie americană neruşinată: Afacerea Bechtel MARK GITENSTEIN A BĂTUT PALMA CU ANCA BOAGIU: 1 KM. DE AUTOSTRADĂ COSTĂ ÎN ROMÂNIA 16.000.000 \$ (DE 4 ORI MAI SCUMP CA ÎN RESTUL LUMII!)**, în **Tricolorul**, 29 iulie 2011.

...Mmmm? Nu simţiţi putorile aceluiaşi mod de operare, banditesc-mafiotic, în veacul XIX, ca şi în veacul XXI? Ba, noi zicem că este exclus să nu simţiţi acest lucru! Capitalismul lasă o urmă de putoare, pe care nicio **“fr tie”** de supra-dihori şi nicio turmă de extra-sconceşi n-o pot lăsa!

IV - CONCLUZII

...Şi, atunci, de ce să-i blam m pe **“hitc itorii”** din Pungeşti-Vaslui, precum că ar fi anacronici, cu **“hitc ielile”** lor, împotriva **capitalismului**?! Nu-nu, ei au perfectă dreptate: **PUTE A HOIT, PESTE TOT PE UNDE SE PREUMBLĂ PAŞII ACESTUI MONSTRU!** Capitalismul  şa-zis **“de început”**, **“renascentist”**, a început masacrele genocidice – int i prin Africa, apoi prin Asia şi America şi, în cele din urmă, după ce şi aborigenii australieni au fost masacraţi (unde să mai incap  **“holocaustul”** evreiesc, ba să şi troneze, exclusivist! - printre atâtea oceane de sânge, intinse c t de intins  este Terra?!), chiar în Europa! Numai că, acum, în **“modernitate”**, masacrele se produc, e drept, şi cu s nge mult, cu războaiele oarbe, în care se trimite aviaţia, de frica reacţiei patriotice (cazurile **“americane”**: Serbia, Afghanistan, Iraq, Siria...), dar, în primul r nd, masacrarea are loc la nivelul cel mai afund: **manipularea criminal a mentalului colectiv.**

Henry de Montherlant – 1886-1975 – în eseu Haosul şi Moartea, acuza: „O singură naţiune a reuşit să micşoreze inteligenţa, moralitatea şi calitatea omului de pe aproape întreaga suprafaţă a p m ntului – şi aceasta nu s-a mai văzut de la Facerea Lumii: ACUZ SUA DE COMITERE DE CRIME CONTRA UMANITĂŢII!!!”. Montherlant acuza cu toată dreptatea ipocrizia criminală americano-babilonică (SUA reprezintă, cum afirmă inşişi teoreticienii masoni! – suprema victorie masonică: în lucrarea Istoria fransmasoneriei, **“vocale” masonilor Emilian Dobrescu şi Radu Comănescu proclamă răspicat: “(...) masonii au înregistrat prima lor MARE victorie: au fondat PRIMUL STAT MASON DIN LUME : S.U.A...” – cf. Emilian Dobrescu şi Radu Comănescu, Istoria Franc-Masoneriei Universale, vol.I şi II, Ed.Tempus, Bucureşti, 1993) – dar cine-l mai ştie, cine-l mai ascultă, azi, pe unul Henry de Montherlant? **“Nice vorbă!!!”, cum zicea Ilarion Ciobanu. “Americanii sunt fraţii noştri mai mari şi de tot tari! Hai, culcat pe burtă, Griveiule valah! Şi...<<APPORT!>>, orice ţi-o zice să <<apportezi>> st p nul şi dumnezeul tău, << DEUS AMERICANICUS >>!”****

Păi, atunci, dacă americanii sunt măcelarii tereştri, oare de ce guvernanţi României contemporano-postdecembriste şi-au ales, tocmai pe aceşti măcelari tereştri, drept “Licuriciul cel Mare” – “ ndrum tor” ( ntru ce?) şi “călăuzitor” ( nspre ce? - ...înspre abatoarele masonice cele mai bune şi eficiente, nu?!).

De ce, spre exemplu, nu ne-am lua, drept călăuză, nu pe nişte asasini contemporani, ci pe înaintaşi noştri eroici – de la Decebal şi p n  la voievozii Mircea, Ştefan, Vlad, Mihai...până la martirii Horia, Cloşca, Crişan, Tudor, Avram Iancu, Codreanu şi alţi asemenea “cr işori”?!

...Sau, dintre statele şi popoarele contemporane, să ne îndreptăm atenţia noastră (at t de straniu însetată de modele, de la o vreme încoace...!)...hai, nu spre Rusia lui Putin (că ne gtezim cu acuzaţia că suntem v nduţi KGB-ului/FSB-ului!), dar spre Japonia, spre China, cea care reuşeşte nu numai să hrănească aproape două miliarde de oameni, dar reuşeşte şi să-i îndatoreze (până la disoluţie statală!), chiar pe...**“Licuricii cei Mari”**[³⁰],

³⁰ - **“De două s pt m ni, Statele Unite au intrat într-o criză guvernamentală al cărei final încă nu se zăreşte la orizont. Guvernul continuă să fie parţial închis, la fel şi multe dintre agenţiile guvernamentale, fondurile de rezervă sunt tot mai puţine, bursele sunt deja afectate şi kongresmenii par să poarte un dialog al surzilor, în care toată lumea spune că vrea să negocieze, dar nu are cu cine(...).Potrivit estimărilor Trezoreriei americane, autoritatea de împrumut a statului va fi epuizată în 17 octombrie, când Jack Lew, secretarul Trezoreriei, va mai avea în vistierie lichidităţi de 30 de miliarde de dolari, la care se adaugă veniturile de la buget. Dacă – şi există temeri mari că se va ajunge în acest punct – republicanii şi democraţii din Congresul SUA nu vor ajunge la un acord, Statele Unite nu îşi vor mai putea plăti obligaţiunile şi ar putea intra, pentru prima dată în istorie, în incapacitate de plată (default), un scenariu asemănat de Warren Buffett cu „o bombă nucleară”. Mai mult, Statele Unite ar deveni, conform acestui scenariu, primul stat occidental care intră în default, după Germania nazistă, în 1933. Vezi AICI o comparaţie între scenariul cel mai sumbru pe care SUA îl au în faţă şi Republica de la Weimar (...).Plafonul datoriei a fost atins în 31 decembrie 2012. Pe urmă, la începutul lunii februarie, a intrat în vigoare o lege numită „No Budget, No Pay Act of 2013”, care suspenda plafonul până în 19 mai. Din 19 mai, când limita datoriei a fost extinsă cu încă 305 miliarde, ea a ajuns la 16.700 de miliarde de dolari, conform unui raport pregătit pentru Congres şi datat din 25 septembrie 2013. Cele**

emblematicii noștri mafioți mondiali... - **SUA**?! Nooo, ce, să muncim noi, precum chinezii, sau să avem noi demnitatea aia "**fioroasă**", precum japonezii?! O, nu: noi trebuie să fim și rămânem (spun ignoranții, necunoscătorii cei înverșunați întru necunoașterea rosturilor mântuitoare ale strămoșilor daco-valahi!) – "**mioritici**". Păi, "**a fi miritic**" înseamnă a fi, de fapt, "**HRISTIC**"! Pentru că tâlcul suprem al **Mioriței** este **ÎNVIEREA**, și nicidecum supunerea de sclavi, la hachițele viclene și otrăvite, "**chevronești**" ori "**pontești**"!

...Probabil din pricina acestei inconsecvențe semantic-mioritice, țărani valahi, din Pungești, ca și de aiurea, din toată România, îi vor tot "**hitcăi**", cu strigătul "**AFARĂ CAPITALISMUL!**", pe toți cei care au grijă mai mult de buzunarul lor "**economic**", decât de "**firida misterioasă**" a Duhuhului de Neam și de Patrie ("**N-avem nevoie de banii lor! Mai bine rămânem săraci lipiți, dar sănătoși!**" – spune, cu obidă, cu tot oful, un **Țăran-DEMN URMAȘ** al răzeșilor lui Ștefan-Vodă, din Pungești-Vaslui)...! Când s-or afla, și printre guvernanții noștri breji, unii (ori, măcar **UNUL!**) care să-i înțeleagă și să le vorbească pe Graiul Duhului lor Țărănesc (grai în care cuvântul "**patriotism**" are locul lui, de frunte: "**OAMENII CARE ACUZĂ REFUZĂ SĂ ACCEPTE CEA MAI SIMPLĂ MOTIVAȚIE CARE NU POATE FI CUMPĂRATĂ NICIODATĂ: PATRIOTISMUL**"), iar nu, exclusiv, pe cel al banilor demonizați "**capitalistic**" (prin **ne-milă** și **ahrimanizare/reificare a umanității din Om!**), bani spurcați și ucigași de copii și nepoți și de viitor al Neamului/neamurilor^[31]...atunci când se va auzi glasul curat al Duhurilor Vieții, iar nu hârșăitul sinistru al Coasei Morții, al Pagubei Uriășe de Duh^[32]...ei bine, atunci vor deveni, și ei, "**interlocutori rezonabili**", cum vor viperele astea cu corn, din preajma noastră politică, cât și cele de dincolo de mări/oceane și țări!

---

305 miliarde de dolari adăugate vechiului plafon au ajuns o singură zi și, din 20 mai și până acum, Trezoreria a luat ceea ce numește „măsurile extraordinare” pentru a putea plăti facturile guvernului fără a atinge limita de îndatorare (...).După ce le-au transmis americanilor să nu joace jocuri politice cu datoria lor, China, care este cel mai mare creditor al Statelor Unite cu obligațiuni emise de Trezoreria SUA în valoare de 1.280 de miliarde de dolari, a trecut la o nouă abordare și a îndemnat lumea să se „dez-americanizeze”: „POATE ACESTA ESTE UN MOMENT BUN PENTRU CA LUMEA SĂ ÎNCEAPĂ SĂ IA ÎN CALCULCLĂDIREA UNEI LUMI DEZ-AMERICANIZATE”, SE ARATĂ ÎNTR-UN COMENTARIU AL AGENȚIEI DE PRESĂ CHINEZĂ XINHUA, PRELUAT DE THE TELEGRAPH – cf. Reportaj realizat de Dia Radu, pe site-ul ro.scribd.com/doc/145229152

³¹ - "**Vocea cetățenilor nu e auzită, în timp ce compania Chevron se bucură de sprijin fățiș din partea Guvernului și a reprezentanților organelor locale, care o învață cum să eludeze legile românești**", spune Ovidiu Tiron, inginer, membru și el al Grupului GISC. În trei zile, cât am petrecut la Bârlad, aveam să înțeleg eu însămi că vorbele despre interesul strategic al României nu sunt altceva decât praf în ochi" – cf. Reportaj realizat de Dia Radu, în www.formula-as.ro, Societate.

³² - "**Ni se promite, bunăoară, că exploatarea acestor gaze ne va aduce "securitate energetică și independență față de importul de gaz rusesc" (Victor Ponta) și "gaze cu cel puțin 50% mai ieftine pentru români" (Traian Băsescu). Acordul petrolier pentru perimetrul Constanța, recent încheiat între firma Chevron și statul român, specifică însă negru pe alb dreptul companiei de a dispune asupra cantităților de gaze obținute, inclusiv de a le exporta. Odată ce am concesionat un teren, gazul nu mai e al nostru. Aparține firmei care îl extrage. E ca și dat, căci legea petrolului din 2004 nu presupune împărțirea producției, ci doar o redevență plătită în bani, în cazul de față, de 3,5%. Valoarea ei, după cum a remarcat și analistul economic Ilie Șerbănescu, nu se va evidenția niciodată în PIB. Dacă vom vrea vreodată gazul nostru de șist, va trebui să-l cumpărăm de la Chevron, la prețul stabilit de ei, care va fi cel puțin egal cu prețul pe care-l plătim pentru cel rusesc. Dacă nu chiar mai scump. Conform Coaliției celor șapte companii multinaționale din sectorul de petrol și gaze, din care face parte și compania Chevron, "Gazul de șist este în prezent mai costisitor decât gazul convențional". Dar nu vom avea gaze mai ieftine și fiindcă prețul lor se va mări, oricum, până la finele anului 2014. România a semnat cu FMI, Comisia Europeană și Banca Europeană un acord privind liberalizarea prețurilor, care ne obligă să vindem petrolul și gazul la același preț ca în UE. Și asta, chiar dacă ar fi ale noastre și le-am exploata noi înșine. Politicienii ne-au mai luat ochii și cu perspectiva creării locurilor de muncă. Câte dintre ele vor reveni însă localnicilor, când se știe că tot procesul e automatizat, iar compania vine cu propria echipă de specialiști? Până la urmă, României îi rămâne totuși ceva. Îi rămân costurile uriașe de decontaminare a zonei, după ce exploatarea se va fi încheiat, îi rămâne infrastructura rutieră distrusă (fiindcă drumurile și podurile nu rezistă la cele circa 2000 de curse de mașini de mare tonaj necesare ridicării și funcționării unei singure sonde). Îi rămân un potențial seismic greu de controlat (în SUA forurile de mediu au confirmat legătura dintre exploatarea gazelor de șist și cele peste o mie de cutremure) și un teritoriu enorm scos din circuitul agricol și din cel turistic (ce bine ar fi ca toxinele să știe matematică și să nu depășească 6285 km²!). Îi mai rămân bolile imposibil de vindecate, seceta, fântânile contaminate și o daună de aproximativ 30 de milioane de euro, suma la care a fost estimat de specialiști consumul necesar de apă pentru exploatare. Asta, pentru că, în timp ce orice cetățean gospodăr plătește fiecare metru cub de apă, supraveghindu-și cu grijă apometrele, statul român dă companiei Chevron apa gratis.**

În total, o pagubă greu de cuantificat cu precizie, dar care se ridică, conform estimărilor, la aproape un miliard de dolari. Chevron știe cu siguranță ce va lăsa în urmă. Altminteri, e greu de explicat îndrăzneala cu care reprezentanții companiei au anunțat în seminarul de la Vaslui că vor oferi Spitalului Județean o ambulanță. Pe când un dric? (...)Afacerea gazelor de șist e încă una din cele cu care ne-am obișnuit deja, în care cuvinte precum "investiții", "locuri de muncă" și "perspective" nu fac decât să ascundă un jaf la drumul mare. Nu, nu vom câștiga nimic din concesionarea acestor perimetre: nici gaze mai ieftine, nici bani la buget. Vom plăti însă prețul enorm al nepăsării politicianilor, pierzând o Românie pe care-o știm, dar am uitat s-o mai privim" – cf. idem.

...Țăranul, Omul Pământului, la noi, Valahii (dar bănuim că așa este peste tot în lumea asta, pe unde a mai rămas, după potopirea Terrei cu “**hristoși mincinoși**” – **OMUL OAMENILOR, FIUL LUI DUMNEZEU!**) - vrea, în primul rând, să-și păstreze Dumnezeuul și Viața – și nu acceptă “**capitalismul**” asasin, rece, inuman și letal, precum reptilele monstruoase (în niciun caz pe cel cu manifestare de junglă, cel de azi, din așa-zisa “**modernitate**” asasină de **VIAȚĂ!**– “**barbari**” nu suntem noi, în niciun caz!!! - ci sunt tocmai cei care ne zic nouă așa: singurele neamuri civilizate sunt neamurile **CREDINȚEI ÎN ADEVĂRUL-DUMNEZEU**, în “**CALEA, ADEVĂRUL ȘI VIAȚA!**”).

...Asta e! Dacă vă place, domnilor “**capitaliști!**” Dacă nu – ușa-i deschisă, de la...”**precedenții**” – ...turci, tătari, leși, nemți, ruși... toate Lيفةle (Asasine, “**Hiclene**” și Fățarnice/Ipocrite, lepădate de la Ochii Lui Hristos-Dumnezeu!) ale Pământului!!!

prof. dr. **Adrian BOTEZ**

***

revista revistelor culturale...

...ținută, azi, de către ION PACHIA-TATOMIRESCU, Timișoara/ROMÂNIA,

...sub chip, oarecum, de top (dar, spre a nu supăra pe NIMENI - pentru succesiunea titlurilor, SE FOLOSEȘTE CRITERIUL ALFABETIC!!!) - al celor mai bune 10 reviste românești de cultură/literatură (din România și din Diaspora Românească, deci, cum se exprimă însuși Autorul: „**Din VALAHIME!**”) – din prima jumătate a anului 2013!

Ion PACHIA-TATOMIRESCU

Zece reviste de cultură / literatură din Valahime în cronică de vară-2013

Cuprins (în ordine alfabetică):

1. **Armonii culturale (Adjud, ISSN 2247 – 1545; redactor-șef: Gheorghe A. Stroia),** marți, 30 aprilie 2013 (www.armoniiculturalale.ro).
2. **Cafenea literară (Pitești, ISSN 1086 – 2366; director: Virgil Diaconu, redactor-șef: Marian Barbu),** anul XI, nr. 5 (124) / mai, 2013.
3. **Caietele / Cahiers / Notebooks „Tristan Tzara” – publicație internațională pentru studiul avangardelor contemporane (Moinești-România, ISSN 1584 – 8825; director fondator / redactor-șef: Vasile Robciuc),** «Tomes 3 & 4 / Vols. 18 – 23 / Nos 60 – 105», 2013 (pagini A-4: 988).
4. **Constelații diamantine (Craiova, ISSN 2069 – 0657; redactor-șef: Doina Drăguț),** anul IV, nr. 6 (34) iunie 2013.
5. **Contraatac (Adjud, ISSN 1841 – 4907; director / redactor-șef: prof. dr. Adrian Botez)** anul XIV, nr. 30 / mai, 2013.
6. **Cugetul (Craiova, ISSN 1844 – 329X; redactor-șef: Grigore-Marian Dobreanu, redactor-șef adjunct: Constantin Brânzan),** anul VI, nr. 22 / aprilie – iunie 2013.
7. **Destine literare (Montréal / Canada, ISSN 1916 – 0623; director: Alexandru Cetățeanu, redactor-șef: Daniela Gifu, redactori-șefi adjuncți: Maia Cristea Vieru și Eliza Ghinea, secretar general de redacție: Ion Anton Datcu),** anul VI, nr. 38 – 40 / ianuarie – martie și nr. 41 – 43 / aprilie – iunie, 2013.
8. **Lumină lină / Gracious Light (New York, ISSN 1086 – 2366; director: Theodor Damian, redactor-șef: Mihaela Albu, redactor-șef adjunct: M. N. Rusu; secretar general de redacție: Claudia Damian),** anul XVIII, nr. 2 / aprilie – iunie, 2013.
9. **Poezia (Iași, ISSN 1582 – 0890; director fondator: Cassian Maria Spiridon, secretar general de redacție: Marius Chelaru),** anul XIX, nr. 1 (63) / primăvară («Poezie și urât») și nr. 2 (64) / vară («Poezie și frumos»), 2013.
10. **Revista română de istorie a presei (Cluj-Napoca, ISSN 1843 – 0309; director: prof. univ. dr. Ilie Rad; redactor-șef: conf. univ. dr., Marian Petcu),** anul VI, nr. 2 (12) / 2012.

*

***

*

Armonii culturale (Adjud, ISSN 2247 – 1545; redactor-șef: Gheorghe A. Stroia), 19 iunie, 2013 (www.armonii culturale.ro). Benefic pentru întregul nostru relief de litere din spațiul valahofon este nu numai articolul-program al acestui periodic online, potrivit căruia «**Armonii Culturale își propune să promoveze valoarea, oriunde s-ar afla ea**» spre a demonstra lumii «cu argumente solide» că Pelasgimea > Valahimea, Pelasgul > Valahul / Dacoromânul «mai are extraordinar de multe lucruri bune de arătat, că [...] este inteligent, talentat și că peste tot în lume au existat și [...] există Valahi / Dacoromâni «de mare valoare», articol-program ce ar fi trebuit să ne călăuzească măcar de pe la Herodot încoace, ci și faptul că într-un oraș-davă din Dacia Răsăriteană – provincia Moldadava > Moldova –, Adjud (adică „al dreptei judecăți“), ființează de-o bună vreme două reviste de cultură / literatură – una online, cealaltă pe „suport clasic de hârtie“ –, **Armonii culturale** și **Contraatac**, putându-se aduce mărturie peste vremuri nu numai asupra respirației lor ozonat-naționale / europene, ci și despre unitatea trigonometrică existentă între „geo-sosinus“ (<geocosynus) și „sinus > synus de alfa“.

Pentru că, deși merge – în cireșar, 2013 – doar pe-al treilea an, „revista universală de atitudine și creație“, **Armonii culturale**, deja a început să-și „focalizeze“ / „vectorizeze“ materialele într-o bogată corolă cu „petale-rubrici“ (după exemplul „con-orășencei surori / sore mai mari“): **Analize** (cuprinzând o bogată gamă eseistică – de la articolul-program și articolul de fond, până la cronică literară, recenzie, semnal editorial, studii etc. –, gamă datorată, îndeosebi, colaborărilor unor personalități de marcă, dotate cu neasemuite condeie ce au penițe din mai toate metalele nobile: **Liviu Antonesei, Lucian Avramescu, Mihai Batog-Bujeniță, Nicolae Breban** –«Rușine, domnule Nicolae Manolescu !» –, **Ionuț Caragea, Iulian Chivu** – «Doina Drăguț și odele enciclopedismului»), **Corneliu Leu** – «Edictul din Milano, 1 – 5»; «Nihil, nisi, bene !»; «Blândețea Papei»; «Partea europeană și contemporană a lanțului de câine»; «Spre Santiago de Chile: o bibliografie occidentală pentru cunoștințele de bază ale liderilor europeni»; «Agresiunea supra culturii române»; etc. –, **Constantin Marafet, Menuț Maximian, Andrei Oișteanu, Ion Pachia-Tatomirescu** – «Poemele inimii ca două păsări într-o coajă de ou-struț», recenzie la volumul de versuri «Iluzii în ambalaje de carne», de Gabriel Petru Băețan; «Nu „haihuism“, ci o antologie pentru un mai drept circuit de poezie», recenzie la volumul I al antologiei «Poeme hai hui...»; «Rostiri de rosturi în doi», recenzie la volumul de „dialoguri lirice“, «Tu însămi, Însuți eu», de Luminița Zaharia și Cristian Țirlea; «Mulțumire mărilor revelator de gravitație», recenzie la volumul de poeme, «Mulțumesc lui Newton», de Marian Barbu; «De iubire cu înfrunzire în focul-oglinză», recenzie la volumul de poeme, «Înfricoșata iubire sau statuile iubirii», de Marian Barbu; «Cuvinte-căprioare imblânzite în cleștar», recenzie la volumul de poeme, «Cuvântul – neîmblânzitul cleștar», de Marian Barbu; «La cules de fructe din livada onirică» – recenzie la volumul de poeme, «Aproximări soresciene», de Marian Barbu; «Lecții de balet la templul cu „tigrișori-semnificanți“,» recenzie la volumul de versuri «Bietul Templu», de Marcel Turcu; «Lirism și „fiice ale ideilor“ din auriculul stâng», recenzie la volumul de poeme, «Ad hominem», de Nicolae Toma; «Frustrări ale sinelui în tot mai însingurata călătorie», recenzie la volumul de poeme, «Vineri e ziua noastră de plâns», de Dumitru Oprișor; «Perenitatea ființei și o secundă înflorire», recenzie la volumul de poezii, «Când ne ucide floarea de crin», de Miron Țic; etc. –, **George Petrovai** – din cele 68 de articole publicate, evidențiem: «Nerușinarea ca mod de existență și afirmare»; «Dar unde-s codrii de mai an?»; «Continuă masacrul pădurilor românești»; «Cruci și răscruci în agricultură»; «Medicina energetică a Taoismului»; «Ce formă de guvernământ li s-ar potrivi românilor?»; «Operibus credite et non verbis / Credeți faptelor, nu vorbelor»; «Relativitatea cunoașterii și certitudinea neștiinței omului»; «Considerații despre artă...»; «Un remarcabil om printre politicieni»; «Pentru români, a exista înseamnă a supraviețui cu orice chip» etc. –, **Maria Diana Popescu, G. Roca, Gheorghe A. Stroia** – redactor-șef, autor de articol-program și de „editoriale“ („articole de fond“), ori de articole „de actualitate culturală“, „ocasionale“ etc.: «Festivalul tinereții, „Bogdania-Focșani“, la a doua ediție»; «Invitație la proiectul de anvergură al revistei „Armonii culturale“, Epos Meridiane-2013: antologie de proză scurtă contemporană...; Instanțele culturale...» etc. –, **Isabela Vasiliu-Scraba** – «Despre Anton Dumitriu ca interpret al „cogito“-ului cartezian»; «Himera „Școlii de la Păltiniș“ ironizată de Noica»; «Vedere în duh și viziune filosofică...»; «Peste Cortina de Fier...»; «Despre G. Liiceanu și plângerea de tip „inadequate paraphrase“ la Patapievici»; «O amplă diversiune de sfârșit (/ și început) de secol: diversiunea „rom-român“»; «Noica printre oamenii mici și mari ai culturii noastre la 25 de ani de la moarte»; etc. –, **Dumitru Velea** ș. a.), **Cronos** (cu „subrubricile“: **Calendar, Cărți primite la redacție, Bibliografii, Cărți** etc.), **Poesis** (rubrică susținută prin aportul a peste trei sute de colaboratori: Cezarina Adamescu, Elena Armenescu, Angela Baciu, Gabriel Petru Băețan, Carmen Barbu, Mariana Barbu, Ionuț Caragea, Silviu Dachin, Daniel Dăian, Eugen Dorcescu, Geo Galetaru, Ana Maria Giбу, Cristina Lilă, Rodica Elena Lupu, Nicoleta Lăcrămioara Neagu, Nicolae Nicoară-Horia, Gh. Pârlea, George Peagu, George Roca, Mihail Soare, Adina Sohoran, Gheorghe Stroia, Ioana Voicilă-Dobre, Baki Ymeri, Mariana Zavati-Gardner ș. a.), **Proză** (unde se disting colaboratorii: Vasile Buruiană, Ovidiu Creangă, Corneliu Florea, Sergiu-Marian Găbureac, Corneliu Leu, Florin Oprea-Sălceanu, G. Roca, Virgil

Stan, Ion Untaru ș. a.), **Tradiții** (cu articole-semnal-de-suflet-pelasg > valah consacrate folclorului literar din Dacia Nord-Dunăreană, istoriei dacoromâne, eminescologiei, patrologiei etc.), **Traduceri** (cu alese tălmăciri în / din limbile planetei, datorate lui Eugen Dorcescu, Mircea M. Pop, Virginia Popescu, G. Roca, Gh. Stroia ș. a.), **Vise** (cu «Poveștile copilăriei», în 22 de articole, cu «Micii artiști ai copilăriei», cu «Poeziile copilăriei», cu «Copilul săptămânii» etc.), **Teatru** (unde colaborează: Pașcu Balaci, Ramona Cărcotă, Victor Cilincă, Sorin Smărăndescu ș. a.), **Artă** (rubrică dedicată expozițiilor de pictură, sculptură etc., albumelor, curentelor artistice „la zi”) etc.

Cafeneaua literară (Pitești, ISSN 1086 – 2366; director: Virgil Diaconu, redactor-șef: Marian Barbu), anul XI, nr. 5 (124) / mai, 2013. Interesanta „anchetă a **Cafenelei literare**“ – pe baza chestionarului celor opt întrebări cardinale pe tema spinoasă a **poeziei postmoderne** puse de poetul Virgil Diaconu – continuă cu aportul scriitorului Lucian Scurtu: «poezia nu trebuie să fie nici [modernă], nici postmodernă; poezia trebuie să fie eternă!» (pp. 4 – 6). Sunt prezenți / „la post“ în acest număr cu poezie și critică literară de calitate: Adrian Dinu Rachieru («Titus Popovici, un „fiu risipitor“?»; pp. 11 – 14), Vlad Sibechi, Anastasia Gavrilovici, George Dediu, Raluca Leontina Neagu, Bianca Maria Vlad, Paul Aretzu («Filocalia sfințelor nevoițe ale desăvârșirii»; p. 19 sq.), Radu Voinescu («Viziunile fulgurante ale fragilei

ființe sau Fantasticele călătorii»; p. 21 sq.), Ștefan Ion Ghilimescu («Zăroni și... Fondul Proprietatea»; p. 23 sq.), Cătălin Grigore («Filosofi creștini și filosofie de influență creștină»; p. 25), Marian Barbu («Mioara Bahna – Decalogul bunului-simț»; pp. 26 – 28, Valeriu Marius Ciungan, Anni Lorei Mainka, Lucian Gruia («Liliana Rus – „Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte“»; p. 30), Andrei Lucian Drăgoi ș. a.

Caietele / Cahiers / Notebooks „Tristan Tzara“ – publicație internațională pentru studiul avangardelor contemporane (Moinești-România, ISSN 1584 – 8825; director fondator / redactor-șef: Vasile Robciuc), «Tomes 3 & 4 / Vols. 18 – 23 / Nos 60 – 105», iunie, 2013 (pagini A-4: 988). În structurarea acestui op (3 & 4) impresionant (atât prin „cantitate“ / „masivitate“ cât și, de nenumărate ori, prin „calitate“ ieșită din comuna orizontului), însumând 988 (de pagini A-4: majoritatea, în limbile de cel mai mare circuit planetar-contemporan, franceza și engleza, dar și în limba valahă / dacoromână prim-născătoare și propagatoare de **dadaism-Vinea-Tzara**, ori în limbile: germană, rusă, spaniolă, italiană etc.), op „de temeinicie“ consacrat dadaismului – valah, mai întâi, prin Ion Vinea și Tristan Tzara,

apoi european, de Zürich, și universal, de Paris – **se relevă** (aproape ca la anteriorul, cel cu „desfășurări“ pe 1190 de pagini A-4, cel din 2010):

(macrosecțiunea) „tomul 3“ (pp. 3 – 588), ori, mai exact spus, **partea întâi, cu șapte secțiuni**, numerotate cu cifre romane, I – VII (fiecare secțiune încorolând, „tematic“, de la patru / cinci, până la douăzeci de capitole, semnate de remarcabile personalități ale cercetării științifice și ale creației literare):

I) **Avangarda și avatarurile sale. Manifestele Dada / L'Avant-Garde et Ses Avatars. Les Manifestes Dada / The Avant-Garde and Its Avatars. The Dada Manifestos** (unde se remarcă analiști / cercetători de fenomen dadaist, ori scriitori din sfera avangardismului cu contribuții puse sub incandescente peceti stilistice: **Tristan Tzara** – «Manifeste de monsieur Antipyrine», **Michel Sanouillet** – «Dada in Paris...», **Paul Van Melle** – «Les avant-gardes s'endorment parfois, mais ne meurent jamais», **Alain Georges Leduc**, **Șerban-Dimitrie Soreanu**, **Anca-Irina Ionescu**, **Sylvano Santini**, **Mica Gherghescu**, **Juan Angel Italiano**, **Vasile Robciuc** – «Une prétendue solidarité entre Dada et le surréalisme», **Margareta Gyurcsik** și **Adrian Mihalache** – «The Avant-garde, a Farewell Ahow»);

II) **Dada și etapa românească: spontaneitate și continuitate... / Dada et son étape roumaine: écloison et continuité / Dada and the Romanian Period: Spontaneity and Continuity** (cu interesante capitole semnate de **Urmuz**, **Voronca**, **Vasile Măruță**, **Victor Durnea** și **Adina Curta** – «Testimonianze e documenti sulla visita di F. T. Marinetti a Bucarest nel 1930»);

III) **Dadaism, suprarealism și alte „isme“ / Dadaïsme, surréalisme et autres „ismes“ / Dadaism, Suprerealism and Other „Isms“** (cu aportul cercetătorilor: **Serge Fauchereau** – «Le dadaïsme parisien», **Arturo Schwartz** – «L'attività prevalentemente politica dei dadaisti berlinesi», **Didier Ottinger** – «Il muro di Breton», **George Guțu** – «Paul Celan, Surrealistische Interferenzen», **Ion Pachia-Tatomirescu** – «Le paradoxisme», **Günter Berghaus**, **Constantin Frosin**, **Raffaele Bedarida**, **Sveta Litvak**, **Fumi Tsukahara** – «Dada au Pays du Soleil Levant», **Roger Cardinal** și **Michael Finkenthal**);

IV) **Avangarda și aventurile modernității / L'avant-garde et les aventures de la modernité / The Avant-Garde and the Adventures of Modernity** (cu **Tristan Tzara** – «La signification anagrammatique du lais», **Henri Béhar**, **Alain Georges Leduc**, **Gil Jouanard**, **Claudine Bertrand** – «L'amoureuse intérieure», **Ecaterina Grün**, **Gabriella Giansante**, **Georges Landais**, **V. Robciuc**, **Jerome Rothenberg**, **Olivier Salazar-Ferrier**, **Peter K. Wehrli** ș. a.);

V) **În proximitatea avangardei / À proximité de l'avant-garde / In the Proximity of Avant-Garde** (cu capitole interesante de **Irina Mavrodin**, **Leo Butnaru**, **Marga Ciopraga**, **Dieter Schlesak** și **V. Robciuc**);

VI) Sub semnul avangardelor contemporane / Sous le signe des avant-gardes contemporaines / Under the Sign of Contemporary Avant-Gardes (cu 17 capitole de **Tristan Tzara** – «De la nécessité en poésie», **Charles Dobzynski**, **H. Béhar**, **Anne-Elisabeth Halpern**, **Luc Vigier**, **Petre Răileanu**, **Jeno Farkas**, **V. Oişteanu** – «Tristan Tzara at Sixty Years After Death», «The Approximate Man by Tristan Tzara» și «The Wanderings of the Blind Master for Victor Brauner», **Călin-Andrei Mihăilescu**, **Claudine Bertrand** – «Poésie et vie: „Les Cahiers Tristan Tzara“, un certain regard», **Adrian Grauenfels**, **Chris Tănăsescu**, **Fl. Colonaș**, **Livia Cotorcea**, **Constantin Frosin** și **Tristan Tzara** – «Mister AA, antiphilosopher»);

VII) Creații poetice pentru «Caietele „Tristan Tzara“» / Productions poétiques pour les «Cahiers „Tristan Tzara“» / Geared Poetic Creations for „Tristan Tzara“ Notebooks» (cu substanțial-revoluționare cicluri de poemă-Dada-liric-paradoxiste purtând 11 + 11 „peceți de aur“ puse de: **Tristan Tzara**, **André Breton**, **Charles Dobzynski**, **Vincent A. Vigilant**, **Alain Georges Leduc**, **Pierre Taminiaux**, **Elena Seifert**, **Urmuz**, **Ion Caraion**, **Gabriela Pachia**, **Ion Pachia-Tatomirescu**, **Ilarie Voronca**, **Gellu Naum**, **Șerban Foarță**, **Calistrat Costin**, **Claudine Bertrand**, **Alexandre Faustino**, **John M. Bennet**, **Jerome Rothenberg**, **David Baker** și **Page Hill Starzinger**)

și (macrosecțiunea) „tomul 4“ (pp. 589 – 987), ori, mai exact spus, **partea a doua, cu șase (+ 1) secțiuni**, numerotate cu cifre romane, VIII – XII (XIII):

VIII) Spiritul Dada și teatrul contemporan / L'esprit Dada et le théâtre contemporain / Dada-Geared and Contemporary Theater (cu cinci capitole „dinspre patru puncte cardinale“, sub iscălituri de: **Tristan Tzara**, **Vasile Robciuc**, **George Astalos** și **Petruța Spânu**);

IX) Avangarda – reflexii / reflectii [„ecouri“] în istoria artelor contemporane / L'avant-garde – son écho dans l'histoire des arts contemporains / The Avant-Garde – Ecoes in the History of the Contemporary Arts (cu 19 capitole de „armonică diversitate“, de la nota iconografică la studiul savant „de suprafață / profunzime“, purtând semnături din „planetarul dadaism“: **Pierre Taminiaux**, **Giovanni Lista**, **Charles Stuckei**, **Vasile Robciuc** – «Pic Adrian et son „réalisme total“» / «Marcel Duchamp...», **André Gervais**, **Livia Cotorcea** – «Arhitectura și avangarda rusă», **Franck Dalmas**, **Mary Ann Caws**, **Axinia Krasovski** – «Marina Tsvetaeva și avangarda rusă», **Roger Cardinal**, **Eva Galambos**, **Vlad Solomon**, **Mihaela Moraru**, **Crina-Laura Luca** – «Un repère germanique de Dada», **Guy Marc Hinant** – «Flou», **Ana-Maria Țipei**, **Krisztina Passuth** – «Lajos Tihanyi: portrait de Tristan Tzara, 1926»);

X) Avangarda și universul sonor / L'avant-garde et son univers sonore / The Avant-Garde and Its World of Sounds (unde sunt orchestrate eseuri despre „portative cu note-Dada“, despre „valențe / tangențe sonore / Dada-muzicale“ etc., cu aportul unor importante personalități în acest perimetru: **Hélios Azoulay**, **Gh. Firca**, **Pic. Adrian**, **Ștefan Angi**, **Thomas Beimele**, **Ulpiu Vlad**, **Roman Vlad** și **Mihai Virtosu**);

XI) Despre Dada și în jurul „Caietelor Tristan Tzara“ / Sur Dada et autour des „Cahiers Tristan Tzara“ / About Dada and Around „Tristan Tzara Notebooks“ (pp. 879 – 902, cu o binevenită „epistolariadă“ internațională, confirmând receptarea tomurilor de **Caiete „Tristan Tzara“**, din 2010, în biblioteci de academie, de universități, de filiale / reviste ale Uniunii Scriitorilor din România, de muzee ale literaturii etc. – **Biblioteca de la Academia Română din București**, **The Library of Congress / Biblioteca Americanului Congres**, **Biblioteca Universitară Centrală din București**, **Biblioteca Universitară Centrală „Eugen Todoran“ din Timișoara**, **Biblioteca Muzeului Național al Literaturii Române din București**, **Biblioteca Filialei U. S. R.-Craiova**, **Academia Română – Biblioteca Filialei din Cluj-Napoca**, **Biblioteca de la Colegiul Rosemonde din Montréal-Canada**, **Academia Franceză din Paris – Bibliotecă**, **Biblioteca Națională a Franței – Departamentul de Muzică**, **Biblioteca Regală din Belgia** etc. –, ori în bibliotecile unor mari personalități ale culturii / literaturii: **Christophe Tzara**, **Michel Sanouillet**, **Georges Landais**, **Gabriel Aldo Bertozzi**, **Peter K. Wehrli** ș. a.);

XII) Varia (pp. 903 – 916, cuprinzând sugestiv-planetare „texte diverse“: de la **Claudine Bertrand** – «Livres comme l'air...» / «Désert innombrable», de la **Dominique Ottavi** – poemul «Pas l'Amour» / «Micca l'Amori», de la **Vincent A. Vigilant**, de la **Petre Isachi** ș. a., dar și de la **Ion Pachia-Tatomirescu**, din Dacia, ce – de la pagina 885, nu de la p. 914 –, indirect și sublim-dadaist, prin a sa urare-fulger-iernos de An Nou-2013, turnată – evident, de IPT, „direct în limba lui Hugo / Breton“ – și trimisă lui Vasile Robciuc tocmai pentru că V. R. este și un mare moineștean-profesor-de-franceză – ne găiește de sub „titlul-destinație“ **Le Premier Janvier 2013: à Saint-Basile-Robciuc-du-Dadaïsme et des Cahiers „Tristan Tzara“** nereprodus în tom: «**Tout au long de l'année 2013: / Bonne Année...! / Bonne Année...! / Et pour t'aimer la neige de l'aire / de Paris jusqu'à Summer, / et pour t'aimer la neige-souris / de mauve-Summer jusqu'à Paris, / tout au long de l'année: / Bonne Année...! / Bonne Année...! / Et sous les meilleurs auspices, / vos pensers pour édifices, / tout au long de l'année: / Bonne Année...! / Bonne Année...!** »).

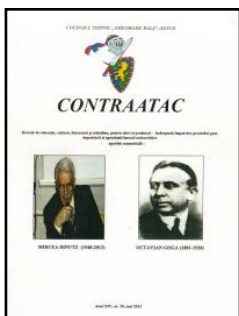
Inimosul președinte / fondator al Societății Culturale / Literare „Tristan Tzara“, din Moinești-Dacia, profesorul Vasile Robciuc, pune în „închiderea“ acestei monumentale lucrări un firesc „apendice bibliografic“ – **a XIII-a secțiune**, dar nu „fatidică“ –, **Appendix – Bibliographie / Bibliography** (pp. 917 – 987), unde se evidențiază (cu toate inerentele „insuficiente“, ori cu „omisiunile viclene“ de lucrări de asemenea factură / anvergură): **Eric Feedman**, cu **Bibliografia Fondane în diverse limbi: cărți, extrase, traduceri, cărți despre Benjamin Fondane, articole / capitole despre B. F., teze, citate, conferințe, spectacole, emisiuni de radio / televiziuni, expoziții** etc. (pp. 918 – 929), și **Vasile Robciuc**, reluând (la paginile 930 – 970) materialul bibliografic-dadaist / avangardist, sub același titlu „inspirat-nerespirat“, **An International Bibliography, Selected & Edited by...**, din precedentul tom-II, publicat în 2010 (la paginile 1157 – 1177), nicidecum „revăzut și augmentat“, cum ar fi fost normal și „absolut-necesar“, ci „incomplet“ (pentru „omisiuni viclene“, *supra*, cf.

«2009...», p. 1177 / «2009...», p. 968); binevenit – pentru cercetătorii riguroși / acribioși – ar fi fost în această „secțiune de închidere“ un **Index de nume** în loc de **indexul colaboratorilor** (pp. 971 – 983) și al **traducătorilor** (pp. 984).

Constelații diamantine (Craiova, ISSN 2069 – 0657; redactor-șef: Doina Drăguț), anul IV, nr. 6 (34) / iunie, 2013. În acest număr de ciresar al **Constelațiilor diamantine** de suflet / gând, Distinsul Receptor află, ca de obicei, literatură de calitate: **versuri** de Adrian Botez, Petru-Ioan Cârda, Stephen Delbos, Dan Doman, Ștefan Dumitrescu, George Filip, Andrew Fincham, Zbynek Hejda, Florica Iacob, Dumitru Ichim, Octavian Mareș, Daniel Marian, Nicolae Mățaș, Lyn Moir, Vasile Moldovan, Vasile Mustață, Miruna Ocnărescu, Radu Patrichi, Al. Florin Țene, Valentin Nicoloiu, Maria Zavati-Gardner ș. a.; **proză** de Silvia Ballestra; **eseistică** de Emil Bucureșteanu, Iulian Chivu, Doina Drăguț, Sergiu Găbureac, Stelian Gomboș, Lucian Gruia, Ada Iliescu, Octavian Lupu, Florin Măceșanu, Cătălin Mocanu, Ion Pachia-Tatomirescu, George Petrovai, Viorel Roman, Mihai Știrbu,

Gheorghe A. Stroia, Baki Ymeri ș. a.

Contraatac – revistă de educație, cultură, literatură și atitudine, pentru elevi și profesori, îndreptată împotriva prostului-gust, imposturii și agresiunii imoral-artistice (Adjud, ISSN 1841 – 4907; director / redactor-șef: prof. dr. Adrian Botez), anul XIV, nr. 30 / mai, 2013 (pagini A-4: 152). Al 30-lea număr al periodicului adjudean, **Contraatac**, stă sub un motto extrem de grăitor, paradoxal-de-actual, ales de redactorul-șef, marele poet și eseist, Adrian Botez, din opera de gazetar a lui Mihai Eminescu, motto din care desprindem și noi pentru Distinsul Receptor câteva esențiale fraze: «Nu există alt izvor de avuție decât munca [...] Justiția, subordonată politicii, a devenit o ficțiune. [...] partidele, la noi, nu sunt partide de principii, ci de interese personale [...]. Cauza acestei organizări stricte e interesul bănesc, nu comunitatea de idei, organizare egală cu aceea a

partidei ilustre Mafia și Camorra, care miroase de departe a pușcărie» (p. 3).

Mai la vale de acest superb motto, rubricile se înlămurează întru înaltul spirit justițiar / deontologic al **Contraatacului**, cu deschidere indiscutabilă / incontestabilă nu spre „confortul provincial“, ci spre valorile autentic-naționale, autentic-europene / universale (și aici se cuvine a reaminti ceea ce ne învăța Tudor Argezi, în orizontul anului 1965, printr-o prefață la un volum de poezii de Mihai Eminescu, apărut în celebra colecție a unei mari edituri bucureștene, **Biblioteca pentru Toți**, colecție cum nu s-a mai aflat alta „de la originile noastre până în prezent“: **un Geniu / Popor, cu cât este mai profund-național, cu atât este mai universal...**).

Cuvinte despre revista „Contraatac“, cu sinceritate, caligrafiază **Eugen Evu** – din Dacia, **Ioan Miclău** – din Australia, **Ioana Stuparu** – din Bucurestes > București, **Constantin Stancu** – din Dacia Țării Zimbrilor (zimbrii privind cu furie, ori cu jarul de sub spuză, nestins, până-n cizma Italic-Imperială a Romei, cam așa cum ni-i arată și astăzi **Columna Decebalu-Traiană**, inaugurată în anul 113 d. H.), **Mircea Ștefan** – din Statele Unite ale Americii, **I. Necula** – din Dacia provinciei Moldadava > Moldova, **Liviu Ioan Stoiciu** – de București, **Theodor Codreanu** ș. a.

Rubrica **In memoriam** vine cu o coroană de cuvinte – de la cei ce i-au fost apropiați / prieteni, buni colegi de condeie-săgeți, ori cu penițe de aur: **Adrian Botez**, **Fl. Agafiței**, **Paul Spirescu** ș. a. – întru eterna pomenire a celui ce fu printre noi, din anul 1948 și până la 19 făurar 2013, distinsul profesor, scriitor și publicist, Mircea Dinutz.

La fereastra rubricii **Interviurile revistei „Contraatac“**, cu amplă desfășurare, de la pagina 18 și până la pagina 36, își face apariția interviul în 11 „corole“ / „nuclee“ de întrebări-răspunsuri, ori, mai exact spus, **Interviul luat d-lui prof. dr. Ion Pachia-Tatomirescu, din Dacia-Tibissia > Timișoara, la 10 / 22 martie 2013, de către d-l prof. dr. Adrian Botez, din Dacia-Moldadava > Moldova**.

Avându-se în vedere atât articolul **A fost promulgată Legea Zilei Limbii Române**, de **Corneliu Leu** (pe care îl regăsim, cu bucurie și într-o revistă importantă, de dincolo de Atlantic), cât și cele două articole ale **Legii nr. 53 din 14 martie 2013 privind instituirea Zilei Limbii Române**, publicate la pagina 36 a prezentului număr al **Contraatac**-ului, s-ar putea vorbi deja despre o nouă rubrică, **31 August – Ziua Limbii Pelasge > Valahe** (ce n-ar strica să fie descoperită și în transatlanticul periodic, **Destine literare**, din „Țara Arțarilor“, **infra**, în care să se încoroleze toate adevărurile noastre istoric-lingvistice, în ciuda falsei istorii în care crescură / cresc, de două mii de ani, tot prin imperii, mai mult de o mie de generații ale Daciei și ale Poporului ei Pelasg > Valah, cel mai mare / vechi popor al Europei. Că nu întâmplător, după pagina 36, cea cu Legea 53 / 2013 a Zilei Limbii Valahimii, este urmată – prin grija redactorilor **Contraatac**-ului – de două fulminante articole: **Serviciul de Informații al Ungariei**, semnat de dr. **Dan Brudașcu** (pp. 37 – 39), și **Michael Ledwith [fost consilier al Papei Ioan Paul al II-lea]: «Nu limba valahă / română este o limbă latină, ci limba latină este o limbă valahă / românească»**, articol de Daniel Roxin (p. 40 sq.).

Rubrica de **Comemorări** (pp. 42 –54) este închinată lui **Octavian Goga** (Rășinari, 1 aprilie 1881 – 7 mai 1938, Ciucea).

Între rubricile de poezie contemporană, **Din inimă !** (pp. 55 – 57), **Consacrarea tinereții** (pp. 58 – 61) și **„Voluptos joc de icoane...“** (pp. 66 –73), susținute de poeții / poetele („poetesele“): **George Anca, Teo Cabel, Valerian Călin, Camelia Ciobotaru, Ligya Diaconescu, Eugen Evu, Dumitru Ichim, Nicolae N. Negulescu, Elena Niculescu, Gabriela Pachia, Paul Spirescu, Ioana Stuparu** ș. a., se află și rubrica „pelinierii de poeți“ a **Colegiului Tehnic Gheorghe Balș din Adjud**, **„Porni Luceafărul...“**, unde își fac debutul, sau „revin cu texte noi“ câțiva liceeni talentați de la **Cenaclul „Contraatac“** (îndrumat / coordonat de prof. dr. Adrian Botez): **Daniela Asavei, Mădălina Dobre, Oana Măzgă, Gabriela Mihiu, Mihaela Mușat, Mădălina Pavel, Florentina Pintilie, Ioana Popa, Ion Ștefan** ș. a.

La rubrica de **Traduceri**, din limba valahă în limba engleză (pp. 136 – 140), în admirabile versiuni datorate anglicistei / poetei **Gabriela Pachia**, Distinsul Receptor se poate bucura de poemele lui **Nichita Stănescu – Poezia / Poetry, Poetul ca soldatul / The Poet Just like the Soldier, Orfeu în vechea cetate / Orpheus in the Old Fortress, Leoaică tânără, iubirea / Love, Young Lioness, În dulcele stil clasic / In the Sweet Classical Style** – și de amplul poem al lui Adrian Botez, **Primăvara ratașilor / The Spring of the Good-For-Nothings**.

Cugetul (Craiova, ISSN 1844 – 329X; redactor-șef: Grigore-Marian Dobreanu, redactor-șef adjunct: Constantin Brânzan), anul VI, nr. 22 / aprilie – iunie 2013. Indiscutabil, epigrama este „sarea și piperul“ unei literaturi, după cum dovedește și numărul 22 / 2013 al revistei **Cugetul**, ce apare la Craiova, sub egida Cenaclului Epigramiștilor Olteni.

Prima pagină a rubricii **Să ne amintim de clasici** publică o poezie de fin umor, **La o cafea** («Femei am adorat și eu o droaie, / Pe toate le-am iubit ca un zvezec; / Lenuța, Jeni, Mimi și Aglae... / Trecut-au toate, fiindcă toate trec.», p. 3), și șase epigrame – **Cooperare, A propos de Caracal, I-a dat papucii** («Se scuturau în parc toți nucii, / Când a venit acasă beat, / Și ea i-a dat, din prag, papucii... / Să nu mai doarmă încălțat...!»), **Unui lider** («Ai ținut una și bună: / Mâna-n ghips să nu ți-o puie, / Să nu poată să se spună / Că începi să-ți faci statuie.»), **Pledoarie strălucită** și **Conducătorul auto** –, de Nicolae Paul Mihail (cel ce a semnat și cu pseudonimul Nicomah), considerat de contemporani „patriarhul epigramei românești“, născut la Caracal, în 3 iulie 1923, și „plecat în nemurire“, de la Sinaia, în 19 martie 2013; necrologuri semnează Petre Gigea-Gorun, Marian Dobreanu și Mihail Sălcuțan (pp. 4 – 6).

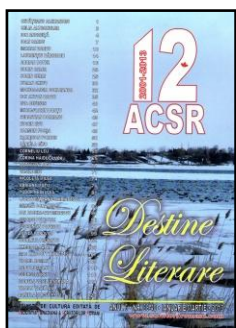
Rubrica secundă, **C[enaclul]E[pgigramiștilor]O[lteni] și „Cugetul“ la o aniversare** (pp. 7 – 15), prin pana „reîntemeietorului“ Petre Gigea-Gorun, reamintește (în aprilie 2013) că, în urmă cu cinci ani, în ajunul lansării op-ului **Printre epigramiștii olteni** (o impresionant-istorică antologie a epigramei din spațiul spiritual de Alutuania > Oltenia), la «11 aprilie 2008, orele 17», cei „șapte spadasi ai catrenului / penelului“ – **Gabriel Bratu, Marius Coge, Petre Gigea-Gorun, Ștefan Marinescu, Constantin Păun, Mircea Ursei și N. Vintilă** – au înființat **Cenaclul Epigramiștilor Olteni** și revista **Cugetul** – ca bază de lansare a „săgețior“ / „rachetelor“ satirice în spațiul cotidian-cosmo-comic. Frumoase epigrame aniversare, „șarje amicale“, „sonet-epigrame“, epistole blând-umoristice etc. semnează în numărul 22: **I. I. Bencei, N. Bunduri, G. Butulescu, Ion Cuzuic, Eugen Deutsch, Mariana Dobrin, Marian Dobreanu, Ana Drăgoianu, Petru-Ioan Gârda, Valentin Groza, Emil Ianuș, V. Larco, Constantin Măndruță, Gavril Moisa, D. Norea, M. Pannduru, L. Pavel, Marius Robu, Ștefan-Cornel Rodean** ș. a.

La rubrica întemeietorilor, **Cu ei am început**, semnează fermecătoare epigrame: **Petre Gigea-Gorun** («Mie-mi place s-o privesc / Elegantă, când se-mbracă, / Dar mai mult, mărturisesc, / O admir... cum se dezbracă» – **Ipostaze**; «Astăzi are doar pretenții / Cum avea și-n alte dăți; / Are însă doar intenții, / nu și posibilități.» – **Unui profesor admirând o blondă**), **Mircea Ursei** («La Operă, ca un făcut, / Pe când se duse într-o seară, / Cu soața lui a fost văzut / De... secretară» – **Ghinion**), **N. Vintilă** («Pentru Cătălina Orsivski, epigramistă și creatoarea Muzeului-cu-Ouă-Încondeiate din Bucovina»: «Cătălină, te știu bine, / Ești femeie, nu găină, / Atunci, spune-ne și nouă, / Cum făcuși atâtea ouă?»), **Constantin Păun** («De când scrie Păunescu, / N-am văzut talent mai bun ! / Eu sunt unul fără... „escu“, / Deci semnez modest: Păun !» – **Modestie**).

De afinament, de finețe umoristic-săgetătoare, se bucură și celelate rubrici din cel de-al 22-lea număr al **Cugetului** de Bănie Pandurească: **Președinți în vizită la C. E. O.** (unde, din spațiul de celuloză, trag săgeți cu arc de aur: **George Corbu** – «Veșnic, în literatură, / Se ivește un intrus / Care-„având ceva de spus“, / Se trezește că injură»; **Ștefan Cazimir** – **Unui candidat**: «De ce atâtea bărbi, amice, / Ne tragi mereu, o știm prea bine: / Ca nimeni să nu poată zice / Că doar mustățile-s de tine»; **Florina Dinescu** – **Concurență**: «Cine crede că Fortuna / Cu-al ei corn e numai una, / Să verifice ce coarne / Mai pot soațele să toarne...»; **Elis Răpeanu** – **Oul lui Columb**: «De Columb, un zvon mai nou / Circulă mai fără rost: / Cică-avut-a doar un ou ! / Da, dar ce bărbat a fost !»; **Dan Norea** – **Senryu**: «La birou țin post – / ce să fac dacă nu pot / să-l inghit pe șef»; **Mihai Batog-Bujenită** – **Moștenire-Cioran**: «Faimă mare, nume mitic, / Chiar și bani, mai spre finală, / Iar pe plaiul mioritic / Foarte multă ciorăneală.»; **Ioan-Petru Gârda** – «De-acuma nu mai e surpriză: / Pe baza unui legământ, / Ne scoate FMI din criză / Ca să ne bage în pământ...»; **Cătălina Orșivski** – **Secetă mare**: «Rămas-am fără apă-n

sat, / Demult fântânile-au secat; / Boi mulți avut-am de-adăpat / Și vin destul de „botezat“; **Eugen Albu – Turist:** «Luai moața cu mașina / Să o duc pân' la Găina, / Însă m-am oprit din cale, / De cum am ajuns la poale.»; **Constantin Mîndruță – Paternitate:** «Copiii mi-au plăcut întotdeauna, / Vorbindu-se de ei, nu pot să tac, / Iar după mame eu mă uit întruna: / ...Că tare mult îmi place să-i și fac.»; **Valentin Lică – Soluție după revoluție:** «Am găsit în România / Factorii vindecători: / Cu atâția „turnători“ / Vom salva... siderurgia!»; **Laurențiu Ghiță – Constatare:** «Un marinar acum e Președinte / Și-un geolog avurăm înainte, / Deci, politicieni-s, pe cuvânt, / Precum vedeți, o apă și-un pământ!» ș. a.), **Oltenii la ei acasă, Aniversări-2013 (Laurian Ionică, 75 – Perfidul:** «Genu-acesta, vreau să zic, / Că rămâne-așa cum e: / Nu-i în stare de nimic, / Dar capabil de orice.»; **Gheorghe Filiș, 65 – Inversarea valorilor?:** «Mă frământă o dilemă: / Cum de-i Țara-ntre-ale slabe...?!? / Nu-i o mândră diademă, / C-are-n frunte doar... *podoabe*...!»; **Janet Nică, 65 – Reduceri de versuri nesimțite:** «Că guvern-u-i gol în pungă, / Ponta face, azi, demersuri / Epigramă să ajungă / Un catren cu... două versuri»; **George Zarafu, 80 – Definiție:** «Frumoasă-i epigrama! Ca un nufăr! / Când fluturi și albine-i dau ocol! / Dar nu uitați! O scriu fiindcă sufăr / Că poanta-și trage seva din nămol.» ș. a.).

Caricaturi, portrete „în peniță“ / „tuș roș-negru“ poartă nume celebre: Al. Clenciu, Gh. Constantinescu, Nicolae Petrescu-Găină ș. a.; iar caricaturistul Gabriel Bratu publică sub titlul **Penițe de aur ale caricaturii românești**, câteva pagini (32 și 33), mai mult ca sigur, dintr-un prezent-necesar / viitor „dicționar al caricaturii valahe“.

Destine Literare (Montréal / Canada, ISSN 1916 – 0623; director: Alexandru Cetățeanu, redactor-șef: Daniela Gifu, redactori-șefi adjuncți: Maia Cristea Vieru și Eliza Ghinea, secretar general de redacție: Ion Anton Datcu), anul VI, nr. 38 – 40 / ianuarie – martie [*infra*, sub sigla **DL-38**] și nr. 41 – 43 / aprilie – iunie [*infra*, sub sigla **DL-41**], 2013. Cine umblă la «Destine Literare» de sub arțarii de martie-2013 are constanta bucurie de a reîntâlni nume sonore ale literaturii / culturii Valahimii de pe mai toate meridianele spiritului planetar (în ordine alfabetic-zalmoxiană): **Marian Barbu, Adrian Botez, Alexandru Cetățeanu, Iulian Chivu, Eugen Evu, Corneliu Leu, Tudor Nedelcea, George Petrovai, Florentin Popescu, Theodor Răpan, Viorel Roman, Isabela Vasiliu-Scraba** ș. a.

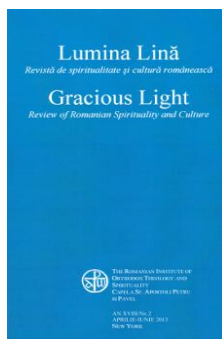
Cu un relief exact-epic, dar cu puternic-lirică erupție, convingător, se înfățișează **Mihai-Florin Donțiu** (din Dacia-România): «Pe Sarmisegetusa / mărșăluiau soldații / cu bocanci de fier / garoafe-n piept, / fluturând în aer / viitorul nostru; // Pe Sarmisegetusa / astăzi / mărșăluiesc doar sticlele de plastic, / pisicile se ceartă / mai tragem de răsărit cât putem, / ne-am născut / mult prea târziu / pentru a ne salva / trecutul.» (**Sarmisegetusa**, p. 43) / «...alpinistul urban / se cațără pe cer, / lipește reclamele pe nori, iar noi / ne îngropăm visele / în beton armat.» (**Cărarea regăsită** din ciclul **Pulsații lirice, DL-38**, p. 44); poezie notabilă mai publică în numerele 38 – 43 ale **Destinelor...** și **Alina Agafiței** (din Dacia-România, **DL-41**), **Celia Altschuler** (din Puerto Rico, **DL-38**), **Marian Barbu** (din Dacia-România, **DL-41**), **Sorin Calea** (din Dacia-România, **DL-38**), **Carmen Focșa** (din Dacia-România, **DL-38**), **Cezar Ivănescu** (**DL-41**, postume, pp. 1 – 11, incredințate revistei de Clara Aruștei), **Guofu Li** (de China, **DL-41**), **Vasile Mic** (de Dacia-România, **DL-38**), **Nicoleta Milea** (de Dacia-România, **DL-38**), **Kae Morii** (de Japonia, **DL-41**), **Miruna Ocnărescu** (de Canada, **DL-38 / DL-41**), **Nicoleta Privantu** (de Dacia-România, **DL-38**), **Long Quan** (de China, **DL-41**), **Theodor Răpan** (de Dacia-România, **DL-38 / DL-41**), **Traian Vasilcău** (de Dacia-Moldadava > Moldova, **DL-38**), **Daniela Voiculescu** (de Dacia-România, **DL-38**), **William Zhou** (de China, **DL-41**) ș. a.

Și în paginile revistei **Destine literare** – ca în toate revistele spațiului valahofon – **proza** (roman, nuvelă, povestire, schiță etc.) de valoare estetică-literară indiscutabilă își face apariția rarissim (cf.: **Viața în fișe de roman**, de Ion Andreiță, **DL-38 / DL-41**; **Două povestiri – Sub cerul verde / Lacrima se făcea candelă**, de Ioan Barbu, **DL-41**; **Despre libertatea libertăților...**, **Dator cu o viață...** și **Despre frumosul...**, de Nicolae Bălașa, **DL-41**; **Cu șapcă-n cinci colțuri și pantofi cu scârț** și **Pictorul** de Monica-Ligia Corleanca, **DL-38 / DL-41**; **Vara leoaicei**, de Melania Cuc, **DL-41**; chiar dacă revista publică excelente pagini de proză-document – cf. **Completare tristă la un jurnal din 1949 – critica de direcție a lămuririi și duminării**, de Corneliu Leu, **DL-38** [pp. 55 – 64] – ori din sfera SF – cf. **Revenirea din spațiul cosmic pe pământ**, de Octavian Lupu, **DL-38** [pp. 57 – 70]; partea a II-a, a III-a și a IV-a, în limba engleză, din **Soldier Boy... [Soldatul...]**, de Harrison Forbes, important prozator din S. U. A., nu intră în semanticul „unghi de fugă“ al aserțiunii noastre critice; **DL-38 / DL-41**), iar **creații epico-lirice (piesele de teatru, nu numai) de modern-paradoxistă dramaturgie**, de vreme ce nu sunt publicate (nu în întregime, ci măcar fragmente, ca în secolul trecut), lasă impresia că **nu există**, chiar dacă importanți dramaturgi valahi mai trăiesc în Dacia, în spațiul planetar al Valahimii...

Semnalăm, în finalul recenziei noastre la **Destine literare**, nr. 38 – 40 / 41 – 43, 2013, eseistica de formulă academică, ținută universitară a studiilor, cronicilor, recenziilor publicate: **Marian Barbu, Despre Brâncuși, la modul absolut** («Așadar, pecetea nomenală pentru Brâncuși este de **ctitor al sculpturii moderne**. [...] Brâncuși a început descifrarea înțelesurilor lumii de la popasurile în Biserica din satul natal și în lăcașurile similare din Craiova – Epitropia Bisericii Madona Dudu i-a oferit nu o dată burse de studiu –, din București, dar și din Franța. Apropierea de Dumnezeu a realizat-o prin revelație și cugetare îndelungă. Cuvântul i s-a părut prea îngust ca să-l exprime îndeajuns.»; **DL-38**, p. 10 sq.), **Adrian Botez, Dramatica epopee valahă – prin monografia unui**

cuvânt: „La început fost-au sâga, sigetul, siginii, apoi Sarmisegetusa...“, I («Avem în față – fie că suntem conștienți, fie că nu ! – un adevărat monument al Valahimii noastre – atât de furibund contestată, azi, de către Bandiții Lumii –: **La început fost-au sâga, sigetul, siginii, apoi Sarmisegetusa...**; I, **DL-38**, p. 17), Iulian Chivu, **Pasiune și rigori ale cercetării la Constantin Catrina (DL-38**, p. 30 sq.), Theodor Codreanu, **Elegii paradoxiste (DL-41**, pp. 46 – 48), Ion Coja, **Wilhelm Filderman și Alexandru Șafran, cei mai importanți evrei din România despre „holocaustul“ din Transnistria (DL-41**, pp. 49 – 51), Ion Anton Datcu, **Trecutul amânat – Războiul împotriva țărănimii, 1907, până în prezent (DL-38**, pp. 35 – 39), Sebastian Doreanu, **Surprize literare sibiene la început de an (DL-38**, p. 45 sq.), **Întâmpinare**, de Eugen Evu (**DL-38**, p. 47 sq.), Corneliu Leu, **La democratie de la mondialisation ou une methode de solutions personaliste pour les politiques de la globalisation (DL-41**, pp. 90 – 94), Dan Lupescu, **Leonin, argintul viu – medalion Corneliu Leu la 80 de ani (DL-41**, pp. 95 sq.), Tudor Nedelcea, **Zilele Marin Sorescu / Omagiere academică: Eugen Simion – 80 (DL-38**, p. 81 sq. / **DL-41**, pp. 103 – 105), Ion Pachia-Tatomirescu, **18 reviste de cultură / literatură în cronică de iarnă 2012 – 2013 (DL-38**, pp. 86 – 95), George Petrovai, **Un remarcabil om printre politicieni (DL-38**, p. 96 sq.), Florentin Popescu, **Un „Principe“ al literaturii noastre: Eugen Barbu (DL-38**, p. 97 sq.), Viorel Roman, **Revin rușii / Viziuni ortodoxe (DL-38**, pp. 109 – 112 / **DL-41**, pp. 132 sq.), Isabela Vasiliu-Scraba, **Despre învățăturile părintelui Arsenie Boca / Himeră discipolatului de la Păltiniș... (DL-38**, p. 120 sq. / **DL-41**, pp. 144 – 146) ș. a. / etc.

Lumină Lină / Gracious Light (New York, ISSN 1086 – 2366; director: Theodor Damian, redactor-șef: Mihaela Albu, redactor-șef adjunct: M. N. Rusu; secretar general de redacție: Claudia Damian), anul XVIII, nr. 2 / aprilie – iunie, 2013. În „deschiderea“ acestui număr de **Lumină lină / Gracious Light**, Distinsul Receptor are bucuria de a descoperi un remarcabil articol de fond datorat domnului director, pr. prof. univ. dr., Theodor Damian, **Învierea Domnului ca drumul samariteanului**, din care spicuim într-o mai bună știință / istorie sacră: «Cazul Mântuitorului este însă mult mai complex decât cel al samariteanului pentru că pe lângă toate cele menționate, în cazul Mântuitorului, El este și samariteanul, dar și victima, iudeul căzut între tâlhari, întocmai cum reiese din rugăciunea liturgică din timpul cântării heruvimice: „Tu ești Cel ce aduci și Cel ce Te aduci, Cel ce primești și Cel ce Te împarți“. Iisus este deci jertfă, jertfit (victima), jertfitor și mântuitor, toate în actele morții pe cruce urmate de Înviere. În cazul samariteanului victima este iudeul. În cazul Mântuitorului victima este atât Iisus însuși, cât și iudeul, dar și tot restul neamurilor. Pe iudei Iisus a venit să-i scoată de sub tâlhăria legalismului, a formalismului și implicit a aroganței. Pe neamuri a venit să le aducă la cunoașterea adevăratului Dumnezeu.» (p. 6).

Poezele de „respirație ozonat-alpină“ din acest număr secund al **Luminii Line**, din 2013, sunt semnate de Dumitru Ichim («A doua Înviere» – p. 7 sq.), Marcel Miron («Pateric 1» – p. 34), Miron Țic («Doamna Însingurare» – p. 42), Eugen Evu («Autoportret până la os» – p. 43 sq.), Anatol Ciocanu («Cutremure-o, nu de pământ» – p. 51), Nichita Stănescu («Fără titlu» – p. 52), Marin Moscu («Romanian Creed» – p.71 sq.), Ion Pachia-Tatomirescu («Or whit Pyroclastic Clouds, in Sulphur Enmeshments...» – p. 73 sq.), Julieta Carmen Pendefunda («Parables» – p. 75 sq.) ș. a.

Mai semnalăm din acest număr al revistei newyorkeze: la rubrica de **Proză**, Lucian Gruia este prezent cu **Biserica din adâncuri**; la rubrica **Eminesciana**, Stelian Gomboș publică partea I a eseului **Mihai Eminescu în viziunea Bisericii**; la rubrica **Inedite**, M. N. Rusu – în articolul **Nichita Stănescu și salba de arginți** – glosează despre inedita stănesciană, „Fără titlu“ (p. 53); la rubrica de **Recenzii**, Gheorghe Naghi prezintă două recente cărți de Vasile Muntean (**Monografia Arhiepiscopiei Timișoarei** [Timișoara, Editura Învierea] și **Scrieri teologice și istorice** [Caransebeș, Editura Episcopiei – ambele din anul 2012; pp. 101 – 104], Lucian Gruia (sub titlul **Vasile Luțai – „Păzitorul făcliei“**, pp. 105 – 107) recomandă cititorului **Diastaza** (Florești-Cluj, Ed. Limes, 2012), de Vasile Luțai; mai semnează aici interesante pagini: Henz-Uwe Haus (**Integrating In-Between...**, p. 99 sq.), Charles Helmetag / Ignaz Katz (**Love Letters in Pictures**, p. 100 sq.), Daniel Marian (**Din „Rezerve de bunătate“, se nasc „Definiții“...**, p. 108 sq.) și Ioan Gâf-Deac (**Dan Anghelescu: o carte-eveniment de tulburătoare densitate și semnificație**, pp. 110 – 112).

Poezia (Iași, ISSN 1582 – 0890; director fondator: Cassian Maria Spiridon, secretar general de redacție: Marius Chelaru), anul XIX, nr. 1 / 63 – primăvară («Poezie și urât») – și nr. 2 (64) – vară («Poezie și frumos» – 2013. Și aceste două numere – 63 și 64 – din primul semestru al anului 2013 sunt două importante punți ale literaturii valahe arcuite în universalitate, prin rubricile: **Poeze (de: Pașcu Balaci, Zoia Cărlugea, Șerban Codrin, Eugen Evu, Claudiu Iordache, Georgeta Miculescu, Gabriela Pachia, Florentin Palaghia, Traian Pintilie, George Popa, Passionaria Stoicescu, Bogdan Ulmu ș. a.), Tineri autori** (Crista Bâlcu, Ana Drăgoianu, Adrian

Frățilă, Nina Voiculescu ș. a.), **Arte poetice la români** (Ion Barbu și Geo Bogza) și **Poeze românești de:**

Adrian Alui Gheorghe, Al. Andrițoiu, Mircea Bârsilă, Lucian Blaga, Ana Blandiana, Zenovie Cârlogea, Marius Chelaru, Gabriel Chifu, Anghel Dumbrăveanu, Octavian Goga, Cassian Maria Spiridon, Ion Miloș, Ioan Moldovan, Lucia Olaru Nenati, Ion Pachia-Tatomirescu, Adrian Păunescu, Alexandru A. Philippide, Alexandru Pintescu, Ion Pop, Ioanid Romanescu, Alexandru Sfârlea, Marin Sorescu, Nichita Stănescu, Petre Stoica, Ioan Țepelea, Radu Ulmeanu, Doina Uricariu, Mihai Ursachi, Grigore Vieru ș. a. – **traduse de către:** – Henrike Brădiceanu-Persem, Zaharia Macovei, Constanța Niță, Gabriela Pachia, Barbara Pavetto, Mircea M. Pop, Anton Potche, Al. G. Șerban, Coca Soroceanu și Erkut Tokman – și, totodată, două porți deschise dinspre literatura universală în literatura noastră națională, prin rubricile: **Poeme [din literatura universală] de** – Auvray, Guillaume du Bartas, Eric Beach, Jorge Luis Borges, Georges de Brébeuf, Jean de Bussières, Jean-Baptiste Chassignet, Marco Conti, Prodomos H. Marcoglu, Rory Harris, Jean Hauteperre, George Herbert, Adele Kipping, Fr. Leclerc, Yves Letourneur, Lyn Moir, Pierre le Moyné, Alain Pizzera, Stanislaw Leon Popek, Tadeusz Rozewicz, Georges de Scudéry, Lazare de Selve, Edward Stachura, Th. de Viau ș. a. –, **în românește de** – Bogdan Badea, Ligia Constantinescu, Iulian Dămăcuș, Olimpia Iacob, Marilena Lică-Mașala, Eliza Macadan, Diana Nică, Constanța Niță, Alexandru G. Șerban, Victor Știr și Iulian Ursachi –, **Biblioteca Haiku (de Marius Chelaru)** etc.

Eseuri în perimetrul macrotezelor, categoriilor estetice de **urât** și de **frumos**, notabile cronici, admirabile recenzii și semnale la cărțile de poezie din ultimele anotimpuri, semnează: **Cassian Maria Spiridon** («Poezia și „florile de mucigai“ / «Poezia ca întrupare a frumosului»), **George Popa** («Poezie și urât» / «Poezie și frumos»), **Daniela Andronache** («Nebănuitele fețe ale urâtului în *Balada închisorii din Reading*» / «O privire caleidoscopică asupra frumosului în poezia universală»), **Leonida Maniu** («Epigrama – de la apariția speciei până la constituirea statutului ei», I / II), **Ada Popovici** («Parodia ca nedumerire», I / II), **Petru Ababii, Luiza Carol, Constantin Dram, Anastasia Dumitru, Lucian Gruia, Emanuela Ilie, Carmelia Leonte, Constanța Niță, Ion Pachia-Tatomirescu, Alexandru Ioan Pascu, Francisca Ricinski, Cristina Rusu, Victor Sterom, Amalia Voicu** ș. a.

Revista română de istorie a presei (Cluj-Napoca, ISSN 1843 – 0309; director: prof. univ. dr. Ilie Rad; redactor-șef: conf. univ. dr. Marian Petcu), anul VI, nr. 2 (12) / 2012 (pagini B-5: 212). Deși a trecut doar cu un an peste jumătatea primului său deceniu de existență, **Revista română de istorie a presei** – de Cluj-Napoca – s-a impus prin acritatea cercetării spinosului relief-mass-media din Dacia-România, „de la origini până în prezent“, prin ținuta universitară / academică, îndeosebi, a eseurilor, studiilor, cronicilor, recenziilor, articolelor etc. apărute până azi în bine-alesele-i rubrici (întru cuprinderea bogățiilor de spirit ale domeniului), ca și în secundul număr al anului 2012, aflat sub lupa noastră: (I) **Editorial** (p. 3 sq.), (II) **Mărturia unei generații** (pp. 5 – 20), (III) **Studii și eseuri** (pp. 21 – 145), (IV) **Amintiri și evocări** (pp. 146 – 173), (V) **Recenzii** (pp. 174 – 184), (VI) **Cărțile membrilor ARIP** (pp. 185 – 193) și (VII) **Arhiva de aur** (pp. 194 – 212).

(I) Stringente probleme abordează editorialul **Tinerii și cercetarea presei**, de dr. Mihaela Teodor: (a) dinspre spațiul academic-valah, în ciuda existenței inițiativelor organizatorice în cercetarea presei se constată, interpretativ-metodologic, **destul fragmentarism, destulă limitare**; (b) **neglijarea interdisciplinarității** în cercetarea presei – «explicându-se astfel limitarea acesteia la anumite genuri publicistice sau teme»; (c) în ciuda bogăției de capodopere din perimetrul stilului funcțional-publicistic, **nu se vede pe undeva existența «unui cadru instituțional de promovare a cercetării presei, dar și a autodeterminării tinerilor pentru orientarea spre cercetare în general»**; (d) **motivația** (în cercetarea presei), (e) **încurajarea colaborării inter-academice**, (f) **„mentorul“ / „mentoratul“** („maestrul“, poate, în „accepțiunea chino-coreano-niponă“, „măiestrie și cult al măiestriei / maestrului“ etc.).

(II) Fulminant – pentru „mărturia unei generații“ – este „dialogul“ dintre Edgar Papu și Ilie Rad din trena unei conferințe – susținută de Edgar Papu, la Cluj-Napoca, în 11 ianuarie 1978 – despre **Poezia preeminesciană în istoria literaturii române** (v. p. 19 sq.).

(III) Excelență se arată în prezentul volum al **Revistei române de istorie a presei** și bogăția de studii / eseuri desfășurată pe mai toată gama temelor / macrotezelor de mass-media: **Obiectivitate și inițiere în reflectarea jurnalistică a ezoterismului românesc din perioada interbelică**, de dr. Constantina Raveca Buleu (pp. 21 – 32); **„Ilustrațiunea. Jurnal universal“ – debutul european al unei gazete ilustrate românești...**, de drd. Lucian Ciupeii (pp. 33 – 56); **Revista „Cuvântul liber“ sub directoratul lui Tudor Teodorescu-Braniște**, de lect. univ. dr. Delia Duminiță (pp. 57 – 67); **Patronat de presă și manipulare mediatică. Studiu de caz: alegeri locale și Referendum-2012 [în] județul Hunedoara**, de dr. Alexandru Gruian (pp. 68 – 84); **Un caz de manipulare prin presă: „maseurul regal“ Constantin Cotolan**, de dr. Radu Petrescu (pp. 85 – 103), **Căminul refugiaților ardeleni din București (1941 – 1944)**, de drd. Angela Precup (pp. 111 – 119); **Articolele antisovietice ale lui Zaharia Stancu, din seria a II-a a săptămânalului „Azi“ (19 februarie 1930 – 8 septembrie 1940)**, de prof. univ. dr. Ilie Rad (pp. 120 – 133); etc. / ș. a.

(IV) Se evidențiază – la rubrica de **Amintiri și evocări** – și acribios-documentatele pagini de **...istorie a învățământului ziaristic din România**, de Ion N. Șinca (pp. 146 – 173).

La rubricile (V) **Recenzii** și (VI) **Cărțile membrilor ARIP**, se întâlnesc veritabile / fidele „cronici-radiografii“ semnate de: prof. univ. dr. Iulian Boldea (la **Lumea ca ziar. A patra putere: Caragiale**, de Ioana Părvulescu,

2011), prof. univ. dr. Mircea Popa (la *Istoria jurnalismului în date. Enciclopedie cronologică*, de Marian Petcu, 2012), lect. univ. dr. Xenia Negrea (la *Comunicarea radiofonică...*, de Gabriela Rusu-Păsărin, 2012), drd. Angelica Teocan (la *Obiectivitatea în jurnalism*, de Ilie Rad, 2012), Marius Mureșan (la volumul *Dintre oglinzi paralele*, de Doina Rad, 2012), drd. Otilia Mureșan (la *Despărțirea de Eminescu*, de Adrian Dinu Rachieru, 2012), lect. univ. dr. Sanda-Valeria Moraru (la *Fragmentarium hispanic*, de Dumitru Vlăduț) ș. a.

(VII) ultima rubrică a volumului, *Arhiva de aur*, publică două eseuri de Corneliu Coposu păstrate în arhiva scriitorului Ion Lăncrănjan și încredințate *Revistei române de istorie a presei* de fiul marelui prozator din a doua jumătate a secolului al XX-lea.

Tot de la piramida extraplată a Timișoarei,
miercuri, 26 cireșar, 2013.

ipt

***

Editor revistă: **Editura RAFET – RÂMNICU SĂRAT**/Director editură: **CONSTANTIN MARAFET**

Editor revistă: **Editura RAFET – RÂMNICU SĂRAT**/Director editură: **CONSTANTIN MARAFET**
Director revistă: prof. dr. **ADRIAN BOTEZ** (Colegiul Tehnic "*Gheorghe Balș*"-Adjud/ROMÂNIA)

COLEGIUL REDACȚIONAL (în ordine alfabetică):

- CEZARINA ADAMESCU**, scriitor, critic, eseist, jurnalist – **Galați/ROMÂNIA**;
- prof. univ. dr. **FLORINEL AGAFIȚEI** – scriitor, critic, sanscritolog, jurnalist, prof. asociat al Colegiului Focșani/Facultatea de Psiho-Pedagogie – Universitatea **București/ROMÂNIA**;
- IONUȚ CARAGEA** – scriitor, eseist, jurnalist, om de cultură (fondează, pe 16 iulie 2008, împreună cu poetul **Adrian Erbiceanu**, Asociația Scriitorilor de Limbă Română din Québec –**ASLRQ** - și Editura **ASLRQ**) – **Montréal/CANADA**;
- LIGYA DIACONESCU**, scriitor, eseist, jurnalist, director de editură – **Montréal/CANADA**;
- prof. univ. dr. **CONSTANTIN FROSIN**, traducător, scriitor, jurnalist – **Galați/ROMÂNIA**;
- IOAN MICLĂU**, scriitor, eseist, jurnalist, om de cultură – **Sydney/AUSTRALIA**;
- prof. **CĂTĂLIN MOCANU** – Colegiul Tehnic "*Gheorghe Balș*"-Adjud/ROMÂNIA;
- IONEL NECULA**, profesor și filosof, om de cultură – **Tecuci/ROMÂNIA**;
- VIOREL NICULA** – jurnalist, om de cultură – **Sacramento, California/SUA**;
- prof. univ. dr. **GABRIELA PACHIA-TATOMIRESCU** - scriitor, traducător, eseist, jurnalist – **Timișoara/ROMÂNIA**
- AUREL POP**, scriitor, critic, jurnalist, red. șef al revistei literare "*Citadela*", directorul editurii "*Citadela*", **Satu Mare/ROMÂNIA**;
- =-prof. dr. **FLORENTIN SMARANDACHE** – scriitor, matematician, fizician, informatician, inventator american, de origine română (contestatar oficial, cu demonstrații competente, al "*teoriei relativității*", a lui Albert Einstein), profesor de matematică la **UNIVERSITATEA NEW MEXICO/SUA**, ctitor al **PARADOXISMULUI MONDIAL**;
- cons. juridic **CONSTANTIN STANCU**, scriitor, critic, jurnalist- **Hățeg/ROMÂNIA**;
- LIVIU IOAN STOICIU**- scriitor, jurnalist, critic, eseist – **București/ROMÂNIA**;
- GEORGE LIVIU TELEOACĂ** – cercetător genetică lingvistică – **București/ROMÂNIA**.

Secretar de redacție: MĂDĂLINA DOBRE (cl. A XI-a E, C.T. "*Gh. Balș*"-Adjud).

Elevi/studenti colaboratori permanenți: Valerian CĂLIN (absolvent C.T. „*Gh. Balș*”-Adjud); **Laura Lucia MIHALCA** – pictor și profesor – București; **Daniela ASAVEI**, cl. a X-a E (C.T. "*Gh. Balș*"); **Ana-Maria CHELARU**, cl. a X-a E (C.T. "*Gh. Balș*"); **Sorina CHIRIAC**, cl. a XI-a E (C.T. "*Gh. Balș*"); **Mădălina DOBRE**, cl. a XI-a E (C.T. "*Gh. Balș*"); **Andrei GRAPĂ** (absolvent al C. T. „*Gh. Balș*”- Adjud); **Oana MĂZGĂ**, cl. a XI-a E (C.T. "*Gh. Balș*"); **Gabriela MIHU**, cl. A X-a E (C.T. "*Gh. Balș*"); **Mădălina PAVEL**, cl. a XI-a E (C.T. "*Gh. Balș*"); **Ioana POPA**, cl. a X-a E (C.T. "*Gh. Balș*"); **Mădălina SAMOILĂ**, cl. a XII-a E (C.T. "*Gh. Balș*”-Adjud); **Elena ȘERBAN**, cl. a XI-a E (C.T. "*Gh. Balș*"); **Ion/Nelu ȘTEFAN**, cl. a X-a E (C.T. "*Gh. Balș*”).

Redactare computerizată: prof. dr. **ADRIAN BOTEZ**;

Corectură și tehnoredactare: laborant **ELENA BOTEZ**.

Adresa redacției: str. Republicii, nr. 107, etaj II, camera 1, Adjud – cod poștal 625.100 – tel. 0237/640.681.

E-mail: adrian_botez_senior@yahoo.com

Adresa electronică a site-ului: www.adrianbotez.com

Varianta on-line (în colaborare cu revistele ARP – Artur Silvestri): <http://revistacontraatac.wordpress.com>

ISSN 1841 – 4907 ISSN 1841 - 4907

Numărul de față al revistei "CONTRAATAC" a fost sponsorizat, integral, prin generozitatea și bunăvoința PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI ADJUD